

Prešovská univerzita v Prešove (1997 – 2012)

Pamätnica k 15. výročiu vzniku univerzity

Prešov
2012

Prešovská univerzita v Prešove (1997 – 2012)

Pamätnica k 15. výročiu vzniku univerzity

Zostavovatelia:

prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.
Mgr. Kamila Urmaničová
Ing. Peter Haľko

Spolupracovali:

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD., prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.,
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD., PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.,
Mgr. Alžbeta Dobsonyová, PhD., Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.,
PaedDr. Helena Galdunová, PhD., prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.,
doc. PhDr. Martin Javor, PhD., prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.,
doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD., Mgr. František Martinka,
prof. RNDr. René Matlovič, PhD., Ing. Mária Nováková,
Ing. Vladimír Pisarský, doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.,
prof. PhDr. Milan Portik, PhD., prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.,
doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD., prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.,
Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD., PhDr. Viliam Tarjányi, PhD.

Autor obálky:

Mgr. Jaroslav Ondo, PhD.

Autor loga jubilea:

doc. Dušan Srvátka, akad. maliar

Fotografie:

Archív Prešovskej univerzity v Prešove
Archív Časopisu Prešovskej univerzity v Prešove – Na Pulze
Archívy jednotlivých súčastí Prešovskej univerzity v Prešove
Mgr. Jaroslav Ondo, PhD. (s. 93, 116, 236, 252)

Vydalo:

Vydavateľstvo Prešovskej univerzity
Prešov 2012

Za obsahovú stránku a jazykovú úpravu zodpovedajú autori textov.

© Prešovská univerzita v Prešove

ISBN 978-80-555-0729-3

Obsah

Tri kvinténiá Prešovskej univerzity v Prešove	9
prof. RNDr. René Matlovič, PhD.	
Prešov – mesto vzdelanosti a školských tradícií	12
doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.	
K univerzitnému jubileu	25
PaedDr. Helena Galdunová, PhD.	
Veda, výskum, umelecká činnosť a akreditácia	26
prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.	
Vzdelávanie	30
prof. PhDr. Milan Portik, PhD.	
Rozvoj, informatizácia a hodnotenie kvality	32
doc. Ing. Peter Adamišin, PhD.	
Vonkajšie vzťahy	36
PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.	
Hospodárenie a administratíva	38
Ing. Mária Nováková	
Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove	43
prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.	
Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove	75
Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.	
Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove	93
doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.	
Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove	119
prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.	
Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove	149
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.	
Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove	167
prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.	
Fakulta športu Prešovskej univerzity v Prešove	183
prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.	
Fakulta zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove	195
Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.	

Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania Prešovskej univerzity v Prešove	211
doc. PhDr. Martin Javor, PhD.	
Ústav rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove	216
doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.	
Ústav ázijských štúdií Prešovskej univerzity v Prešove	222
doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.	
Ústav rómskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove	226
prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.	
Ústav maďarského jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove	229
Mgr. Alžbeta Dobsonyová, PhD.	
Centrum excelentnosti sociohistorického a kultúrohistorického výskumu Prešovskej univerzity v Prešove	232
prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.	
Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka Prešovskej univerzity v Prešove	233
prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.	
Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove	238
Ing. Peter Haľko	
Centrum výpočtovej techniky Prešovskej univerzity v Prešove	244
Ing. Vladimír Pisarský	
Univerzitné informačno-poradenské centrum Prešovskej univerzity v Prešove	248
Mgr. Kamila Urmaničová	
Študentský domov a jedáleň Prešovskej univerzity v Prešove	250
Mgr. František Martinka	
Umelecká činnosť na Prešovskej univerzite v Prešove	254
PhDr. Viliam Tarjányi, PhD.	
Športové kluby Prešovskej univerzity v Prešove	264
prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.	
Prílohy	271
Funkcionári Prešovskej univerzity v Prešove v jubilejnom roku	
Orgány Prešovskej univerzity v Prešove v jubilejnom roku	
Funkcionári, pôsobiaci na Prešovskej univerzite v Prešove od jej vzniku	
Profesori a docenti, pôsobiaci na Prešovskej univerzite v Prešove od jej vzniku	
Prehľad udelených titulov Doctor honoris causa v rokoch 1997 – 2011	
Podujatia konané pri príležitosti 15. výročia vzniku Prešovskej univerzity v Prešove	

prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
rektor

prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
prvý prorektor
prorektor pre vedu, umenie a akreditáciu

prof. PhDr. Milan Portik, PhD.
prorektor pre vzdelávanie

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD.
*prorektor pre rozvoj, informatizáciu
a hodnotenie kvality*

PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.
prorektorka pre vonkajšie vzťahy

PaedDr. Helena Galdunová, PhD.
predsedníčka AS PU

Ing. Mária Nováková
kvestorka

prof. PhDr. Karol Feč, PhD.
rektor PU v rokoch 1997 – 2003

Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.
rektor PU v rokoch 2003 – 2007

Tri kvinténiá Prešovskej univerzity v Prešove

prof. RNDr. René Matlovič, PhD.

rektor

Prešovská univerzita v Prešove bola zriadená zákonom č. 361/1996 Z.z. o rozdelení Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach s účinnosťou od 1. januára 1997. Na začiatku ju tvorilo päť fakúlt – Fakulta humanitných a prírodných vied, Filozofická fakulta, Gréckokatolícka teologická fakulta, Pedagogická fakulta a Pravoslávna bohoslovecká fakulta. Konštituovanie Prešovskej univerzity v Prešove bolo naplnením túžby a niekoľko storočí trvajúceho úsilia Prešovčanov o etablovanie vlastnej univerzity. Zaväzovala ich k tomu dlhoročná tradícia vysokoškolského vzdelávania a bádania v našom meste, ktorej začiatky sú späté s Evanjelickým kolégiom, ktorého brány sa otvorili pred 345 rokmi. Prešov ako tretie najväčšie mesto na Slovensku je teda zároveň štvrtým najstarším sídlom vysokoškolskej ustanovizne na území našej republiky po Bratislave, Trnave a Košiciach. Historické korene a tradície sú dôležitým, avšak zďaleka nie postačujúcim predpokladom pre formovanie úspešnej univerzity. Dôveru, ktorú vyjadrili poslanci Národnej rady SR svojím hlasovaním pri schvaľovaní spomínaného zákona, bolo potrebné udržať a potvrdzovať systematickou prácou a tvorivým úsilím prešovskej akademickej komunity. Som presvedčený, že uplynulých 15 akademických rokov sa nám to darilo, o čom svedčia nasledujúce skutočnosti.

Primárnou funkciou univerzity je vzdelávanie. Kým na začiatku svojej existencie mala Prešovská univerzita v Prešove 5 590 študentov, v súčasnosti na nej študuje 10 079 študentov v 173 akreditovaných študijných programoch všetkých troch stupňov. Je potešiteľné, že Prešovská univerzita v Prešove úspešne zvládla komplexnú akreditáciu a v roku 2010 jej vtedajší minister školstva Ján Mikolaj potvrdil štatút univerzity, čo je kvalitatívne najvyššia kategória vysokých škôl podľa súčasnej slovenskej legislatívy. Ponuka akreditovaných študijných programov sa postupne rozširuje a aj v tomto akademickom roku ponúkame nové študijné programy na väčšine fakúlt. Dobrou správou je, že trojstupňové štúdium podľa Bolonského systému sa realizuje na všetkých ôsmich fakultách, teda každá fakulta uskutočňuje i doktorandské štúdium. K ďalším vzdelávacím aktivitám sa radia kurzy v rámci celoživotného, špecializačného, aktualizácie, kontinuálneho, kompetenčného a atestačného vzdelávania.

Za celé uplynulé obdobie 15 akademických rokov našu univerzitu úspešne absolvovalo 33 851 bakalárov a magistrov. Prešovská univerzita v Prešove udelila 576 titulov PhD. úspešným absolventom doktorandských študijných programov, 240 titulov docent na základe absolvovania habilitačného konania a navrhla vymenovanie 99 vysokoškolských profesorov. Vedecké rady PU schválili udelenie čestného titulu Dr. h. c. 24 vynikajúcim osobnostiam spoločenského, kultúrneho a akademického života zo zahraničia i Slovenska. Môžeme sa tešiť záujmu mladých ľudí o štúdium na našej alma mater. V akademickom roku 2012 – 2013 začína na všetkých troch stupňoch študovať 4 316 prvákov.

Prešovská univerzita v Prešove prešla dynamickým inštitucionálnym vývojom. Počet fakúlt sa postupne zvýšil na 8 a počet katedier na 74. Pred desiatimi rokmi sa začal písať príbeh fakulty zdravotníckych odborov, ktorá sa zásluhou vynikajúcej spolupráce s Fakultnou nemocnicou Jána Adama Raymana stala rešpektovaným strediskom vzdelávania zdravotníckych pracovníkov na všetkých troch stupňoch štúdia. V r. 2004 vznikli ďalšie dve fakulty, čím sa naša univerzita počtom fakúlt zaradila na tretie miesto na Slovensku. Prvou bola Fakulta manažmentu, ktorá sa dynamicky rozvíja a dnes je druhou najväčšou fakultou univerzity podľa počtu študentov. Ďalšou fakultou zriadenou v r. 2004 je Fakulta športu, ktorá sa stala druhou svojho druhu na Slovensku. Popri fakultách sa úspešne rozvíjajú ďalšie celouniverzitné pracoviská, ktoré boli zriadené zväčša v ostatných piatich rokoch alebo nadviazali na tradíciu svojich inštitucionálnych predchodcov – Ústav rusínskeho jazyka a kultúry, Ústav rómskych štúdií, Ústav maďarského jazyka a kultúry, Ústav ázijských štúdií, Centrum kompetenčného a celoživotného vzdelávania s Ústavom jazykových kompetencií, Ústavom digitálnych kompetencií, Univerzitou tretieho veku, Detskou univerzitou, Autoškolou UNIPO

a Audiovizuálnym štúdiom. Súčasťou univerzity sú aj ďalšie dôležité inštitucionálne jednotky, ktorých poslaním je formácia, poskytovanie ubytovacích, stravovacích, knižničných, informačných, poradenských, marketingových a iných služieb. Sú nimi Gréckokatolícky kňazský seminár blahoslaveného biskupa Petra Pavla Gojdiča, Pravoslávny kňazský seminár, Študentský domov a jedáleň, Univerzitná knižnica, Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, Centrum výpočtovej techniky, Univerzitné informačno-poradenské centrum UNIPOCENTRUM a kancelária prvého kontaktu UNIPO KONTAKT. Prešovská univerzita disponuje vlastnou športovou halou, plavárňou, multifunkčným ihriskom, atletickým štadiónom, školským pozemkom Pod Kalváriou a účelovými zariadeniami na Domaši-Valkove, Zemplínskej Širave a v Batizovciach.

Okrem vzdelávania venuje Prešovská univerzita v Prešove pozornosť aj vedecko-výskumným aktivitám. V uplynulých rokoch sme dosiahli pozoruhodné výsledky v oblasti budovania centier excelentnosti vo výskume, čo vnímame ako potvrdenie a uznanie našich predchádzajúcich výsledkov. Postupne sa budujú tri centrá – Centrum ekológie živočíchov a človeka, Lingvokulturologické a predkladateľsko-tlmočnické centrum a Centrum sociohistorického a kultúrohistorického výskumu. Okrem toho sme zapojení aj v rámci spolupráce s Technickou univerzitou v Košiciach do budovania Kompetenčného centra znalostných technológií pre inovácie produkčných systémov v priemysle a službách, kde rozvíjame geopriestorové analytické a vizualizačné technológie na báze geografických informačných systémov. Nadväzujúc na tieto aktivity sa v súčasnosti zúčastňujeme na príprave vedecko-technologického parku pod vedením Technickej univerzity v Košiciach, pričom výsledkom projektu by mali byť výskumné a technologické laboratória UNIPOLAB. Rozvoj výskumnej infraštruktúry sa pretavil do rastúcej úspešnosti Prešovskej univerzity v Prešove pri získavaní financií na riešenie vedeckých projektov zo súťažných zdrojov, narastajúceho počtu publikácií a citácií. Za uplynulé pätnásťročné obdobie eviduje Univerzitná knižnica PU autorstvo a spoluautorstvo 33 174 publikačných jednotiek, z toho 737 monografií, z toho 80 vydaných v zahraničí, 258 vysokoškolských učebníc, 17 908 vedeckých prác, z toho 5 839 vydaných v zahraničí. Tieto výsledky bolo možné dosiahnuť aj vďaka intenzívnej internacionalizácii. Prešovská univerzita v Prešove bola v uplynulých rokoch prijatá do prestížnych medzinárodných sietí a aliancií akými sú Európska asociácia univerzít (EUA), Danube Rector's Conference, Aliancia stredo-východoeurópskych univerzít (ACEU), Euromediteránna univerzita (EMUNI). Na FF PU začalo pôsobiť Centrum etiky a bioetiky UNESCO. Tieto kooperačné sieťové štruktúry a rozličné mobilitné schémy sa stali hojne využívané našimi tvorivými pracovníkmi a študentami, čo nám umožňuje postupne skvalitňovať vzdelávacie, výskumné a manažérske aktivity. Naše úsilie neustále posilňovať kvalitu univerzity si všimol aj Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, ktorý našej alma-mater udelil cenu za zapojenie sa do súťaže Národná cena SR za kvalitu za rok 2011 v kategórii organizácií verejného sektora.

Úspešné napĺňanie poslania univerzity v oblasti vzdelávania a výskumu si vyžaduje neustále zlepšovanie infraštruktúry. Jediným zdrojom finančných prostriedkov sú štrukturálne fondy EÚ. V aktuálnom programovacom období sme ukončili implementáciu 6 projektov z OP Výskum a vývoj a OP Vzdelávanie, z ktorých bolo reálne čerpaných 7 mil. EUR. V súčasnosti implementujeme 10 projektov a ďalšie 2 projekty nám boli schválené. Celkový objem rozpočtovaných finančných prostriedkov ukončených, implementovaných a schválených projektov v aktuálnom programovom období rokov 2007 – 2013 dosahuje takmer 33 mil. EUR. Z väčších investičných akcií realizovaných v ostatnom roku by som spomenul III. etapu rekonštrukcie objektu rektorátu s dostavbou dekanátu fakulty športu, rekonštrukciu obvodového plášťa a výmenu okien na Fakulte manažmentu a Fakulte športu, rekonštrukciu prednáškových miestností Gréckokatolíckej teologickej fakulty, výmenu okien na Študentskom domove na ul. 17. novembra 13, výstavba centra excelentnosti a kompetenčného centra a rekonštrukcia účelového zariadenia v Batizovciach. V najbližšom období budeme realizovať výstavbu novej budovy fakulty manažmentu a v projektovej príprave sú výstavba budovy UNIPOLAB a novej budovy pravoslávnej bohosloveckej fakulty. Plánujeme naďalej zlepšovať podmienky bývania v študentských domovoch. Zveľaďovanie univerzitnej infraštruktúry v kampuse pri Toryse a v iných častiach mesta sa prejavilo v postupnom náraste majetku. V r. 1997 bol delimitovaný nehnuteľný a hnutel'ný investičný majetok v obstarávacej cene 11 472 051 €. V súčasnosti predstavuje hodnotu 48 572 359,31 €. Tento veľmi

stručný kvantitatívny prehľad poukazuje na to, že Prešovská univerzita v prešove je úspešnou vzdelávacou a výskumnou inštitúciou, s rešpektom a solídnym postavením, v rámci slovenského i medzinárodného výskumného a vzdelávacieho priestoru.

Naša univerzita je dôležitým mestotvorným a regiónotvorným činiteľom a aktérom lokálneho a regionálneho rozvoja. Počtom 1 045 zamestnancov patrí medzi najväčších zamestnávateľov v krajskom meste. Sústreďuje intelektuálny potenciál 62 profesorov, 137 docentov, 337 odborných asistentov, 36 asistentov a lektorov a 23 vedeckých pracovníkov. Veľmi intenzívna je spolupráca s Prešovským samosprávnym krajom, najmä na rozličných projektoch a na pôde Inovačného partnerského centra a Energetického klastra. Veľkým prínosom sú kooperačné väzby s mestom Prešov, s ktorým sa realizuje niekoľko spoločných projektov, z ktorých by som ako príklad uviedol prípravu monografie o dejinách Prešova. Je to vďaka porozumeniu, ktoré nachádzame u pána predsedu PSK Petra Chudíka i pána primátora mesta Prešov Pavla Hagyariho, za čo im srdečne ďakujem.

Prešovská univerzita v uplynulom období venovala zvýšenú pozornosť budovaniu svojej značky. Jej ústredným sloganom je „*magis quam eruditio*“, čiže viac ako vzdelanie. Cieľom je poskytnúť našim študentom a pracovníkov stimulujúce prostredie pre osobný rozvoj, ktoré popri jadrových akademických aktivitách zahŕňajú aj kultúrne a spoločenské vyžitie. Samotné prostredie nášho mesta je ako stvorené pre uspokojovanie týchto potrieb. Prešovská univerzita v Prešove sa usiluje participovať vlastnými umeleckými aktivitami, ktoré sa sústreďujú na literárno-dramatické, výtvarné a hudobné umenie. Na univerzite už viac ako 50 rokov pôsobí Študentské divadlo na FF, ku ktorému pribudlo v r. 2007 Divadlo P.A.D.A.K na PdF. Úspešne pokračuje 46 ročná tradícia festivalu Akademický Prešov. Z ďalších umeleckých súborov je možné spomenúť Vysokoškolský folklórny súbor Torysa, Komorný súbor Camerata Academica, Miešaný spevácky zbor Nostro Canto, Ženský spevácky zbor Iuventus Paedagogica, Spevácky zbor sv. Romana Sladkopevca, Spevácky zbor Pravoslávnej bohosloveckej fakulty, Piano Vocal, a Akordeónové kvarteto. Neodmysliteľnou súčasťou akademického života sú univerzitné médiá – Rádio PaF, časopis Na Pulze a televízia Mediálka TV. Na poli duchovného rozvoja sa mimoriadne pestrými aktivitami prezentuje Univerzitné pastoračné centrum. Nezabúdame ani na princípy kalokagatie a snažíme sa o vytvorenie podmienok pre rovnomerný rozvoj tela i ducha. V rámci športových aktivít sú aktívne športové kluby Slávia PU Prešov, basketbalový klub BK Akademik PU Prešov, volejbalový klub VK MIRAD PU Prešov a Klub technických športov PU. Sme hrdí na našich študentov a pracovníkov, ktorí v uplynulých rokoch získali rozličné ocenenia na vedeckých, umeleckých, odborných a športových súťažiach.

Tento impozantný rozvoj našej alma-mater za uplynulé tri kvinténiá by nebol možný bez nasadenia tvorivých pracovníkov, administratívno-technických a prevádzkových pracovníkov, a samozrejme, bez talentovaných študentov. Všetkým si dovoľm vyjadriť úprimné poďakovanie. Osobitne sa chcem poďakovať svojim predchodcom, na ktorých pleciach bola veľká zodpovednosť pri konštituovaní a rozbehu univerzity a zakladaní fakúlt, emeritným rektorom prof. Karolovi Fečovi (1997 – 2003) a prof. Františkovi Mihinovi (2003 – 2007). Ďakujem aj ďalším, ktorí zastávali alebo zastávajú významné akademické funkcie, prorektorom, dekanom, prodekanom, vedúcim katedier a riaditeľom ústavov, inštitútov a centier, kvestorom, predsedom a členom akademických senátov, členom vedeckých rád a bývalým i súčasným členom správnej rady PU za vykonanú prácu a obetavosť, či neustálu podporu a pomoc. V neposlednom rade ďakujem všetkým bývalým i súčasným zamestnancom a študentom. Našej alma-mater prajem do ďalších kvinténii ambiciózných a talentovaných študentov, zapálených učiteľov a výskumníkov, lojálnych a ochotných zamestnancov a veľa akademických úspechov.

Vivat, crescat, floreat, alma mater nostra Universitas Presoviensis!

Prešov – mesto vzdelanosti a školských tradícií

doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.

Mesto Prešov má bohaté školské tradície, ktoré vo svojom vývoji zároveň dokladujú i rozmach, resp. v niektorých etapách i úpadok samotného mesta. Na rozvoj škôl v meste v prvotných etapách mali priamy vplyv konfesijné pomery a politické zápasy v krajine. Rozmach školstva i záujem obyvateľov o vzdelávanie dokazujú aj snahy o poskytovanie vzdelania na vysokoškolskej úrovni. Postupne bola v meste vytvorená široká paleta školských inštitúcií, ktorá sa snažila zachytiť edukačné potreby detí a mládeže nielen z mesta, ale i z okolia.

Prvotným koreňom slávnej tradície školstva v Prešove je jeho mestská škola. Najstarší písomný záznam potvrdzujúci existenciu prešovskej mestskej školy, pochádza z roku 1429 a je ním správa o vyplatení 400 denárov vtedajšiemu učiteľovi, ktorého meno však nie je známe. Prvá zmienka o žiakoch mestskej školy je z roku 1443, v záznamoch o využívaní žiakov na mimoškolské činnosti, akými boli napr. spievanie na omši, zvonenie pri búrke a pohrebe, zvonenie na trhu, stráženie mestskej brány, vysielanie žiakov ako poslov, pomoc pri pochovávaní chudobných obyvateľov a pod. Všetky tieto činnosti dávali žiakom možnosť zarobiť si niekoľko denárov.

Cieľom vyučovania na mestskej škole, tak ako aj na iných školách v tomto období, bolo naučiť žiakov latinský jazyk a poskytnúť im nevyhnutné vedomosti pre možnosť ďalšieho vyššieho štúdia. Svedectvom toho, že vzdelávanie na prešovskej škole bolo na vysokej úrovni, je ďalšie štúdium absolventov tejto školy na univerzitách, ako to dokladajú záznamy o prešovských študentoch v matrikách univerzít v Krakove, Viedni, no aj v Taliansku.

Faktom, ktorý zasiahol do všetkých oblastí života mesta, a teda aj do školskej, bolo prijatie reformácie mestom v roku 1531. Do roku 1671 potom v meste pôsobila iba jediná cirkev, a to evanjelická cirkev augsburského vyznania. Rozšírením reformácie v meste v roku 1531 sa začala nová éra vo vývine mestskej školy. Mestský magistrát sa stal náročnejší pri výbere rektorov školy a snažil sa do tejto funkcie dosadzovať vzdelaných absolventov univerzít, ktorí mali aspoň akademický titul bakalár. Pod vplyvom prenikania nemeckého humanizmu získala v tomto období mestská škola charakter gymnázia, ako tomu bolo na mestských školách v Nemecku. Od 16. storočia sa v Prešove objavujú správy o kníhkupcovi. Táto skutočnosť pozitívne ovplyvnila prísun učebníc pre žiakov mestskej školy.

Najvýznamnejšou postavou obdobia prvého rozkvetu prešovskej mestskej školy – gymnázia bol Ján Bocatius (1568 – 1621). Už počas pôsobenia v Prešove ho považovali za najlepšieho učiteľa v Hornom Uhorsku, čo priviedlo do Prešova veľký počet žiakov na štúdium. Za jeho plodnú básnickú činnosť mu cisár a kráľ Rudolf II. udelil titul „poeta laureatus caesareus“. Z doby Bocatiovho vedenia mestskej školy sa zachovali prvé záznamy o vykonávaní verejných skúšok žiakov, ktoré mali dokladovať nielen úroveň vedomostí žiakov, ale zároveň i výsledky práce rektora školy.

Impulzom pre druhý rozkvet školy bola činnosť rektora Jána Serediho, ktorý viedol školu v rokoch 1629 – 1637. O jeho zásluhách o rozvoj školy v Prešove svedčí nárast počtu žiakov školy, ako i jej pomenovanie „Celeberrimum Gymnasium“. Obdobie druhého rozkvetu prešovskej školy je neodmysliteľne späté s postavou a pedagogickými názormi J. A. Komenského, ktorého časť Prešovčanov v zastúpení J. Curianiho a J. Sartoriusa presadzovala na post rektora školy. Rektorom školy sa však stal Ján Matthaides a škola v tom čase bola organizovaná ako päťročné gymnázium. Matthaides vo výučbe využíval Komenského diela, v nižších ročníkoch to bolo Vestibulum a vo vyšších sa na toto dielo nadväzovalo štúdiom Brány jazykov otvorenej. Vplyv Komenského na prešovskú školu bol umocňovaný aj jeho osobnými stretnutiami a korešpondenciou, napr. s J. Klobušickým, A. Zimmermannom, J. Sartoriom. I podľa slov samotného Komenského prešovská škola využívala jeho pedagogické názory a postupy.

Posledné desaťročie existencie prešovskej školy pred založením kolégia reprezentujú rektori Andrej Horváth a Ján Bayer. Počas pôsobenia A. Horvátha (1656 – 1662) dostalo gymnázium pomenovanie „illustre gymnasium“ a počet žiakov navštevujúcich vyššie triedy vzrástol takmer na dvesto.

Rektor školy Ján Bayer sa medzi prvými zaoberal myšlienkou zriadiť vyššiu školu v Prešove. K tomuto účelu vypracoval návrh „Regulae Scholasticae. Pro Juventute Evangelica et eorundem Docentibus concinatae et praescriptae.“ Opísal v ňom sedemtriedne lýceum, ktoré malo mať v najvyššej triede trojročný kurz. V tejto poslednej etape života mestskej školy spolu s rektorom J. Bayerom vyučovali na škole konrektor Izák Caban a kolega Ondrej Herzog, kantorom na škole bol Eliáš Friedhuber a škola už vtedy mala sedem tried. Prešovská mestská škola mala vtedy charakter lýcea, t. j. vyššej strednej školy, ktorá mala oproti zvyčajne päťročnému gymnáziu obohatené štúdium v najvyšších ročníkoch o filozofiu a teológiu. Mestská škola v Prešove s charakterom lýcea formálne zanikla 16. apríla 1667, keď mesto uzavrelo zmluvu s novou školou v Prešove, s Kolégiom hornouhorských evanjelických stavov.

Založenie kolégia si vynútila potreba vytvorenia vlastnej školskej inštitúcie s charakterom vyššej školy na východe Uhorska, vtedy protestantskom, ktorá v období protireformácie mala byť protiváhou voči jezuitským univerzitám v Trnave a Košiciach. Slávnostné otvorenie kolégia bolo 18. októbra 1667 a prvým rektorom školy sa stal Samuel Pomarius, ktorý prišiel z Magdeburgu. Škola bola desaťtriednym gymnáziom, v ktorom sa v najvyšších triedach vyučovali vyššie náuky – filozofia a teológia.

K najvýznamnejším pedagógom obdobia vzniku kolégia patrili okrem rektora Izák Caban, Eliáš Ladiver ml. a Michal Pancratius. K ich prvým žiakom patrili významné osobnosti vtedajšieho politického a kultúrneho života: Imrich Thököli – vodca protihabsburského povstania, Jakub Bogdani – barokový maliar, Jonáš Bubenka – spisovateľ a výtvarník. Kolégium malo svoj dozorný orgán – patronátny výbor, ktorý tvorili zástupcovia šľachty a mešťanov z Prešova. Okrem výboru na činnosť a správu kolégia dozerali mimoriadni inšpektori z radov šľachticov, magistrátov šiestich slobodných kráľovských miest a spoločného vedenia hornouhorských banských a trinástich spišských miest. Kolégium sa vďaka pedagogickej zručnosti, ale aj náročnosti svojich profesorov stalo vyhľadávanou vzdelávacou inštitúciou, ktorá v podstate zastávala funkciu vysokej školy. I preto rektor S. Pomarius zamýšľal premeniť kolégium na univerzitu.

Protireformácia a protihabsburský odboj v poslednej tretine 17. storočia prerušili sľubný rozvoj kolégia. V roku 1671 mesto obsadilo vojsko generála Spankaua a 23. mája 1671 bola budova kolégia obsadená vojskom a slúžila pre účely vojenského skladu. Vyučovanie sa z kolégia premiestnilo do budovy bývalej mestskej školy. Budovu kolégia prevzali 9. júla 1671 jezuiti, čo znamenalo následné ukončenie i pedagogickej činnosti evanjelických profesorov v priestoroch bývalej mestskej školy, ktorí museli opustiť mesto. Počas kuruckého povstania na jeseň v roku 1672, keď povstalci koncom septembra obsadili mesto, bolo evanjelikom kolégium vrátené, vyhnaní profesori boli povolaní späť a vyučovanie bolo nakrátko obnovené. Porážka kuruckého vojska a následné obsadenie mesta habsburským vojskom pod vedením generála Cobba začiatkom januára 1673, znamenali opäť nepriaznivý moment v činnosti kolégia. Po skonfiškovaní tokajských viníc, ktoré patrili kolégiu, bola 8. marca 1673 evanjelikom škola opäť odobratá, na druhý deň bola skonfiškovaná i budova bývalej mestskej školy, čoho výsledkom bolo ukončenie vyučovania. Kolegiálni profesori s mnohými žiakmi museli opustiť Prešov, v budove kolégia jezuiti zriadili svoju rezidenciu a takmer ihneď po ich príchode – 18. marca 1673 otvorili jezuiti v budove bývalej mestskej školy prvé dve triedy gymnázia, tzv. parva a principia. Do novej budovy školy, slávneho evanjelického kolégia, sa jezuiti prvýkrát nasťahovali už 18. júla 1673, no pre politické i náboženské nepokoje k jej dlhodobějšímu obsadeniu jezuitmi došlo v rokoch 1677 – 1682. V tom období sa na gymnáziu vyučovalo v dvoch uvedených triedach.

Obnovenie činnosti kolégia umožnilo v rámci ďalšieho protihabsburského povstania obsadenie mesta Prešova v auguste 1682 vojskom Imricha Tököliho. Tököli, ako jeden z prvých žiakov tohto ústavu, pozval za rektora školy zo Šégešváru svojho bývalého profesora Eliáša Ladiveru ml. Aj po potlačení povstania Imricha Tököliho v priebehu roku 1685 a po obsadení Prešova vojskom generála Schultza v septembri 1685 sa konfesijné pomery v meste nezmenili a kolégium pokračovalo vo svojej činnosti.

V r. 1687 bolo kolégium opäť zatvorené a to ako výsledok pôsobenia činnosti komisie grófa Štefana Čákyho, ktorá prišla do Prešova 7. januára 1687. V budove kolégia sa znovu usídlili jezuiti a v mestskej škole obnovili činnosť katolíckeho gymnázia, ktoré sa stalo 4-triednou školou, keď sa rozšírilo o gramatickú a syntaktickú triedu a pôsobili na ňom dvaja učitelia. Evanjelici si mohli v zmysle šopronských článkov postaviť nový kostol a školu na určenom mieste na Hornom predmestí, čo však odmietli. Tragické udalosti tohto obdobia vyvrcholili v podobe tzv. prešovského krvavého súdu a následných popráv 24 protestantov v priebehu roku 1687. K ďalšiemu dobudovaniu gymnázia o jednu triedu dochádza v škol. r. 1699/1700, po zriadení piatej triedy, tzv. poesis. V roku 1700 sa pripojením triedy rétoriky stalo gymnázium 6-triednou úplnou školskou inštitúciou.

Celých osemnásť rokov – až do r. 1705, si evanjelici v Prešove nemohli otvoriť vlastnú školu. Až ďalšie protihabsburské povstanie, ktoré viedol František II. Rákoci, umožnilo oživiť vyučovanie na prešovskom evanjelickom kolégiu. Na jeseň roku 1704, po kapitulácii prešovskej vojenskej posádky, obsadili mesto kuruci a Rákociho vojaci. Na príkaz samotného Františka II. Rákociho bola 2. januára 1705 jezuitom odobratá budova kolégia a prinavrátená späť evanjelikom. Vedenia školy sa ujal jej bývalý žiak a neskôr pedagóg Ján Rezik, ktorý sa stal rektorom 21. marca 1705. Obnovil na škole vyučovanie latinčiny podľa Komenského diela Vestibulum, do záverečných skúšok sa pridali otázky aj zo zemepisu a študenti opäť hrávali verejné divadelné predstavenia. J. Rezik pozdvihol úroveň školy na taký stupeň, že na zasadnutí hornouhorského evanjelického konventu 13. mája 1709 v Prešove bol schválený projekt ďalšieho rozvoja kolégia.

Po sečianskom sneme (1705) a následnom rozdelení cirkevného majetku získali jezuiti pre školské účely budovu starej mestskej nemocnice pri chráme a kláštore minoritov (na mieste dnešného Gréckokatolíckeho biskupského paláca). Svoju rezidenciu museli preložiť do tzv. gréckeho domu, kde sa usadili. Školský rok 1705/1706 prebiehal v budove nemocnice a v škol. roku 1706/1707 sa aj škola presťahovala do tzv. gréckeho domu. Tento školský rok sa však predčasne ukončil 15. februára 1707, keď jezuiti museli opustiť mesto Prešov. Katolícke gymnázium bolo potom zatvorené až do roku 1711.

V dôsledku postupujúcej rekatolizácie museli evanjelici ešte v roku 1711 opustiť mesto a usadili sa na predmestí, kde im bolo umožnené postaviť si drevený kostol a drevenú elementárnu školu, ktorá neskôr získala charakter lýcea. Katolícka cirkev získala celý majetok evanjelikov, jezuiti sa usídlili v budove Kolégia, pre bohoslužby využívali maďarský evanjelický kostol a znovu otvorili gymnázium, ktoré bolo od roku 1707 uzatvorené. Jezuitský rád bol zrušený v roku 1773 a gymnázium prevzali minoriti. Rád bol rozpustený Jozefom II. v roku 1787 a minoriti, ktorí v tom čase spravovali v meste gymnázium, ho boli nútení v roku 1789 zatvoriť. Obnovené bolo na základe nariadenia Františka I. až v roku 1801.

Do vydania tolerančného patentu v roku 1781 bola v meste povolená iba katolícka cirkev. Evanjelici získali späť budovu svojho kolégia a maďarský kostol po odkúpení v roku 1783. Ďalším impulzom pre rozvoj školy sa stal rok 1804, kedy bola škola vyhlásená za dištriktuálne kolégium, t. j. s pôsobnosťou pre Potiský dištrikt evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Napriek nepriaznivým vplyvom zo začiatku 19. storočia, v podobe nedostatku finančného zabezpečenia a obsadenia budovy kolégia vojenskými posádkami počas napoleónskych vojen, sa evanjelické kolégium stalo školou vyššieho typu, ktorá sa úrovňou vzdelávania približovala k univerzitnému štúdiu.

Pri evanjelickom gymnázii pôsobila evanjelická elementárna škola, ktorá mala neskôr i samostatnú triedu pre vzdelávanie dievčat. V tomto období do siete elementárnych škôl v Prešove patrili ešte aj dve katolícke elementárne školy – slovenská a nemecká, ktorá bola založená v prvej polovici 70. rokov 18. storočia. Zlúčením slovenskej a nemeckej elementárnej školy vznikla v roku 1778 hlavná elementárna škola so štyrmi triedami.

Koncom 18. storočia sa v Prešove usadili prví židovskí obchodníci, aj keď ich oficiálne mesto odmietalo uznať za obyvateľov mesta. Prvým z nich bol Marek Holländer a jeho syn Leo sa stal predsedom židovskej náboženskej obce, založenej v roku 1830. Prvá židovská škola s tromi učiteľmi bola v meste založená v r. 1843.

Katolícke gymnázium bolo otvorené až na základe nariadenia cisára Františka I. z 21. júla 1801 o povolení zriadiť nižšie gymnázium, s postupným otváraním jednotlivých ročníkov. Škola spočiatku pôsobila ako nižšie 4-triedne gymnázium a v škol. roku 1806/1807 boli otvorené i dve vyššie triedy. Tak od tohto škol. roku bolo gymnázium organizované v dvoch stupňoch, t. j. ako nižšie gymnázium (prvé štyri gramatické ročníky) a vyššie gymnázium (dve humanitné triedy – poesis a retorica).

Obdobie druhej polovice 19. storočia, až do vzniku Československej republiky, sa v dejinách mesta nesie v znamení rozkvetu školstva a kultúry, za čo si mesto vyslúžilo pomenovanie „Atény nad Torysou“. K najvýznamnejším školským inštitúciám patrili vysokoškolské centrá, pôsobiace v Kolégiu – právnická akadémia a teologická akadémia a Gréckokatolícky kňazský seminár, založený v roku 1880. Zo stredných škôl to boli ďalšie dva kolegiálne ústavy – evanjelické gymnázium (v roku 1911 sa presťahovalo do novej budovy) a evanjelický mužský učiteľský ústav, ústav pre výchovu detských opatrovateliek (zal. 1893/1894), štátny ženský učiteľský ústav. V škol. r. 1852/1853 sa katolícke gymnázium stalo úplným 8-triednym gymnáziom, ktoré pôsobilo v budove Čierneho orla.

V histórii školy bol významný rok 1865, keď cisár František Jozef 11. decembra súhlasil s tým, aby sa gymnázium stalo štátnou školou s oficiálnym názvom Prešovské kráľovské katolícke úplné gymnázium (Eperjesi Királyi Katolikus Főgymnásium). V roku 1889 sa gymnázium presťahovalo do novej budovy na Stromoradi, kde dnes sídli Pedagogická a sociálna akadémia (predtým Stredná pedagogická škola).

V meste zapustilo korene aj učňovské školstvo v podobe priemyselnej učňovskej školy (zal. r. 1884), pokračovacej školy remeselníkov (zal. 1907), obchodnej učňovskej školy (nižší stupeň založený v r. 1888 a od r. 1903 ku škole pribudol 1-ročný večerný obchodný kurz), všeobecnej učňovskej školy (od r. 1893), resp. 4-ročnej odbornej školy pre stolárov (zal. 1913).

Vplyvom zvyšujúceho sa počtu židovských obyvateľov bola prvotná židovská škola v roku 1857 premenená na ľudovú školu so štyrmi ročníkmi s nemeckým vyučovacím jazykom, ktorá po rozkole patrila ortodoxnej židovskej obci. Po vytvorení reformnej skupiny v židovskom vierovyznaní, tzv. neologickej obce, bola v Prešove založená druhá židovská elementárna škola – neologická ľudová škola, ktorá od roku 1886 používala novú modernú školskú budovu pri neologickej synagóge na dnešnej Konštantínovej ulici. Vyššie vzdelanie poskytovala rabínska škola pre prípravu židovských kňazov – rabínov, ktorá patrila ortodoxnej židovskej obci.

Kultúrnu vyspelosť mesta prezentujú osvetové spolky (Slovenská spoločnosť, neskôr ako Kolo a Napred, Széchényiho krúžok, Literaturnoje zavedenje prjaševskoje) i slávne osobnosti z rôznych oblastí, akými boli napr. Jozef Gregor Tajovský, Ján Hvezda, Andrej Vandrák, Fridrich Hažlinský, Pavol Szinyei Merse, Max Kurth, Karol Divald, Alexander Duchnovič, Béla Iványi a i.

Vznik Československej republiky v r. 1918 a s tým súvisiaca nová spoločensko-politická situácia sa výrazne odzrkadlili v oblasti školstva v meste, a to z hľadiska jeho riadenia, ako i celkovej štruktúry. Z jednotlivých ústavov Kolégia sa zachovalo iba evanjelické gymnázium, ktoré pôsobilo do konca škol. r. 1943/1944. Teologická akadémia bola zrušená, právnická akadémia bola presťahovaná do Miškovca, mužská učiteľská akadémia bola v roku 1924 poštátnená. Katolícke gymnázium bolo poštátnené a v r. 1919 pozmenené na Šafárikovo čl. štátne reálne gymnázium. Po vojne sa rozčlenilo na I. a II. štátne gymnázium.

Poštátnený bol aj ženský učiteľský ústav, pri ktorom bol v škol. roku 1922/1923 otvorený dvojročný Ústav pre vzdelávanie učiteliek domácich náuk. Jeho absolventky mohli po ukončení štúdia vyučovať na ľudových školách predmet domáce náuky (ženské ručné práce). Významným momentom pre ďalší rozvoj učiteľského ústavu bolo obdobie letných prázdnin v roku 1924, keď štát prevzal pod svoju správu dovtedajší Evanjelický mužský učiteľský ústav. Výnosom MŠaNO z 23. mája 1925 č. 47732/25-II bol učiteľský ústav zaradený medzi koedukačné učiteľské ústavy, čím bolo umožnené od prvého ročníka tohto škol. roku vyučovať spoločne žiakov i žiačky ústavu.

Následne bol (20. júla 1925) zmenený i názov ústavu na Štátny koedukačný učiteľský ústav v Prešove. MŠaNO 27. mája 1939 zrušilo od 1. júna 1939 koedukáciu na učiteľskom ústave a postupne sa otvárali už len mužské ročníky. Pobočky pre žiakov gréckokatolíckeho vierovyznania boli od 1. septembra 1939 preložené ako samostatný učiteľský ústav do Michaloviec. Podľa zákona č. 288 z roku 1940 sa od 1. septembra 1940 premenili 4-ročné učiteľské ústavy na 5-ročné učiteľské akadémie, bez možnosti koedukačného vyučovania. Na jeho základe sa Štátny koedukačný učiteľský ústav v Prešove zmenil na Štátnu slovenskú učiteľskú akadémiu v Prešove. Bola to mužská učiteľská akadémia, len sa to v názve neuvádzalo, pretože iba dievčenské akadémie museli v názve vyznačiť svoj charakter.

V r. 1939 bolo pri kláštore Anglických panien „Sancta Maria“ na Konštantínovej ulici založené Rehoľné slovenské dievčenské gymnázium Anglických panien, ktoré ukončilo svoju činnosť v škol. r. 1943/1944.

Gréckokatolícka cirkev spravovala v meste vtedy jedinú vysokoškolskú inštitúciu – teologickú fakultu (existovala do r. 1950), gréckokatolícku ľudovú školu a gréckokatolícke ruské reálne gymnázium s ruským vyučovacím jazykom, ktoré bolo založené v r. 1936. Škola sa v škol. roku 1939/1940 premenovala na Gréckokatolícke ruské gymnázium, od škol. roku 1945/1946 na Štátne ruské gymnázium a od škol. roku 1949/1950 do roku 1952 to bola Ruská stredná škola. Po reforme školstva sa škola od škol. roku 1953/1954 premenila na Jedenásťročnú strednú školu ukrajinskú, v škol. roku 1955/1956 zmenila názov na 3. osemročnú strednú školu. V škol. roku 1956/1957 na Jedenásťročnú strednú školu, od škol. roku 1960/1961 sa nazývala Stredná všeobecnovzdelávacia škola na Revolučnej ulici a neskôr pôsobila ako Gymnázium T. Ševčenka s vyučovacím jazykom ukrajinským na Dilongovej ulici. Dnes je súčasťou Spojenej školy Tarasa Ševčenka s vyučovacím jazykom ukrajinským.

Gréckokatolícky učiteľský seminár (ústav) sa 27. septembra 1937 pozmenil na Gréckokatolícky ruský koedukačný ústav. V škol. roku 1940/1941 došlo k zmene názvu školy, keď biskupský Ordinariát listom dňa 6. decembra 1940 požiadal o súhlas so zmenou názvu školy na Gréckokatolícka ruská učiteľská akadémia v Prešove, ako 5-ročnej vzdelávacej ustanovizne. Akadémia bola v r. 1945 poštátnená a naďalej pokračovala vo svojej výchovno-vzdelávacej činnosti pod názvom Štátna ruská učiteľská akadémia v Prešove. V roku 1950, v zmysle celoštátnej reformy odborných škôl na prípravu učiteľov pre národné školy, sa akadémia premenovala na ruské pedagogické gymnázium a bola presťahovaná do Medzilaboriec. Odtiaľ sa v roku 1953 vrátila späť do Prešova. Podľa ďalšej reformy škôl na prípravu učiteľov (Zákon o školskej sústave a vzdelávaní učiteľov č. 31. z 24. apríla 1953) sa ešte v tom istom roku premenovala na Pedagogickú školu ukrajinskú v Prešove.

V roku 1927 bola založená verejná Odborná škola pre ženské povolania. V škol. roku 1938/1939 už mala tieto súčasti: ženskú odbornú školu (2-ročná), živnostenskú pracovňu pre šitie šiat (1-ročná), vyššiu ženskú odbornú školu (1-ročná), ľudové kurzy varenia a šitia (2-mesačné, alebo 3-mesačné), špeciálne kurzy – boli určené pre pokročilých záujemcov a mali za cieľ prehĺbovať vedomosti v určitých špecifických oblastiach.

Odborné školstvo v meste zastupovala i priemyselná škola, vyššia hospodárska škola a učňovské školy rôzneho zamerania: kupecká pokračovacia škola, učňovská škola pri priemyselnej škole, živnostenská pokračovacia škola pri meštianskej škole a medzi nimi i jedna židovská súkromná učňovská škola.

V povojnovej histórii sa vysokoškolské vzdelávanie budúcich učiteľov v Prešove prvýkrát organizovalo prostredníctvom konzultačného strediska doplnovacieho štúdia Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave, ktoré od škol. r. 1947/1948 zabezpečovalo štúdium popri zamestnaní „s prihliadnutím na učiteľov ukrajinskej národnosti“. Bolo určené tzv. učiteľom v činnnej službe, ktorí nemali vysokoškolské vzdelanie, pretože predchádzajúcimi predpismi nebolo vyžadované pre ich pedagogické pôsobenie. Ich štúdium bolo organizované na základe smernice o vzdelávaní učiteľov v činnnej službe, platnej od 1. októbra 1947.

Stredisko v Prešove pôsobilo do konca škol. r. 1948/1949, kedy bolo prenesené do Košíc, kde od škol. roku 1949/1950 bola vládny nariadením zriadená pobočka Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave – okrem Košíc bola pobočka zriadená aj v Banskej Bystrici. Ide o predpis č. 163/1949 Zb. Vládne nariadenie, ktorým sa zriaďujú pobočky pedagogickej fakulty bratislavskej univerzity v Košiciach a Banskej Bystrici, zo

dňa 24. mája 1949, čiastka 048/1949, § 1. „V Košiciach a v Banskej Bystrici sa zriaďujú pobočky pedagogickej fakulty univerzity v Bratislave.“

Dôvodom na premiestnenie prešovského strediska bolo zriaďovanie Katedry ukrajinského jazyka a literatúry na pobočke Pedagogickej fakulty v Košiciach a problémom bola i doprava a organizačné ťažkosti so zabezpečovaním výučby v Prešove. (Dvadsať rokov vysokoškolského vzdelávania učiteľov základných škôl na východnom Slovensku, s. 18.)

Napriek tejto snahe o vzdelávanie učiteľov pretrvával na Slovensku značný počet nekvalifikovaných pedagógov, čo si vynútilo vydanie výnosu Povereníctva školstva, vied a umení z 20. marca 1950, v ktorom sa uvádza: „PŠVU, prizierajúc sa na osobitné potreby na Slovensku a v snahe umožniť čo najviac učiteľom v činnnej službe odbornú prípravu, vydáva podľa zákona o vysokoškolskom vzdelaní učiteľov so súhlasom MŠVU prechodné predpisy a určuje, akým spôsobom a v akom rozsahu si na pedagogickej fakulte SU doplnia vzdelanie učiteľa, ktorí sa nevzdelávajú na vysokých školách, alebo ktorí nemajú potrebné pedagogické vzdelanie.“ (tamtiež, s. 18 – 19) Týmto výnosom bolo doplňovacie štúdium pozmenené na diaľkové štúdium (2-ročné pre učiteľov národných škôl, 3-ročné pre učiteľov stredných škôl, pre školy vyžadujúce osobitnú starostlivosť sa pridával ešte 1 rok) so záverečnými skúškami učiteľskej spôsobilosti. Na základe tejto aktuálnej potreby odstrániť nekvalifikovanosť učiteľov sa zriaďovali konzultačné strediská pre diaľkové štúdium učiteľov vo všetkých krajských mestách – v Prešove od škol. r. 1950/1951 pod vedením M. Dubaja.

Zoznam konzultátorov pre konzultačné stredisko v Prešove v r. 1951

Meno	Konzultátor pre odbor	Meno a priezvisko	Konzultátor pre odbor
Jozef BENDÍK	výtvarná výchova	Juraj KOSTŮK	hudobná výchova
Anna BUČANOVÁ	literatúra	Dr. Ervín LAZAR	gramatika
Ján ČERENSKÝ	bez uvedenia	Ján LEŠO	fyzika
Július ČINČÁR	geológia a mineralógia	Jozef PETRAŠOVIČ	prírodopis (rus.)
Ján DORKO	botanika, zoológia	Stanislav POTOČEK	rysovanie
Michal DUBAJ	zemepis (slov., rus.)	Ivan PROKIPČÁK	spol. náuky
Alexej FARINIČ	ruština (gramatika)	Jelena RUDLOVČÁKOVÁ	ruština (literatúra)
Vasiľ GRIVNA	dejepis (rus.)	Dr. Valéria SLANINKOVÁ	fyziológia nerv. čin.
Dr. Ján HVOZDÍK	bez uvedenia	Dr. Michal ŠAFRANKO	tel. výchova
Mikuláš ILKOVIČ	matematika	Dr. Imrich ŠARIŠSKÝ	pedagogika
Štefan JENDREK	metodiky predmetov SŠ	Alžbeta ŽUPNÍKOVÁ	chémia
Emil KONČEK	dejepis (slov.)		

(Údaje o konzultátoroch KS pre DŠ PF SU v Prešove. Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 130.)

Prehľad počtu absolventov doplnovacieho a diaľkového štúdia konzultačného strediska v Prešove

Školský rok	Počet študentov					
	1947/1948	1948/1949	1949/1950	1950/1951	1951/1952	1952/1953
Prešov	181	191	zrušené	347	269	385

Vybrané počty študentov diaľkového štúdia konzultačného strediska v Prešove

Školský rok	1951/1952						1952/1953					
	MŠ	Nár. škola		Stredná škola			MŠ	Nár. škola		Stredná škola		
	1. r.	1. r.	2. r.	1. r.	2. r.	3. r.	1. r.	1. r.	2. r.	1. r.	2. r.	3. r.
Prešov	-	-	-	198	30	7	-	18	5	291	57	14

(Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 130.)

S prechodom konzultačného strediska do Košíc sa však nechceli zmieriť vtedajší predstavitelia KNV v Prešove, ktorí v ňom videli oslabenie významu mesta z hľadiska ďalšieho rozvoja vzdelávania a pokračovania bohatých školských tradícií. Predseda KNV v Prešove L. Medved' v liste ministrovi Z. Nejedlému ponúkol preto budovu na Stalinovej ul. č. 22 pre účely vysokoškolského vzdelávania. Pre budovanie mesta Prešov ako novodobého vysokoškolského centra malo veľký význam Vládne nariadenie o niektorých zmenách v organizácii vysokých škôl z 8. júla 1952, kde sa v § 8. uvádza: „Pobočka pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave sa premiestňuje z Košíc do Prešova.“ (Predpis č. 30/1952 Zb. Vládne nariadenie o niektorých zmenách v organizácii vysokých škôl z 8. júla 1952, čiastka 017/1952).

Rokovania o možnom presune pobočky z Košíc do Prešova prebehli už v skoršom období. Na príkaz Povereníctva školstva vied a umení z 11. apríla 1952 sa 15. apríla 1952 za prítomnosti predstaviteľov KNV v Prešove (V. Olejár, M. Dubaj) a košickej pobočky Pedagogickej fakulty SU v Bratislave (M. Šafranko – dekan, M. Soták, J. Dubinský) konala prehliadka budovy na Stalinovej ul. č. 22 (terajšia Hlavná ul. č. 22), ktorú ponúkalo KNV v Prešove pre možnú premiestnenú pobočku. „Zástupcovia PPFSU v Košiciach (pobočky Ped. fakulty Slovenskej univerzity, pozn. autora) prezreli prízemie a I. poschodie v budove na Stalinovej 22. a zistili, že priestorovo pre potreby fakulty budova nepostačuje ani ako provizórium. Pritom poloha budovy postavená do obdĺžnika s oknami do spoločného dvora nezodpovedá potrebám školy, najmä keď uvažíme, že v budove mali by byť umiestnené aj laboratória, čo by v prípade chemického laboratória robilo neprekonateľné ťažkosti.“ Údaje sú zo zápisnice napísaná v kancelárii IV. referátu KNV v Prešove 15. IV. 1952 vo veci prehliadky budovy na Stalinovej ul. č. 22. a zistenia podmienok za akých je možné umiestniť PPFSU v Košiciach v Prešove, Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 22, s. 1 – 2.

Priestorové, finančné a ubytovacie problémy boli predmetom rokovania prešovskej zvláštnej komisie dňa 17. apríla 1952 a následne sa 25. apríla 1952 v budove Krajského národného výboru v Prešove stretli zástupcovia Povereníctva školstva vied a umení, Rektorátu Slovenskej univerzity, pobočky Pedagogickej fakulty v Košiciach a KNV v Prešove, ktorí po prehliadke príslušných možných školských budov a internátu súhlasili so zriadením Pedagogickej fakulty v Prešove, resp. s premiestnením z Košíc, za okrem iných i podmienok zabezpečenia priestorov pre výučbu, pre ubytovanie 400 poslucháčov, 20 rodín vyučujúcich a 10 slobodných zamestnancov. „Konečne komisia sa uzniesla, že v škol. roku 1952/53 v Prešove Pedagogickú fakultu z Košíc nepremiestni, keďže nie sú pre toto splnené všetky predpoklady, ale že sa tak stane až po splnení podmienok umiestnenia ped. fak. v Prešove. Komisia predpokladá, že sa hneď prikróči k potrebným adaptačným prácam na budovách, ktoré budú navrhnuté KNV v Prešove a schválené PŠVU.“ (Zápisnica napísaná v kancelárii Krajského nár. výboru, IV. ref. v Prešove z rokovania o umiestnení Pedagogickej fakulty v Prešove, dňa 25. apríla 1952. Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 22, s. 1 – 2.). Vyššie uvedeným vládny nariadením bola košická pobočka presťahovaná v letných mesiacoch

roku 1952 do Prešova, kde získala pre výučbu priestory novej budovy evanjelického gymnázia a pre internát a knižnicu priestory v budove na Stalinovej ul. 22, kde dovtedy pôsobili štyri referáty KNV v Prešove – tzv. Dom Klobušických (terajšia Hlavná ul. č. 22.). Školský rok sa začal 1. septembra 1952 mesačnou brigádou na stavbe železničnej Trate družby medzi obcou Veľká Lodina a priehradou Ružín. Študenti pracovali ako pomocní robotníci pri výstavbe Bujanovského tunela a mostu cez rieku Hornád. (Roman, 2009, s. 68) Súčasťou brigády bolo usporadúvanie prednášok a bol založený spevácky zbor. (Zo spomienok s. Kalista, 1962, s. 6.) Prvými poslucháčmi fakulty boli prevažne muži vo veku 20 – 27 rokov.

Počet študentov pobočky PedF v Prešove SU v Bratislave k 1. novembru 1952

Katedra	Počet študentov			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	Spolu
Spoločenských vied	142	76	23	241
Pedagogických vied	142	76	23	241
Matematiky a fyziky	29	13	5	47
Prírodopisu, chémie a zemepisu	26	13	8	47
Slovenského jazyka	66	14	10	90
Ruského a slovenského jazyka	142	76	10	228
Telesnej výchovy	38	36	-	74

(Spracované na základe dokumentu Výkaz o katedrách vysokých škôl ke dni 1. listopadu 1952.

Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 310.)

Prvým dekanom prešovskej pobočky Ped. fakulty bol PhDr. Jozef Vavro v škol. r. 1952/1953. S výučbou sa začalo po ukončení brigádnických prác 27. októbra 1952, kedy na fakulte pôsobilo 8 interných učiteľov – v decembri 1952 už vyučovalo 25 asistentov a odborných asistentov. (Lokaj, 1962, s. 7.) Na fakulte boli zriadené katedry: slovenského jazyka a literatúry (vedúci PhDr. Š. Tóbič), ruského jazyka a literatúry (vedúci PhDr. Š. Doboš), prírodných vied (vedúci RNDr. J. Dubinský), pedagogiky a psychológie (vedúci PhDr. J. Hvozdík), základov marxizmu a leninizmu (vedúci PhDr. I. Krempa) a telesnej výchovy (vedúci PhDr. M. Šafranko).

Počet vyučujúcich na pobočke PedF v Prešove SU v Bratislave k 1. novembru 1952

Katedra	Počet				Hodiny odb. as., asist., ašpir./týždeň		Hodiny ext. učiteľov týždenne
	odb. as.	asist.	ašpir.	ex. uč.	prednášky	cvičenia	
Spoločenských vied	1	4	-	1	4	26	4
Pedagogických vied	2	-	-	6	6	12	24
Matematiky a fyziky	3	2	-	2	32	19	5
Prírod., chémie a zemepisu	2	3	-	1	38	19	3
Slovenského jazyka	4	1	1	1	12	12	5
Ruského a slov. jazyka	3	-	-	7	14	14	26
Telesnej výchovy	1	2	-	4	4	11	8

(Spracované na základe dokumentu Výkaz o katedrách vysokých škôl ke dni 1. listopadu 1952.

Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 310.)

Okrem denného štúdia zabezpečovala prešovská pobočka prostredníctvom svojho konzultačného strediska i diaľkové štúdium (štúdium popri zamestnaní) pre jednotlivé študijné kombinácie a v stredisku bolo taktiež zriadené diaľkové štúdium učiteľov pre stredné školy v jazyku ukrajinskom. V správe datovanej dňom 29. septembra 1952 sa uvádzajú nasledovné počty študentov diaľkového štúdia. „Doteraz je zapísaných na diaľkovom štúdiu v 1. ročníku pre školy národné 10 poslucháčov, pre školy stredné 182 poslucháčov; do 2. roč. pre školy národné 6, pre stredné 46 poslucháčov; do 3. roč. pre stredné školy 12 poslucháčov. Celkom teda 238 poslucháčov.“ (Správa o diaľkovom štúdiu na Konzultačnom stredisku v Prešove. Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 72, s. 2.) Študenti diaľkového štúdia boli povinní v stanovených termínoch zúčastňovať sa na hromadných konzultáciách, na ktorých získavali základné poznatky a literatúru pre samostatné individuálne domáce štúdium. Ku každej čiastkovej skúške museli študenti vypracovať v príslušnom semestri písomnú prácu a celé štúdium bolo ukončené záverečnou skúškou. „Poslucháči na záverečnej skúške majú dokázať, že sú si vedomí úloh, pred ktorými stojí škola v súčasnom vývoji spoločnosti k socializmu, a že z hľadiska týchto úloh osvojili si pedagogické a odborné vedomosti, že ich dokážu prakticky aplikovať pri vyučovaní na príslušnej škole a že poznajú pedagogické, organizačné a didaktické zásady tejto školy a metodiky zvolených odborov.“ (tamtiež) K problematickým javom tohto štúdia patrila malá účasť poslucháčov na prázdninových seminároch, laboratórnych a praktických cvičeniach a z toho plynúci i nízky počet poslucháčov postupujúcich do vyšších ročníkov štúdia.

Školskou reformou bola od škol. r. 1953/1954 na prípravu učiteľov stredných škôl zriadená Vysoká škola pedagogická v Bratislave s tromi fakultami: fakultou spoločenských vied, fakultou prírodných vied (obidve mali sídlo v Bratislave) a filologickou fakultou, ktorá sídlila v Prešove. Súčasťou reformy bolo i zriadenie Vyššej pedagogickej školy v Prešove (založenej v škol. r. 1953/1954), kde sa v 2-ročnom štúdiu pripravovali budúci učitelia pre druhý stupeň základnej školy, t. j. 6. – 8. ročníka. Učitelia pre prvý stupeň ZŠ, spolu s učiteľkami materských škôl a vychovávateľmi, boli vzdelávaní v tzv. pedagogických školách, ktoré patrili do siete stredných odborných škôl. Štúdium bolo trojročné s následnou ročnou riadenou pedagogickou praxou. Od škol. r. 1959/1960 ako stredné pedagogické školy pripravovali už len učiteľky materských škôl a vychovávateľov.

Obidve školy – Vyššia pedagogická škola v Prešove a Filologická fakulta v Prešove Vysokej školy pedagogickej v Bratislave mali čiastočne spoločné vedenie: prorektora a vedeckú radu, avšak mali samostatných dekanov. Rovnako i učitelia boli spoloční pre obidve tieto inštitúcie. Prvým prorektorom bol PhDr. Ivan Krempa (P. Petrus bol prorektorom v 1958/1959) a členmi spoločnej vedeckej rady sa stali: PhDr. Štefan Doboš, PhDr. Štefan Tóvik, Peter Bunganič, Vasil Kapišovský, Ivan Špes a PhDr. Ján Hvozdič. Prvým dekanom Filologickej fakulty bol PhDr. Š. Tóvik (1953/1954 – 1956/1957), ktorého vo funkcii vystriedal P. Petrus (1957/1958 – 1958/1959) a dekanom Vyššej pedagogickej školy bol RNDr. Juraj Dubinský. (Kronika Prešova 1949 – 1956, diel III, Založenie a vývin filozofickej fakulty, s. 686. Spracoval Pavel F. Smatana)

Katedry v r. 1953/54:

- Ukrajinského jazyka a literatúry (vedúca I. Subotová)
- Katedra pedagogiky a psychológie (vedúci J. Hvozdič)
- Katedra základov marxizmu leninizmu, od 1954/1955 s ústavom dejín (vedúci ústavu V. Grivna), neskôr premenená na katedru spoločenských vied (vedúci PhDr. Ivan Krempa)
- Katedra slovenského jazyka a literatúry (vedúci Š. Tóvik)
- Ruského jazyka a literatúry (vedúci Š. Doboš)

**Počet vydaných diplomov počas existencie Vyššej pedagogickej školy v Prešove
(1953/1954 – 1958/1959)**

Študijné kombinácie	Školský rok vydania diplomu				
	1954/1955	1955/1956	1956/1957	1957/1958	1958/1959
Sj – Rj	10	4	9	2	48
Rj – Vv	13	-	2	1	7
Uj – Rj	7	-	5	-	-
Rj – Tv	3	3	1	-	2
D – Z	12	9	8	1	12
Z – Tv	5	-	1	-	2
P – Z	8	2	-	-	-
Ch – P	19	3	3	6	32
M – F	12	7	7	-	31
Sj – Tv	4	3	3	-	13
Uj – Sj	-	-	-	1	9
Sj – Tv	-	-	-	5	5
Sj – Vv	-	-	-	-	-
M – Tv	-	-	-	-	3
Bi – Tv	-	-	-	-	-
Spolu	93	31	39	16	164

(Spracované podľa Dvadsať rokov vysokoškolského vzdelávania učiteľov základných škôl
na východnom Slovensku, s. 27.)

Zaujímavosťou sa javí úvaha o ďalšom rozvoji Vysokej školy pedagogickej v Prešove, keď sa v návrhu na zavedenie nového systému prípravy učiteľov v období druhej päťročnice (1956 – 1960) uvažovalo o jej pôsobení od r. 1957 už so samostatnými fakultami: spoločenskovednou a prírodovednou.

Obidve inštitúcie mali okrem spoločného vedenia a prelínania pedagogickej činnosti jednotlivých pracovísk i spoločné Oddelenie diaľkového štúdia pri Vyššej pedagogickej škole a Filologickej fakulte Vysokej školy pedagogickej v Prešove, ktoré spravovalo i činnosť Strediska diaľkového štúdia v Košiciach. „Starostlivosťou o diaľkové štúdium je poverený osobitný prodekan (dr. Anton Bolek), ktorý sa venuje výhradne diaľkovému štúdiu (v Prešove diaľkové štúdium slovenské a postupne zakladané DŠ ukrajinské; v Košiciach DŠ slovenské do konca škol. roku 1955/56 aj DŠ maďarské, ktoré teraz podlieha VPŠ a VŠP v Bratislave).“ (Správa o činnosti Oddelenia diaľkového štúdia pri Vyššej pedagogickej škole a Filologickej fakulte Vysokej školy pedagogickej v Prešove zo dňa 29. januára 1957. Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJS 1949 – 1988 I., inv. č. 73, s. 1.)

V škol. r. 1955/1956, ešte aj s maďarskou pobočkou, bol počet študentov diaľkového štúdia 1249 a v nasledujúcom škol. roku, už bez maďarskej pobočky, to bolo 988 poslucháčov. (tamtiež, s. 4.)

Počet študentov diaľkového štúdia Vyššej pedagogickej školy v Prešove v r. 1955/1956

Ročník/ miesto	Študijné kombinácie								Spolu
	S-R	S-VV	S-Tv	S-Hv	U-R	M-F	Bi-Ch	D-Z	
1. Prešov	53	18	11	6	27	39	39	29	212
1. Košice	61	-	11	-	-	57	57	50	236

Ročník/ miesto	Študijné kombinácie											Spolu
	S-R	S-U	D-Z	M-F	B-Z	B-Ch	S-Tv	R-Tv	S-Vv	Hv-S	Hv-M	
2. Prešov	12	4	16	18	10	7	4	2	1	-	-	74
2. Košice	18	-	17	23	18	18	2	3	-	1	1	101

Roč.	Študijné kombinácie										Spolu
3. Prešov	S-R	S-U	S-Tv	R-Tv	B-Ch	M-Hv	Z-Tv	Z-Hv	D-Z	B-Z	
	10	5	3	1	10	1	2	2	15	16	
	M-Tv	M-F	S-Vv	Z-Vv	D-Vv	M-Vv	Hv-R	U-Vv	S-Hv	R-U	
	5	13	4	12	1	2	-	1	1	1	107
3. Košice	S-R	S-U	S-Tv	R-Tv	B-Ch	M-Hv	Z-Tv	Z-Hv	D-Z	B-Z	Spolu
	6	-	1	-	20	-	4	5	35	19	
	M-Tv	M-F	S-Vv	Z-Vv	D-Vv	M-Vv	Hv-R	U-Vv	S-Hv	R-U	Spolu
	3	20	-	-	-	-	1	-	2	-	

(Štatistický prehľad o počte zapísaných poslucháčov do diaľkového štúdia Vyššej pedagogickej školy v študijnom roku 1955/56 ku dňu 7. decembra 1955. Archív Prešovskej univerzity v Prešove, Inventár fondu PedF UPJŠ 1949 – 1988 I., inv. č. 369.)

Výsledkom spoločnej aktivity Vyššej pedagogickej školy a Filologickej fakulty Vysokej školy pedagogickej bolo i vydávanie časopisu s názvom Prešovský vysokoškolák. Jeho vydávanie bolo oficiálne povolené od 1. mája 1956 a podľa spomienok jeho prvého šéfredaktora P. Petrusa sa časopis mal stať „zárodkom budúceho kultúrneho a vedeckého časopisu pre východné Slovensko, mal združiť vedeckých i umeleckých pracovníkov z prostredia mimo vysokých škôl.“ (Petrus, 1964, s. 2.)

Ďalšími šéfredaktormi časopisu boli J. Švač, F. Štraus a A. Červeňák. Podľa redakčného článku s názvom „Na cestu“ bolo úlohou časopisu „podávať verný obraz o živote FF VŠP a VPŠ... vymieňať názory našich prednášateľov i poslucháčov, uverejňovať literárne príspevky (básne, próza i dramatické pokusy), ako aj práce literárnohistorického alebo literárnokritického charakteru. Redakcia sa bude snažiť rozviesť diskusiu o niektorých problémoch.“ (Na cestu. Prešovský vysokoškolák, roč. II, č. 1, s. 2.)

Periodikum poskytlo priestor nielen vysokoškolským učiteľom, ale i mladým začínajúcim autorom z radov študentov, kritikom, glosátorom, fotografom, grafikom a pod. Od januára 1965 sa začal vydávať celouniverzitný časopis s názvom Spravodaj Univerzity P. J. Šafárika.

Archívne materiály:

Archív Prešovskej univerzity v Prešove – inventáre fondov jednotlivých fakúlt
Štátny okresný archív v Prešove – fondy škôl
Štátny oblastný archív v Prešove – fondy škôl

Literatúra:

BÉKEFI, R. 1906. A népoktatás története Magyarországon 1540-ig. Budapest : Kiadja a Magyar tudományos akadémia 1906.
BÉKEFI, R. 1906. Eperjes népiskolái 1540-ig. Eperjesi lápok, 17. jún 1906, č. 24.
BOLEK, A. 1962. Zaslúžilý učiteľ spomína... Prešovský vysokoškolák, roč. VIII, september – október 1962, č. 1 – 2, s. 5.
DOBOŠ, Š. 1962. K desaťročnému jubileu. Prešovský vysokoškolák, roč. VIII, september – október 1962, č. 1 – 2, s. 5.
Dvadsať rokov vysokoškolského vzdelávania učiteľov základných škôl na východnom Slovensku (zodpovedný redaktor doc. RNDr. M. Papík). Prešov : Dekanstvo Pedagogickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach.

- GÖMÖRY, J. 1933. Az Eperjesi ev. Kollégium. Prešov 1933.
- HÖRK, J. 1896. Az Eperjesi ev. ker. Collegium története. Košice 1896.
- Jubilejný zborník k 15. výročiu založenia Filozofickej fakulty v Prešove Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. (Pedagogický zborník 2) Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Šafarikanae (ved. red.: doc. PhDr. Michal Ričalka, CSc.). Bratislava : SPN 1977.
- KARŠAI, F. 1967. Prešovské školstvo od najstarších čias do r. 1945. Jednotná škola, roč. XIX, 1967, č. 2, s. 157 – 175.
- KÓNYA, P. 1997. Prešovské evanjelické kolégium v politických zápasoch konca 17. a začiatku 18. storočia. In *Prešovské evanjelické kolégium, jeho miesto a význam v kultúrnych dejinách strednej Európy*. Acta collegii evangelici prešovensis I. Prešov : Biskupský úrad VD ECAV 1997.
- KÓNYA, P. 1998. Evanjelici augsburského vyznania v Prešove v 17. – 19. storočí. In *Miscellanea Anno 1998*. Acta collegii evangelici prešovensis III. Prešov : Biskupský úrad Východného dištriktu ECAV 1998, s. 59 – 104.
- KÓNYA, P. 2000. *Prešov, Bardejov a Sabinov počas protireformácie a protihabsburských povstaní (1670 – 1711)*. Acta collegii evangelici prešovensis VI. Prešov, Biskupský úrad Východného dištriktu ECAV 2000.
- KÓNYA, P. 1996. *Prešovské evanjelické kolégium 1666 – 1996 (stručný náčrt dejín)*. Prešov, L. I. M. 1996.
- KÓNYA, P. 1992. *Krvavý súd*. Prešov : E. V. I. 1992.
- Kronika Prešova 1949 – 1956*. Diel III, Založenie a vývin filozofickej fakulty, s. 686 (spracoval Pavel F. Smatana).
- LUKÁČ, E. 1993. Prešovská mestská škola – jej vývoj, poslanie a najvýznamnejší rektori. In *Jakub Jakobeus – život, dielo a doba*. Prešov : KdaA FF UPJŠ 1993, s. 15 – 21.
- LUKÁČ, E. 1995. Školské poriadky na prešovskom kolégiu do r. 1711. In *Eliáš Ladiver a Michal Greguš, osobnosti a ich dielo v obraze doby*. Prešov : PVT 1995, s. 89 – 94.
- LOKAJ, A. Ako sme vtedy študovali... *Prešovský vysokoškolák*, roč. VIII, september – október 1962, č. 1 – 2, s. 7.
- Misionár* 1948, roč. 7, č. 8, s. 213 – 214.
- PETRUS, P. 1964. Myšlienky potrebujú priestor. *Prešovský vysokoškolák*, roč. X, č. 3 – 4, november – december 1964, s. 2.
- PODHÁJECKÁ, M. 1994. Sto rokov od založenia Ústavu pre výchovu detských opatrovateliek v Prešove. *Pedagogická revue*, roč. 45, 1994, č. 1 – 2, s. 86 – 89.
- REZIK, J. – MATTHAEIDES, S. 1971. Gymnaziológia. Dejiny gymnázií na Slovensku. Bratislava : SPN 1971.
- ROMAN, M. 2009. Spomienky, spomienky... na fakultu a... In *Spomienky na Filozofickú fakultu v Prešove*. Zborník k 50. výročiu ustanovenia Filozofickej fakulty v Prešove (editor Jozef Sipko). Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, s. 68 – 97. ISBN 978-80-555-0053-9
- RUBY, J. 1890. Az eperjesi kir. kath. Főgymnasium története 1673 – 1890. Eperjes : Kósch Arpád könyvnyomdája 1890.
- SKRIP, V. 1962. Môj pohľad do uplynulých 10 rokov. *Prešovský vysokoškolák*, roč. 8, september – október 1962, č. 1 – 2, s. 6.
- Zborník k 50. výročiu ustanovenia Filozofickej fakulty v Prešove* (editor Jozef Sipko). Prešov : Prešovská univerzita, s. 68.
- Zo spomienok s. Kalista, ved. KM-L. *Prešovský vysokoškolák*, roč. VIII, september – október 1962, č. 1 – 2, s. 6.

K univerzitnému jubileu

*PaedDr. Helena Galdunová, PhD.
predsedníčka AS PU*

Výročie je udalosť, kedy sa minulosť spája s prítomnosťou, aby pripravili základ budúcnosti. Naša univerzita si v tomto roku pripomína 15. výročie svojej existencie. Táto významná udalosť je príležitosťou, aby sme si pripomenuli najvýznamnejšie okamihy v jej živote. V publikácii sa v stručnosti dozvieme o histórii, premenách a zmenách, ktoré sa udiali počas jestvovania a oboznámime sa s najvýznamnejšími medzníkmi, úspechmi našich študentov i pedagógov, ako aj súčasnosťou univerzity.

Prešovská univerzita v Prešove bola zriadená zákonom č. 361/1996 Z.z. z 10. decembra 1996 rozdelením Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Prešovskú univerzitu v Prešove. Práve k tejto udalosti sa viaže aj vznik prvého Akademického senátu PU v Prešove. Jeho prvým predsedom bol Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc. a po krátkom čase, pretože sa stal dekanom FF, bol zvolený Dr. h. c. prof. RNDr. Ján Birčák, CSc. V období rokov 2003 – 2007 túto pozíciu zastával doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc. V poradí štvrtým predsedom sa v roku 2007 stal doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, PhD., od januára 2011 je predsedníčkou PaedDr. Helena Galdunová, PhD.

V súčasnosti Akademický senát PU v Prešove má 27 členov, ktorí svoje štvorročné funkčné obdobie začali v marci 2011. Každá fakulta, ako aj CUP (Celouniverzitné pracovisko) majú v senáte rovnaké zastúpenie. Jednu tretinu členov senátu tvoria študenti.

Akademický senát sa riadi záväznými dokumentmi, akými sú Zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, Štatút PU, Rokovací poriadok AS PU, Zásady volieb do AS PU v Prešove. Pri Akademickom senáte PU sú vytvorené pracovné komisie – ekonomická, sociálna, legislatívna a študijná, ktorých stanovisko je potrebné pri vyjadrovaní a rozhodovaní senátu (napr. vyjadrenie ekonomickej komisie pri schvaľovaní Rozpisu rozpočtu PU). Predsedom komisie musí byť člen Akademického senátu PU, členmi komisie sú nominanti z jednotlivých fakúlt a CUP, schválení Akademickým senátom PU v Prešove.

Počas akademického roka senát na svojich zasadnutiach prerokováva, schvaľuje, volí, či berie na vedomie rôzne pracovno-právne, organizačné a iné dokumenty univerzity a jednotlivých fakúlt. Chystané avizované zmeny novely zákona o vysokých školách určite prinesú množstvo zmien, ktorými sa bude musieť senát zaoberať a riešiť, ale som presvedčená, že súčasná skladba senátu je na to dostatočne pripravená.

Pri príležitosti tohto krásneho výročia chcem vyjadriť poďakovanie všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom a na akomkoľvek poste zaslúžili o dobré meno našej univerzity a jej rozvoj.

Jubilantke želám do ďalších rokov veľa dobrých a usilovných študentov, zanietenejších pedagógov, dobré finančné zabezpečenie, všetkým pevne zdravie, veľa trpezlivosti a životného optimizmu.

Veda, výskum, umelecká činnosť a akreditácia

*prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
prorektor pre vedu, umenie a akreditáciu*

Prešovská univerzita v Prešove počas uplynulých pätnástich rokov obhájila svoju existenciu i zaradenie medzi univerzitné vysoké školy a preukázala svoju životaschopnosť aj na poli vedeckého výskumu. Vedecko-pedagogickí a výskumní zamestnanci univerzity od jej vzniku r. 1997 riešili desiatky výskumných projektov rôznych domácich a zahraničných grantových schém. Každoročne vydali tisíce publikačných jednotiek, medzi nimi desiatky vedeckých monografií a vedeckých štúdií vo vedeckých časopisoch, evidovaných v citačných databázach.

Samostatným pracoviskom, prioritne zameraným na špecifický vedecký výskum bol Ústav regionálnych a národnostných štúdií, ktorý existoval do r. 2007, keď bol v zmysle vtedajšej legislatívy transformovaný na Výskumné centrum Prešovskej univerzity v Prešove, orientované prednostne na výskum v oblasti prírodných vied. Po zriadení troch centier excelentnosti stratilo centrum pôvodný význam a r. 2010 bolo zrušené. Jeho nástupcami sa stali Ústav rusínskeho jazyka a kultúry a Ústav rómskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove a samozrejme, tri centrá excelentnosti.

Po roku 2007, aj v súvislosti s nastupujúcou komplexnou akreditáciou, sa vedenie univerzity intenzívnejšie sústreďovalo na povznesenie vedy a výskumu, a to rozširovaním inštitucionálnej základne vedy a zavedením motivačných opatrení na zvyšovanie výkonu v oblasti vedy, teda objemu výskumných projektov a publikačnej činnosti, vrátane zmien v jej skladbe. Vďaka nim sa darí postupne zvyšovať počet vedeckých projektov z domácich grantových schém, nielen z agentúry VEGA, ale aj KEGA a APVV, z roka na rok sa zvyšuje takisto počet vedeckých monografií a vedeckých prác, uverejnených vo vedeckých časopisoch, evidovaných v citačných databázach. Zamestnancom univerzity sa podarilo zapojiť aj do viacerých medzinárodných výskumných projektov, vrátane 7. rámcového programu. Obrovským úspechom, hlavne v komparácii s ďalšími univerzitami, je zriadenie troch centier excelentnosti, z nich dvoch zakotvených v humanitných vedách.

Z aktivít, ktoré by mali viesť k pozitívnemu vnímaniu vedy na univerzite neuniverzitnou verejnosťou sú najvýznamnejšie najmä súťaž o najlepšiu študentskú vedeckú prácu o Cenu primátora mesta Prešova a od r. 2010 Vedecká kaviareň, realizovaná v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií MŠ SR.

Veľký význam pre ďalšie skvalitňovanie publikačnej činnosti univerzity má pôsobenie Vydavateľstva Prešovskej univerzity, zriadeného r. 2008. Vydavateľstvo sa zameriava najmä na vydávanie vedeckých monografií, vedeckých časopisov a vysokoškolských učebníc. Doteraz v ňom vyšlo už viac ako sto titulov, najmä vedeckých monografií. Okrem nich vydáva aj šesť titulov vedeckých časopisov. Keďže veľká časť z nich bola financovaná z grantových a sponzorských prostriedkov, znamená tak vydavateľstvo aj nemalý prínos pre rozpočet univerzity.

Ďalším významným krokom pre rozvoj vedy na univerzite, najmä vo vzťahu k najmladšej generácii bádateľov, je zriadenie Grantovej agentúry Prešovskej univerzity v Prešove pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov r. 2011. V prvom roku svojej existencie, r. 2012, podporila agentúra viac ako 70 projektov z celej univerzity a rôznych vedných odborov, na riešenie ktorých rozdelila takmer 80 000 €.

Medzi motivačnými nástrojmi na skvalitnenie vedeckého výskumu je najdôležitejší fond konkurencieschopnosti, zriadený rektorom r. 2008, vďaka ktorému môžu byť každoročne ohodnotení autori najdôležitejších kategórií publikácií a nositelia prestížnych grantových projektov. Nesporne motivačne môže pôsobiť aj rozšírenie odborov, v ktorých je udeľovaná cena rektora, čo umožňuje rovnomernejšie odmenenie mimoriadnych vedecko-výskumných aktivít, zodpovedajúce reálnej skladbe oblastí poznania na univerzite.

Veľký význam pre ďalší rozvoj vedy na univerzite, udržiavanie kontinuity vedecko-výskumnej činnosti, i vo vzťahu k akreditácii má uskutočňovanie habilitačných a vymenúvacích konaní za profesorov. V súčasnosti má univerzita právo realizovať habilitácie docentov a inaugurácie profesorov v 22 (FF 13; FHPV 3, PF 1, FŠ 1, GTF 2, PBF 1 a FM 1) odboroch.

Významnou súčasťou rezortu je oblasť akreditácie. V súčasnosti sú pre univerzitu určujúce výsledky komplexnej akreditácie, prebiehajúcej v r. 2008 – 2009, doplnené o akreditáciu či reakreditácie a ďalšie zmeny v celom rade študijných programov všetkých troch stupňov. Počas nej bolo odovzdaných viac ako jedenásťtisíc strán dokumentácie zo všetkých fakúlt univerzity. Univerzita bola Akreditačnou komisiou SR hodnotená v týchto oblastiach výskumu s nasledovným ohodnotením. (Vid'. Tabuľka)

Hodnotenie Prešovskej univerzity v Prešove Akreditačnou komisiou SR v oblastiach výskumu:

Fakulta	Oblasť výskumu	Hodnotenie
FF	1 Pedagogické vedy	C+
	2 Humanitné vedy	A-
	3 Historické vedy a etnológia	B+
	6 Spoločenské a behaviorálne vedy	B+
GTF	2 Humanitné vedy	B+
FHPV	1 Pedagogické vedy	B-
	2 Humanitné vedy	B+
	4 Umenie	B
	9 Fyzika a vedy o Zemi a vesmíre	B
	10 Environmentalistika a ekológia	B+
	13 Vedy o živej prírode	B
PF	1 Pedagogické vedy	B
PBF	2 Humanitné vedy	B+
	6 Spoločenské a behaviorálne vedy	C+
FZO	18 Lekárske a farmaceutické vedy	C

V súčasnosti má univerzita právo uskutočňovať 135 (z toho denná forma 79, externá forma 56) študijných programov bakalárskeho, 120 (z toho denná forma 70, externá forma 50) študijných programov magisterského, 3 (z toho denná forma 2, externá forma 1) študijné programy spojeného 1. a 2. stupňa štúdia a 56 (z toho 28 denná forma, 28 externá forma) programov doktorandského štúdia. Habilitačné konania a konania na vymenúvanie profesorov môže uskutočňovať v 22 študijných odboroch. Veľkou pridanou hodnotou procesu komplexnej akreditácie bolo udelenie štatútu univerzitnej vysokej školy r. 2010.

Umelecká činnosť sa realizuje na štyroch z ôsmich fakúlt univerzity, a to v hudobnom, výtvarnom a dramatickom umení. Najväčší potenciál umeleckej činnosti kumuluje v súčasnosti Filozofická fakulta PU, na ktorej pôde pôsobia všetky druhy umenia. Každoročne sa na nej koná Akademický Prešov – vysokoškolská súťaž v amatérskej umeleckej tvorivosti (vlastná literárna tvorba, umelecký prednes, súťaž študentských divadiel). Akademický Prešov má výrazný medzinárodný rozmer, v r. 2012 sa konal 46. ročník.

Na PU pôsobí 11 umeleckých súborov. Pravidelne sa konajú na PU tieto podujatia umeleckej činnosti: Akademický Prešov, Moyzesiana (v r. 2012 10. ročník), Akademické komorné koncerty, Vianočný koncert (v r. 2012 prvý Adventný koncert PU), vystúpenia v rámci otvorenia akademického roka.

Podujatia mimo Prešov, na ktorých sa každoročne zúčastňujeme:

- Akademická Banská Bystrica – súťaž vysokoškolských speváckych zborov
- Akademický Zvolen a Akademická Nitra – súťaže vysokoškolských folklórnych súborov

**Počet riešených projektov výskumu a vývoja (PVV) a získaných finančných prostriedkov (ZFP)
na Prešovskej univerzite v Prešove v rokoch 1997 až 2011**

Typ projektu	Rok 1997		Rok 2000		Rok 2003		Rok 2005	
	Počet PVV	ZFP (tis. Sk)	Počet PVV	ZFP (tis. Sk)	Počet PVV	ZFP (tis. Sk)	Počet PVV	ZFP (tis. Sk)
DOMÁCE VÝSKUMNÉ GRANTY								
VEGA	29	1 546	31	1 406	54	1 920	64	6 707
KEGA	1	24	5	32	11	647	34	3 020
AV MŠ SR	-	-	11	1050	1	1 275	1	1 600
MVTS MŠ SR	11	9	-	-	-	-	1	-
APVV (APVT)	-	-	-	-	-	-	1	29
ŠP, ŠO	1	30	1	1 250	3	1 220	5	1 672
Ostatné	-	-	5	-	-	-	-	-
ZAHRANIČNÉ VÝSKUMNÉ GRANTY								
RP EÚ	-	-	-	-	-	-	-	-
7. RP	-	-	-	-	-	-	-	-
COST	-	-	-	-	-	-	1	-
INÉ VÝSKUMNÉ PROJEKTY (projekty, ktoré nepatria k domácim, ani zahraničným výskumným projektom)								
Mobility (VTS)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatné	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	42	1 609	53	3 738	69	5 062	107	13 028

Typ projektu	Rok 2007		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
	Počet PVV	ZFP (tis. Sk)	Počet PVV	ZFP (€)	Počet PVV	ZFP (€)	Počet PVV	ZFP (€)
DOMÁCE VÝSKUMNÉ GRANTY								
VEGA	79	5 919	74	201 951	66	183 419	54	179 073
KEGA	40	2 382	18	58 919	32	161 322	38	198 584
AV MŠ SR	2	2 002	-	-	-	-	-	-
MVTS MŠ SR	-	-	-	-	-	-	-	-
APVV (APVT)	5	3 577	7	197 139	8	161 870	9	152 589
ŠP, ŠO	1	-	-	-	-	-	-	-
Ostatné	-	-	3	4 448	5	1 600	4	1 400
ZAHRANIČNÉ VÝSKUMNÉ GRANTY								
RP EÚ	1	-	1	-	-	-	-	-
7. RP	-	-	-	-	1	-	1	320
COST	1	-	3	-	3	-	4	2 370
INÉ VÝSKUMNÉ PROJEKTY (projekty, ktoré nepatria k domácim, ani zahraničným výskumným projektom)								
Mobility (VTS)	2	72	2	4149	-	-	-	-
Ostatné	9	178	-	-	-	-	-	-
SPOLU	140	14 130	108	466 606 €	115 €	508 211 €	110 €	534 336 €

Zdroj: Výročné správy Prešovskej univerzity v Prešove 1997 – 2011

Prehľad publikačnej činnosti PU za roky 1997-2011 evidovanej v Univerzitetnej knižnici PU

Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách	78
Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	633
Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v zahr. vydavateľstvách	17
Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v domácich vydavateľstvách	47
Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách	42
Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v domácich vydavateľstvách	132
Vysokoškolské učebnice vydané v zahraničných vydavateľstvách	19
Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách	224
Kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v zahraničných vydavateľstvách	8
Kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách	49
Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	154
Vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch	142
Vedecké práce v zahraničných nekarentovaných časopisoch	970
Vedecké práce v domácich nekarentovaných časopisoch	2 034
Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	1 184
Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	3 368
Vedecké práce v zahraničných nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	135
Vedecké práce v domácich nerecenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	160
Stručné oznámenia, abstrakty vedeckých prác v zahraničných karentovaných časopisoch	32
Stručné oznámenia, abstrakty vedeckých prác v domácich karentovaných časopisoch	1
Publikované pozvané príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	133
Publikované pozvané príspevky na domácich vedeckých konferenciách	196
Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	2 418
Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	4 829
Správy o vyriešených vedeckovýskumných úlohách	47
Ďalšie vedecké práce (abstrakty, preprinty...)	1 244
Učebnice pre základné a stredné školy	133
Skriptá a učebné texty	396
Kapitoly v učebniciach a učebných textoch	27
Štandardy, normy	22
Odborné práce v zahraničných karentovaných časopisoch	14
Odborné práce v domácich karentovaných časopisoch	61
Ďalšie odborné práce (uverejnené v zborníkoch a časopisoch, heslá...)	6 276
Umelecké monografie, preklady, autorské katalógy vydané v zahraničných vydavateľstvách	13
Umelecké monografie, preklady, autorské katalógy vydané v domácich vydavateľstvách	79
Umelecké práce a preklady v domácich karentovaných časopisoch	2
Ďalšie umelecké práce (uverejnené v zborníkoch a časopisoch, preklady, katalógy...)	712
Dizertačné a habilitačné práce	196
Prehľadové práce – knižné	23
Recenzie v časopisoch a zborníkoch	2 206
Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru	821
Ostatné práce	2 951
Spolu (ks)	32 228

Vzdelávanie

prof. PhDr. Milan Portik, PhD.

prorektor pre vzdelávanie

Pätnásť rokov existencie Prešovskej univerzity v Prešove v kontextoch vzdelávania nie je ohraničených iba týmto relatívne krátkym úsekom, ale sme historicky naviazaní na dlhoročnú tradíciu vysokoškolského vzdelávania v tomto priestore siahajúcu do 17. storočia (Evanjelické kolégium – 1667), ktoré malo vysokú úroveň, čo bolo a je pre nás záväzkom a výzvou.

Vznikom našej univerzity sme vstupovali do silného konkurenčného vzdelávacieho prostredia. Neboli sme však na začiatku, vychádzali sme z tradícií, ktoré formovali naše univerzitné školstvo do podoby moderných vzdelávacích inštitúcií. Európsky vysokoškolský priestor vyžadoval a vyžaduje porovnateľnosť, kompatibilitu a transparentnosť, čo pre úsek vzdelávania na našej univerzite bolo východiskom tvorby študijných odborov a programov, ktoré sú orientované do rôznych podskupín: učiteľstvo, vychovávateľstvo a pedagogické vedy, humanitné vedy, spoločenské a behaviorálne vedy, žurnalistika a informácie, ekonómia a manažment, vedy o neživej prírode, vedy o živej prírode, nelekárske zdravotnícke vedy, osobné služby, ekologické a environmentálne vedy.

Vývoj univerzity v niektorých ukazovateľoch:

- Prorektori pre vzdelávanie:
 - prof. ThDr. Imrich Belejanič, CSc. (1997 – 2003)
 - prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc. (2003 – 2007)
 - PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD. (2007 – 2011)
 - prof. PhDr. Milan Portik, PhD. (od r. 2011)
- Personálne zabezpečenie výučby: k 31. 10. 2011 pôsobilo na PU v prepočítanom počte spolu 541,9 učiteľov, z toho 57,0 profesorov, 130,7 docentov, 290,0 PhD. a 64,3 ostatných učiteľov. Priemerný vek vysokoškolských učiteľov je 46,5 roka.
- Počty študentov v rokoch 1997 – 2012
 - v akademickom roku 1997/98 – 5 590,
 - kulminácia v akademickom roku 2007/08 – 12 618,
 - k 31. októbru 2012 – 10256.
- Počty absolventov za obdobie 1997 – 2012
 - akademické roky 1997/98 – 2004/2005 neštruktúrované študijné programy:
 - počet absolventov 9 252,
 - od ak. roku 2005/06 štruktúrované študijné programy – spolu: 33 851 absolventov:
 - 1. stupeň (Bc.) – 11 920 absolventov,
 - 2. stupeň (Mgr.) – 12 679 absolventov.
- Rok 2004 bol intenzívnou prípravou pre zavedenie kreditového systému (veľkú zásluhu na bezproblémovej implementácii mala doc. Stašková, ktorá bola hlavnou koordinátorkou projektu implementácie ECTS na našej univerzite).
- Od 1. 9. 2005 bol pre 1. ročníky vo všetkých študijných programoch našej univerzity spustený celoplošne funkčný kreditový systém štúdia.

- V roku 2005 sme zaviedli dištančnú a elektronickú metódu vzdelávania (PF a FHPV).
- Veľkým prínosom pre skvalitňovanie vzdelávania bol vznik Ústavu pedagogiky a psychológie, Ústavu jazykových kompetencií a Ústavu digitálnych kompetencií (2005).

Pre optimalizáciu, zefektívňovanie a kvalitu vzdelávania sa zrealizovalo niekoľko krokov:

- Zavedenie akademického informačného systému (AIS, MAIS).
- Duplicitné študijné programy (FHPV, FF: slovenský jazyk, cudzie jazyky, história, pedagogické vedy...) sa postupne integrovali, čím sa vytvorili podmienky pre kvalitnejšiu výučbu koncentráciou kvalitných učiteľov i vytvorením garančného potenciálu ako podmienky pre akreditáciu študijných programov.
- Optimalizácia počtu študentov na jedného učiteľa.
- V dennej forme štúdia sa znížil týždenný počet priamej kontaktovej výučby na 18 hodín a dôraz sa kladie na samoštúdium.
- Snaha získať najlepších študentov stredných škôl nielen ponúkaním takých študijných programov, ktoré sú spoločensky žiaduce, ale aj ponukou možností pre kultúrne vyžitie napĺňaním motta našej univerzity: „Viac ako vzdelanie“ (Dni otvorených dverí).
- Profilovanie absolventov jednotlivých študijných programov ako kvalifikovaných odborníkov s rozvinutými jazykovými a digitálnymi kompetenciami.
- Vypracoval sa systém celoživotného vzdelávania (od Detskej univerzity cez špecializačné, doplňujúce, rozširujúce vzdelávanie, rôzne kurzy, kvalifikačné skúšky až po Univerzitu tretieho veku).
- Zaangažovanie študentov na riadení univerzity, fakúlt aj vo vzťahu ku kvalite vzdelávania.
- Zdokonaľoval sa systém získavania spätnej väzby od študentov na kvalitu vzdelávania (§ 70, ods. 1. pís. h) a i) Zákona o vysokých školách) od individuálnej formy, cez systematické zavedenie v ak roku 2004/05 až po elektronickú verziu v systéme MAIS.
- Využívanie systému motivačných štipendií ako nástroja motivácie pre kvalitné štúdium.
- Vypracovaný a realizovaný funkčný model práce so študentmi so špecifickými potrebami.

Krátka história našej univerzity v oblasti vzdelávania ukazuje, že sme vykročili správnym smerom, že vieme, kde sú naše silné i slabé stránky. Potrebujeme kvalitných študentov, výborných učiteľov, kvalitné študijné programy a dobré materiálno-technické podmienky. Potom sa naša alma-mater stane žičlivou aj ku vzdelávaniu na našej univerzite.

Rozvoj, informatizácia a hodnotenie kvality

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD.

prorektor pre rozvoj, informatizáciu a hodnotenie kvality

Útvar rozvoja, informatizácie a hodnotenia kvality (ÚRIHK) patrí medzi jeden zo štyroch úsekov prorektorov Prešovskej univerzity v Prešove. Vychádzajúc z Organizačného poriadku Prešovskej univerzity v Prešove, ÚRIHK spracováva návrhy dlhodobého zámeru a koncepcií rozvoja univerzity, materiálneho a priestorového vybavenia univerzity s osobitným dôrazom na zavádzanie nových informačných a komunikačných systémov, didaktickej techniky a modernizácie vyučovacích priestorov, realizuje zdokonaľovanie systému organizácie a riadenia univerzity v spolupráci s ostatnými prorektormi a kvestorom, spracúva rozvojové projekty, projekty zo zdrojov Európskej únie. Zabezpečuje vypracúvanie návrhov na zriaďovanie pedagogických, výskumných, vývojových, informačných pracovísk a účelových zariadení univerzity, pripravuje návrhy na pridelenie priestorov pracoviskám univerzity a realizuje prijaté dislokačné opatrenia, zabezpečuje spoluprácu univerzity so štátnymi orgánmi, orgánmi štátnej správy a inými právnymi subjektmi, kontroluje úroveň ubytovacích zariadení univerzity pre študentov, navrhuje opatrenia na ich skvalitňovanie a zabezpečuje koordináciu života študentov v študentskom domove, spolupracuje s členmi vedenia univerzity, dekanmi fakúlt a ďalšími vedúcimi pracovníkmi univerzity, pripravuje a zabezpečuje vydanie výročnej správy o činnosti univerzity, metodicky usmerňuje prodekanov jednotlivých fakúlt pre rozvoj.

ÚRIHK pozostáva z dvoch riadených pracovísk:

- referát pre rozvoj, informatizáciu a hodnotenie kvality
- oddelenie rozvoja a projektov zo štrukturálnych fondov

ÚRIHK rieši (ako už vyplýva z označenia organizačnej zložky aj z predznačeného obsahu činnosti) aktivity predovšetkým troch oblastí:

- oblasť rozvoja s dôrazom na prípravu a implementáciu projektov zo štrukturálnych fondov EÚ
- oblasť informatizácie univerzity
- oblasť hodnotenia kvality s využívaním systémov hodnotenia pre zefektívnenie interných procesov

Vo všetkých uvádzaných oblastiach dochádza k prelínaniu časti aktivít, čím sa dosahujú synergické efekty pri ich realizácii.

Oblasť rozvoja

Oblasť prípravy a implementácie projektov zo štrukturálnych fondov Európskej únie sa v posledných rokoch stala dôležitou súčasťou rozvojových aktivít Prešovskej univerzity v Prešove. Štrukturálne fondy EÚ sa stali významným zdrojom financovania rozvojových aktivít univerzity. V aktuálnom programovom období 2007 – 2013 získala univerzita už 17 projektov za viac ako 30 mil. €, čo v starej mene predstavuje čiastku len o málo nižšiu ako 1 mld. Sk. Uvedené projekty sú len z hlavných schém, z operačného programu Výskum a vývoj a z operačného programu Vzdelávanie. Univerzita bola úspešná aj v získavaní projektov z ďalších schém, najmä schém cezhraničnej spolupráce – dané schémy však nedisponovali takým výrazným objemom zdrojov ako spomínané operačné programy. Úspešnosť, v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím, je možné aj kvantifikovať – univerzita v aktuálnom období doposiaľ získala viac ako 13-násobne viac zdrojov, než tomu bolo v predchádzajúcom programovom období.

Osobitnú pozornosť je však potrebné venovať nielen príprave projektových zámerov, ale po ich schválení aj efektívnej implementácii. Za tým účelom bolo vo vedení univerzity už skôr rozhodnuté vybudovať projektové oddelenie, ktoré bude spracovávať agendu súvisiacu s implementáciou projektov – Oddelenie rozvoja a projektov zo ŠF. Pracovníci oddelenia sa dlhodobo venujú problematike implementácie projektov,

administrovaním a komunikovaním medzi realizátormi nielen univerzitných projektov a riadiacimi orgánmi. Takáto centralizácia administrácie založená na špecializácii a profesionalite pracovníkov oddelenia, prispieva k vysokej kvalite servisných činností implementácie projektov.

Okrem samotnej implementácie projektov oddelenie i referát rozvoja, informatizácie a hodnotenia kvality zabezpečujú aj informačnú podporu pre záujemcov o prípravu projektov z fakúlt i ďalších pracovísk univerzity a prípravu podkladov pre podávanie nových projektových žiadostí.

Prešovská univerzita v Prešove v ostatných rokoch vyvinula veľké úsilie, výsledkom čoho je množstvo schválených a implementovaných projektov a výrazné zvýšenie objemu finančných zdrojov, ktoré sú investované do skvalitnenia vedecko-výskumnej bázy, zvyšovania kvality vzdelávania a technickej infraštruktúry univerzity.

Implementované projekty na Prešovskej univerzite OP Výskum a Vývoj a OP Vzdelávanie v aktuálnom programovom období

Názov projektu	Začiatok	Koniec
OP Výskum a Vývoj		
Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka	05/2009	04/2011
Vybudovanie lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnického centra	05/2009	07/2012
Centrum pre komercializáciu výstupov výskumu a manažment duševného vlastníctva Prešovskej univerzity	09/2009	04/2012
Využitie výskumu a vývoja na vyšľachtenie nových kultivarov (prototypov) liečivých rastlín a ich odrodová registrácia	10/2009	03/2012
Ergonómia práce a jej vplyv na rast kvality života a spoločenskej praxe	10/2009	06/2012
Vývoj teplomerov a magnetických senzorov na báze chalkogenidov pre praktické aplikácie	11/2009	04/2012
Dovybavenie a rozšírenie lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnického centra	02/2010	01/2013
Dobudovanie Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka s dôrazom na skvalitnenie vedeckého výskumu – II etapa	02/2010	01/2013
Centrum excelentnosti sociohistorického a kultúrohistorického výskumu	08/2010	07/2013
Modernizácia IKT a infraštruktúry Prešovskej univerzity	04/2009	11/2011
Druhá etapa modernizácie hmotnej infraštruktúry a IKT systémov Prešovskej univerzity	05/2010	04/2013
Dostavba areálu FM PU	11/2012	05/2015
OP Vzdelávanie		
Otvorenie vzdelávacieho priestoru PU vytvorením cudzojazyčnej ponuky študijných programov v e-learningu	05/2010	04/2013
Modernizácia a zefektívnenie manažmentu univerzity	10/2010	09/2013
Zvýšenie kvality vzdelávania na Prešovskej univerzite v Prešove	01/2012	12/2013
Interný systém zabezpečenia kvality na Prešovskej univerzite v Prešove	04/2012	03/2014
Akcelerácia rozvoja ľudských zdrojov vo vede a výskume, inovácia a zlepšenie kvality vzdelávacieho procesu	01/2013	12/2015

Okrem uvádzaných projektov, v ktorých vystupuje Prešovská univerzita v Prešove ako hlavný riešiteľ projektu, participuje univerzita aj na ďalších implementovaných a pripravovaných projektoch v pozícii partnera projektu. Využívanie partnerstiev pri podávaní spoločných projektov je jednou z ciest nielen pre získavanie dodatočných zdrojov na budovanie prístrojovej, laboratórnej a priestorovej infraštruktúry univerzity, ale aj pre ďalšie prehlbovanie vedeckej spolupráce medzi výskumnými pracoviskami rôznych univerzít.

Kvalitná výskumná infraštruktúra, obstaranie ktorej by bolo bez zdrojov štrukturálnych fondov len veľmi problematické, zároveň zatriktívňuje univerzitu pri vstupe do rôznych medzinárodných výskumných konzorcií.

Oblasť informatizácie

V oblasti informatizácie ÚRIHK úzko spolupracuje s Centrom výpočtovej techniky, jedným z najstarších celouniverzitných pracovísk Prešovskej univerzity v Prešove.

Od roku 2008 dochádza k výraznému zdynamizovaniu procesov informatizácie PU.

Hlavným zdrojom týchto zmien boli už vyššie spomínané schválené projekty zo ŠF, primárne zamerané na modernizáciu a dobudovanie IKT systémov. Z uvedených projektov sa podarilo doposiaľ na rozvoj IKT získať finančné prostriedky vo výške takmer 500 000 EUR. Ich implementovaním sa riešili predovšetkým tieto rozvojové aktivity v oblasti informatizácie:

- Modernizácia a informatizácia seminárnych, prednáškových a odborných učební – nové vybavenie (počítače, dataprojektory, elektrické plátna, interaktívne tabule...)
- Rekonštrukcia a rozšírenie pasívnych sieťových prvkov a rozvodov, internetizácia ubytovacích kapacít – vybudovanie a rozšírenie rozvodov v 14 objektoch univerzity vrátane prvotných rozvodov na izbách ubytovaných študentov v študentských domovoch
- Modernizácia a rozšírenie aktívnych sieťových prvkov a sieťových serverov – centrálna a lokálne servery, switche... V rámci tejto aktivity bol nasadený aj nový mailový server univerzity.
- Vybudovanie Wi-Fi siete univerzity. Do Wi-Fi siete je možné prihlásiť sa z 12 miest pripojení, pokrývajúcich rektorát univerzity, fakulty, aj študentské domovy.
- Zavedenie multimediálnych informačných panelov na univerzite a video portálu: Na vybraných miestach vo viacerých objektoch univerzity, sú umiestnené LCD obrazovky, na ktorých sa cez počítačovú sieť vysiela program – celoplošné, alebo selektívne informácie o dianí na univerzite s použitím video vysielania, aj textových informácií.

Oblasť kvality

Systém riadenia kvality má na PU dlhoročnú tradíciu. Jeho podpora bola zvýraznená aj súborom opatrení viažucich sa na strategický cieľ „Zvyšovať kvalitu činností vo všetkých oblastiach univerzity za účelom uspokojovania požiadaviek externých a interných odberateľov služieb univerzity a tým zvyšovania imidžu PU“, ako jedného z ôsmich strategických cieľov PU definovaných v Dlhodobom zámere PU v Prešove na roky 2008 – 2013 s výhľadom do roku 2015.

V Slovenskej republike bol v ostatných rokoch zavedený systém hodnotenia kvality CAF, zameraný na organizácie verejnej a štátnej správy (popri iných systémoch, ktoré nie sú určené iba pre organizácie verejnej správy napr. ISO 9001:2000, model excelencie EFQM). Model CAF identifikuje a odstraňuje slabé stránky a prispieva k využívaniu moderných nástrojov manažérstva, k reforme a zlepšeniu výkonnosti.

PU začala od roku 2009 tento systém hodnotenia kvality implementovať. Pilotne tento model v rokoch 2008 až 2009 overovala jedna z ôsmich fakúlt – Fakulta manažmentu. Na PU bola zriadená Rada CAF, ktorú tvoria prorektor pre rozvoj, informatizáciu a hodnotenie kvality, zmocnenec pre kvalitu a zástupcovia jednotlivých fakúlt. V rámci implementácie absolvoval tím CAF školenie s udelením certifikátu na Úrade pre normalizáciu,

metrológiu a skúšobníctvo SR (ÚNMSSR) a následne začal pracovať na dôslednom analyzovaní monitorovania kvality v zmysle štruktúry samohodnotiacich správ CAF. Z rozhodnutia rektora PU každá z fakúlt vypracovala samohodnotiacu správu a rektorát PU vypracoval univerzitnú správu.

Rozhodnutím vedenia PU bola univerzitná samohodnotiacia správa identifikujúca interné procesy v zmysle stanovených kritérií, prihlásená do súťaže Národná cena za kvalitu. Po externom posúdení tímom externých posudzovateľov a následnom rozhodnutí ÚNMS SR, získala PU v r. 2011 so samohodnotiacou prácou podľa modelu CAF ocenenie v súťaži Národná cena za kvalitu 2011, ako jediná vysoká škola na Slovensku. Vychádzajúc z oficiálnych údajov ÚNMS SR za ostatných 10 rokov, patrí PU medzi úzku skupinu 7 slovenských univerzít, ktoré implementujú daný model kvality. Od identifikácie procesov si PU sľubuje zefektívnenie administratívno-manažérskych činností, implementovaním optimálnej koncepcie rozdelenia kompetencií medzi jednotlivé úrovne manažmentu. Procesy optimalizácie a zefektívňovania administratívno-manažérskych činností pokračujú nielen kontinuálnym implementovaním modelu CAF na univerzitnej, resp. na fakultných úrovniach, ale aj implementáciou časti projektov financovaných zo štrukturálnych fondov, ktoré prinášajú technické riešenia a IKT podporu interných administratívnych činností s impaktom na manažérske rozhodovanie.

*Ocenenie v súťaži
Národná cena za kvalitu 2011*

*Na slávnostnom odovzdávaní ocenení sa zúčastnil
aj prezident SR Ivan Gašparovič, ocenenie za PU prevzali
prof. René Matlovič, rektor PU a doc. Jana Burgerová*

Vonkajšie vzťahy

*PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.
prorektorka pre vonkajšie vzťahy*

Keď sa hovorí o histórii a vývoji, mnohokrát radi používame výrazy ako progresívny, rapídny nárast, signifikantný pokles a pod. Pokiaľ chceme hodnotiť rozvoj zahraničných vzťahov na Prešovskej univerzite v Prešove je výstižnejšie použiť slovo graduálny. Počet partnerských inštitúcií, objem spolupráce, nárast počtu realizovaných projektov narastal skutočne postupne. Ak porovnáme rok 1997 a 2012 javí sa tento pomer skutočne ako rapídny, avšak ak sledujeme medziročný progres, tak je prirodzene rastúci. Samozrejme, že je možné vnímať tieto čísla v závislosti napr. k počtu študentov (resp. prepočítanému počtu študentov), počtu (pedagogických) pracovníkov, k ostatným slovenským (verejným) vysokým školám.

Na postoch prorektorov, ktorým do agendy spadali zahraničné vzťahy sa počas 15-ročnej histórie vystriedali piati prorektori. Prvým bol doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc., ktorý od začiatku (1997 – 2002) budoval kontakty so zahraničím. V roku 1998 sa Prešovská univerzita v Prešove zapojila do projektu Socrates/Erasmus, čo významne ovplyvnilo mobilitu študentov a pedagogických pracovníkov, neskôr i administratívy. V roku 1999/2000 vycestovalo v rámci schémy 15 študentov a 3 pedagogickí pracovníci do zahraničia na tzv. študentské a učiteľské mobility.

Prvých zahraničných Erasmus študentov PU prijala v akademickom roku 2001/2002. V kontexte očakávania narastajúceho počtu prichádzajúcich študentov bolo vďaka úspešnému projektu zriadené Študentské servisné centrum (2000), ktorého portfólio aktivít sa postupne začalo orientovať najmä na slovenských študentov a poradenské a servisné služby. Počas svojej existencie prešlo toto centrum (dnes UNIPOCENTRUM) viacerými vývojovými zmenami, ktoré znamenali skvalitnenie a propagáciu služieb, orientovanú na napĺňanie reálnych a aktuálnych potrieb súčasných študentov ako i zlepšenie komunikácie smerom k odberateľom služieb.

V tomto období kulminoval i počet zahraničných lektorov pôsobiacich najmä na jazykových katedrách našich fakúlt. Tento počet začal (celoslovensky) klesať od roku 2002 najmä v súvislosti so znižovaním počtov anglistických pracovníkov a odborníkov vzhľadom na to, že niektoré inštitúcie (Britská rada, CRP a iné) zmenili svoj postoj smerom k obsadzovaniu lektorských miest v zahraničí).

V roku 2003 sa prorektorom pre zahraničné vzťahy stal doc. PhDr. Michal Varchola, CSc. a po ňom prevzal túto agendu prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. V tomto období začala signifikantne narastať naša spolupráca so zahraničnými partnermi nielen, čo sa týka mobilit ale aj vedeckej spolupráce. V ak. roku 2003/2004 sa na univerzite realizovalo spolu 47 medzinárodných projektov, z toho bolo 19 vzdelávacích (Socrates – Erasmus, Comenius, Leonardo Da Vinci, CEEPUS, ECTS, DAAD a i.) a 28 vedecko-výskumných. Evidovali sme 20 Erasmus bilaterálnych dohôd s univerzitami v 9 krajinách EÚ. Do roku 2007 vzrástol počet spolupracujúcich krajín v rámci programu Erasmus na 124 v 19 krajinách. V roku 2003 PU evidovala 216 stálych kontaktných partnerov v 32 krajinách sveta. Dohody o vzájomnej spolupráci mala v roku 2003 univerzita podpísané s 25 univerzitami.

V období 2007 – 2011 zastávala funkciu prorektorky doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD. V tomto období sme zaznamenali významný krok v oblasti marketingu a propagácie univerzity nielen doma ale i v zahraničí, čo sa následne odrazilo i v záujme o spoluprácu s našou univerzitou. Naše členstvo v medzinárodných konzorciách umožňuje získavať najnovšie informácie z tohto prostredia ako i prispieva k možnej zvýšenej aktivite v členských štátoch konzorcií v oblasti vedy, vzdelávania, hodnotenia kvality a kumulovania vedeckého i rozvojového potenciálu na medzinárodnej úrovni. V roku 2008 sa Prešovská univerzita v Prešove stala členom EMUNI – Euro-Mediterranean University, DRC – Danube Rector's Conference, EAEC – European Association for Erasmus Coordinators a EUA – European University Association.

V roku 2009 sme sa stali zakladajúcim členom ACEU – Alliance of Eastern European Universities. Portfólio medzinárodných projektových schém sa rozšírilo o nové schémy ako sú DAPHNE, či NIL.

V súčasnosti má PU uzavretých 328 bilaterálnych dohôd s 24 krajinami. Medzinárodné dohody o spolupráci sú uzatvárané jednak na fakultnej a jednak na univerzitnej úrovni. V súčasnosti inštitucionalizovaná univerzitná spolupráca je realizovaná so 43 univerzitami v 19 krajinách Európy, Ázie a Ameriky.

Uvedomujúc si, že vysoká škola nedokáže zabezpečiť longitudinálnu praktickú prípravu na ich profesiu Prešovská univerzita v Prešove sa rozhodla svojim študentom ponúkať viac ako vzdelanie a v roku 2002 ponúkla svojim absolventom získať prvé pracovné skúsenosti pod vedením odborníkov v zahraničí. Spätná väzba získaná od absolventov o význame tejto praxe bola vysoko pozitívna.

Medzi hlavné priority Prešovskej univerzity v Prešove patrí internacionalizácia európskeho vysokoškolského vzdelávania a jeho modernizácia. Rovnako cieľom nielen Prešovskej univerzity v Prešove je zvyšovanie kompatibility vysokoškolských systémov. Jednou z možností ako prispievať k dosiahnutiu tohto cieľa je komunikácia medzi odborníkmi v jednotlivých oblastiach, pričom návštevy priamo na mieste realizácie študijného programu je možnosť komparovať nielen oblasť kvantitatívnych ukazovateľov, ale venovať sa aj obsahu, porovnať filozofiu, technické zabezpečenie, prístup študentov i pedagógov. Z tohto pohľadu je nevyhnutné zvýšiť mobilitu pedagógov.

Europeizácia a globalizácia, ako aj zavedenie kreditového systému a ECTS nás vedie nielen ku malým krokom, ktoré sme doteraz robili porovnateľne so slovenskými univerzitami podobnej veľkosti a charakteru, avšak ak chceme ostať konkurencieschopní, musíme byť pripravení ponúkať nielen vybrané predmety, ale celé programy v cudzích jazykoch. Jazyková vybavenosť pedagogických i vedeckých pracovníkov sa stáva nevyhnutnosťou v súčasnom akademickom svete.

Hospodárenie a administratíva

Ing. Mária Nováková

kvestorka

Každé výročie je dôvodom na obzretie sa späť, bilancovanie už zrealizovaného, hľadanie rezerv, hlavne však, stanovenie si nových cieľov, výziev do ďalšieho obdobia. Prešovská univerzita v Prešove (PU) slávi 15. výročie svojho vzniku. Aj keď nevznikla na zelenej lúke, bolo potrebné vykonať celý rad činností nevyhnutných na zabezpečenie plynulého hospodárskeho a administratívneho chodu univerzity.

V prvom rade bolo nevyhnutné konštituovať fakulty, rektorát, vydať základné vnútorné predpisy od Štatútu Prešovskej univerzity v Prešove, ktorého prílohu tvoril Organizačný poriadok, Vnútorný poriadok, Zoznam študijných odborov na fakultách, Poriadok o výberovom konaní, Disciplinárny poriadok, Zásady hospodárenia, Rokovací poriadok Vedeckej rady PU, Volebný a rokovací poriadok Akademického senátu PU, Volebný poriadok pre voľby kandidáta na rektora, ako aj ďalšie interné predpisy.

Zákomom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov prešli vysoké školy zo štátnych rozpočtových organizácií na verejnoprávne inštitúcie neziskového charakteru. Transformácia hospodársko-právnej formy vysokých škôl priniesla rad zmien v oblasti financovania a hospodárenia, takže legislatívny proces vydania nových základných vnútorných predpisov začal odznova. Taktiež nadobudnutím účinnosti Zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa verejné vysoké školy stali jej klientmi, s čím súvisel celý rad úloh a povinností. V prvom rade zabezpečiť jednotlivé fakulty a pracoviská technickým vybavením, zriadiť jednotlivé účty klientov a v neposlednom rade prispôbiť vedenie účtovníctva a ďalšej ekonomickej agendy tak, aby v prípade zapojenia bolo možné pomocou výstupov získať údaje pre informačný systém Štátnej pokladnice. Nemenej zaujímavá je skutočnosť, že počas bilancovaného obdobia sme boli nútení štyrikrát zavádzať nový ekonomický informačný systém, ktorý reagoval na nové legislatívne a ekonomické prostredie, a taktiež bol súčasťou integrovaného informačného systému univerzity.

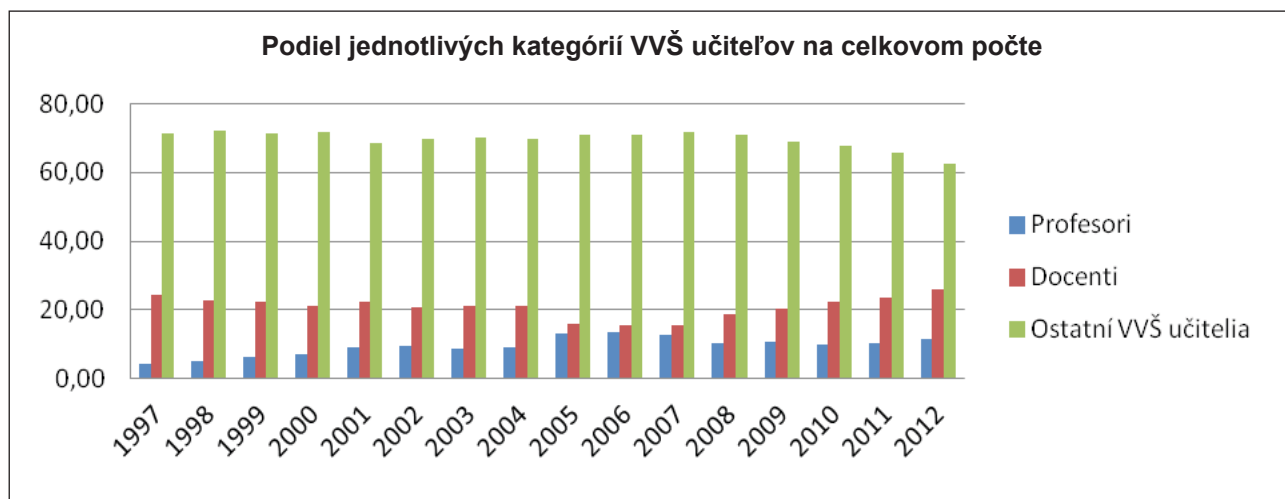
Veľmi dôležitou úlohou bolo personálne obsadiť a stabilizovať novovzniknuté pracoviská. Hlavný dôraz sa kládol na kvalitu v systéme obsadzovania pracovných miest, funkčných miest, systému spätnej väzby, zvládnutie náročnosti riadenia, hodnotenie pracovnej vyťaženia zamestnancov a plnenie kvalifikačného rastu. Organizovali a rozširovali sa mobility, študijné a prednáškové pobyty vysokoškolských učiteľov zahraničí, podporovalo sa zapojenie a riešenie v národných grantových projektoch a medzinárodných projektoch. Dôkazom nového pohľadu vedenia univerzity na ľudské zdroje a ich veľký význam pre ďalšie fungovanie univerzity, bolo v roku 2008 vytvorenie Útvary ľudských zdrojov ako centrálného orgánu na úrovni Rektorátu PU v Prešove. Jeho hlavnou úlohou je koncepčná, analytická a systémová činnosť pri rozhodovaní v oblasti personálnej a sociálnej politiky univerzity. Prijatím nových predpisov a zásad pri výbere zamestnancov došlo k zjednoteniu postupov pri vyhlasovaní a realizácii výberových konaní na obsadzovanie pracovných miest vysokoškolských učiteľov, pracovných miest výskumných pracovníkov, funkcií profesorov a docentov a funkcií vedúcich zamestnancov.

Jedným z dlhodobých zámerov univerzity bolo vytvoriť vlastný systém hodnotenia výkonov a odmeňovania tvorivých pracovníkov univerzity využívaním diiferenciácie na základe adresného a prehľadného hodnotenia výkonu každého zamestnanca, ktorý bude motivovať k väčšej aktivite a kvalite. Prostredníctvom zriadenia Fondu konkurencieschopnosti univerzity boli zabezpečené materiálne a finančné podmienky, smerujúce k zvýšeniu konkurencieschopnosti PU na trhu vzdelávania a výskumu.

**Percentuálny podiel profesorov, docentov a ostatných VVŠ učiteľov
na celkovom počte VVŠ učiteľov**

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Profesori	4,11	5,19	6,34	7,22	9,15	9,58	8,89	9,31
Docenti	24,42	22,72	22,44	20,99	22,22	20,76	21,11	21,00
Ostatní VVŠ učelia	71,47	72,10	71,22	71,78	68,63	69,66	70,00	69,70

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Profesori	13,16	13,72	12,57	10,46	10,55	10,09	10,50	11,55
Docenti	15,92	15,38	15,72	18,72	20,39	22,34	23,67	25,81
Ostatní VVŠ učelia	70,91	70,89	71,71	70,83	69,05	67,57	65,84	62,64

Vznikom PU v Prešove vyvstala úloha delimitovať hnuteľný a nehnuteľný majetok bývalej UPJŠ v Košiciach. Bola vytvorená Komisia pre delimitáciu majetku, ktorej sa po vyčerpávajúcich pracovných stretnutiach podarilo dohodnúť a na Prešovskú univerzitu v Prešove bol k 1. januáru 1997 delimitovaný nehnuteľný a hnuteľný investičný majetok v obstarávacej cene 6 782 063 €. Z nehnuteľností to boli budovy a pozemky Vysokoškolského areálu, Športovej haly, budovy bývalého Inštitútu turizmu a hotelového manažmentu, terajšej budovy Fakulty manažmentu, školský pozemok a Učebne výcvikového zariadenia na Drienici, Hermanovciach a Novej Kelči.

V priebehu roka bol ešte delimitovaný nehnuteľný majetok v sume 4 689 987,79 €. Išlo o budovy a pozemky Študentského domova – nový a starý internát, bývalého Rektorátu PU v Prešove a Učebne výcvikového zariadenia na Morskom oku a v Batizovciach. Hnuteľný investičný majetok bol delimitovaný v sume 114 054,18€.

Získaný majetok sa neustále zveľaďoval, a to investovaním do jeho opráv a rekonštrukcií. V máji toho istého roku bol po rozsiahlej rekonštrukcii a prvotnom vybavení uvedený do prevádzky objekt ITHM FF PU a v septembri objekt budovy Rektorátu PU v Prešove.

Ani v nasledujúcom roku sa rozhodnutie zo strany vedenia, investovať do majetku univerzity, nezastavilo. Zrealizovala sa kúpa budovy ŠD na Námestí mládeže a na základe zmluvy s mestom Prešov bola prevedená časť budovy Základnej školy na Ul. 17. novembra pre potreby Pedagogickej fakulty. Získanie časti objektu znamenalo začiatok 1. etapy rekonštrukcie a prístavby južného krídla bývalej ZŠ na Ul. 17. novembra v Prešove.

Počas nasledujúcich rokov sa neustále investovalo ako do kúpy, tak aj do revitalizácie majetku univerzity. Z dôvodu zvýšenia komfortu ubytovania a stravovania študentov bola realizovaná rekonštrukcia budovy a kotolne ŠD na Námestí mládeže, rekonštrukcia vzduchotechniky jedálne ŠDJ na Ul. 17. novembra a kúpou získala univerzita do majetku budovu ŠD na Exnárovej ulici pre potreby zvýšenia ubytovacej kapacity pre študentov. V budove starého internátu bola rekonštruovaná kotolňa, tepelné hospodárstvo, výdajňa stravy, elektrické rozvody a realizovala sa počítačová sieť.

V roku 2002 boli po rekonštrukcii sprevádzkované priestory Ústavu národnostných štúdií a cudzích jazykov PU na objekte Rektorátu a priestory Univerzitnej knižnice PU (UK PU) boli rozšírené o časť výpožičky. Uvedený rok bol významný pre novovzniknutú Fakultu zdravotníctva PU v Prešove. Začiatkom roka sa podarilo odkúpiť budovu Duklianskych tlačiarň, sídla tejto fakulty a v priebehu nasledujúceho roka aj kompletne zrekonštruovať.

Kúpou a rekonštrukciou objektu CED Domaša sa zvýšila možnosť vzdelávacích, rekreačných a športových aktivít pre zamestnancov a študentov univerzity.

V nasledujúcom období univerzita zaznamenala výrazný nárast finančných prostriedkov investovaných do priestorového, materiálno-technického zabezpečenia a infraštruktúrneho rozvoja univerzity. Najvýznamnejšou investíciou bola rekonštrukcia bývalej Základnej školy na Ul. 17. novembra, kde vznikli kancelárske priestory pre Rektorát, celouniverzitné pracoviská a Pedagogickú fakultu, 2 zasadacie siene, aula s kapacitou 250 miest, 2 učebne s kapacitou 100 miest, 10 učební s kapacitou 32 miest a skúšobná miestnosť ECDL. Presťahovaním Rektorátu do nových priestorov sa úspešne zavýšil dlhotrvajúci problém majetkovoprávneho usporiadania s Východným dištriktom Evanjelickej cirkvi a. v., týkajúci sa budovy nového kolégia na Námestí legionárov v Prešove.

K ďalším, nie menej významným investičným akciám, sa radí modernizácia infraštruktúry, rekonštrukcia priestorov a ukončenie novej študovne UK PU, rekonštrukcia auly Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU, vybudovanie multifunkčného ihriska na nábreží Torysy. Z finančných prostriedkov získaných z projektu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovensko bol zrekonštruovaný interiér a exteriér účelového zariadenia v Batizovciach.

Podarilo sa sceliť pozemok pri novom rektoráte ako územnú rezervu pre rozvoj univerzity a odkúpením vlastníckeho podielu UPJŠ v Košiciach v areáli Lodenice na Zemplínskej Širave sa podarilo nadobudnúť areál do výhradného vlastníctva a získať tým strategicky veľmi výhodné miesto pre športovú výučbu v oblasti, kde už dnes nie je povolená nová výstavba.

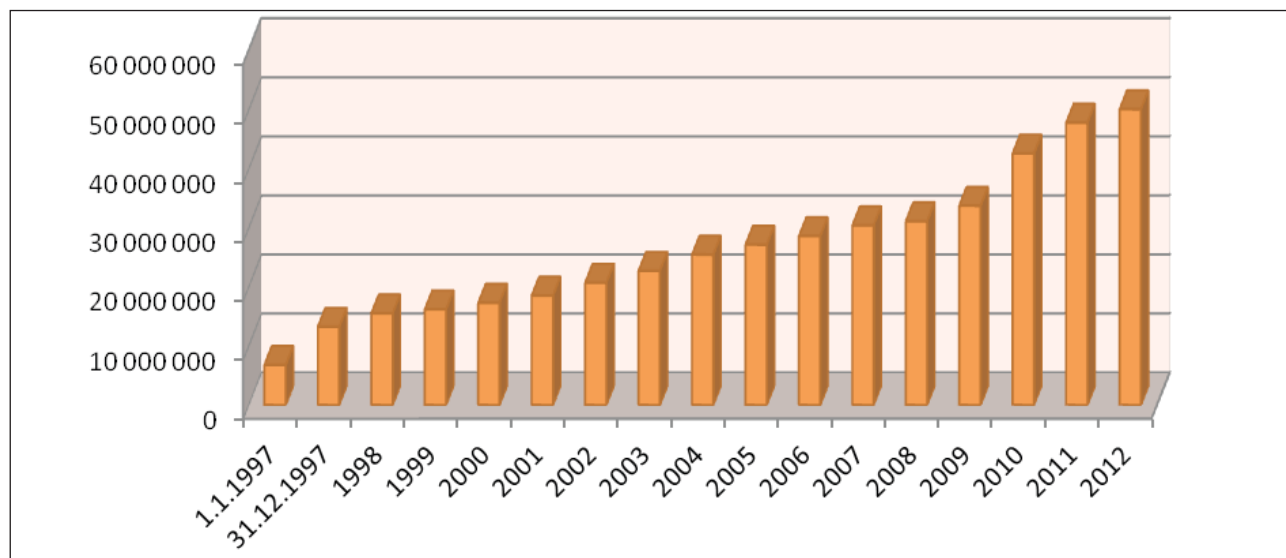
V poslednom období univerzita investovala do zlepšenia podmienok ubytovania a stravovania študentov. Podarilo sa kompletne zrekonštruovať priestory 12. nadzemného podlažia študentského domova na Ul. 17. novembra č. 11, teda tzv. „nového internátu“, kde vznikli komfortné 2-posteľové izby s príslušenstvom, pre 64 zahraničných študentov. Zároveň na uvedenom objekte bola zrealizovaná výmena okien a zasklených stien, s vynikajúcimi tepelno-technickými parametrami a rekonštrukciou prešla aj kuchyňa študentskej jedálne v ŠDJ na Ul. 17. novembra 13. Ďalšou veľmi potrebnou investičnou akciou bola výstavba vstupných priestorov ŠD na Exnárovej ulici. Obnovou prešli všetky elektrické rozvody, osvetlenie, podlahy, okná a sociálne zariadenia. Výmena okien bola zrealizovaná aj v ŠD na Námestí mládeže.

Rekonštrukciou priestorov, v ktorých sídli internátne rádio, sme zlepšili podmienky pre aktívny oddych študentov.

Z väčších investičných akcií realizovaných v ostatnom roku bola III. etapa rekonštrukcie objektu Rektorátu s dostavbou dekanátu Fakulty športu, rekonštrukcia obvodového plášťa a výmena okien na Fakulte manažmentu a Fakulte športu, rekonštrukcia prednáškových miestností Gréckokatolíckej teologickej fakulty, výmena okien na Študentskom domove na Ul. 17. novembra 13, výstavba centra excelentnosti a kompetenčného centra.

V najbližšom období bude univerzita realizovať výstavbu novej budovy Fakulty manažmentu a v projektovej príprave je výstavba budovy UNIPOLAB a novej budovy Pravoslávnej bohosloveckej fakulty. Projektová dokumentácia je pripravená na rekonštrukciu objektu Fakulty zdravotníckych odborov pre výučbu v oblasti fyzioterapie a urgentného príjmu, a taktiež je pripravená aj projektová dokumentácia na rekonštrukciu a realizáciu nadstavby ŠD na Ul. 17. novembra 13. V budúcnosti je plánovaná komplexná rekonštrukcia obvodového plášťa a výmena zasklených stien na hlavnej budove vysokoškolského areálu.

Vývoj stavu majetku na Prešovskej univerzite v Prešove v eurách

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Dekani fakulty od vzniku PU

*Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.
(1997 – 2003)*

*Dr. h. c. prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc.
(2003 – 2011)*

*prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.
(od r. 2011)*

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.

Tradícia štúdia na filozofickej fakulte v Prešove siaha do 17. storočia, vtedy tento typ a formu vzdelávania v meste poskytovalo evanjelické lýceum a po ňom kolégium. V minulom storočí má filozofická fakulta svoje organizačné predchodkyne vo Filologickej fakulte (Vysokej pedagogickej školy) pôsobiacej v Prešove od roku 1953 a od akademického roka 1959/1960 vo Filozofickej fakulte v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach so štyrmi študijnými odbormi: slovenský jazyk a literatúra, ruský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra a dejepis.

Dňa 1. januára 1997 bola zákonom Národnej rady SR č. 361/1996 zriadená Prešovská univerzita v Prešove a do jej organizačnej štruktúry bola začlenená Filozofická fakulta v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pod názvom Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. Týmto rozhodnutím NR SR sa uskutočnila výrazná premena v modernizácii a profilácii vysokého školstva na východnom Slovensku. Od roku 1997 sa Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove po obdobiach transformácie („reprofilácie“) a stabilizácie nachádza v treťom období svojej najnovšej histórie, ktoré možno charakterizovať ako prielom do kvalitatívne novej podoby jej akademickej existencie, a to predpokladá aj nové spôsoby a výsledky sebareflexie. Normotvorným nástrojom na vyjadrenie kvality akademického pracoviska univerzitného typu sa stali akreditačné cykly pod egidou Ministerstva školstva, vedy a športu SR zabezpečované ním zriadenou akreditačnou komisiou.

V celku Prešovskej univerzity plní filozofická fakulta od roku 2005 v novej organizačnej štruktúre svoje náročné výskumné a vzdelávacie poslanie. Pôvodné akademické pracoviská – katedry sa transformovali do dvanástich inštitútov (Inštitút anglistiky a amerikanistiky, Inštitút edukológie a sociálnej práce, Inštitút estetiky, vied o umení a kulturológie, Inštitút filozofie a etiky, Inštitút germanistiky, Inštitút histórie, Inštitút politológie, Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva, Inštitút psychológie, Inštitút románskych a klasických filológií, Inštitút rusistiky, ukrajinistiky a slavistiky, Inštitút slovakistiky, všeobecnej jazykovedy a masmediálnych štúdií, ktorý – v roku 2010 po integrácii s partnerským pracoviskom z Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove – bol v roku 2011 na návrh pracoviska premenovaný na Inštitút slovakistiky, mediálnych a knižničných štúdií), tie sa ďalej členia na 29 katedier a do štyroch celofakultných pracovísk (Tlmočnícky ústav, Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva a Laboratórium výpočtovej techniky, Centrum bioetiky UNESCO).

V rokoch 1998 až 2010 bolo skončené profilovanie fakulty tým, že postupne boli včlenené do štruktúry Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove rozhodnutím rektora Prešovskej univerzity odborné katedry (dejepis, ruština, nemčina, občianska výchova, etická výchova, knižničné a slovakistické štúdiá, hudobná výchova a výtvarná výchova, anglický jazyk a literatúra) z Fakulty humanitných a prírodných vied na Prešovskej univerzite v Prešove do štruktúry filozofickej fakulty. Jednotlivé pracoviská sú od 1. 10. 2010 súčasťou Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, čím sa jej profilovanie skončilo. V akademickom roku 2004/2005 vznikol Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva ako nové akademické pracovisko na fakulte. V roku 2010 bola z Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove presunutá do štruktúry Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove katedra andragogiky.

Dekani od vzniku fakulty

doc. PhDr. Pavol Petrus, CSc. (1959 – 1962), doc. PhDr. Jozef Dzurenda, CSc. (1962 – 1965), doc. PhDr. Tibor Halečka, CSc. (1965 – 1969), doc. PhDr. František Karšai, CSc. (1969 – 1970), prof. PhDr. Andrej Čuma, CSc. (1970 – 1976), prof. PhDr. Mikuláš Štec, CSc. (1976 – 1990), doc. PhDr. Ján Sabol, CSc. (1990 – 1994), prof. PhDr. Ferdinand Uličný, CSc. (1994 – 1997), prof. PhDr. František Mihina, CSc. (1997 – 2003), prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc. (2003 – 2011), prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc. (od r. 2011)

Poslaním Filozofickej fakulty Prešovskej Univerzity v Prešove je v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytovať vysokoškolské vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch, vytvárať podmienky na tvorivú a systematickú vedecko-výskumnú prácu, rozvíjať efektívnu medzinárodnú spoluprácu. Pre Prešovskú univerzitu a jej filozofickú fakultu sú naplnením zákona vymedzujúceho jej vedecké, vzdelávacie a spoločenské poslanie výsledky jednotlivých akreditačných cyklov. Podľa výsledkov ostatnej komplexnej akreditácie Prešovskej univerzity v Prešove z roku 2009 je Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove vo výskume hodnotená kategóriou „A – špičková medzinárodná kvalita“ v humanitných vedách, kategóriou „B – medzinárodne uznávaná kvalita“ v historických vedách a etnológii, v spoločenských a behaviorálnych vedách a kategóriou „C – národne uznávaná kvalita“ v pedagogických vedách. Akreditačná komisia Slovenskej republiky pri MŠVŠ SR konštatovala, že Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove spĺňa všetky kritériá na to, aby bola zaradená medzi univerzitné vysoké školy.

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove po komplexnej akreditácii v roku 2009 získala právo uskutočňovať 33 bakalárskych študijných programov, 28 magisterských študijných programov, 14 doktorandských študijných programov (2.1.2 systematická filozofia, 2.1.3 dejiny filozofie, 2.1.5 etika, 2.1.6 estetika, 2.1.8 všeobecné dejiny, 2.1.9 slovenské dejiny, 2.1.23 teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr, 2.1.27 slovenský jazyk, 2.1.28 slovanské jazyky a literatúra, 2.1.33 všeobecná jazykoveda, 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo, 3.1.8 teória politiky, 3.1.10 všeobecná a experimentálna psychológia, 3.1.14 sociálna práca) a 13 práv uskutočňovať habilitačné konanie a vymenovacie konanie (2.1.2 systematická filozofia, 2.1.3 dejiny filozofie, 2.1.5 etika, 2.1.6 estetika, 2.1.7 história, 2.1.9 slovenské dejiny, 2.1.23 teória a dejiny konkrétnych národných literatúr, 2.1.27 slovenský jazyk, 2.1.28 slovanské jazyky a literatúry, 2.1.33 všeobecná jazykoveda, 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo, 3.1.10 všeobecná a experimentálna psychológia, 3.1.14. sociálna práca).

Filozofická fakulta má vedecké a pedagogické kontakty s medzinárodnými partnerskými pracoviskami v rámci programov Erasmus, Leonardo, ale aktívne sa zapája do vznikajúcich foriem medzinárodného vedeckého života, ktoré poskytuje svojim tvorivým pracovníkom v rámci mobility učiteľov a výmenných pobytov na zahraničných univerzitách, ale aj študentom, ktorí sa zaujímajú predovšetkým o ponuky poskytované vzdelávacím projektom Erasmus.

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove poskytuje záujemcom z iných akademických pracovísk v SR aj zo zahraničia možnosť získať v rozličných stupňoch a formách štúdia vzdelanie a kvalifikačné stupne v odboroch a programoch, ktoré jej umožňuje súhlas Akreditačnej komisie pri MŠVŠ SR. Vedecký život na FF PU v Prešove sa tradične a s výraznými výsledkami uskutočňuje v osvedčených grantových projektoch VEGA, KEGA, APVV, ale iniciatívni tvoriví pracovníci a doktorandi reagujú participatívne aj na ďalších nových formách vedeckej komunikácie vo výskume v SR, ale predovšetkým v medzinárodných odborných tímoch.

Tradícia a kontinuita výskumného a vzdelávacieho poslania fakulty na jednej strane podnecujú rozširovanie akreditovaných študijných príležitostí pre spoločenské potreby regiónu i napĺňanie výziev vedeckého výskumu. No na druhej strane uskutočňovanie týchto požiadaviek si žiada od tvorivých pracovníkov fakulty a od jej študentov zúčastňovanie sa na takých poznávacích, výskumných a vedeckých aktivitách, ktoré potvrdzujú prostredníctvom študijných odborov a graduovanosti tvorivých pracovníkov vyhranenosť fakulty, ale aj jej pevné miesto medzi vyhľadávanými európskymi akademickými pracoviskami filozofického zamerania. Vedecký a výskumný život vysokej školy priamo súvisí a je podmienený i overovaný študijnými procesov a profilovanými študijnými odbormi, teda medzi významné informácie o charaktere vedeckého života fakulty patrí informácia o jej akreditácii, kvalifikačne skladbe tvorivých pracovníkov, o zameraní a formách vedeckého výskumu a o formách a typoch spolupráce s porovnateľnými akademickými pracoviskami doma a v zahraničí.

V akademickom roku 2011/2012 poskytuje Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove štúdium v 35 bakalárskych programoch, v 30 magisterských programoch a v 14 doktorandských programoch.

V roku 2012 pôsobí na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove 20 univerzitných profesorov, 44 docentov, 109 odborných asistentov s vedeckou hodnosťou CSc. alebo PhD., 10 odborných asistentov bez vedeckej hodnosti CSc. alebo PhD., 3 asistenti. Svoju odbornosť v treťom stupni vysokoškolského štúdia si profiluje 82 denných doktorandov v jednotlivých inštitútoch fakulty.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra – akreditované študijné programy a práva

Filozofická fakulta má v rokoch 1997 – 2012 akreditované doktorandské programy v dennej a externej forme štúdia, má priznané práva na habilitačné konania a na vymenúvanie za profesora, má oprávnenie vykonávať odborné skúšky tlmočníkov, zabezpečuje študijné programy na vykonanie rigorózneho skúšky v programoch učiteľstva ukončených titulom PaedDr. a študijné programy na vykonanie rigorózneho skúšky v programoch neučiteľských ukončených titulom PhDr. Fakulta sa systematicky zapája do riešenia grantových projektov agentúr VEGA, KEGA, uchádza sa o riešenie APVV projektov, o zapojenie do 7. rámového projektu vedeckého výskumu, do projektov financovaných z Visegradského fondu, do medzinárodných projektov rozličného vedeckého a výskumného zamerania a do parciálnych tematických či expertíznych projektov financovaných spoločenskými a vládnyimi organizáciami SR.

Študijné programy na rigorózne skúšky v učiteľských programoch (PaedDr.):

anglický jazyk a literatúra, učiteľstvo dejepisu, učiteľstvo etickej výchovy, učiteľstvo estetiky, učiteľstvo francúzskeho jazyka a literatúry, učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry, učiteľstvo ruského jazyka a literatúry, učiteľstvo ukrajinského jazyka a literatúry,

Študijné programy na rigorózne skúšky v neučiteľských programoch (PhDr.):

anglistika a amerikanistika, archívnictvo, etika, dejiny filozofie. francúzsky jazyk a kultúra (*prekladateľstvo a tlmočnictvo v špecializácii*), história, masmediálne štúdiá, nemecký jazyk a kultúra (*prekladateľstvo a tlmočnictvo v špecializácii*), politológia, psychológia dejiny relígií, ruský jazyk a kultúra (*cudzie jazyky a kultúry*), slovenský jazyk a literatúra, sociálna práca, systematická filozofia.

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia

Rok	Denné štúdium	Externé štúdium	Spolu
1997	204	1	205
1998	214	67	281
1999	262	56	318
2000	293	100	393
2001	313	110	423
2002	348	123	471
2003	354	226	580
2004	367	150	517
2005	333	109	442
2006	341	170	511
2007	408	22	430
2008	722	139	861
2009	775	202	977
2010	772	108	880
2011	682	63	745
Spolu	6388	1646	8034

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Začiatky anglistiky v Prešove sa datujú do roku 1959, keď vzniklo prvé pracovisko pripravujúce odborníkov v anglickom jazyku a literatúre. Neskôr boli anglisti súčasťou integrovaných celkov, ako bola Katedra západných filológií (1966 – 1968), Katedra západných jazykov (1968 – 1975) a Katedra germanistiky, anglistiky a romanistiky (1980 – 1990). Bezprostrednou predchodkyňou terajšieho inštitútu bola Katedra anglistiky a amerikanistiky (1990 – 2005), ktorá bola v rámci inštitucionálnej reštrukturalizácie Filozofickej fakulty v r. 2005 ustanovená za Inštitút anglistiky a amerikanistiky. Presunom Katedry anglického jazyka a literatúry z Fakulty prírodných a humanitných vied PU na Filozofickú fakultu PU v r. 2010 bola stanovená súčasná podoba inštitútu. So začiatkami anglistiky v Prešove sú spojené mená viacerých pedagógov, ktorých prínos k budovaniu tohto pracoviska bol mimoriadne významný a ktorí sa neskôr etablovali ako renomovaní anglisti: PhDr. Milan Svěrák, prof. PhDr. Josef Jařab, CSc., prof. PhDr. Jaroslav Macháček, CSc., PhDr. Michal Frank, PhDr. Marta Šimová a prof. PhDr. Richard Repka, CSc. Medzi pedagógov, ktorí sa výrazne zaslúžili o profilovanie pracoviska, patria prof. PhDr. Ludmila Urbanová, CSc., doc. PhDr. Anna Grmelová, CSc. a doc. PhDr. Josef Grmela, CSc. Osobitné miesto v dejinách anglistiky v Prešove patrí nestorovi československej anglistiky prof. PhDr. Josefovi Vachkovi, DrSc., ktorý v 70-tych rokoch externe vyučoval na katedre. V novodobých dejinách pracoviska sa o jeho rozvoj výrazne zaslúžili prof. PhDr. Aleš Svoboda, DrSc. a prof. PhDr. Pavel Štekauer, DrSc. V ostatných rokoch prešiel inštitút dynamickým vývojom v oblastiach svojej vedecko-výskumnej profilácie, ponuky študijných programov a personálneho obsadenia.

Vedúci pracoviska

doc. Dr. Anton Bolek (1959 – 1966), Richard Repka (1966 – 1968), Juraj Ochtinský (1968 – 1975), PhDr. Marta Šimová (1975 – 1980), doc. PhDr. Ladislav Šimon, CSc. (1980 – 1989), doc. PhDr. Karel Sekvent, CSc. (1989 – 1990), doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc. (1990 – 2012), doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

Na inštitúte pôsobia 2 profesori, 7 docenti, 14 odborní asistenti, 2 interní doktorandi, 1 zahraničný lektor a 2 administratívno-technické pracovníčky.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Inštitút má k dispozícii *Resource Centre* (študijné centrum) a seminárnu miestnosť. Súčasťou študijného centra je knižnica vybudovaná za pomoci Britskej rady, darov zahraničných nadácií a grantových prostriedkov členov inštitútu. Seminárna miestnosť slúži pre potreby výučby a štúdia.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program *anglický jazyk a literatúra* v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garantka doc. Z. Straková, PhD.)
- magisterský študijný program *anglický jazyk a literatúra* v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garantka doc. Z. Straková, PhD.)
- bakalársky študijný program *anglický jazyk a literatúra v kombinácii* v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. PhDr. J. Kušnír, PhD.)
- magisterský študijný program *anglický jazyk a literatúra v kombinácii* v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. PhDr. J. Kušnír, PhD.)
- bakalársky študijný program *anglistika a amerikanistika* v študijnom odbore 2.1.29 neslovanské jazyky a literatúry (garantka doc. PhDr. J. Stašková, CSc.)
- magisterský študijný program *anglistika a amerikanistika* v študijnom odbore 2.1.29 neslovanské jazyky a literatúry (garant prof. T. Fabiny, PhD.)
- bakalársky študijný program *anglický jazyk a kultúra (v kombinácii)* v študijnom odbore 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant doc. PhDr. T. Hrehovčík, CSc.)

- magisterský študijný program *anglický jazyk a kultúra (v kombinácii)* v študijnom odbore 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant doc. PhDr. T. Hrehovčík, CSc.)
- bakalársky študijný program *angličtina pre interkultúrnú prax* v študijnom odbore 2.1.32 cudzie jazyky a kultúry (garantka doc. PhDr. M. Bilá, PhD.)
- bakalársky študijný program *angličtina v medzinárodnej obchodnej a kultúrnej praxi* v študijnom odbore 2.1.32 cudzie jazyky a kultúry (garant prof. PhDr. J. Kušnir, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Pracovníci inštitútu sa vo svojej vedecko-výskumnej činnosti venujú nasledujúcim oblastiam výskumu: teoretická a aplikovaná lingvistiká, didaktika anglického jazyka, teória literatúry, dejiny anglofónnych literatúr, britské štúdiá, americké štúdiá, preklad a tlmočenie. Konkrétne aktivity sa uskutočňujú formou participácie na vedecko-výskumných projektoch (VEGA, KEGA, APVV), v rámci individuálneho výskumu s výstupmi vo forme publikácií a v rámci kvalifikačného rastu. Tematický záber vedecko-výskumných aktivít pracovníkov je značne široký. V oblasti *jazykovedy* sú centrálnymi témami všeobecné a špecifické otázky analýzy diskurzu (napr. verejné prejavy a rod), konverzačná analýza, pragmalingvistiká, teoreticko-metodologické aspekty fonetiky, morfológie, syntaxe a štylistiky angličtiny a interkultúrne aspekty komunikácie. V oblasti *literárnovedného výskumu* sú centrálnymi témami postmoderná a súčasná próza USA, austrálska postmoderná a súčasná próza, literatúra pôvodných obyvateľov Severnej Ameriky, intertextualita a filmové adaptácie diel americkej literatúry, a súčasné teórie filmovej adaptácie verzus prípadové štúdie. V oblasti *translatológie* sú centrálnymi témami metodologické a metodické aspekty skvalitňovania výučby prekladu a tlmočenia na vysokých školách, recepcia austrálskej, britskej a americkej literatúry na Slovensku, výskum inštitucionálno-právnych textov EU a komparáciu neliterárnych a literárnych textov z lingvisticko-translatologického hľadiska. V oblasti *britských a amerických štúdií* sa pozornosť sústreďuje na diskurzívnu analýzu mediálnych textov v kontexte britskej a americkej kultúry (politické prejavy, situačné komédie, správy, populárne, žánrové a autorské filmy), súčasnú populárnu kultúru (populárna hudba, televízne seriály, film) a jej vzťah k literatúre, ako aj na analýzu súčasného stavu britskej a americkej spoločnosti s ohľadom na problémy života a spolunažívania menšín, vrátane aktuálnych otázok interkulturality a multikulturality. V oblasti *didaktiky cudzích jazykov a anglického jazyka* sa vedecký výskum zameriava na najnovšie metódy, prístupy a koncepcie cudzojazyčnej výučby.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia inštitútu publikujú vedecké monografie, vysokoškolské učebnice, vedecké štúdie a odborné články v domácich a v zahraničných vydavateľstvách a časopisoch a pravidelne sa zúčastňujú na domácich a zahraničných konferenciách. V r. 2009 sa inštitút podujal každé dva roky organizovať medzinárodnú konferenciu *Language, Literature and Culture in a Changing Transatlantic World*, príspevky z ktorej sú publikované v konferenčných zborníkoch. Vlastnou publikačnou platformou inštitútu je kontinuálny zborník *English Matters*. Významnou udalosťou bolo v r. 2011 zorganizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie Európskej asociácie pre výskum austrálskej literatúry a kultúry (EASA).

Medzinárodná spolupráca

Inštitút tradične spolupracuje s mnohými pracoviskami v zahraničí a v priebehu svojej histórie participoval vo viacerých medzinárodných projektoch, ako napr. *Open Society Fund*, *Tempus*, *Leonardo da Vinci*, *CEEPUS* a *Erasmus*. Osobitnou oblasťou medzinárodných stykov je spolupráca s organizáciami zabezpečujúcimi pre inštitút pedagogických pracovníkov zo zahraničia (*Britská rada*, *Civic Education Project*, *Peace Corps*, *Education for Democracy* a *Fulbright Foundation*).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešného inštitútu bola Katedra výchovy a vzdelávania dospelých, ktorá bola súčasťou FF Univerzity P. J. Šafárika. Počiatky IEaSP siahajú do roku 1964, keď na FF UPJŠ v Košiciach bola založená Katedra osvetu a pedagogiky dospelých ako prvá katedra na Slovensku, ktorá bola zameraná na vysokoškolskú prípravu kultúrno-výchovných pracovníkov. V roku 1990 boli vytvorené tri špecializácie: sociálna práca, personálny manažment a kulturológia. V roku 1996 sa na báze týchto špecializácií vytvorili samostatné študijné odbory a v roku 2006 sa vytvorili dve samostatné katedry: Katedry andragogiky a Katedry sociálnej práce. V roku 2010 bola Katedra andragogiky presunutá na FHPV PU. Dnes je súčasťou IEaSP Katedra sociálnej práce a Centrum pre edukáciu a výskum seniorov.

Vedúci pracoviska

PhDr. Ján Misál (1964 – 1965); PhDr. Štefan Merešš, CSc. (1966 – 1968), PhDr. Ing. Jozef Kubovský, (1968 – 1981), prof. PhDr. Andrej Čuma, CSc., (1981 – 1990), doc. PhDr. Marta Bačová, CSc. (1990 – 1991), prof. PhDr. Anna Tokárová, CSc. (1991 – 2011); doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra:

Na inštitúte pôsobia 4 profesori (2 na polovičný úväzok), 2 docentky, 4 odborní asistenti, 4 interné doktorandky a 1 administratívno-technická pracovníčka na polovičný úväzok.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii štandardné vybavenie pre vzdelávaciu a výskumnú činnosť.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garantka: doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD.)
- bakalársky študijný program sociálna práca a etika v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca a Etika 2.1.5 (garantky: doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD., prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc.)
- magisterský študijný program sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca a (garant: prof. ThDr., JCDr. Anton Fabian, PhD.)
- magisterský študijný program sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca a Etika 2.1.5 (garant: prof. ThDr., JCDr. Anton Fabian, PhD., prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)
- doktorandský študijný program sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr., JCDr. Anton Fabian, PhD., spolugarantky: doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD., doc. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr., JCDr. Anton Fabian, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – VEGA Aktivizácia ľudského potenciálu prostredníctvom vzdelávania dospelých a sociálnej práce (1997–1999), VEGA Kvalita života v sociálnych kontextoch globalizácie a výkonovej spoločnosti (2000 – 2002), VEGA Kvalita života, kvalitou sociálnej práce a vzdelávania dospelých (2003 – 2005), VEGA Dejiny najstarších učiteľských ústavov na Slovensku v rokoch 1819 – 1945 (2005 – 2007); VEGA Úloha vzdelávania dospelých a sociálnej práce v spoločnosti založenej na vedomostiach a v štáte verejného blaha (2006 – 2008); VEGA Celoživotné vzdelávanie a učenie sa na Prešovskej univerzite v kontexte kreovania spoločnosti založenej na vedomostiach (2009 – 2011); VEGA Súčasné sociálne problémy a moderná sociálna práca (2009 – 2011); VEGA Medzigeneračné vzťahy – starý rodič ako zdroj emocionálnej a sociálnej opory mladých ľudí pri hľadaní zmyslu života (2008 – 2010); VEGA Inovácia profesijných kompetencií učiteľov a sociálnych andragógov (2008 – 2010), riešiteľské pracovisko PF

UKF. Ďalej projektu PHARE Zlepšenie podmienok pre vstup mladých Rómov na trh práce.

V rokoch 2003 – 2004 inštitút realizoval spoločnú GÚ Národného úradu práce a VÚC v Prešove Integrácia zdravotne postihnutých podporovaným zamestnávaním. V rámci projektov aplikovaného výskumu financovaných z prostriedkov EÚ sa zapojila do riešiteľského kolektívu projektu Inštitútu pre verejné otázky v Bratislave Evaluation of the Social Inclusion Policy Aimed at Reducing Long-term Unemployment (2006 – 2008). Okrem toho jednotliví členovia inštitútu riešili čiastkové grantové úlohy aj na iných pracoviskách, boli zapojení do projektu 7. rámcového programu EÚ na IVPR mnohých ďalších projektov. Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zahŕňa širokodimenziálnu koncepciu sociálnej práce.

Na pracovisku sa tradične rozvíja aj aplikovaný výskum a expertízna a supervízna činnosť pre sociálnu a dobrovoľnícku prax. Mimoriadne významnou udalosťou v živote Katedry andragogiky a IEaSP bolo udelenie titulu Doctor honoris causa Prešovskej univerzity Rektorem PU (19. 4. 2009) absolventovi odboru pedagogika dospelých (1972) PhDr. Jánovi Valkovi, ktorý bol veľvyslancom SR v Španielskom kráľovstve, Marockom kráľovstve a Andorrskom kniežatstve, veľvyslancom v Indii, Grécku a Bulharsku.

Edičná a publikačná činnosť

Inštitút pravidelne vydáva zborníky v rámci organizovaných konferencií a od r. 1996 vyšlo 11 zborníkov a viac ako dvadsať monografií. Prof. PhDr. Anna Tokárová, CSc. dlhoročne pôsobí ako predsedníčka redakčnej rady jediného odborného medzinárodného časopisu Sociální práce/Sociálna práca a jednotliví členovia sú pravidelne garantmi vybraných čísel časopisu. Okrem periodických publikácií na inštitúte vznikli viaceré vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, slovníky a iné publikácie aj v spolupráci so zahraničnými partnermi z Poľska Českej republiky. Významným edičným počinom boli aj prvé skriptá a vysokoškolská učebnica zo sociálnej práce.

Medzinárodná spolupráca

Inštitút je členom EASSW Európskej asociácie škôl a sociálnej práce, ECCE Európskeho centra komunitného vzdelávania. Okrem toho na báze bilaterálnych dohôd a projektov inštitút spolupracuje s ďalšími inštitúciami v Poľsku (UJ Kraków, UŁ Łódź, UR Rzeszów, The Lower Silesian College of Public Services „ASESOR“), Česku (UK Praha, UHK Hradec Králové, UP Olomouc, OU Ostrava, MUB Brno, Univerzita Ústí na Labem), Fínsku (University of Eastern), Francúzsku (Toulouse, Institut de Formation, Reserche, Animation, Sanitare et Social IFRASS), Savonii (University of Applied Sciences), Dánsko (University College Sjaelland), Nemecku (Leuphana University Lueneburg), Veľká Británia (University of Northumbria at Newcastle), Slovinsku (Higher Education centre Novo Mesto).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitút estetiky a vied o umení pozostáva v súčasnosti z dvoch katedier (Katedra dejín a teórie estetiky a Katedra vied o umení). Ich predchodcami bola Katedra estetiky a vied o umení zriadená na FF UPJŠ v roku 1994, a predtým Oddelenie estetiky pri Katedre spoločenských vied na FF UPJŠ v roku 1990. Študijný program estetika (učiteľské štúdium v kombinácii a neučiteľské štúdium) zabezpečuje pracovisko od školského roku 1990 – 1991. Od zriadenia PU je katedra a inštitút súčasťou PU.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (1994 – 1999), prof. PhDr. Karol Horák, CSc. (1999 – 2005), prof. PhDr. Jana Sošková, CSc. (od r. 2006)

Personálna štruktúra

Na IEVU pôsobia: dvaja profesori, dvaja docenti, štyria odborní asistenti s PhD., jeden asistent, štyria interní doktorandi, administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má vlastnú knižnicu s odbornou literatúrou, doktorandskú miestnosť s komplexnou výpočtovou technikou, každý pracovník má modernú výpočtovú techniku, traja pracovníci pracujú v centre excelentnosti a jedna výučbová miestnosť je v štádiu rekonštrukcie.

Akreditované študijné programy

- bakalársky študijný program: 1.1.3 učiteľstvo akademických a výchovných predmetov estetika v kombinácii (garant: doc. PhDr. Tatiana Pirníková, PhD.)
- bakalársky študijný program: 2.1.3 estetika neučiteľský program (garant: doc. PhDr. Tatiana Pirníková, PhD.)
- magisterský študijný program: 1.1.3 učiteľstvo akademických a výchovných predmetov estetika v kombinácii (garant: prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.)
- magisterský študijný program: 2.1.3 estetika neučiteľský program (garant: prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.)
- doktorandský študijný program: 2.1.3 estetika (garant: prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.)
- konanie na udelenie vedeckopedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.6 estetika (garant: prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od založenia IEVU bolo riešených 20 grantových úloh s medzinárodnou účasťou (Vega, Kega a Operačný program Výskum a vývoj ITMS 26220120044). V rámci dvoch doktorandských programov dejiny a teória divadla (do roku 2008) a estetika (doteraz) ukončilo úspešne štúdium 10 doktorandov.

Edičná a publikačná činnosť

Od založenia pracoviska bolo publikovaných: 15 monografií, 4 učebné texty, 13 zborníkov *Studia Aesthetica*, 4 zborníky *Alternatívne divadlo* a 1 umenovedný zborník.

Medzinárodná spolupráca

Členovia pracoviska pravidelne spolupracujú s pracoviskami podobného zamerania v Česku (KU Praha, Ostrava, Olomouc, Ústí nad Labem), Poľsku (Gdaňsk, Krakow, Bielsko-Biala, Toruň, Rzeszow), dvaja členovia sú v redakčnej rade karentovaného zahraničného časopisu *Aesthetics*, členovia IEVU sú členmi viacerých zahraničných profesných organizácií.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Súčasťou Filozofickej fakulty UPJŠ Košice so sídlom v Prešove sa stala Katedra filozofie, ktorá bola zriadená v roku 1964. V roku 1975 bola premenovaná na Katedru marxisticko-leninskej filozofie a vedeckého ateizmu a od roku 1990 pôsobí znovu ako Katedra filozofie. V roku 1997 so vznikom Prešovskej univerzity v Prešove (PU) sa jej súčasťou stala aj katedra filozofie na Filozofickej fakulte. V tomto roku sa v rámci katedry filozofie sformovala špecializácia študijného odboru etika a vzniklo samostatné oddelenie etiky. Od roku 2005 sú Katedra etiky a Katedra filozofie súčasťou Inštitútu filozofie a etiky na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. V rámci integračného procesu bola v roku 2010 pričlenená k inštitútu aj katedra etickej výchovy z FHPV PU.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Tibor Halečka, DrSc. (1964 – 1986), prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. (1986 – 1988), prof. PhDr. Olga Sisáková, CSc. (1988 – 1991), prof. PhDr. František Mihina, CSc. (1991 – 1997), prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc. (1997 – 2003), prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc. (2003 – 2004), prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc. (2004 – 2011), prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc. (od r. 2011)

Personálna štruktúra:

Na inštitúte pôsobí 6 profesorov, 1 profesor na 0,5 úväzok, 2 docenti, 5 odborných asistentov s PhD., 16 interných doktorandov a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii knižnicu a jej možnosti na Prešovskej univerzite v Prešove a vlastnú seminárnu knižnicu vybavenú počítačovou technikou. Súčasť seminárnej knižnice tvorí fond zahraničnej literatúry.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program filozofia v študijnom odbore Filozofia 2.1.1 a magisterský študijný program filozofia v študijnom odbore Filozofia 2.1.1 (garant: doc. Mgr. Vladislav Suvák, PhD., prof. PhDr. Olga Sisáková, CSc.)
- bakalársky študijný program etika v študijnom odbore Etika 2.1.5 a magisterský študijný program etika v študijnom odbore Etika 2.1.5 (garanti: prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc., prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)
- bakalársky študijný program etika v kombinácii v študijnom odbore Etika 2.1.5 a magisterský študijný program etika v kombinácii v študijnom odbore Etika 2.1.5 (garanti: prof. PhDr. Viera Bilasová, CSc., prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)
- bakalársky študijný program učiteľstvo filozofie v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov a magisterský študijný program učiteľstvo filozofie v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garanti: prof. PhDr. Ľubomír Belás, CSc., prof. PhDr. Olga Sisáková, CSc.)
- bakalársky študijný program učiteľstvo etickej výchovy v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov a magisterský študijný program učiteľstvo etickej výchovy v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garanti: doc. PhDr. Andrej Sičák, CSc., prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)
- doktorandský študijný program dejiny filozofie v študijnom odbore 2.1.3 Dejiny filozofie (garant: prof. PhDr. Ľubomír Belás, CSc.)
- doktorandský študijný program systematická filozofia v študijnom odbore Systematická filozofia 2.1.2 (garant: prof. PhDr. Olga Sisáková, CSc.)
- doktorandský študijný program etika v študijnom odbore 2.1.5 Etika (garant: prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)

- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.3 Dejiny filozofie (garant: prof. PhDr. Lubomír Belás, CSc.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.2 Systematická filozofia (garant: prof. PhDr. Olga Sisáková, CSc.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.5 Etika (garant: prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 1997 boli na pracovisku riešené medzinárodné (3) a národné projekty rôzneho charakteru (32). Dominoval vedecký výskum prostredníctvom VEGA projektov (25), CSI (2), OSF (1) a inštitucionálnych grantov (2). Katedra etiky rieši v súčasnosti APVV projekt, v roku 2012 ukončila medzinárodný projekt zameraný na výskum etických aspektov fungovania verejnej správy a na skvalitňovanie vysokoškolskej výučby riešila ESF projekt. Tematické zameranie výskumu prostredníctvom projektov je na inštitúte orientované na teoretické reflexie dejinno-filozofických, aktuálnych a etických problémov vývoja spoločnosti. Metodologické vymedzenie kritickej racionality, vzťahu vedy a filozofie, miesta a významu osobností filozofie a etiky, filozofické a etické reflexie súčasných problémov, kontinuita a aktuálnosť filozofických a etických koncepcií, antropologické, axiologické a etické konotácie reálnych súvislostí spoločenskej problematiky, vstup do aplikovaného výskumu prostredníctvom profesijných etík a etiky verejnej správy, filozofické, etické a širšie kultúrne súvislosti regionálnych problémov v slovenských podmienkach i európskych kontextoch. Výsledky výskumu boli publikované v domácej aj zahraničnej odbornej tlači i periodikách.

Edičná a publikačná činnosť

Edičná séria *Filozofický zborník Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešoviensis* patrí k najfrekvencovanejším publikačným aktivitám, ktoré približujú dosiahnuté výsledky vedeckého výskumu v rámci riešenia výskumných projektov. Okrem publikovania v zborníkoch a v karentovaných časopisoch vznikli viaceré monografie, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, zborníky z vedeckých konferencií, príspevky v periodikách doma aj v zahraničí a iné publikácie

Medzinárodná spolupráca

Na báze bilaterálnych dohôd inštitút dlhodobo spolupracuje s univerzitami a vysokoškolskými inštitúciami v PL (UR Rzesów, UZG Zielona Góra, UJ Krakow), Česku (AV ČR Praha, MGU Brno), Veľkej Británii (University of Bolton, Španielsku (University of Madrid,) Turecko (University of Sakarya, Švédsko (University of Linköping). Od roku 2010 získala katedra etiky štatút Unesco Chair in Bioethics (Centrum bioetiky Unesco).

Publikačná a edičná činnosť

Od roku 1997 členovia inštitútu publikovali 744 prác, z toho 53 vedeckých monografií (12 vydaných v zahraničí), 14 vysokoškolských učebníc (2 vydaných v zahraničí), 68 prác v karentovaných časopisoch a 334 ostatných vedeckých prác (90 publikovaných v zahraničí).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitút má svoje korene v Ústave cudzích jazykov, ktorý bol založený v roku 1959. Počas svojej existencie prešiel viacerými zmenami, ktoré sa dotýkajú názvu a členenia pracoviska. V roku 1960 vznikla samostatná Katedra cudzích jazykov, ktorá bola v roku 1965 premenovaná na Katedru západných filológií, pričom pod týmto názvom existovala do roku 1975, kedy sa rozčlenila podľa aprobačných predmetov na tri katedry a to Katedru nemeckého jazyka a literatúry, Katedru anglického jazyka a literatúry a Katedru francúzskeho jazyka a literatúry. Ich opätovné zlúčenie iniciovalo vznik Katedry germanistiky, anglistiky a romanistiky (KGAR), ktorá zabezpečovala uvedené tri odbory vysokoškolského štúdia a vyučovanie cudzieho jazyka v rámci disciplín spoločného základu. Po roku 1989 došlo k opätovnému rozdeleniu na tri samostatné celky. V roku 2005 vznikol z dovtedajšej Katedry germanistiky Inštitút germanistiky a zároveň došlo aj k integrácii pracoviska s Katedrou nemeckého jazyka a literatúry FHPV PU v Prešove.

Vedúci pracoviska

doc. PhDr. Anton Bolek, CSc. (1960 – 1963), PhDr. Juraj Valiska, CSc. (1963 – 1967 a 1974 – 1980), Ing. Juraj Ochtinský (1967 – 1968), František Schwarz (1968 – 1971), prof. PhDr. Ladislav Šimon, CSc. (1971 – 1974 a 1980 – 1989), doc. PhDr. Mária Papsonová, CSc. (1990 – 1994), prof. PhDr. Ladislav Sisák, CSc. (1994 – 2002 a 2005 – 2008), doc. PhDr. Ľudovít Petraško, PhD. (2002 – 2003), PhDr. Oľga Segľová, CSc. (2003 – 2005), doc. PhDr. Pavol Zubal, PhD. (2008 – 2009), PhDr. Júlia Paračková, PhD. (2009 – 2012), doc. PhDr. Martina Kášová, PhD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

Na inštitúte pôsobí 1 profesor, 2 docenti, 5 odborných asistentov s PhD., 2 zahraniční lektori (nemecká lektorka a rakúsky lektor) a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii vlastné audiovizuálne inštrumentárium na realizáciu komplexnej praktickej jazykovej výučby a reálií krajín nemeckej jazykovej oblasti, ktorú dopĺňajú prístroje nemeckého a rakúskeho lektorátu. Využíva multimediálnu učebňu, kabínky pre konferenčné a simultánne tlmočenie. Zároveň disponuje vlastným knižným a časopiseckým fondom v knižnici IG ako aj knižnicou nemeckého lektorátu (Handapparat).

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program Nemecký jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant doc. PhDr. Ľudovít Petraško, PhD.)
- bakalársky študijný program Nemecký jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant doc. PhDr. Ľudovít Petraško, PhD.)
- magisterský študijný program Nemecký jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. dr. hab. Jan Iluk)
- magisterský študijný program Nemecký jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. dr. hab. Jan Iluk)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 1997 boli na pracovisku riešené viaceré národné a medzinárodné projekty – 1 projekt v rámci programu SCIEX.NMS-CH, 1 bilaterálny projekt APVV, 10 projektov VEGA a 1 projekt KEGA. Ako spoluriešitelia pôsobili členovia inštitútu v ďalších 12-tich vedecko-výskumných projektoch. Výskum sa tematicky orientoval a orientuje v lingvistickej oblasti na výrazovú a významovú štruktúru slovotvorne motivovaných slov v nemčine a slovenčiny, štylisticky príznakovú nemeckú lexiku z kontrastívneho hľadiska, na problémy textovej kohézie a koherencie štylisticky a typovo diferencovaných nemeckých

a slovenských textov z hľadiska imanentných vlastností textu, a tiež z pozície slovenského recipienta, jeho jazykových a mimojazykových znalostí a kognitívnej aktivity, topológiu nemeckej vety, výskum jazyka stredovekých textov a špecifických listín z oblasti práva, správy, remeselných cechov a pod., konfrontačné skúmanie segmentálnych a suprasegmentálnych javov nemčiny na pozadí foneticko-fonologických vlastností slovenčiny, valenčnú štruktúru nemeckých a slovenských slovies, výskum ilokučných aktov ako jazykového a komunikačného fenoménu, výskum mediálnych textov a reklamy a e-learningové koncepty vo vyučovaní nemčiny ako cudzieho jazyka.

V literárnovednej oblasti ide o výskum nemeckej, rakúskej a švajčiarskej literatúry na Slovensku s akcentom na literatúru 20. stor., nemeckej literatúry v stredoeurópskom kultúrnom priestore, výskum teórie mýtov, výskum epického diela Friedricha Dürrenmatta.

Súčasťou výskumu sú aj otázky teórie odborného prekladu a tlmočenia a problémy teórie a praxe umeleckého prekladu.

Edičná a publikačná činnosť

Od roku 1997 bolo na inštitúte zostavených a vydaných 15 vedeckých monografií, 8 konferenčných a nekonferenčných zborníkov, 5 vysokoškolských učebných textov a vysokoškolských učebníc, ako aj iné publikácie. Silnou stránkou sú knižné preklady ako aj iná príležitostná prekladová činnosť (17).

Medzinárodná spolupráca

V rámci programu Partnerstvo germanistických inštitútov (GIP), podporovaného Nemeckou akademickou výmennou službou (DAAD) so sídlom v Bonne inštitút spolupracoval a spolupracuje s Univerzitou Friedricha Schillera (FSU) v Jene, s Univerzitou v Trieri, Tübingene a Wuppertale (BRD), s Univerzitou Karola Františka v Grazi (Rakúsko). Spolupracuje aj s germanistickými pracoviskami Masarykovej univerzity v Brne (Česká republika). Od r. 1990 sa datujú systematické kontakty s Rakúskym kultúrnym inštitútom a s ÖAAD (Rakúskou akademickou informačnou agentúrou), s nadáciou Schweizer Kulturstiftung Pro Helvetia a Švajčiarskym veľvyslanectvom v Slovenskej republike, so Švajčiarskym literárnym archívom v Berne a Univerzitou v Zürichu a inými pracoviskami.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešného Inštitútu histórie FF PU v Prešove bol Ústav dejín, ktorý vznikol v roku 1952 ako súčasť Katedry spoločenských vied Vyššej pedagogickej školy v Prešove. V roku 1959 bol Ústav dejín začlenený do novo konštituovanej Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach. V roku 1961 bol ústav premenovaný na Katedru dejín FF UPJŠ. Po založení Pedagogickej fakulty UPJŠ v Prešove vznikla Katedra dejín aj na tejto fakulte. Medzníkom v histórii oboch pracovísk sa stal rok 1978, keď došlo k ich fúzii a vzniku jedného pracoviska Katedry dejín na FF UPJŠ. V roku 1990 katedra zmenila názov na Katedru dejín a archívnickva. Od 1. 9. 1998 sa katedra v súlade s jej ďalším odborným rozvojom rozdelila na dve samostatné katedry: Katedru slovenských dejín a archívnickva a Katedru všeobecných dejín. V súlade s integračnými procesmi na Prešovskej univerzite v Prešove došlo k spojeniu dvoch katedier dejín na Filozofickej fakulte PU a katedry dejín na Pedagogickej fakulte, ktorá tam existovala od r. 1990. Spojením týchto troch katedier v r. 2005 vznikol dnešný Inštitút histórie FF PU v Prešove.

Vedúci pracoviska

doc. Vasil Grivna (1952 – 1968), prof. PhDr. Ladislav Tajták, CSc. (1968 – 1978), Dr. h. c. prof. PhDr. Michal Danilák, CSc. (1978 – 1981 a 1987 – 1990), prof. PhDr. Tamara Bajcurová, DrSc. (1982 – 1987), prof. PhDr. Michal Otčenáš, CSc. (1990 – 1997), prof. PhDr. Ferdinand Uličný, DrSc. (1997 – 1998)

Katedra slovenských dejín a archívnickva:

prof. PhDr. Ferdinand Uličný, DrSc. (1998 – 2003), prof. PhDr. Peter Švorc, CSc. (2003 – 2005)

Katedra všeobecných dejín:

Dr. h. c. prof. PhDr. Michal Danilák, CSc., D. h. c. (1998 – 2003), doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc. (2003 – 2005)

Inštitút histórie:

doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc. (2005 – 2009), doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc. (od r. 2009)

Personálna štruktúra

Na Inštitúte histórie FF PU v Prešove pôsobia 3 profesori, 7 docenti, 9 odborní asistenti s PhD., 13 interných doktorandov, 1 zahraničný lektor a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii seminárnu miestnosť a knižnicu. Pracovne členov inštitútu a sekretariát sú vybavené základnou technikou (PC, pripojenia na internet, skenery, kopírovacia technika).

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program učiteľstvo dejepisu v kombinácii, študijný odbor 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov (garant doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc.)
- bakalársky študijný program história, študijný odbor 2.1.7 história (garant doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc.)
- bakalársky študijný program archívnickvo, študijný odbor 2.1.10 archívnickvo (garant doc. PhDr. Libuša Franková, CSc.)
- bakalársky študijný program dejiny religii, študijný odbor 2.1.16 religionistika (garant doc. PhDr. Marián Vizdal, CSc.)
- magisterský študijný program učiteľstvo dejepisu v kombinácii, študijný odbor 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.)
- magisterský študijný program história, študijný odbor 2.1.7 história (garant prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.)

- magisterský študijný program archívniectvo, študijný odbor 2.1.10 archívniectvo (garant prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.)
- magisterský študijný program dejiny religii, študijný odbor 2.1.16 religionistika (garant prof. ThDr. Imrich Belejkaníč, CSc.)
- doktorandský študijný program všeobecné dejiny, študijný odbor 2.1.8 všeobecné dejiny (garant prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.)
- doktorandský študijný program slovenské dejiny, študijný odbor 2.1.9 slovenské dejiny (garant prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.)
- habilitačné a inauguračné konanie v odbore 2.1.9 slovenské dejiny (garant prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.) a 2.1.7 história (garant prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.)
- právo rigorózných konaní v 4 študijných programoch – história/všeobecné dejiny, história/slovenské dejiny, učiteľstvo dejepisu, dejiny religii, archívniectvo

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 bolo na Inštitúte histórie riešených 23 projektov VEGA, KEGA, 1 APVV projekt, 3 inštitucionálne projekty. Členovia inštitútu participovali na riešení 3 APVV projektov mimo FF PU, na projektoch VEGA riešených na Historickom ústave SAV, v Politologickom ústave SAV a iných akademických historických pracoviskách. Od r. 2010 sa členovia inštitútu podieľajú na práci Centra sociohistorického a kultúrohistorického výskumu PU. Medzi vedecko-výskumnými aktivitami inštitútu nechýba ani participácia na nariadení medzinárodných projektov. Členovia inštitútu pracovali nad projektmi v spolupráci s Rakúskym ústavom pre východnú a juhovýchodnú Európu vo Viedni, s Ústavom pre soudobé dejiny AV ČR v Prahe, Univerzitou v Boloni, Univerzitou Karlovou v Prahe, Archeologickým inštitútom Jagelonskej univerzity v Krakove, Maďarskou akadémiou vied v Budapešti. Tematické vedecko-výskumných aktivít inštitútu vyplývalo zo štruktúry pracoviská i vedecko-výskumného zamerania jednotlivých členov inštitútu. Integrovanými výskumnými tematickými okruhmi boli: dejiny Slovenska v praveku, dejiny Slovenska v stredoveku a v novoveku, slovenské dejiny v 19. – 20. storočí, regionálne dejiny, dejiny cirkví, stredoeurópske dejiny v 19. – 20. storočí, dejiny východnej Európy v 20. storočí.

Edičná a publikačná činnosť

Inštitút histórie FF má dva odborné periodika: *Annales historici Presovienses*, ktoré vychádza od r. 2000 a internetové periodikum *dejiny.sk* vydávané od r. 2006. Pracovisko sa tiež podieľa na vydávaní periodika *Historia ecclesiastica*, ktoré vydáva Centrum sociohistorického a kultúrohistorického výskumu PU. Od r. 1997 publikovali členovia inštitútu výsledky svojej vedeckej činnosti v 51 vedeckých monografiách, z nich 3 boli vydané v zahraničí. Okrem monografií na inštitúte vznikli mnohé vedecké zborníky z vedeckých konferencií i nekonferenčného charakteru, vysokoškolské učebné texty, knižné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Inštitút histórie PU v Prešove dlhodobo spolupracuje s univerzitami v okolitých krajinách a to formou dvojstranných zmlúv a projektov (Užhorodská národná univerzita). Inštitút má podpísaných 14 bilaterálnych zmlúv v rámci programu ERASMUS. Na báze týchto zmlúv spolupracuje s univerzitami vo Veľkej Británii (Bolton university), v Nemecku (Universität Bayreuth), v Čechách (Technická univerzita v Liberci, Univerzita Pardubice), v Poľsku (Univerzitet Rzeszowski, Univerzita Jagelonska Krakove – Institut historie, Institut archeologie, Univerzita Pedagogicka v Krakowe), v Maďarsku (University of Szeged, University of Debrecen, Eotvos Loránd university Budapešť), v Estónsku (Tartu University), v Slovinsku (University of Maribor), v Rumunsku (Univerzita v Oradey).

KATEDRA HUDBY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Prvým inštitucionálnym pracoviskom bol Ústav hudobnej výchovy na Pedagogickom inštitúte v Prešove, ktorý sa v r. 1961 transformoval na katedru. Po vzniku Pedagogickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach existuje od r. 1964 Katedra hudobnej výchovy nepretržite až do r. 1996, kedy prechádza na novo vytvorenú Fakultu humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove. V r. 2004 je premenovaná na Katedru hudby. V rámci integrácie prechádza od 1. 10. 2010 na Filozofickú fakultu PU v Prešove do spoločného Inštitútu hudobného a výtvarného umenia (Katedra hudby a Katedra výtvarnej výchovy a umenia.)

Vedúci pracoviska

PdF UPJŠ: PhDr. Vladimír Ljubimov (1964 – 1968), doc. PhDr. Juraj Košťuk (1968 – 1973), Walter Gerlici (1973 – 1975), Marián Motýľ (1976), doc. Emil Michl (1977 – 1989), PaedDr. Zlata Karasová (1990 – 1991), Doc. PhDr. Teodor Lipták, CSc. (1991 – 1993), Mgr. art. Irena Medňanská, CSc. (1993 – 1996)

FHPV PU: Doc. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD. (1997 – 2009), PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD. (2009 – 2010)

FF PU: Inštitút hudobného a výtvarného umenia (IHVU): riaditeľ IHVU: PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD., vedúca KHu: prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD., (2010 – 2012), riaditeľka IHVU: prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD., vedúci KHu: PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 1 docent, 5 odborných asistentov s PhD., administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra hudby (KHu) IHVU je pracoviskom s muzikologickou, etnomuzikologickou, hudobno-pedagogickou vedecko-výskumnou činnosťou, praktickou umelecko-interpretačnou a aranžérsko-upravovateľskou prácou. Polarizácia činnosti tvorivých pracovníkov medzi vedecko-výskumnú a umeleckú, prináša katedre vzhľadom na nerovnocenné, až 40 x nižšie hodnotenie umeleckej, v porovnaní s publikačnou činnosťou existenčné problémy vo zväzku humanitných odborov FF PU.

Katedra disponuje parkom hudobných nástrojov, ktorý vzhľadom na opotrebovanosť postráda patričnú zvukovú kvalitu. KHu IHVU si pre svoje potreby zabezpečila prostredníctvom Deutsche Forschungsgemeinschaft – nemecká výskumná spoločnosť v Bonne vecný a personálny katalógom MGG (Musik in Geschichte und Gegenwart), zahraničnú hudobno-pedagogickú literatúru nemeckej jazykovej oblasti (Abel-Struth, Kaiser, Alt), faksimile opier W. A. Mozarta od vydavateľstva Bärenreiter, ako aj hudobné nástroje Orffovho inštrumentára, od Nadácia Carla Orffa v Mníchove, čím výrazne skvalitnila výučbu.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program **hudobné umenie** v študijnom v odbore **1.1.3 Učiteľstvo výchovných a umelecko-výchovných predmetov**: (garant: doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.)
- magisterský študijný program **hudobné umenie** v študijnom v odbore **1.1.3 Učiteľstvo výchovných a umelecko-výchovných predmetov**: (garantka: prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD.)

Katedra hudby participuje aj na ďalších formách štúdia, ako je rozširujúce štúdium, dopĺňujúce pedagogické vzdelanie a celoživotné vzdelávanie: študijný program *Hudba minulosti a súčasnosti* v rámci univerzity tretieho veku.

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra sa najmä po r. 2000 zapojila do projektov VEGA (10) KEGA (12), ale aj do edukačných projektov EÚ: *Grundtvig 2, Grundtvig 1.1, Transition, Leonardo da Vinci* Hudobná výchova a jej miesto v rôznych druhoch postihnutí, *COMENIUS C3 – MeNet* Európska sieť komunikácie a manažmentu v hudobnom vzdelávaní. Bilaterálne projekty CZ – SK od r. 1996 s názvom „Most k spolupráci“ medzi Univerzitou Karlovou v Prahe a Prešovskou univerzitou mali v roku 2012 formu koncertných produkcií pod názvom Česko-slovenské hudobné dialógy.

Projekty Vyšegrádskeho fondu rozvoja v r. 2003, 2007, 2008 mali umelecký charakter (zbormajstrovské semináre) a venovali sa tiež komparácií študijných programov v učiteľstve hudby. V r. 2002 – 2004 katedra koordinovala Stredoeurópsky mobilitný program CEEPUS a z tejto siete partnerov vznikol aj umelecký IP Erasmus projekt v r. 2012. Ďalšia projektová činnosť sa realizuje cez MK SR podpora tradičnej kultúry a pravidelný koncertný cyklus Akademické komorné koncerty, či prostredníctvom Hudobného fondu. V posledných rokoch zaznamenali veľký celonárodný a medzinárodný význam etnomuzikologické semináre a prezentácie regionálnej ľudovej kultúry.

Edičná, publikačná a umelecká činnosť

Publikačná činnosť pedagógov katedry sa orientuje na hudobnú pedagogiku, dejiny a teóriu hudby v domácich a zahraničných muzikologických a hudobno-pedagogických časopisoch a zborníkoch. Edičná činnosť KHu sa orientuje na vydávanie monografií, učebných textov a zborníkov z realizovaných medzinárodných konferencií,

Špecifikom katedry sú rôzne formy umeleckej súborovej praxe, ktoré spĺňajú aj reprezentačnú funkciu PU. Patria k nim:

- Ženský spevácky zbor IUVENTUS PAEDAGOGICA, Miešaný zbor CANTO NOSTRO (umelecká vedúca a zbormajsterka Mgr. Tatiana Švajková, PhD.).
- Vysokoškolský folklórny súbor TORYSA so svojimi zložkami – ženská spevácka skupina, mužská spevácka skupina, ľudová hudba a tanečná zložka (umelecký vedúci PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD. vedúca speváckej zložky PaedDr. Janka Hudáková, PhD., vedúci ľudovej hudby Mgr. Stanislav Baláž, PhD.).
- Komorný orchester a komorné zoskupenia Collegium musicum integrované do súboru CAMERATA ACADEMICA (umelecký vedúci a dirigent doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.).

Medzinárodná spolupráca

Katedra vyvíja rozsiahlu zahraničnú spoluprácu s inštitúciami v Nemecku: Nemecká asociácia pre výskum, Bonn, Vysoká škola hudobná Franza Liszta Weimar, Telemannov inštitút, Magdeburg, Univerzita v Lüneburgu, Bachov archív Lipsko. V Rakúsku sú to Univerzita umenia „Mozarteum“ Salzburg, Univerzita umenia Viedeň, ďalej české učiteľské fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, v Ostrave, v Olomouci a v Brne, poľské univerzity Rzeszovská univerzita Rzeszow, Vysoká škola hudobná Krakow, Slezská univerzita v Katoviciach, filiálka v Cieszyne a na európskej úrovni je prof. Medňanská národný koordinátor pre Slovensko, Európskej asociácie pre školskú hudobnú výchovu.

KATEDRA VÝTVARNEJ VÝCHOVY A UMENIA

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra výtvarnej výchovy bola založená r. 1961 na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika. V r. 1978 bola pričlenená k Pedagogickej fakulte UPJŠ. Po vzniku Prešovskej univerzity v Prešove v r. 1997 sa katedra stala súčasťou Fakulty humanitných a prírodných vied. V r. 2004 je premenovaná na Katedru výtvarnej výchovy a umenia. Po reorganizácii niektorých pracovísk v r. 2010 je katedra na Filozofickej fakulte PU.

Vedúci pracoviska

doc. Jozef Bendík, akad. maliar (1961 – 1973), PhDr. Jozef Kundrík, CSc. (1973 – 1978), doc. Pavel Markovič (1978 – 1987), doc. PhDr. Ján Gavulič, CSc. (1987 – 1991), doc. Dušan Srvátka, akad. maliar (1991 – 2012), doc. Vladislav Grešík, ArtD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 2 docenti, 10 odborných asistentov, z toho 5 s PhD. a ArtD., administratívna pracovníčka (0,5 úväzok) a 1 modelár.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra má v súčasnosti k dispozícii dva ateliéry pre maľbu, jeden sochársky ateliér, učebňu dekoratívnej kompozície a písma, učebňu intermediálnej tvorby a počítačovej grafiky, učebňu teórie a dejín výtvarného umenia a didaktiky výtvarnej výchovy, modelovňu a štukatérňu, grafický kabinet, keramickú dielňu, kovospracujúcu dielňu, rezbársku dielňu, kabinet textilnej tvorby, fotokomoru a kabinet animovanej tvorby a kabinety vyučujúcich. V ďalšom programe rozvoja katedry je učebňa dizajnu. Časť výučby – kurzy kresby a maľby v prírode sa realizuje mimo priestorov fakulty.

Akreditované študijné programy a práva

- 1.1.3 Učiteľstvo umeleckých a výchovných predmetov – výtvarné umenie bakalárske jednopredmetové štúdium – garant: doc. Dušan Srvátka, akad. maliar
- 1.1.3 Učiteľstvo umeleckých a výchovných predmetov – výtvarné umenie bakalárske štúdium v kombinácii – garant: doc. Dušan Srvátka, akad. maliar
- 1.1.3 Učiteľstvo umeleckých a výchovných predmetov – výtvarné umenie magisterské jednopredmetové štúdium – garant: doc. Dušan Srvátka, akad. maliar
- 1.1.3 Učiteľstvo umeleckých a výchovných predmetov – výtvarné umenie magisterské štúdium v kombinácii – garant: doc. Dušan Srvátka, akad. maliar

Vedecko-výskumné a umelecké aktivity

Od r. 1997 pedagógovia katedry sa podieľali na úspešnom riešení 8 grantových projektov VEGA a 2 projektov KEGA. Výskum je zameraný na umenie spojené s cirkvami byzantského obradu na Slovensku, slovenské a ukrajinské umenie po r. 1900 s dôrazom na aktuálne tendencie.

Členovia katedry sú organizovaní a vyvíjajú aktívnu výstavnú a prednáškovú činnosť v umeleckých združeniach a spolkoch na Slovensku a v Ukrajine (Slovenská výtvarná únia, Katedrum, Per Spectrum, Zväz umelcov Ukrajiny a i.). Pravidelne sa zúčastňujú na výstavách, výtvarných sympóziách a plenéroch na Slovensku a v zahraničí.

Edičná a publikačná činnosť

Táto časť práce katedry vyplýva z jej výskumného a umeleckého zamerania. Podieľa sa na publikovaní monografií, štúdií vo vedeckých zborníkoch konferenčných i nekonferenčných, vo vedeckých a odborných časopisoch, katalógoch k výstavám.

Medzinárodná spolupráca

Katedra má na základe bilaterálnych zmlúv dlhoročnú spoluprácu s pracoviskami podobného zamerania v Českej republike (UK Praha, OU Ostrava, Ústí nad Labem), Poľsku (UKSW Warszawa, Rzeszovská univerzita Rzeszow, Nowy Sacz, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Krakow), Maďarsku (Nyíregyházi Főiskola Bölcsészettudományi és Művészeti Kar Rajz Tanszék, Nyíregyháza), Turecku a Číne (Daqing Normal University, Institute of contemporary art research)

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Predchodcom inštitútu, pozostávajúceho z Katedry francúzskeho jazyka a literatúry, Katedry španielskeho jazyka a literatúry a Katedry klasickej filológie, bola Katedra západných filológií vytvorená na prešovskej Pedagogickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach v roku 1968, tri roky po založení odboru francúzska filológia na Filozofickej fakulte UPJŠ. V roku 1975 vzniká samostatná Katedra francúzskeho jazyka alokovaná na FF v Prešove UPJŠ v Košiciach, kde dochádza opätovne k integrácii a pracovisko sa v roku 1980 stáva súčasťou Katedry germanistiky, anglistiky a romanistiky. V roku 1985 odbor zaniká a obnovuje sa po r. 1990. V roku 1992 sa vytvorí oddelenie klasickej filológie, oddelenie španielskeho jazyka a literatúry vzniká v roku 1995.

Vedúci pracoviska

doc. Ing. Juraj Ochtinský (1968 – 1980), doc. PhDr. Karel Sekvent, CSc. (1997 – 2006), doc. PhDr. Zuzana Malinovská (2006 – 2007), Mgr. Elena Urbancová, PhD. (2007 – 2012), prof. PhDr. Zuzana Malinovská, CSc. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

Na inštitúte pôsobia 3 profesori, 9 odborných asistentov s PhD., 1 francúzsky lektor a 2 interné doktorandky.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii seminárnu knižnicu, využíva špecializované učebne na výučbu konzekutívneho a simultánneho tlmočenia, okrem Inštitútu prekladateľstva a tlmočníctva spolupracuje s Tlmočníckym ústavom zriadeným MŠ SR na FF PU a s LKTP centrom excelentnosti.

Akreditované študijné programy a práva

- Bakalársky študijný program španielsky jazyk a kultúra v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. PhDr. László Scholz, PhD.)
- Bakalársky študijný program španielsky jazyk a kultúra v kombinácii v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. PhDr. László Scholz, PhD.)
- Magisterský študijný program španielsky jazyk a kultúra v kombinácii v odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. PhDr. László Scholz, PhD.)
- Bakalársky študijný program francúzsky jazyk a kultúra v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. Dr. A. Coyault, PhD.)
- Bakalársky študijný program francúzsky jazyk a kultúra v kombinácii v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. PhDr. Z. Malinovská, PhD.)
- Bakalársky študijný program francúzsky jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1. Učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. Dr. A. Coyault, PhD.)
- Magisterský študijný program francúzsky jazyk a literatúra v kombinácii v študijnom odbore 1.1.1. Učiteľstvo akademických predmetov (garant prof. Dr. A. Coyault, PhD.)
- Magisterský študijný program francúzsky jazyk a kultúra v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. Dr. A. Coyault, PhD.)
- Magisterský študijný program francúzsky jazyk a kultúra v kombinácii v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo (garant prof. Dr. A. Coyault, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Pracoviská sa zameriavajú na otázky teórie a praxe umeleckého a odborného prekladu, odborného jazyka, terminológie, lexikológie, gréckej patristickej literatúry, antickej metriky, dejín antického myslenia, na výskum literatúr z hispánskej a francúzskej jazykovej oblasti, zvlášť súčasné literatúry v interkultúrnych

a interdisciplinárnych súvislostiach. Okrem participácie na riešení interdisciplinárnych projektov pod gesciou odborníkov z iných pracovísk, pracovníci úspešne vyriešili štyri projekty Vzdelávacej nadácie Jana Husa a projekt o súčasnej kanadskej literatúre. Aktuálne sa rieši jeden domáci a jeden medzinárodný projekt, dvaja tvoriví pracovníci sú spoluriešiteľmi projektu APVV pod vedením zodpovedného riešiteľa z iného pracoviska. Pracovníci pracujú aj na úlohách projektov Lingvokulturologického a tlmočnicko-prekladateľského centra excelentnosti. Viacerí aktívne prekladajú.

Edičná a publikačná činnosť

Okrem publikácií, ktoré sú výstupmi z projektov, vydali pracovníci inštitútu deväť vedeckých monografií z toho dve v zahraničí, desiatky štúdií, uverejnených v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch, vrátane karentovaných, množstvo štúdií v cudzom jazyku uverejnených v konferenčných i nekonferenčných zborníkoch v zahraničí, niekoľko vysokoškolských učebných textov, časopiseckých i knižných prekladov.

Medzinárodná spolupráca

Mnohostranná je spolupráca s Univerzitou B. Pascala v Clermont Ferrand vo Francúzsku, zameraná na literárnovedný výskum (bilaterálny projekt APVV SK-FR-0011-11 Rodina a román), spoločnú prípravu doktorandov paralelne na dvoch univerzitách (cotutelle internationale de thèse), program Erasmus, spolupráca s ďalšími romanistickými pracoviskami vo Francúzsku, Kanade (UQAM, Moncton), Turecku (Ankara University), v krajinách V4, (MU Brno, KU Praha, Juhočeská univerzita, PU Olomouc, ELTE Budapešť, Univerzita P. Pázmányiho, Univerzita v Pécsi).

INŠTITÚT POLITOLÓGIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom Inštitútu politológie bola Katedra sociálno-politologických vied (neskôr premenovaná na Katedru politológie), ktorá bola zriadená v roku 1993 na základe rozhodnutia Vedeckej rady Filozofickej fakulty PU v Prešove ako v poradí druhé pracovisko svojho druhu na Slovensku. V súčasnosti sa Inštitút politológie člení na dve katedry: Katedru teórie politiky a Katedru občianskej náuky (od 1. 10. 2010), ktorej bezprostredným inštitucionálnym predchodcom bola Katedra občianskej a etickej výchovy FHPV PU v Prešove.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc. (1992 – 2010), doc. PhDr. Irina Dudinská, CSc. (od r. 2010)

Personálna štruktúra:

Na inštitúte pôsobí jeden profesor, štyria docenti, siedmi odborní asistenti s PhD., šiesti interní doktorandi a jedna administratívno-technická pracovníčka.

Akreditované študijné programy

- bakalársky študijný program politológia (garantka: doc. PhDr. I. Dudinská, CSc.)
- bakalársky študijný program učiteľstvo výchovy k občianstvu v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garantka: doc. PhDr. Gita Geremešová, PhD.)
- magisterský študijný program politológia (garant: prof. PaedDr. J. Vencálek, CSc.)
- magisterský študijný program učiteľstvo výchovy k občianstvu v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant: doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD.)
- doktorandský študijný program teória politiky (garant: prof. PaedDr. J. Vencálek, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Prvé výskumné projekty nového politologického pracoviska sa orientovali na skúmanie otázok medzietnickej komunikácie (v grantovom projekte VEGA K problematike medzietnickej komunikácie v postkomunistickej spoločnosti), mesianizmu (v grantovom projekte VEGA Fenomén mesianizmu v kontextoch duchovnej identity Slovákov a jeho filozofické, teologické, politologické a literárnohistorické reflexie) a európskej verejnej správy (v rámci medzinárodného projektu TEMPUS Public administration). Členovia katedry občianskej náuky sa vo svojej vedecko-výskumnej činnosti zameriavali na analýzu komplexu otázok súvisiacich s odbornou profiláciou a zameraním pracoviska a špecifikami zabezpečovaných študijných programov. V centre ich pozornosti boli otázky formovania jedinca a socializačných techník a ovplyvňujúcich faktorov v podmienkach nových megatrendov, filozoficko-teoretické aspekty výchovy k humanite, občianstvu a ústavnosti, morálno-etický rozmer občianstva, otázky multikulturality. Uvedené témy riešili v projektoch VEGA (Partikularita a univerzalita človeka a spoločnosti, determinácie a perspektívy ich vzťahu, *Súťaživosť ako kulturotvorný fenomén – limity efektivity*, Občianske kompetencie ako súčasť kľúčových kompetencií žiaka strednej školy). Od roku 2000 Inštitút politológie značne rozšíril rozsah skúmanej problematiky a zvýšil sa aj počet zapojenia jeho členov do grantových schém. Na Inštitúte politológie bolo od uvedeného obdobia ukončených 8 grantových úloh VEGA a jeho pracovníci sa podieľali na 4 štátnych programoch výskumu a vývoja APVV (ktorých hlavnými koordinátormi boli Ústav politických vied SAV v Bratislave, Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach a Ústav regionálnych a národnostných štúdií Prešovskej univerzity v Prešove) a 4 medzinárodných grantových projektoch.

Okrem týchto vedecko-výskumných aktivít založil Inštitút politológie od roku 1995 tradíciu pravidelne organizovaných medzinárodných vedeckých konferencií v rámci projektu Prešovské politologické dni. Tento projekt vytvára priestor na diskusiu o politologickej problematike pre domácich i zahraničných politológov, ako aj priestor na publikovanie ich vedeckých záverov, keďže výstupom z každej konferencie je zborník príspevkov. Členovia katedry občianskej náuky boli spoluzakladateľmi cyklu medzinárodných vedeckých konferencií Medzi modernou a postmodernou. Výsledky vedecko-výskumnej činnosti pracovníkov Inštitútu politológie sú publikované vo viac ako dvadsiatke monografií, 25 zborníkoch a viac ako sto päťdesiatich štúdiách.

Medzinárodná spolupráca

V oblasti vedy a výskumu inštitút úzko spolupracuje s domácimi pracoviskami (s Katedrou politológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, s Ústavom politických vied SAV v Bratislave, Spoločenskovedným ústavom SAV v Košiciach, Fakultou politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Katedrou etickej a občianskej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave). Vzájomne participujú predovšetkým na riešení spoločných grantových projektov a organizovaní vedeckých podujatí.

Inštitút politológie nadviazal spoluprácu v oblasti vedy a výskumu aj so zahraničnými univerzitami na rôznych úrovniach a v rôznych smeroch, počnúc podieľaním sa na spoluorganizovaní medzinárodných vedeckých podujatí doma i v zahraničí až po absolvovanie krátkodobých a dlhodobých študijných pobytov na zahraničných univerzitách (napr. St. Ambrose University a Black Hawk College v USA, Sheffield Hallam University a University of Bolton vo Veľkej Británii) a pracovných pobytov v zahraničných inštitúciách (napr. v Kongrese USA, Inštitúte ombudsmana vo Švédsku), ako aj prijímanie zahraničných pracovníkov na vedecko-výskumné pobyty (napr. z Užhorodskej univerzity na Ukrajine, z Univerzity v Sakarya v Turecku, z Ostravskej univerzity v Ostrave).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva vznikol v ak. r. 2004/2005. Štúdium sa realizuje v slovenskom jazyku, v ktorom sa píše i záverečné práce. Rodný jazyk je v dokumentoch EÚ chápaný ako jazyk A. Zabezpečuje tzv. všeobecný základ odboru na jazykových katedrách FF PU. Členovia inštitútu sa venujú vedeckému výskumu, umeleckému a odbornému prekladu, ako aj tlmočeniu, píše vlastné umelecké diela.

Pracovníci inštitútu sa podieľajú na činnosti Lingvokulturologického centra excelentnosti, sekcie pre preklad a tlmočenie. Výskumné aktivity členov inštitútu vychádzajú z jeho projektov. Organizujeme aj akcie kultúrneho charakteru, prednášky a semináre. Na propagáciu inštitútu slúži samostatná internetová stránka <http://iptatpresov.weebly.com/>. Tlmočnícky ústav je v oblasti vzdelávania súčasťou IPT, koná sa v ňom výučba so špecifickým zameraním na súdne prekladateľstvo a tlmočenie, teóriu tlmočenia a terminológiu špecializácie.

Na doktorandskom stupni vychovávame doktorandov v odbore pre potreby samotného inštitútu, pre jazykové inštitúty (anglistika, romanistika, germanistika, rusistika, ukrajinistika), ktoré zabezpečujú výučbu jazykov B a C a pre iné fakulty. Počty interných a externých doktorandov sú na našom inštitúte vysoké (30).

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Anna Valcerová, CSc. (od r. 2004)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia: 1 profesorka, 2 docenti, 2 odborné asistentky s PhD., 10 interných doktorandov a 1 technicko-administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Vo svojej výskumnej činnosti sa inštitút zameriava na teóriu, dejiny a kritiku prekladu, na odborný preklad a problémy tlmočenia. V širšom zábere skúma jednotlivé jazykové roviny v kontrastívnom aspekte s dôrazom na ortografiu a ortoepiu, fonetiku a fonológiu, morfológiu, syntax, lexikológiu a lexikografiu, štylistiku a rétoriku, všeobecnú jazykovedu a sociolingvistiku. V súlade s materiálom Identifikácia študijného odboru podľa § 50 ods. 5 zabezpečujeme disciplíny predpísané pre odbor Prekladateľstvo a tlmočníctvo: Európske inštitúcie, Slovenské inštitúcie, Základy ekonómie, Základy práva.

Akreditované študijné programy a práva v súčasnosti

Študijný program 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo Bc., Mgr., PhD. štúdium

Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva FF PU má právo udeľovať habilitácie a inaugurácie.

Vedecko-výskumné aktivity od roku 1997

- Projekty APVV – 1
- Projekty VEGA – 5
- Projekty KEGA – 3
- Granty GaPU – 2
- Konferencie – 4

Edičná a publikačná činnosť od roku 1997

- Monografie – 4
- Zborníky – 4
- Učebné texty – 5

Medzinárodná spolupráca od roku 1997

Prof. Valcerová sa v šk. roku 2006/2007 zúčastnila programu Erasmus na Katedre slavistiky FF PU v Olomouci. Mgr. Smetanová a Mgr. Trizna sa zúčastnili na študijných pobytoch v Prahe, Olomouci a Moskve (2010, 2011, 2012). IPT spolupracuje s Ústavom slovanských štúdií ČSAV v Prahe, a s Ústavom translatológie FF KU v Prahe, s ktorým sme podpísali zmluvu Erasmus v šk. r. 2012/2013, ako aj s FF Palackého v Olomouci. Zorganizovali sme 4 medzinárodné konferencie, z ktorých vyšli 4 recenzované zborníky.

Cieľom nášho pracoviska je jeho začlenenie do siete európskych univerzít vychovávajúcich prekladateľov pre inštitúcie EÚ. Zúčastnili sme sa stretnutia kandidátov pre vstup do EMT v Bruseli (2010, 2012). Po dobudovaní jazykových laboratórií a získaní programov, ktoré sa používajú na preklad a tlmočenie v inštitúciách EÚ sa môžeme na budúci rok uchádzať o účasť v programe EMT.

INŠTITÚT PSYCHOLÓGIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedru psychológie založil na FF UPJŠ v Košiciach v roku 1968 ako druhá svojho druhu na Slovensku prof. J. Hvozdič. Sídliť sa začala v historickej budove bývalej košickej Kráľovskej akadémie z roku 1657. V Košiciach pôsobila Katedra do r. 1984 a potom v r. 1991 – 1999. V súvislosti so vznikom novej organizačnej štruktúry Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove sa v roku 2005 Katedra psychológie transformovala na Inštitút psychológie s členením na tri katedry: Katedra základných psychologických vied a psychologickej metodológie, Katedra klinickej psychológie a psychológie zdravia a Katedra školskej psychológie, poradenskej psychológie a psychológie práce.

Vedúci pracoviska

prof. Ján Hvozdič (1968 – 1984), doc. Ľudmila Fábryová (1984 – 1989), doc. Ján Ferjenčík (1990 – 1995), doc. Štefan Vendel (1995 – 1998), prof. Viera Bačová (1999 – 2005), prof. Jozef Džuka (2005 – 2007), doc. Miroslav Skorodenský (2007 – 2009), doc. Štefan Vendel (od r. 2009)

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Na inštitúte v akademickom roku 2012/13 pôsobí 9 tvorivých pracovníkov, z toho 1 profesor, 3 docenti a 5 odborní asistenti s PhD.

Výskumnú infraštruktúru Inštitútu tvorí vlastné špecializované počítačové laboratórium pre analýzu výskumných údajov – software pre kvantitatívne (SPSS, IDEX) a kvalitatívne (QSR N6) výskumné analýzy. Výhodou pracoviska je vyše 4 desaťročia budovaná banka psychodiagnostických testov. Využíva sa tak pre účely výučby, ako aj pri výskumoch realizovaných v rámci kvalifikačných prác a grantových projektov.

Akreditované študijné programy a práva v súčasnosti

Inštitút vzdeláva študentov odboru psychológia na bakalárskom a magisterskom stupni a študentov 3. stupňa štúdia v odbore Všeobecná a experimentálna psychológia. Zabezpečuje habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v študijnom odbore Všeobecná a experimentálna psychológia. Pre uchádzačov o udelenie titulu PhDr. uskutočňuje rigorózne skúšky a obhajoby rigorózných prác v odbore psychológia.

Vedecko-výskumné aktivity

Inštitút je popredným pracoviskom pre výskum v oblasti aplikácie princípov dynamického testovania v psychologickej diagnostike. Táto oblasť zahŕňa dynamické testovanie latentných učebných kapacít detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a dynamické testovanie inteligencie. Dlhoročne sa tiež Inštitút vedecky profiluje v oblasti výskumu hodnotenia kvality života, subjektívnej pohody, kariérového vývinu a merania morálneho usudzovania.

Edičná a publikačná činnosť

Od svojho založenia publikovali tvoriví pracovníci Inštitútu desiatky knižných publikácií a stovky vedeckých štúdií. Výsledky vedeckého bádania členov Inštitútu zaznamenali značný národný aj medzinárodný ohlas. Prof. Jozef Džuka bol v r. 2011 v Bratislave ocenený prémieu Slovenského literárneho fondu za výnimočný vedecký ohlas na jedno dielo.

Medzinárodná spolupráca

Pracovníci Inštitútu pôsobia ako výskumníci v národných aj medzinárodných projektoch, členovia redakčných rád a recenzenti zahraničných vedeckých časopisov. Pre ilustráciu možno uviesť spoluprácu s *Australian Centre on Quality of Life*, *Univerzitou Martina Luthera v Halle*, *Univerzitou v Koblenzi a Landau* (Prof. J. Džuka), aktívne zapojenie do aktivít siete európskych národných centier *Euroguidance*, do projektu 42 európskych univerzít *University Network for Innovation in Guidance* (doc. Š. Vendel), atď.

INŠTITÚT RUSISTIKY, UKRAJINISTIKY A SLAVISTIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska:

Inštitút rusistiky, ukrajinistiky a slavistiky vznikol v roku 2005 spojením troch samostatných katedier – rusistiky a translatológie, ukrajinistiky a slavistiky. Prvé dve patria k zakladajúcim pracoviskám Filozofickej fakulty, vznikli v roku 1953, Katedra slavistiky bola zriadená v roku 1993. Katedra rusistiky a translatológie a Katedra ukrajinistiky prešli vo svojom vývine značnými organizačnými zmenami. Obidve boli pôvodne zriadené nielen na Filozofickej fakulte, ale aj na bývalej Pedagogickej fakulte UPJŠ, avšak v roku 1981 sa dve ukrajinistické katedry spojili do jednej so sídlom na FF a v roku 1999 sa zlúčili aj dve katedry ruského jazyka a literatúry do jedného pracoviska na FF. Všetky tieto pracoviská sa úspešne etablovali a majú nezastupiteľné miesto vo výchovnom, vzdelávacom a výskumnom procese, pričom Katedra ukrajinistiky je jedinou svojho druhu na Slovensku.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD. (2005 – 2007), Dr. h. c. doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc. (2007 – 2011), prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 3 profesori, 4 docenti, 12 odborných asistentov a vedeckých pracovníkov s PhD., 1 asistent, 3 zahraniční lektori, 6 interných doktorandov a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Akreditované študijné programy a práva

1. stupeň (bakalárske štúdium)

- učiteľstvo akademických predmetov: ruský jazyk a literatúra v kombinácii (garant: doc. PhDr. Valerij Kupko, CSc.)
- učiteľstvo akademických predmetov: ukrajinský jazyk a literatúra v kombinácii (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)
- cudzie jazyky a kultúry: ruský jazyk a kultúra (garant: prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ruský jazyk a kultúra v kombinácii (garant: doc. PhDr. Jarmila Opálková, CSc.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ukrajinský jazyk a kultúra (garantka: prof. PhDr. M. Čižmárová, CSc.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)
- slovanské jazyky a literatúry: stredoeurópske štúdiá (garant: doc. PhDr. Peter Kaša, CSc.)

2. stupeň (magisterské štúdium)

- učiteľstvo akademických predmetov: ruský jazyk a literatúra v kombinácii (garant: prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.)
- učiteľstvo akademických predmetov: ukrajinský jazyk a literatúra v kombinácii (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)
- slovanské jazyky a literatúry: slavistika (garant: prof. Ľubomyr Beley, DrSc.)
- cudzie jazyky a kultúry: ruský jazyk a kultúra (garant: prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ruský jazyk a kultúra v kombinácii (garant: prof. PhDr. Anna Valcerová, CSc.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ukrajinský jazyk a kultúra (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)
- prekladateľstvo a tlmočníctvo: ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)

3. stupeň (doktorandské štúdium)

- slovanské jazyky a literatúry: slavistika (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)
- všeobecná jazykoveda (prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.)
- habilitačné a inauguračné konania v študijnom odbore 2.1.28 slovanské jazyky a literatúry (garantka: prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Pracovníci IRUS dlhodobo riešili medzinárodnú úlohu *Celokarpatský dialektologický atlas* s koordinačným centrom v Inštitúte slavistiky a balkanistiky Ruskej akadémie vied v Moskve. Od roku 2009 sa inštitút stal hlavným koordinátorom medzinárodného výskumného projektu *Lingvokulturologické a prekladateľsko-tlmočnícke centrum excelentnosti*, na realizácii ktorého sa podieľajú všetci pracovníci inštitútu, vrátane interných doktorandov, zahraničných lektorov i zahraničných spolupracovníkov. Na pracovisku sa riešili mnohé projekty Vega a Kega MŠVVaŠ SR. IRUS sa vo svojom vedeckom a odbornom zameraní orientuje na výskum súčasného jazyka (ruského, ukrajinského, poľského a bulharského), na slovanskú literatúru, medziliterárne kontakty a literárnu komparatistiku. Výskum je orientovaný aj na otázky odborného a umeleckého prekladu v slovensko-ruských, slovensko-ukrajinských a slovensko-bieloruských reláciách, na jazyk masmédií, lingvokulturológiu, na didaktiku vyučovania prekladateľstva a tlmočníctva, na metodiku vyučovania ukrajinského, ruského a poľského jazyka ako cudzieho a na porovnávací výskum slovanských jazykov.

Edičná a publikačná činnosť

IRUS vydal desiatky vedeckých monografií, vysokoškolských učebníc a učebných textov, jazykovedných zborníkov a zborníkov z konferencií, ktoré majú na pracovisku svoju tradíciu: *Hľadanie ekvivalentnosti, Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti jazyka, literatúry, histórie a kultúry, Slavistika v premenách času* a i.

Medzinárodná spolupráca

IRUS spolupracuje najmä s ruskými univerzitami – Štátnym Puškinovým inštitútom ruského jazyka v Moskve, Ruskou štátnou univerzitou A. I. Gercena v Sankt-Peterburgu, Kazanskou Privolžskou federálnou univerzitou v Kazani, Surgutskou štátnou univerzitou v Surgute, Uralskou federálnou univerzitou v Jekaterinburgu; s ukrajinskými univerzitami – Užhorodskou národnou univerzitou v Užhorode, Národnou pedagogickou univerzitou Mychajla Drahomanova v Kyjeve, Národnou univerzitou Tarasa Ševčenko v Kyjeve, Ľvovskou národnou univerzitou Ivana Franka v Ľvove; s bulharskou Šumenskou univerzitou biskupa Konštantína Preslavského v Šumene, s bieloruskou Štátnou pedagogickou univerzitou Maxima Tanka v Minsku; IRUS ďalej spolupracuje s Inštitútom slovanskej filológie Jagelovskej univerzity v Krakove, Rzeszowskou univerzitou v Rzeszowe, s českými univerzitami – Masarykovou univerzitou v Brne, Univerzitou Palackého v Olomouci, Ostravskou univerzitou v Ostrave a i.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Predchodkyňou dnešného inštitútu bola Katedra slovenského jazyka a literatúry, ktorej dejiny siahajú do začiatku 50. rokov minulého storočia. Katedra patrila k zakladajúcim pri vzniku Filozofickej fakulty v Prešove Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (1959). Postupne sa z nej odčlenili samostatné katedry slavistiky (1993) a estetiky (1994). Od r. 1997 je v rámci Filozofickej fakulty súčasťou Prešovskej univerzity v Prešove. V r. 2007 sa katedra transformovala na Inštitút slovakistiky, všeobecnej jazykovedy a masmediálnych štúdií s troma katedrami: Katedrou slovenského jazyka, Katedrou slovenskej literatúry a literárnej vedy a Katedrou všeobecnej jazykovedy, fonetiky a masmediálnych štúdií. V r. 2010 bola k inštitútu pričlenená Katedra knižničných a slovakistických štúdií FHPV PU. Od r. 2011 nesie pracovisko názov Inštitút slovakistických, mediálnych a knižničných štúdií a skladá sa zo štyroch katedier: Katedry slovenského jazyka, Katedry slovenskej literatúry a literárnej vedy, Katedry komunikačných a mediálnych štúdií a Katedry knižničných a informačných štúdií.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Štefan Tóvik, CSc. (1952 – 1969), prof. PhDr. Pavol Petrus, DrSc. (1969 – 1989), doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc. (1990 – 1996), prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc. (1989 – 1990 a 1996 – 2003), prof. PhDr. Jolana Nižníková, CSc. (2003 – 2008), prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc. (od r. 2008)

Personálna štruktúra

Na inštitúte pôsobia 2 profesorky, 2 emeritní profesori, 7 docentov, 22 odborných asistentov s PhD., 15 študentov doktorandského štúdia v dennej forme a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

V rámci inštitútu pôsobí Fonetické laboratórium, ktoré bolo založené v r. 1969. Je to vysoko špecializované pracovisko na skúmanie a modelovanie rečovokomunikačného procesu. Vzdelávací proces a vedecký výskum laboratória sa popri analýze a interpretácii zvukového signálu ľudskej reči orientuje na lingvodidaktické otázky priamo súvisiace s rečovou praxou v osobitných oblastiach spoločenskej komunikácie, ako aj v ďalších jazykoch prednášaných na fakulte s aplikovaním v oblasti médií.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program učiteľstvo akademických predmetov slovenský jazyk a literatúra v kombinácii predmetov v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garantka doc. PhDr. Marta Součková, PhD.)
- bakalársky študijný program slovenský jazyk a literatúra v študijnom odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra (garantka doc. PhDr. Miloslava Sokolová, CSc.)
- bakalársky študijný program jazykovo-komunikačné štúdiá v študijnom odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra (garantka doc. PaedDr. Jana Kesselová, CSc.)
- bakalársky študijný program masmediálne štúdiá v študijnom odbore 3.2.3 masmediálne štúdiá (garant doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.)
- bakalársky študijný program knižničné a informačné štúdiá v študijnom odbore 3.2.4 knižnično-informačné štúdiá (garantka doc. PhDr. Marta Germušková, CSc.)
- magisterský študijný program učiteľstvo akademických predmetov slovenský jazyk a literatúra v kombinácii predmetov v študijnom odbore 1.1.1 učiteľstvo akademických predmetov (garantka prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.)
- magisterský študijný program slovenský jazyk a literatúra v študijnom odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra (garantka prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.)

- magisterský študijný program masmediálne štúdiá v študijnom odbore 3.2.3 masmediálne štúdiá (garantka prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.)
- doktorandský študijný program slovenský jazyk v študijnom odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra (garantka prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.)
- doktorandský študijný program teória a dejiny slovenskej literatúry v študijnom odbore 2.1.23. teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr (garantka prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra (garantka prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.23 teória literatúry a dejiny konkrétnych národných literatúr (garantka prof. PhDr. V. Žemberová, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Inštitút je známy svojím vedeckým výskumom, ktorý prekračuje regionálny aj národný rámec. Pracovníci inštitútu sa orientujú na lingvistický výskum v oblasti akusticko-artikulačnej fonetiky, valenčnej a morfematickej štruktúry lexikálnych jednotiek, morfosyntaktickej analýzy v rámci Slovenského národného korpusu, výrazovej a významovej stavby slovotvorne motivovaného slova, teoretickej a praktickej štylistiky slovenčiny, sociolingvistiky, vývinu detskej reči, dialektológie, dejín slovenčiny, didaktiky slovenského jazyka a literatúry a slovenčiny ako cudzieho jazyka; dejín slovenskej literatúry, regionálnej literatúry, teórie literárneho diela, inonárodných literatúr v slovenskom kontexte, teórie a dejín literatúry pre deti, literárnej kritiky, teórie a praxe komiksu; mediálneho textu v prostredí elektronických a tlačných médií, interpretácie tvorby, šírenia a recepcie tlačného a elektronického mediálneho textu, semiotiky mediálneho textu, sociálneho a kultúrneho kontextu mediálneho textu a reprezentácie identít v médiách.

V rámci inštitútu sa od r. 1997 riešili a riešia predovšetkým projekty VEGA a KEGA, ale aj APVV (2), Vzdelávacej nadácie Jana Husa (1), COST (3) a Research Support Scheme (1). Dôležitú úlohu zohráva na inštitúte študentská vedecká činnosť.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia inštitútu publikovali za posledných 15 rokov monografie, vysokoškolské učebnice, učebnice a učebné materiály pre základné školy, z vedeckých konferencií a seminárov usporadúvaných na inštitúte pravidelne vychádzajú zborníky štúdií, do monografickej podoby sa premietajú dizertačné práce študentov doktorandského štúdia. Za viaceré publikácie dostali ich autori celoslovenské aj univerzitné ocenenia. Osobitné postavenie má na inštitúte umelecká činnosť s prítomnosťou celoslovensky uznávaných umeleckých osobností, nositeľov prestížnych literárnych cien.

Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná spolupráca sa rozvíja na báze bilaterálnych dohôd a projektov s univerzitami v Českej republike (Masarykova univerzita v Brne, Ostravská univerzita v Ostrave, Sliezska univerzita v Opave, Juhočeská univerzita v Českých Budějoviciach, Univerzita Palackého v Olomouci, Karlova univerzita v Prahe, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem), v Poľsku, Nemecku, Rakúsku, Chorvátsku, Holandsku a Írsku.

LINGVOKULTUROLOGICKÉ A PREKLADATEĽSKO-TLMOČNÍCKE CENTRUM EXCELENTNOSTI

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Po splnení náročných kritérií, napr. publikačných jednotiek medzinárodného významu, Agentúra Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ schválila v roku 2008 projekt Lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnickeho centra excelentnosti (LPTCE). Projekt pre uvedené centrum bol vypracovaný v rámci operačného programu Výskum a vývoj, 2. Prioritnej osi: Podpora výskumu a vývoja, opatrenia: 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce pod názvom Vybudovanie lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnickeho centra. V roku 2010 tak vzniklo centrum s vlastnou pôsobnosťou v štruktúre Filozofickej fakulty PU, ktoré poskytuje vedecko-výskumné zázemie pre všetky filologické pracoviská.

Vedúci pracoviska

- prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD. – riaditeľ centra
- doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD. – vedúca Fonetickej a fonologickej vedeckej tematickej sekcie
- doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. – vedúci Vedeckej tematickej sekcie jazyka masmédií
- prof. PhDr. Zuzana Malinová, CSc. – vedúca Lingvokulturologickej vedeckej tematickej sekcie
- doc. PhDr. Jarmila Opalková, CSc. – vedúca Translatologickej vedeckej tematickej sekcie
- prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc. – vedúca Vedeckej tematickej sekcie detskej reči

Personálna štruktúra

V centre pôsobí 9 profesorov, 11 docentov, 22 odborných asistentov s PhD. a 9 administratívno-technických pracovníkov.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

V posledných rokoch sa filologické výskumy realizujú aj prostredníctvom lingvokulturológie, v rámci ktorej sa jazyk skúma ako najdôležitejšia zložka etnokultúry. Potreba novej výskumnej paradigmy vo filologických výskumoch je priamo podmienená spoločenskými javmi, predovšetkým výrazným nárastom medzinárodných a medzikultúrnych kontaktov, ktorých efektívnosť si vyžaduje syntetický prístup ku skúmaniu a ovládaniu jazyka v čo najširšom komunikačnom a kultúrnom kontexte. Za posledné desaťročie významné miesto zaujímajú translatologické hľadania prostredníctvom umeleckého, publicistického a odborného textu. Získavajú a analyzujú sa odborné skúsenosti v simultánnom a konzekutívnom tlmočení. Všetky tieto vedecko-výskumné aktivity vyústili do návrhu projektu na zriadenie centra excelentnosti, ktoré by poskytlo zázemie pre takto orientovaný výskum.

Keďže PU je jediným akademickým vedecko-výskumným pracoviskom v Prešovskom kraji, realizácia uvedeného projektu má vysoký potenciál zvýšiť možnosti v oblasti prípravy mladých prekladateľsko-tlmočnických kádrov z vlastného regiónu, v ktorom sa vhodne a reálne prelínajú tradície slovanských a západných jazykov a kultúr. Zároveň by sa v projektovanom centre na odbornej báze vyrábali textové a audiovizuálne materiály najmä o Prešovskom kraji vo viacjazyčnej verzii, čo by napomáhalo jeho propagácii, rozvoju cestovného ruchu a celkovému rozširovaniu jeho kontaktov so zahraničím. V rámci tohto projektu je plánovaná spolupráca s Prešovským samosprávnym krajom a mestom Prešov.

Lingvokulturologická metodológia sa bude aplikovať v prekladateľskej a tlmočnickej činnosti, ku ktorej sa budú pripravovať texty v masmediálnom laboratóriu najmä prostredníctvom audiovizuálnych sietí v jednotlivých jazykových verziách. Súčasťou tohto laboratória bude strižňa a nahrávacie štúdio, v ktorých sa budú technicky spracovávať spomínané texty. V rámci projektu sa počíta i s dobudovaním fonologickeho laboratória pre výskum zvukovej roviny jazyka, ktorý plánujeme rozšíriť a využiť na zvyšovanie rétorickej zložky komunikačnej prezentácie v prvom rade v konzekutívnom a simultánnom tlmočení.

Spolu s vyššie uvedenými pracoviskami, ich informačno-technologickým vybavením (hardware a software) a ich následným prepojením vysokopriepustnou sieťou a databázovým serverom tak vznikne integrované centrum s vysokým vedecko-výskumným zázemím.

V procese cudzojazyčnej a prekladateľsko-tlmočnickej prípravy našich študentov aplikujeme prepojenosť jazykovedných a kulturologických poznatkov, ktorých osvojenie je veľmi dôležité v medzinárodnej komunikácii. Považujeme to za jednu z najdôležitejších civilizačných výziev súčasnosti – prípravu jazykovo a kulturologicky zdatných a kompetentných prekladateľov a tlmočníkov

Vedecko-výskumné aktivity

Veda a výskum sa v rámci LPTCE rozvíjajú v piatich filologických prioritách (fonetika a fonológia, lingvokulturológia, preklad a tlmočenie, jazyk masmédií a detská reč). V prvom rade sa sústreďíme na zvyšovanie úrovne odborného, umeleckého prekladu, konzekutívneho a simultánneho tlmočenia. Výstupmi v lingvokulturologických a translatologických disciplínach by mali byť sprievodcovské texty vo viacjazyčných mutáciách, odborné opisy vybraných pamiatok (3D skenovanie a komentár v rôznych jazykových verziách), výroba lingvokulturologických didaktických materiálov. V oblasti fonológie sa plánuje preniesť odborný výskum aj na pracoviská cudzích jazykov. Masmediálny výskum je úzko prepojený s lingvokulturologickými a prekladateľskými odbornými postupmi. Relatívne samostatne realizuje svoju vedeckú činnosť tím výskumu detskej reči (zapojenosť do medzinárodných projektov). Spomínané priority sú v centre pozornosti našich filologických doktorandských študijných programov. Už teraz študujú viacerí doktorandi na FF PU, ktorí sú do uvedených výskumných priorít zapojení. Zároveň sú vypísané nové výskumné témy pre nasledujúci ročník doktorandského štúdia, ktoré obsahovo súvisia s vedeckým zameraním centra. Plánovaná je spolupráca so Strojníckou fakultou Žilinskej univerzity, kedy by centrum poskytlo filologické zázemie pre jej výstupy z 3D skenovania významných kultúrnych pamiatok (zapísaných v zozname UNESCO) – fundovaný komentár v slovenskom jazyku pod gesciou kolegov z Inštitútu estetiky, vied o umení a kulturológie a jeho jazykové mutácie k jednotlivým videosekvenciám. Centrum sa materiálne a technicky vybavuje prostredníctvom riešenia dvoch projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ:

Vedecké výstupy a riešenia

1. Vytvorenie vedeckého internetového časopisu centra Jazyk a kultúra (3 ročníky, 11 čísiel).
2. Aktualizácia výskumného plánu a prezentácia výsledkov výskumu na spoločných zasadnutiach členov riešiteľského tímu.
3. Členova odborného tímu mali viacero vystúpení na vedeckých podujatiach doma a v zahraničí: J. Kórea, Rusko, Francúzsko, Kanada, Česká republika, SRN a viacero publikácií doma a v zahraničí.
4. Organizovanie medzinárodnej vedeckej konferencie Jazyk – médiá – text – preklad (9. 11. 2012 v rámci Týždňa vedy a techniky – 3. ročník).
5. Vydanie vedeckých monografií a slovníka:
 - Rusnák, J.: Textúry elektronických médií. FF PU 2009.
 - Malinovská, Z.: Puissances du romanesque. Clermont-Ferrand, Universitaires Blaise-Pascal 2010.
 - Sipko, J.: Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokulturológie. FF PU 2011.
 - Kapalková, S. a kol.: Hodnotenie komunikačných schopností detí v ranom veku. Bratislava: Slovenská asociácia logopédov 2010.
 - Ferencík, M.: Doing (im)politeness in the media. FF PU Prešov 2011.
 - Rusnák, J.: Texty elektronických médií. Stručný výkladový slovník. FF PU 2010.

Autorská prezentácia románu prof. Rakúsa

Študentky FF PU na prezentácii publikačnej činnosti

Medzinárodná vedecká konferencia

Študentské divadlo FF PU

GRÉCKOKATOLÍCKA TEOLOGICKÁ FAKULTA

Dekani fakulty od vzniku PU

doc. ThDr. František Janhuba
(1995 – 2003)

doc. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.
(2003 – 2007)

Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.
(od r. 2007)

Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.

História a súčasnosť 1880 – 2012

Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove vo svojej činnosti nadväzuje na poslanie Vysokej bohosloveckej školy založenej v roku 1880 prešovským biskupom ThDr. Mikulášom Tóthom. Počas svojho pôsobenia, s výnimkou násilného prerušenia jej činnosti, sa radila k významným vzdelávací-výchovným inštitúciám. Na jej činnosť nadväzuje v súčasnosti Gréckokatolícka teologická fakulta PU v Prešove, ktorá sa tak radí svojou historicitou na prvé miesto medzi fakultami patriacimi do zväzku terajšej Prešovskej univerzity v Prešove.

Počas svojej 132 ročnej histórie fakulta vchovala viaceré významné osobnosti. K nim patria obaja blahoslavení prešovskí biskupi – mučeníci Pavol Peter Gojdič, OSBM a ThDr. Vasiľ Hopko, ďalej univerzitný profesor ThDr. Mikuláš Russnák, neskorší apoštolský administrátor pre gréckokatolíkov v Amerike Gabriel Martyák a mnohí ďalší.

Aj keď Prešovské gréckokatolícke biskupstvo bolo kanonicky erigované bulou *Relata semper* v roku 1818, založenie teologickej fakulty (akadémie) s kňazským seminárom sa udialo až v roku 1880 z dôvodu postupného vytvárania celoeparchiálnych inštitúcií, ktoré museli zápasíť s nedostatkom finančného zabezpečenia. Po mnohých úsiliach tak bola naplnená potreba teologického vzdelávania a duchovnej formácie na území Prešovskej eparchie pre budúcich gréckokatolíckych kňazov. Dovtedajší spôsob štúdií bohoslovcov prebiehal na iných teologických vzdelávacích inštitúciách v Trnave, Košiciach, Ostrihome, Pešti, Jágri, Veľkom Varadíne a Užhorode.

Založeniu predchodkyne dnešnej Gréckokatolíckej teologickej fakulty predchádzalo zakúpenie domu za biskupa ThDr. Mikuláša Tótha (1876 – 1882) v roku 1877. Ten dal biskup prestavať a upraviť tak, aby vyhovoval daným potrebám a po jeho úpravách bol seminár otvorený 12. septembra 1880. Takto bola zriadená Bohoslovecká akadémia v Prešove spojená s kňazským seminárom. Názov tejto školy bol spoiatku v latinskom jazyku *Academia Theologica* a neskôr ju poznáme s pomenovaním Vysoká škola bohoslovecká. Do pedagogického zboru vymenoval biskup zväčša členov prešovskej kapituly – kanonikov. Nástupca biskupa Tótha na prešovskom biskupskom stolci, biskup ThDr. Ján Vályi (1883 – 1911) dal budovu seminára rozšíriť, aby v ňom mohli študovať všetky štyri ročníky. Vysoká škola bohoslovecká s kňazským seminárom bola finančne dotovaná z viacerých zdrojov, a to z náboženského fondu, náboženskej základiny a neskôr aj ministerstvom školstva.

Dĺžka teologického štúdia trvala štyri roky. Prvé dva roky boli venované úvodu do biblických náuk – exegéza Starého a Nového zákona, biblickým jazykom – hebrejčine, gréčtine, biblickej geografii – biblická archeológia, ďalej liturgickému spevu s cirkevnoslovanským jazykom užívaným pri liturgii. Z iných doplňujúcich predmetov išlo o ekonómiu a pomológiu – šľachtenie ovocných stromov. Staršie ročníky (tretí a štvrtý) sa venovali poznaniu špeciálnej dogmatiky, morálnej teológie a typiku – pravidlo slávenia liturgických obradov. Rýchlo sa šíriace povedomie teologického inštitútu spôsobilo postupný nárast hlásiacich sa kandidátov. Záujem o teologické vzdelanie prejavovali aj kandidáti z Ameriky. Išlo o rodiny, ktoré sa vysťahovali za prácou v 80 a 90-tych rokoch 19. storočia. Najväčší počet kandidátov, ktorí kedy študovali na akadémii, bol v 20-tych rokoch 20. storočia. Počas obdobia 7 rokov tu študovalo vyše 15 kandidátov z Ameriky. Vypuknutie prvej svetovej vojny značne skomplikovalo život bežných ľudí a narušilo aj chod mnohých inštitúcií. Zatiaľ čo v roku 1914/1915 študovalo na Vysokej bohosloveckej škole 34 bohoslovcov, do konca vojny sa ich počet znížil na 20.

Povojnová situácia nebola o nič ľahšia. Na žiadosť odchádzajúceho biskupa ThDr. Štefana Nováka (1913 – 1920), sa vedenia biskupstva ujal generálny vikár ThDr. Mikuláš Russnák. Čo v najvhodnejšom čase mal zvolať predstavených a bohoslovcov kvôli pokračovaniu štúdiách. V školskom roku 1919/1920 spolu na Vysokej

bohosloveckej škole študovalo 14 bohoslovcov, čo je počet zrovnateľný v rokoch po založení akadémie. Zmena štátneho zriadenia, zmenila aj dovtedajšie štúdiá v Budapešti a Ostrihome. Novými študijnými miestami mimo domovskej Vysokej školy bohosloveckej sa stali mestá Praha a Olomouc. Dôležitosť tejto intelektuálne a duchovne formačnej inštitúcie pre život eparchie s ohľadom do budúcnosti si uvedomoval aj biskup Pavel Peter Gojdič (1927 – 1960). Veľmi často navštevoval seminár úradne, ale aj privátne. Pravidelne raz týždenne prichádzal do seminára kvôli duchovným prednáškam, spojených s praktickým riešením mnohých problémov a rôznych ťažkostí súvisiacich s teologickou a duchovnou formáciou bohoslovcov. Stretnutia boli poučné a praktické, čím zanechali na jeho zverencoch nezabudnuteľné dojmy. Biskup sa usiloval napomáhať Vysokej bohosloveckej škole a semináru aj po materiálnej stránke. Vyzýval kňazov a veriacich, aby hmotnými darmi prispievali na ich prevádzku. Do užívania pre seminár dal veľkú eparchiálnu záhradu.

V rámci 70-ročného pôsobenia Vysokej bohosloveckej školy do roku 1950 sa inštitúcia neustále rozvíjala. V čase vojny mala spolu 5 katedier – biblistiky, pastorálnej a morálnej teológie, dogmatických náuk, cirkevného dejepisu a cirkevného práva a kresťanskej filozofie. K najdlhšie pôsobiacim profesorom patrili rektor kňazského seminára Michal Kotradov, profesor liturgiky, (1880 – 1900) Bartolomej Janiczky, špirituál seminára vyučujúc 17 rokov, (1880 – 1897), ThDr. Jozef Vojtovič, profesor biblických vied, (1888 – 1920), ThDr. Mikuláš Rusnák, profesor morálnej a pastorálnej teológie, (1902 – 1950), neskôr Jozef Ďulaj, (1910 – 1950), Dr. Simeon Smandray, profesor pastorálnej teológie, (1902 – 1934), Imrich (Emerik) Sedlák, (1921 – 1949). V samotnom seminári pôsobili tri spolky, do ktorých patrili vtedajší bohoslovci. Spolok si mohli dobrovoľne vybrať. Každý z týchto spolkov mal svoju modlitbu, ktorú sa musel každý bohoslovec modliť. Prvý spolok bol Božského srdca Ježišovho, druhý spolok Škapuliarsky a tretím spolkom bola Mariánska kongregácia.

Činnosť Vysokej bohosloveckej školy bola ukončená v súvislosti s pokusom štátnej moci likvidovať Gréckokatolícku cirkev v bývalej Československej republike v roku 1950. Spolu so seminárom bola zrušená ako prvá zo všetkých teologických škôl na Slovensku. Do väzenia putoval rektor seminára a zároveň pomocný biskup ThDr. Vasiľ Hopko, taktiež dekan ThDr. Miron Podhájecký a špirituál seminára Ivan Ljavinec. Podobný osud stihol aj všetkých profesorov s výnimkou jedného. Študenti museli nedobrovoľne opustiť seminár. Mnohí boli vyvezení do rôznych táborov, niektorí sa ukrývali a časť prestúpila pod rôznymi príkormi a sľubmi na pravoslávie.

V roku 1968 v dôsledku spoločensko – politických zmien bola vládny nariadením č. 70/1968 činnosť Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu povolená. Jedným z prioritných snažení vtedajšej hierarchie bolo obnovenie Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty v Prešove, keďže vzhľadom na uplynulé obdobie dlhých osemnástich rokov, keď Gréckokatolícka cirkev bola postavená mimo zákon a nemohla vyvíjať svoju činnosť a vzdelávať budúcich adeptov kňazstva, zákonite veľmi chýbal prirodzený prírastok kňazov. Ordinariát v Prešove adresoval viacero žiadostí o obnovenie činnosti Vysokej školy bohosloveckej, ktoré boli adresované na Ministerstvo kultúry – Sekretariát pre veci cirkevné. Avšak všetky žiadosti ostali bez vypočutia a gréckokatolícki bohoslovci počas celých 23 rokov v obmedzenom počte (priemerne 2 – 4 v ročníku) študovali na Rímskokatolíckej cyrilometodejskej bohosloveckej fakulte v Bratislave a v celkom minimálnom počte na Rímskokatolíckej cyrilometodejskej bohosloveckej fakulte v Litoměřiciach.

Dlhé štyridsať ročné obdobie komunistického útlaku v roku 1989 vystriedalo obdobie neskrývaných nádejí. Priaznivé spoločensko – politické podmienky vytvorili priestor na obnovenie gréckokatolíckeho teologického vzdelávania v Prešove na vysokoškolskej úrovni. Zákom č. 163/90 Z.z. zo dňa 3. mája 1990 bola zriadená a do zväzku Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach zaradená Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta. Od 1. januára 1997 je súčasťou Prešovskej univerzity v Prešove a od 1. septembra 2005 nesie fakulta názov Gréckokatolícka teologická fakulta.

Novozriadená fakulta začínala s veľmi skromným materiálno-technickým vybavením, nevelkým počtom vyučujúcich a študentov. Veľkú zásluhu na obnovení činnosti fakulty a seminára mal Mons. Ján Hirka, vtedajší prešovský sídelný biskup. Nové začiatky fakulty sa viažu k budove dnešného Gréckokatolíckeho kňazského seminára bl. biskupa P. Gojdiča na Sládkovičovej ulici. Právnym podkladom činnosti fakulty je

zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 163/1990 Z.z. o bohosloveckých fakultách. Okrem legislatívnych predpisov Slovenskej republiky z hľadiska kánonického práva je to apoštolská konštitúcia Jána Pavla II. Sapientia Christiana a Ordinationes Kongregácie pre katolícku výchovu, ako aj normy Kódexu kánonov východných cirkví. Prítomnosť teologickej fakulty na univerzite signifikantným spôsobom prezentuje naliehavosť pri hľadaní syntézy vedomostí v rýchlo rozvíjajúcej sa spoločnosti a prináša svoj vklad do ostatných disciplín pri hľadaní ich zmyslu zdôrazňovaním prvenstva človeka pred vecou a etiky pred technikou. Prioritným poslaním fakulty je starostlivosť o teologickú a vedeckú prípravu tých, ktorí sa pripravujú na kňazstvo alebo na rozličné cirkevné a spoločenské služby. Napĺňanie tohto poslania je uskutočňované v systematickom vysvetľovaní a uplatňovaní náuky Katolíckej cirkvi v symbióze s východnou spiritualitou.

Budovanie fakulty prebiehalo v zmysle československých zákonov a v intenciách konštitúcie Sapientia Christiana, ktorá umožnila štúdium teológie laikom. Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta sa stala v akademickom roku 1991/1992 prvou teologickou fakultou na území Československa, ktorá sprístupnila štúdium teológie laikom. Daná možnosť sa stretla s pozoruhodným záujmom a počet študentov z 50 v prvom akademickom roku narástol na 150. Prešovský biskup Mons. Ján Hirka ako Veľký kancelár fakulty poskytol v biskupskej rezidencii priestory adaptované na prednáškové auly a učebne. Zároveň prebiehala rekonštrukcia a úprava priestorov financovaná zahraničnými nadáciami. Počet študentov aj naďalej rástol a v akademickom roku 1992/1993 mala fakulta 280 študentov.

Vedenie fakulty od jej začiatku v roku 1990 tvorili traja pedagógovia. Na čele fakulty bol dekan doc. ThDr. Vladimír Poláček, prodekanom pre vedu, výskum a edičnú činnosť bol Mons. Mgr. Ján Krajňak a Mons. Mgr. Jozef Tóth pôsobil ako prodekan pre študijné záležitosti a zahraničné styky. Tajomníkom fakulty bol kňaz o. Jozef Blaščák. Fakultu tvorilo sedem katedrií a to: filozofická, biblická, historická, dogmaticko – morálna, praktickej teológie, právnická a pedagogická. V prvých rokoch pôsobenia fakulty bola zvlášť nepriaznivá situácia personálneho zabezpečenia pedagogického zboru. V akademickom roku 1993/1994 tvorili učiteľský zbor dvaja docenti – doc. ThDr. František Janhuba a doc. ThDr. Vladimír Poláček a osem odborných asistentov.

V ďalšom roku 1994/1995 rozšírila fakulta odbor Všeobecná katolícka teológia o Učiteľstvo náboženstva a etiky. V študijnom programe Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty na akademický rok 1995/1996 sa uvádza, že základné päťročné štúdium na fakulte tvorí jednotný a ucelený odbor Všeobecná katolícka teológia – učiteľstvo náboženstva a etiky. Dôvodom k rozšíreniu odboru Všeobecná katolícka teológia došlo kvôli spoločenskej objednávke spojenej s nedostatkom kvalifikovaných učiteľov v odboroch náboženskej výchovy a etiky, ktorá vyvstala po páde komunistického režimu. V danom akademickom roku mala fakulta 130 bohoslovcov a 420 laikov. V nasledujúcom roku 1996/1997 kulminoval počet bohoslovcov v počte 148 a došlo k poklesu laických študentov na 350. Zároveň to bol posledný akademický rok v štruktúrach Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, keďže zákonom č. 361/1996 Z. z. o rozdelení Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach došlo k založeniu novej Prešovskej univerzity v Prešove, ktorej súčasťou sa stala aj Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta v Prešove.

Inkorporácia fakulty do novozriadenej Prešovskej univerzity v Prešove sa uskutočnila počas pôsobenia dekana doc. ThDr. Františka Janhubu. Fakulta poskytovala štúdium v odbore Všeobecná katolícka teológia – učiteľstvo náboženstva a etiky. Štúdium zabezpečovala prostredníctvom siedmich katedrií. Na nich pôsobilo 34 pedagógov, ktorí vyučovali v akademickom roku 1997/1998 vyše 500 študentov. V ďalšom roku 1998/1999 fakultu navštevovalo 139 bohoslovcov a 236 laických študentov a v nasledujúcom roku 1999/2000 mala fakulta 119 bohoslovcov a 147 laických študentov. Zároveň v tomto roku sa zmenila koncepcia vyučovania z päťročného obdobia na šesťročné v odbore Všeobecná katolícka teológia – učiteľstvo náboženstva a etiky. K významným udalostiam tohto obdobia patrí udelenie titulu doctor honoris causa Prešovskej univerzity v Prešove prešovskému biskupovi Mons. Jánovi Hirkovi v roku 1998.

V akademickom roku 2001/2002 mala Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta akreditované dva odbory denného vysokoškolského magisterského štúdia. Nosným odborom bola Katolícka teológia. Druhým odborom bolo Učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov: etická výchova a náboženská výchova v trvaní päť rokov. V nasledujúcom roku 2002/2003 k dvom magisterským študijným programom pribudol tretí – bakalársky: Animátor voľného času. V danom roku študovalo na fakulte v prvom a druhom stupni vysokoškolského štúdia 390 študentov, z toho v dennom štúdiu 350 a v externom štúdiu 40 študentov. V akademickom roku 2003/2004 bol za sídelného prešovského biskupa menovaný Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD., čím zároveň prevzal po Mons. Jánovi Hirkovi úrad Veľkého kancelára fakulty. V tomto roku bol akademickým senátom fakulty zvolený nový dekan doc. ThDr. Vojtech Boháč, PhD. Vedenie fakulty tvorili aj prodekan pre vedu a vzdelávaciu činnosť ThDr. PaedDr. Marek Pribula, PhD. a prodekan pre rozvoj a zahraničné vzťahy PhDr. Pavol Dancák, PhD. Tajomníkom fakulty sa stala Ing. Valéria Varhoľová. V danom akademickom roku počet študentov stúpol na 476, z toho v dennom štúdiu 342 študentov a v externom štúdiu 134 študentov. V roku 2003 fakulta vypracovala dokument *Dlhodobý zámer Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty na obdobie rokov 2003 – 2008 s výhľadom do roku 2010*. Dokument analyzoval stav GBF k roku 2003 a snažil sa poskytnúť strategické vízie a vytýčiť ciele v oblastiach, akými boli oblasť vzdelávania, vedecko-výskumnej a umeleckej činnosti, medzinárodných stykov a spolupráce, ľudských zdrojov, materiálno-technického zabezpečenia, financií, riadenia a logistiky ako aj vzťahov s verejnosťou. V tom istom roku 2003 zbor svätého Romana Sladkovecva oslávil svoje desaťročné úspešné pôsobenie. Za dané obdobie uskutočnil viacero koncertov doma a v zahraničí. Najvýznamnejšou udalosťou bola účasť na blahorečení prešovského biskupa – mučeníka Pavla Petra Gojdiča, OSBM v Ríme v novembri 2001. Slávnostný ceremoniál Zbor sv. Romana Sladkovecva doprevádzal svojim spevom, pričom bola vysielaná Eurovíziou.

V nastavajúcom akademickom roku 2004/2005 pribudol k trom akreditovaným študijným odborom štvrtý študijný odbor Religionistika. Odbor ponúkal svojim absolventom zvládnutie teoretických základov religionistiky, jej histórie, metodológie a ďalších pomocných disciplín. V roku 2005 došlo k zmene názvu fakulty z Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta sa názov zmenil na Gréckokatolícka teologická fakulta, čo lepšie vystihovalo poslanie fakulty – sprostredkovať teologické vzdelanie nielen kandidátom sviatosti kňazstva – bohoslovcom, ale aj laickým študentom.

V nasledujúcich akademických rokoch sa počet študentov na fakulte stabilizoval. V akademickom roku 2005/2006 došlo k organizačnej zmene, keď bolo sedem katedier zredukovaných na štyri katedry – Katedra filozofie a religionistiky, Katedra historických a spoločenských vied, Katedra systematickej teológie a biblistiky a Katedra praktickej teológie. Neskôr v akademickom roku 2007/2008 bol počet katedier zachovaný, ale došlo k zmene názvov. Fakulta mala Katedru filozofie a religionistiky, Katedru systematickej teológie, Katedru historických vied a Katedru aplikovanej edukológie. V danom akademickom roku došlo k voľbe dekana, ktorým bol akademickým senátom fakulty zvolený prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. Vedenie fakulty tvorili aj prodekani Mgr. Jaroslav Coranič, PhD ako prodekan pre vedeckú a vzdelávaciu činnosť a ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD. ako prodekan pre rozvoj a zahraničné vzťahy. Tajomníkom fakulty bola Ing. Valéria Varhoľová. Predsedom AS GTF bol doc. ThDr. Marek Petro, PhD.

K významným medzníkom činnosti GTF PU patrí vytvorenie duchovnej správy na akademickej pôde prešovským arcibiskupom a metropolitom Mons. ThDr. Jánom Babjakom SJ, PhD. v roku 2007, keď za prvého duchovného správcu fakulty menoval ThDr. Petra Tirpáka, PhD. Ten ponúka rôzne možnosti pre duchovný život študentov, pedagógov a nepedagogických zamestnancov fakulty. Jedná sa o pravidelné sväté liturgie v Kaplnke blahoslaveného biskupa mučeníka Pavla Petra Gojdiča, OSBM, ktorá tvorí duchovné srdce fakulty. Pravidelné duchovné obnovy a púte organizované na významné pútnické miesta v Európe, akými sú Rím, Czestochowa, Máriapócs, ako aj gréckokatolícke pútnické miesta na Slovensku Ľutina a Litmanová.

Personálna oblasť

Vďaka správne mu abstrahovaniu a vhodnému nadstaveniu potrebných kritérií v oblasti personálnej politiky a prijatých opatrení Gréckokatolícka teologická fakulta zvlášť v poslednom období dosiahla veľmi významný posun týkajúci sa kvalifikačnej štruktúry pedagogického zboru. V akademickom roku 2012/2013 na fakulte pôsobí 25 pedagógov na ustanovený pracovný čas, pričom všetci sú nositeľmi vedecko-pedagogického titulu PhD. Z nich sú 5 profesori a 9 docenti. V súčasnosti na čele fakulty je dekanom v druhom funkčnom období Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. Členmi vedenia fakulty sú: PhDr. Jaroslav Coranič, PhD., prodekan pre vzdelávaciu činnosť a akreditáciu, doc. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD., prodekan pre doktorandské štúdium a rozvoj, doc. ThDr. Marek Petro, PhD., prodekan pre vedeckú činnosť a vonkajšie vzťahy, tajomníkom fakulty je Ing. Valéria Varhoľová a predsedom AS je PhDr. Dušan Hruška, PhD.

Vzdelávacia činnosť

Vzdelávanie na fakulte je spojené s tvorivo – filozofickým a vedeckým poznaním i umeleckou činnosťou v oblastiach prednášaných disciplín a im príbuzným oblastiam vedy a školskej praxe. Osobitnou úlohou fakulty je predovšetkým starať sa o vedeckú a teologickú prípravu tých, ktorí smerujú ku kňazstvu alebo sa pripravujú na rozličné cirkevné a spoločenské služby. V tom zmysle Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove poskytuje záujemcom vysokoškolské vzdelanie v jedenástich študijných programoch realizovaných v troch stupňoch vysokoškolského vzdelania. Sú to tieto študijné programy:

- **Bakalárske študijné programy:** Animácia voľného času, Religionistika, Katechetika, Náboženská výchova (katolícka) v kombinácii s predmetmi, Multikultúrne európske štúdiá.
- **Magisterské študijné programy:** Katolícka teológia (spojený študijný program), Náboženská výchova (katolícka) v kombinácii s predmetmi, Probačná a mediálna práca, Religionistika.
- **Doktorandské študijné programy:** Katolícka teológia, Religionistika.
- **Habilitačné konanie a vymenúvacie konanie:** Katolícka teológia, Religionistika.

Vďaka bohatej ponuke akreditovaných študijných programov je o štúdium na fakulte záujem prevyšujúci možnosti prijatia uchádzačov. Potešujúci je stály záujem o štúdium na fakulte spojený s formáciou v kňazskom seminári vďaka mnohým povolaniam. Kvalitu vzdelávacieho procesu umocňuje využívanie trendov v modernizácii výučby v jednotlivých disciplínach prostredníctvom informačných a komunikačných technológií.

Vedecko-výskumná činnosť

Vedecko-výskumná činnosť je základným kritériom kvality vyučovacieho procesu. Fakulta vykazuje pozitívne výsledky predovšetkým v riešení vedeckých grantových projektov domácich a zahraničných grantových schém. Špecifické postavenie fakulty v rámci Slovenska predurčuje možnosti vedeckého výskumu, a preto sa jeho rozvoju venuje mimoriadna pozornosť. V rámci vedeckých projektov boli riešené veľmi zaujímavé témy venujúce sa významným osobnostiam gréckokatolíckej cirkvi biskupom P. Gojdičovi, V. Hopkovi, univerzitnému profesorovi M. Russnákovi., ďalej mapovaniu sakrálnej architektúry, cirkevnému školstvu a katechéze a taktiež osobnosti Jána Pavla II. z pohľadu personalistickej filozofie.

Výsledky vedecko-výskumných aktivít sa každoročne prezentujú na medzinárodných a domácich vedeckých podujatiach usporiadaných na fakulte vo veľmi bohatom počte, kde v tom smere fakulta patrí k tým najviac dynamickým na celej univerzite. Tieto výsledky sú taktiež prezentované v rozsiahlej publikačnej činnosti fakulty, v ktorej fakulta patrí v prepočte na jedného tvorivého pracovníka tiež k lídrom v celouniverzitnom priestore. GTF PU vydáva teologickú revue s názvom Theologos s mnohoročnou tradíciou, taktiež v anglickom jazyku E-Theologos a ďalšie katedrové zborníky ako Disputationes, Teologické štúdiá a podobne.

Fakulta pravidelne organizuje viacero vedeckých, odborných a umeleckých podujatí, ako sú napr. pozvané prednášky významných zahraničných a domácich odborníkov, výstavy, semináre a besedy. O vynikajúcich výsledkoch činnosti Gréckokatolíckej teologickej fakulty v oblasti vzdelávania a vedeckého výskumu svedčia aj výsledky komplexnej akreditácie vysokých škôl na Slovensku z roku 2009, kde sa medzi teologickými fakultami umiestnila na prvom mieste.

Medzinárodná spolupráca

Fakulta na poli medzinárodnej spolupráce dynamizovala svoje aktivity, vďaka ktorým vytvorila solídnu sieť v stredoeurópskom priestore. Reflektovanie špecifických vzdelávacích a vedecko-výskumných princípov obsiahnutých v apoštolskej konštitúcii Sapiientia christiana podporuje kompatibilitu fakulty s fakultami v zahraničí (Taliansko, Belgicko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Rumunsko, Nemecko, Ukrajina). Výrazom týchto snáh je spoluorganizovanie medzinárodných podujatí, vzájomné výmenné pobyty pedagógov a študentov podľa princípov bolonského procesu, rozširujúca sa výmena publikácií. Všetky formy spolupráce sú pravidelne monitorované a pre ich realizáciu sú menovaní koordinátori jednotlivých zmlúv.

Rozvojové aktivity

V oblasti rozvojových aktivít fakulta v poslednom období zaznamenala výrazný dynamický posun. Postupne prešli generálnou rekonštrukciou priestory fakulty, ktorá sídli v historickej budove. Boli vytvorené nové priestory pre fakultnú knižnicu, ktorá sa tak stala intelektuálnym srdcom fakulty. Podobne bola vytvorená nová fakultná kaplnka zasvätená bl. biskupovi P. Gojdičovi ako duchovné srdce Alma mater. Fakulta výmenou okien a celkovou rekonštrukciou získala reprezentačné priestory novej auly a zasadačiek pre konanie konferencií. Postupne nový šat dostali aj ďalšie učebne ako aj kancelárske priestory. Pre študentov ako aj pedagógov a ďalších zamestnancov fakulty boli vytvorené podmienky ďalší intelektuálny a edukačný progres fakulty.

Duchovná služba na fakulte

Teologičnosť fakulty je prezentovaná aj stálou duchovnou službou pre pedagógov a študentov v priestoroch fakultnej kaplnky zasvätenej bl. biskupovi P. Gojdičovi. Pre jej zabezpečenie bol ustanovený duchovný správca fakulty. Existencia duchovnej služby dotvára prostredie, aby pod odborným vedením pedagógov vyrastali zo študentov kultivované osobnosti, duchovné a morálne vyspelé. Kaplnka slúži tiež na utuženie vzťahov pedagógov, administratívnych pracovníkov, zamestnancov a študentov, a to prostredníctvom každodennej rannej modlitby pred začatím pracovného dňa, ďalej prostredníctvom duchovnej obnovy, ktorá je vždy pred začiatkom zimného a letného semestra. Výrazom tohto snaženia boli púte, turisticko-relaxačné podujatia, ďalej slávnosť svätého Mikuláša, rôzne výstavy, podujatia športového a kultúrneho rázu. To všetko prispieva k tomu, že život na fakulte nie je achromatický, ale naopak pestrý.

K významným udalostiam v živote fakulty patrí aj udelenie titulu doctor honoris causa Prešovskou univerzitou na návrh GTF PU rektorovi Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. dr. hab. Tadeuszovi Zaseppovi v roku 2008. Pri príležitosti osláv 130. výročia založenia najstaršej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove – Gréckokatolíckej teologickej fakulty bol Prešovskou univerzitou na návrh GTF PU udelený titul doctor honoris causa prešovskému arcibiskupovi a metropolitovi Mons. ThDr. Jánovi Babjakovi SJ, PhD., Veľkému kancelárovi GTF PU v Prešove a gréckokatolíckemu kňazovi a básnikovi Mons. Mgr. Jozefovi Tóthovi, bývalému prodekanovi a čestnému dekanovi Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty (dnes GTF PU) v roku 2010.

Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove vyvíja permanentné úsilie k dosahovaniu prioritného cieľa, aby sa stala excelentnou výchovno – vzdelávacou a vedecko-výskumnou inštitúciou nielen v národnom, ale aj v európskom vysokoškolskom priestore realizujúc dialóg s inými disciplínami v duchu kresťanskej hodnotovej orientácie.

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia

Rok	Denné štúdium	Externé štúdium	Spolu
1997	107	0	107
1998	142	0	142
1999	157	0	157
2000	32	0	32
2001	77	0	77
2002	9	0	9
2003	50	0	50
2004	55	0	55
2005	67	38	105
2006	83	91	174
2007	84	117	201
2008	96	146	242
2009	127	162	289
2010	198	104	302
2011	117	105	222
2012	125	82	207
Celkom	1526	845	2371

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra aplikovanej edukológie zabezpečuje predovšetkým štúdium pedagogických a psychologických predmetov, ako sú základy pedagogiky a psychológie, teória komunikácie, pedagogická komunikácia, masmediálna výchova, katechetika, sociálna pedagogika, rodinná výchova, manželské a rodinné poradenstvo, prevencia sociálno-patologických javov, psychológia náboženstva, forenzná psychológia a viktimológia, psychológia obetí a páchateľov trestných činov. Vedecko-výskumnú činnosť zameriava na problematiku voľného času, výchovnej práce s deťmi, mládežou a dospelými, problematiku mediálnej výchovy a problematiku probácie a mediácie.

Názov katedry sa od roku 1990 niekoľkokrát menil, jeho vývoj je nasledujúci:

- 1994/95 – 1994/95 Katedra pedagogická GBF UPJŠ
- 1995/96 – 1996/97 Katedra pedagogiky GBF UPJŠ
- 1997/98 – 1999/00 Katedra pedagogiky GBF PU
- 2000/01 – 2000/01 Katedra pedagogiky a katechetiky GTF PU
- 2001/02 – 2002/03 Katedra katolíckej edukácie GTF PU
- 2003/04 – 2003/04 Katedra kresťanskej edukácie a spoločenskej komunikácie GTF PU
- 2004/05 – 2004/05 Katedra kresťanskej edukácie GTF PU
- od 2007/08 Katedra aplikovanej edukológie GTF PU

Vedúci pracoviska

RNDr. Jozef Voskár (1997 – 2000), doc. PhDr. Magdaléna Ďuričková, CSc., prof. UR (2000 – 2003), doc. ThDr. PaedDr. Marek Pribula, PhD. (2003 – 2007), doc. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD. (od r. 2007)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia: 1 profesor, 1 docent, 2 odborní asistenti, 3 interní doktorandi, 5 externých pedagógov a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program *Animácia voľnočasových aktivít* v študijnom odbore 2.1.12 teológia

Vedecko-výskumné aktivity

- projekty VEGA:
 - *Teologické súvislosti mediálnej problematiky v katechéze* (hl. riešiteľ: Doc. ThDr. Marek Petro, PhD.)
 - *Kvalita života a ľudské práva v prosociálnej spoločnosti* (hl. riešiteľ: Mons. prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.)
- projekt KEGA:
 - *Prezentácia byzantského sakrálného umenia v medzinárodnom kontexte ako spôsob možností rozvoja cestovného ruchu na východnom Slovensku* (hl. riešiteľ: doc. PaedDr. Marek Pribula, PhD.)

Edičná a publikačná činnosť

V rokoch 1997 – 2012 pracovníci katedry vydali spolu 9 vedeckých monografií. V uvedenom období na katedre vzniklo aj 13 vedeckých zborníkov. Na KAE vzniklo viacero vysokoškolských učebných textov, skript a iných publikácií.

Od roku 2003 sa na KAE v pravidelných intervaloch objavovala teologická revue s názvom *Orbis communicationis socialis: international theological revue of social communication*, ktorá sa t.č. publikuje vo vydavateľstve Norbertinum v Lubline.

Pedagógovia katedry v súčasnosti publikujú svoje príspevky v kolektívnych monografiách, konferenčných a nekonferenčných zborníkoch, v teologickom revue *Theologos* a v periodickej kresťanskej tlači. Od roku 2009 pripravuje recipročne spolu s Uniwersytetom Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (UPJPiI.) zborník *Sacrum a природа*, ktorý je výstupným materiálom z medzinárodnej konferencie s rovnomeným názvom.

Od roku 2011 sa KAE, ako aj Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. – Instytut Badań Kościelnych w Łucku Ukraina a Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy, taktiež recipročne spolupodieľa na kolokviu a príprave nekonferenčného zborníka s nosným názvom *Znak, symbol a rituál*.

Medzinárodná spolupráca

Katedra úzko spolupracuje s týmito vysokoškolskými inštitúciami: od roku 2000 Papieska akademia teologiczna w Krakowie – neskôr premenovaná na Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, od roku 2003 – Karlova univerzita Praha – Katolícka teologická fakulta, od roku 2006 – Jihočeská univerzita České Budějovice – Teologická fakulta.

KATEDRA FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Od znovu otvorenia Gréckokatolíckej teologickej fakulty v roku 1990 bolo štúdium filozofie organizované v zmysle dekrétu *Optatam Totius* a apoštolskej konštitúcie *Sapientia Christiana* na samostatnej katedre. Katedra filozofie a religionistiky GTF PU vznikla rozhodnutím Akademického senátu GTF PU dňa 13. augusta 2004. Je priamou pokračovateľkou Katedry filozofie, resp. Katedry filozofie a etiky, a Katedry filozofickej, ktorá bola jednou zo zakladajúcich katedier fakulty.

Názov katedry sa od roku 1990 niekoľkokrát menil, jeho vývoj je nasledujúci:

- 1990/91 – 1994/95 Katedra filozofická GBF UPJŠ
- 1995/96 – 1996/97 Katedra kresťanskej filozofie a fundamentálnej dogmatiky GBF UPJŠ
- 1997/98 – 1999/00 Katedra kresťanskej filozofie GBF PU
- 2000/01 Katedra kresťanskej filozofie a etiky GBF PU
- 2001/02 – 2002/03 Katedra kresťanskej filozofie GBF PU
- 2003/04 Katedra kresťanskej filozofie a etiky GBF PU
- od 2004/05 Katedra filozofie a religionistiky GTF PU

Vedúci pracoviska

Mgr. Ján Krajňák (1990 – 1995), Ing. Miroslav Pazourek, CSc. (1995 – 1996), prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD. (od r. 1996)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia: 2 profesori, 2 docenti, 3 odborní asistenti, 3 interní doktorandi, 8 externých doktorandov a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má 2 zariadené miestnosti pre pedagógov vybavené základnou počítačovou technikou a miestnosť pre doktorandov.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program: *Multikultúrne európske štúdia* v študijnom odbore 2.1.16 religionistika (garant: doc. Mgr. Kamil Kardis, PhD.)
- bakalársky študijný program: *Religionistika* v študijnom odbore 2.1.16 religionistika (garant: Mons. Dr. h. c. prof. PhDr. ThDr. Stanislav Stolárik, PhD.)
- magisterský študijný program: *Religionistika* v študijnom odbore 2.1.16 religionistika (garant: Mons. Dr. h. c. prof. PhDr. ThDr. Stanislav Stolárik, PhD.)
- doktorandský študijný program: *Religionistika* v študijnom odbore 2.1.16 religionistika (garanti: Mons. Dr. h. c. prof. PhDr. ThDr. Stanislav Stolárik, PhD., prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD., doc. ThDr. PaedDr. Andrej Slodička, PhD.)
- konanie na udelenie vedecko – pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.16 Religionistika

Vedecko – výskumné aktivity

Katedra je organizátorom a spoluorganizátorom medzinárodných vedeckých podujatí. Za všetky môžeme spomenúť viacročný projekt týkajúci sa personalistickej filozofie – medzinárodná vedecká konferencia *Personalizmus a súčasnosť* v r. 2009 a rovnako medzinárodná vedecká konferencia *Antropologické predpoklady výchovy v personalistickej filozofii* v roku 2010.

Od roku 1997 katedra každoročne organizuje kolokviá *Disputationes quodlibetales*, ktoré začal organizovať prof. Pavol Dancák. Tie v súčasnosti pokračujú ako tematicky vymedzené filozofické kolokviá s medzinárodnou účasťou v spolupráci s ďalšími slovenskými, českými, poľskými a rumunskými filozofickými a teologickými pracoviskami.

Od roku 2005 boli na katedre riešené 3 projekty VEGA, 2 zahraničné projekty a 2 inštitucionálne projekty:

- projekty VEGA:
 - *Sapenciálny charakter antropológie Jána Pavla II. v kontexte európskej integrácie* (hlavný riešiteľ: Mons. prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.)
 - *Ekumenický aspekt života a diela profesora Mikuláša Russnáka (1878 – 1954) v kontexte súčasného medzináboženského dialógu* (hlavný riešiteľ: doc. ThDr. Andrej Slodička, PhD.)
 - *Personalizmus v procese humanizácie ľudskej spoločnosti* (hl. riešiteľ: prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.)
- zahraničné projekty:
 - Washington Laws D.C. Corporation in Washington – *Philosophical antropology preconditions of education in the personalistic philosophy* (hlavný riešiteľ: prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.)
 - Washington Laws D. C. Corporation in Washington. – *The history of the Slovak religion studies in ecumenical and inter-religious context* (hlavný riešiteľ: doc. ThDr. Andrej Slodička, PhD.)
- inštitucionálne projekty:
 - *Globalizácia a náboženstvo* (hlavný riešiteľ: doc. ThDr. Kamil Kardis, PhD.)
 - *Ježiš z Nazareta – teologické a religionistické súvislosti* (hl. riešiteľ: doc. ThDr. Andrej Slodička, PhD.)
 - *Súčasný premeny náboženského jazyka a náboženských predstáv z pohľadu filozofie, religionistiky a teológie* (hlavný riešiteľ: prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.)

Vedecko-výskumná profilácia v oblasti filozofie je zameraná na personalistickú filozofiu, ktorej bolo venovaných niekoľko konferencií a grantov. Zároveň reflektuje z filozofického hľadiska problém náboženstva v dnešnej spoločnosti a po „konci metafyziky“, ktorý charakterizuje súčasný filozofický diskurz, skúma význam náboženstva pre budúcnosť západnej civilizácie.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia katedry publikovali domáce (12) aj zahraničné (4) monografie. Okrem monografií publikovali aj vysokoškolské učebnice (4), skriptá a učebné texty (13), ako aj iné vedecké práce a recenzované konferenčné zborníky.

Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná spolupráca v oblasti vedeckého výskumu aj výučby je realizovaná na úrovni osobných kontaktov jednotlivých pedagógov (Česko, Írsko, Poľsko, USA), ale aj v rámci uzavretých zmlúv s partnermi v Čechách, Nemecku, Poľsku, Rakúsku a Rumunsku.

KATEDRA HISTORICKÝCH VIED

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra historických vied sa venuje výučbe cirkevných dejín, príbuzných historických vied a v súčasnosti aj biblických vied. Existuje kontinuálne od obnovenia činnosti Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulty v roku 1990 (v r. 1990 – 1996 bola GBF súčasťou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, od 1. 1. 1997 Prešovskej univerzity v Prešove; od akademického roku 2005/2006 bola Gréckokatolícka bohoslovecká fakulta premenovaná na Gréckokatolícku teologickú fakultu). Katedra historických vied (KVH) GTF PU vznikla rozhodnutím Akademického senátu GTF PU dňa 13. augusta 2007. Katedra je priamou pokračovateľkou Katedry historicko-právnej, ktorá bola jednou zo zakladajúcich katedier fakulty.

Názov katedry sa od roku 1990 niekoľkokrát menil, jeho vývoj je nasledujúci:

- 1990/91 – 1991/92 Katedra historicko-právna GBF UPJŠ
- 1993/94 – 1994/95 Katedra historická GBF UPJŠ
- 1995/96 – 1996/97 Katedra cirkevných dejín GBF UPJŠ
- 1997/98 – 2005/06 Katedra cirkevných dejín GBF PU
- 2005/06 – 2006/07 Katedra historických a spoločenských vied GTF PU
- od 2007/08 Katedra historických vied GTF PU

Vedúci pracoviska:

ThDr. Vladimír Poláček (1990 – 1992), doc. ThDr. František Janhuba (1992 – 2003), prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. (2003 – 2007), PhDr. Jaroslav Coranič, PhD. (od r. 2007)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 2 docenti, 3 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD., 4 interní doktorandi a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacía a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii vlastnú knižnicu zameranú predovšetkým na historickú a biblickú problematiku. Katedra súčasne využíva knižné fondy tzv. Historickje knižnice, ktorá je dislokovaná v priestoroch Univerzitnej knižnice na Gréckokatolíckej teologickej fakulte. Katedra významnou mierou kooperuje aj s Archívom gréckokatolíckeho arcibiskupstva, ktorý sa nachádza v areáli komplexu Prešovského arcibiskupstva a Gréckokatolíckej teologickej fakulty.

Akreditované študijné programy a práva

- magisterský študijný program *Katolícka teológia* v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (garant: prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)

- doktorandský študijný program *Katolícka teológia* v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (garant: prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)
- konanie na udelenie vedecko – pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (garant: prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 1997 boli na Katedre historických vied riešené viaceré národné a medzinárodné vedecko-výskumné projekty:

- projekty VEGA:
 - *Postmoderná sakrálna architektúra na východnom Slovensku a jej vplyv na vedomie veriacich v duchu ekumenizmu* (vedúci projektu: doc. ThDr. ICLic. Štefan Mordel, PhD.)
 - *Dejiny gréckokatolíckeho školstva na Slovensku. Analýza hlavných tendencií dejinného vývoja cirkevného školstva v konfesionalnej, národnostnej, sociálnej, jazykovednej a spoločensko-kultúrnej oblasti* (vedúci projektu: prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)
- zahraničné projekty:
 - *Kresťanské cirkvi v post – komunistickom Slovensku: súčasné výzvy a príležitosti* (Christian Churches in Post-Communist Slovakia: Current Challenges and Opportunities; vedúci projektu: doc. PhDr. ThDr. Daniel Slivka, PhD.)
 - *Religiozita v kontexte paradigmy sociálnej zmeny. Štúdium zo sociológie náboženstva* (Religijność w kontekście paradygmatu zmiany społecznej. Studium z socjologii religii; vedúci projektu: doc. ThDr. Mária Kardis, PhD.)
- inštitucionálne projekty:
 - *Významné medzníky v živote Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku* (vedúci projektu: prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)

Pracovníci katedry sú súčasne zapojení do riešenia mnohých ďalších vedecko – výskumných projektov realizovaných na GTF PU, ako aj iných domácich a zahraničných inštitúciách.

Na katedre bolo od roku 1997 organizovaných 21 vedeckých konferencií, členovia katedry boli iniciátormi a organizátormi 5 pozvaných prednášok a 3 odborných výstav.

Edičná a publikačná činnosť

V rokoch 1997 – 2012 pracovníci katedry vydali spolu 14 vedeckých monografií. V uvedenom období na katedre vzniklo aj 20 vedeckých zborníkov, ktoré v prevažnej miere boli výstupmi z medzinárodných vedeckých konferencií. Od roku 1997 až do súčasnosti členovia katedry vypublikovali 260 vedeckých článkov, ktoré boli publikované v zahraničných a domácich vedeckých časopisoch a iných publikáciách.

Medzinárodná spolupráca

Dôležitú súčasť činnosti katedry predstavuje spolupráca so zahraničnými inštitúciami. V súčasnosti sú členovia katedry hlavnými koordinátormi bilaterálnej spolupracuje s týmito inštitúciami: Jihočeská univerzita v Českých Budějoviciach (ČR), Katolicki Uniwersytet Lubelski v Lubline (Poľsko), Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna v Jaroslavi (Poľsko), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego vo Varšave (Poľsko), Uniwersytet Papieski Jana Pawła II v Krakove, Український Католицький Університет v Lvove (Ukrajina), Ужгородська греко-католицька богословська академія ім. Блаженного Теодора Ромжі v Užhorode ((Ukrajina) a Pontificio Istituto Orientale v Ríme (Taliansko).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej KST bola výuka na Academia theologia založenej v roku 1880 v Prešove na výchovu kňazského dorastu. Fungovala do roku 1950. Samostatná katedra liturgiky sa konštituovala na GkBF UPJŠ v Košiciach v roku 1990.

Počas svojej existencie katedra z organizačných dôvodov bola niekoľkokrát premenovaná:

- 1990/91 Katedra praktickej teológie;
- 1995/96 Katedra liturgiky a praktickej teológie;
- 2000/01 Katedra liturgiky a pastorálnej teológie;
- od 2001/02 Katedra systematickej teológie

Vedúci pracoviska:

Ing. Juraj Riník (1990 – 91), prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD. (od r. 1992)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 4 docenti, 4 odborní asistenti, 5 interných doktorandov a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii kompletne zariadenú a náležite vybavenú kaplnku byzantského obradu, 3 zariadené miestnosti pre pedagógov vybavené so základnou počítačovou technikou, kameru, audio prehrávač, syntetizátor, prístup do zariadených počítačových miestností.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program *Katechetika* v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (garant: doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.)
- magisterský študijný program *Katolícka teológia* v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (garant prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.)
- magisterský študijný program *Probačná a mediálna práca* v študijnom odbore 2.1.12. teológia (prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 1997 boli na Katedre systematickej teológie riešené viaceré národné a medzinárodné vedecko – výskumné projekty:

- projekty VEGA:
 - *Reflexia jednoty v diele a pôsobení blahoslaveného biskupa Vasilu Hopka (1904 – 1976) v kontexte eurointegrálneho procesu* (vedúci projektu: prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.)
 - *Blahoslavený biskup P. P. Gojdič (1888 – 1960) v súradniciach času a doby* (vedúci projektu: prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.)
 - *Teologické súvislosti mediálnej problematiky v katechéze* (vedúci projektu: doc. ThDr. Marek Petro, PhD.)
- zahraničné projekty
 - *Ad fontes liturgicos III.*
 - *Prínos kardinála T. Špidlíka k poznaniu teológie a spirituality kresťanského východu* (vedúci projektu: doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.)

- inštitucionálne projekty (4)
 Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zatiaľ i keď v mierne pokročilom štádiu zahŕňa výskum miestnych liturgických prameňov, život a dielo významných osobností, byzantskú spiritualitu a umenie.

Edičná a publikačná činnosť:

Od roku 1997 bolo publikovaných 16 monografií a 7 kapitol v domácich a v zahraničných monografiách. Okrem monografií na katedre vznikli viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca:

V rámci zmlúv, ktoré uzavrela fakulta, katedra spolupracuje s inými katedrami na pracoviskách zmluvných partnerov v Česku (UK v Prahe) Poľsku (UP Jana Pawla II. Krakow, KUL Lublin), v Maďarsku (Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, Nyíregyháza), Ukrajina (Lvov, Ukrajinská katolícka univerzita, Užhorod, Užhorodská gréckokatolícka bohoslovecká akadémia).

130. výročie založenia GTF a 20. výročie obnovenia jej činnosti

Konferencia – Cirkev v okovách totalitného režimu

Posviacka kaplnky

Púť zamestnancov a pedagogického zboru GTF PU v Maďarsku – Máriapócs

FAKULTA HUMANITNÝCH A PRÍRODNÝCH VIED

Dekani fakulty od vzniku PU

*doc. Ing. Peter Kuzmišin, DrSc.
(1997 – 2003)*

*prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.
(2003 – 2011)*

*doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.
(od r. 2011)*

Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove

doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.

Fakulta humanitných a prírodných vied (FHPV) Prešovskej univerzity (PU) v Prešove vznikla 1. januára 1997. Jej založenie bolo podmienené prijatím Zákona NR SR č. 361/1996 Z. z. o zriadení Prešovskej univerzity v Prešove.

V období jej vzniku fakultu tvorilo 16 katedier. Boli to katedry anglického jazyka a literatúry, biológie, ekológie, dejín, fyziky, geografie, matematiky, nemeckého jazyka a literatúry, pedagogiky, psychológie, ruského jazyka a literatúry, slovenského jazyka a literatúry, spoločenských vied, technickej výchovy, telesnej výchovy a výtvarnej výchovy. Počas 15 rokov akademickej existencie fakulta prešla mnohými organizačnými zmenami, ktoré súviseli, tak s akretibilitou jej pracovísk, ako aj s rozvíjaním stanovených priorít. V roku 1999 sa Katedra ruského jazyka a literatúry stala súčasťou Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Akreditácia nových študijných programov na Katedre verejnej správy a Katedre telesnej výchovy a športu umožnila v r. 2004 vznik nových fakúlt Prešovskej univerzity – Fakulta manažmentu a Fakulta športu. V tom istom roku bola na Filozofickú fakultu Prešovskej univerzity v Prešove presunutá i Katedra dejín a o rok neskôr Katedra nemeckého jazyka a literatúry. V r. 2006 začal na pôde Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity rozvíjať svoju činnosť Ústav pedagogiky a psychológie, ktorý má v súčasnosti celouniverzitnú pôsobnosť.

Posledná reorganizácia sa udiala v r. 2010. V súvislosti so závermi Akreditačnej komisie MŠ SR boli presunuté na Filozofickú fakultu Prešovskej univerzity v Prešove Katedra anglického jazyka a literatúry, Katedra hudby, Katedra občianskej a etickej výchovy, Katedra knižničných a slovákistických štúdií a Katedra výtvarného umenia. Na FHPV pribudla Katedra andragogiky.

V súčasnosti FHPV patrí k trom najväčším fakultám univerzity a predstavuje v rámci vysokoškolskej prípravy študentov PU v Prešove edukačnú inštitúciu so špecifickou vzdelávacou a vedeckou orientáciou.

Dlhé tradície má FHPV v príprave učiteľov. Za posledných päť rokov bolo v jednotlivých akademických rokoch v priemere 1968 študentov. Na bakalárskom dennom stupni štúdia bolo 1023 študentov, na magisterskom dennom stupni štúdia bolo 397 študentov, na bakalárskom externom stupni štúdia bolo 360 študentov a na magisterskom externom štúdiu bolo 188 študentov, na dennom doktorandskom stupni bolo v priemere 47 študentov a externom 52 študentov. Od roku 2005 sa štruktúra ponúkaných študijných programov zmenila. Pribudli neučiteľské študijné programy: geografia v regionálnom rozvoji, biológia, ekológia a od roku 2010 aj študijný program andragogika. O neučiteľské študijné programy geografia v regionálnom rozvoji, biológia a ekológia bol v prijímacom konaní najväčší záujem. Aktuálne je výber štúdia široký: denné učiteľské štúdium na Bc. a Mgr. stupni v študijných programoch: biológia, ekológia, geografia, fyzika, technická výchova, matematika, pedagogika, pričom študijné programy je možné vzájomne kombinovať.

Prostredníctvom medzifakultného štúdia ponúka študentom ďalšie študijné programy v kombinácii s anglickým jazykom a literatúrou, dejepisom, etickou výchovou, filozofiou, francúzskym jazykom a literatúrou, hudobným a výtvarným umením, nemeckým, ruským a rusínskym jazykom a literatúrou, telesnou výchovou a výchovou k občianstvu. Od 2010 roku je možné študovať na FHPV aj andragogiku.

FHPV PU v Prešove má tretí stupeň vysokoškolskej prípravy, teda doktorandské štúdium v štyroch vedných odboroch: 4.2.8 Antropológia (študijný program antropológia), 1.1.4 Pedagogika (študijný program pedagogika) a 4.1.38 Regionálna geografia (študijný program regionálna geografia a regionálny rozvoj), 4.3.4 Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií, (študijný program environmentálna ekológia).

Kvalitu a potenciál výskumno-pedagogickej činnosti umocňuje Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka PU v Prešove.

Realizáciu pedagogického procesu, vedu a výskum zabezpečuje 7 katedier (tri v pôsobnosti ústavu) a centrum výpočtovej techniky. Súčasťou fakulty sú katedry: biológie, ekológie, fyziky, matematiky a techniky, geografie a regionálneho rozvoja a katedry pedagogiky, andragogiky a psychológie, ktoré pôsobia v rámci jedného ústavu. V akademickom roku 2011/2012 pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť realizovalo 69 učiteľov a 12 vedecko-výskumných pracovníkov.

Vychádzajúc z hodnotenia Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry ARRA patrí FHPV PU v Prešove dlhodobo k najlepším na Slovensku. V skupine humanitných a filozofických fakúlt bola v r. 2012, 2010, 2006 a 2008 na 1. mieste a v rokoch 2011, 2009 a 2007 na 2. mieste. Práve harmónia vzdelávania a vedy umožňuje na vysokej úrovni pripravovať študentov vo vedeckých a učiteľských študijných programoch.

Medzi významné prednosti rozvoja a napredovania FHPV PU patrí jedinečná úspešnosť fakulty v získavaní finančných zdrojov z projektov v rámci operačných programov „Veda a výskum“ a „Vzdelávanie“ Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Realizácia projektov: „Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka“ a „Dobudovanie Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka s dôrazom na skvalitnenie vedeckého výskumu – II. etapa“ od r. 2009 do 2012 znamenali vybudovanie pracoviska, ktoré podporuje špičkový výskum, vývoj a hlavne koncentruje vedecké kapacity za účelom posilnenia vedy v Prešovskom kraji a riešenia regionálnych disparít.

Pozostáva z viacerých laboratórií, pričom realizácia novej infraštruktúry laboratória ekofyziológie živočíchov a rastlín je využívaná na základný a aplikovaný výskum biologicky aktívnych látok z rastlinných extraktov a silíc, ekofyziologických procesov živočíchov a rastlín v súvislosti s pôsobením faktorov, podnetov a zdrojov prostredia. Laboratórium molekulárnej ekológie živočíchov a biodiverzity sa orientuje na širšie spektrum organizmov s dôrazom na vzťahy druhov medzi sebou v jednotlivých biotopoch a ich biologickú rozmanitosť. Nie menej významné laboratórium molekulárnej ekológie človeka svoju výskumnú činnosť aktuálne zameriava na populačno-genetické štúdie slovenských populácií, vrátane rómskej minority z aspektu ekologického, antropologického, zdravotného a genetického. Predmetnú vedeckú bázu následne doplnili laboratória v oblastiach výskumu sekvenčných analýz, ktoré disponuje najmodernejšou svetovou technológiou v oblasti sekvenovania DNA s možnosťou rýchleho oskenovania celého genómu eukaryotickej bunky.

Laboratórium environmentálnych biotechnológií slúži na determináciu xenobiôtík (koncentrácie ťažkých kovov) v životnom prostredí a analýzy klinických a imunologických charakteristík u zvierat a človeka. Na druhej strane laboratórium biodiverzity živočíchov sa zameriava na stavenie biologickej rozmanitosti živočíchov a ich determináciu na úrovni druhu. Laboratórium informačných a telekomunikačných technológií je prepojené s hore uvedenými pracoviskami a slúži na zefektívnenie vedeckej práce, modelovania procesov a komunikácie medzi jednotlivými súčasťami Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka PU.

Nadštandardná prístrojová vybavenosť fakulty (napr. genetické analyzátory Solid 5500xl DNA sekvenovací systém, chemicko-analytické zariadenia na determináciu prírodných látok /LC/MS, GC/MS, LCMS IT TOF/, spektrofotometre /FTIR, UV-VIS a AAS/ a ďalšie) poskytuje podmienky pre kvalitnú prípravu vedcov v študijných programoch biológie a ekológie.

Nie menej významnou je oblasť geografie, kde vedecko-výskumná činnosť sa zameriava na riešenie širokého spektra problematik. Ide najmä o priestorovo orientované analýzy informácií, tvorbu a operácie s databázami geografických informácií a ich kartografickú interpretáciu – tvorbu digitalizovaných máp v prostredí geografických informačných systémov (GIS), mapovanie terénu špičkovými meracími prístrojmi systému družicovej navigácie (GPS), spracovanie regionálno-geografických analýz území rôznych mierok, politicko-geografický a urbánno-geografický výskum, geografické štúdium potenciálu, ako aj modelovanie exploatacie obnoviteľných zdrojov energie s využitím špičkovej techniky pre prácu v teréne (napr. GPS, laserové diaľkomery a i.), s využitím špičkového GIS software spoločnosti ESRI, ktorá je svetovým lídrom na trhu týchto produktov.

Nakoniec je potrebné spomenúť laboratórium VERSALAB, kde zameranie teoretickej vedecko-výskumnej práce je orientované na vývoj teplomerov a magnetických senzorov na báze chalkogenidov pre praktické aplikácie, charakterizáciu rezistívnych a magnetických vlastností materiálov a riešenia užívateľskej formy senzorov.

Infraštruktúra a prístrojové vybavenia bola v poslednom období doplnená o FTIR spektrometer, analytické váhy, automatický titrátor, umývačku skla a vákuovú odparku pre extrakcie vďaka Stimulom MŠVVaŠ SR na podporu základného výskumu formou projektu základného výskumu *„Izolácia prírodných látok procesom lyofilizácie a zmeny ich kvalitatívno-kvantitatívnych vlastností“*, riešeného v spolupráci s Medicproductom, a.s. Lipany.

Dôležitá je správa fakulty a využívanie pre vzdelávanie a výskum dvoch účelových zariadení univerzity: Školského pozemoku PU v Prešove (zároveň riešiteľské pracovisko ochrany genetických zdrojov rastlín Génovej banky SR) a Eko-biologického laboratória „DOMAŠA“, ktoré sa nachádza na Celouniverzitnom edukačnom a výcvikovom stredisku PU Domaša – Valkov. Sú to ideálne miesta na realizáciu terénnych praktík z ekológie, botaniky a zoológie, metód štúdia ekosystémov, agroekológie a biodiverzity rastlinných druhov.

Uvedené skutočnosti dávajú dostatočný potenciál pre zaznamenanie enormného rastu kvantitatívnych vedecko-výskumných ukazovateľov vo všetkých ich druhoch a každý rok pri organizovaní vedeckých akcií v rámci *Týždňa vedy a techniky na Slovensku*. Jeho účelom je: informovať verejnosť o význame a úlohách vedy a techniky pre rozvoj spoločnosti, presvedčiť verejnosť o jej význame, nutnosti podporovať vedecko-výskumnú činnosť, ktorá prináša hospodársky a spoločenský pokrok a pomáha riešiť globálne výzvy a problémy, ktorým naša planéta čelí v 21. storočí a v neposlednom rade zvýšiť záujem mladej generácie o štúdium vedecko-technických disciplín.

Medzi aktuálne vedecké podujatia patrila vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou *„Nové trendy výskumu v biologicko-ekologických disciplínach“*, ktorá sa uskutočnila pri príležitosti 15. výročia založenia Prešovskej univerzity v Prešove, 8. až 10. 11. 2012 v Grand Hoteli Kempinski vo Vysokých Tatrách. Dôležitou skutočnosťou realizácie konferencie bola prezentácia vedeckých výsledkov Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka PU od jeho vzniku vo vybraných oblastiach molekulárnej biológie. Na druhej strane značná časť vedeckých informácií a poznatkov bola zameraná na prírodné látky, ich izoláciu lyofilizačnými technológiami, identifikáciu, kvantifikáciu a biologické testovanie. Z viacerých osobností vedy, ktoré poctili svojou prítomnosťou našu konferenciu, si dovoľujeme spomenúť prof. Dr. Ivana Lefkovitsa, PhD. z Imunologického inštitútu v Bazileji vo Švajčiarsku, prof. Dr. Ilkay Erdogan Orhan, PhD., nositeľku Ceny mladej vedkyne z roku 2010 pre štyri regióny sveta (Ázia, Južná Amerika, Afrika a Arabských krajín), prof. Dr. Enzo De Feo, PhD. z Univerzity v Salerne, Taliansko a iní.

Viacere pracoviská fakulty zorganizovali workshop s názvom *„Aplikácia „Cryogen-free“ meracích systémov vo výskume vlastností tuhých látok“*. Na podujatí sa prezentovali výsledky výskumu, ktorému sa venujú pracovníci katedry v oblasti výskumu elektrických tepelných a magnetických vlastností tuhých látok. Zámerom organizátorov akcie bolo oboznámiť širokú verejnosť s cieľmi, stavom riešenia, ako aj doteraz dosiahnutými výsledkami výskumu, realizovaného v rámci projektu: *„Vývoj teplomerov a magnetických senzorov na báze chalkogenidov“*. Prednáškovú časť doplnila prezentácia už spomínaného unikátneho laboratória VERSALAB, ako aj demonštrácia meracích postupov aplikovaných pri reálnom výskume.

Následne je možno spomenúť organizáciu konferencie s medzinárodnou účasťou pod názvom *„Prírodné látky – biodiverzita a šľachtenie liečivých rastlín s dôrazom na ich využitie v praxi“*. Náplňou témy bola predovšetkým prezentácia výsledkov odrodovej selekcie rumančeka kamilkového a mäty piepornej, ktoré boli výstupmi projektu: *„Využitie výskumu a vývoja na vyšľachtenie nových kultivarov liečivých rastlín a ich odrodová registrácia“*.

Finančná náročnosť organizovania rôznych podujatí na fakulte núti jej pracoviská vyhľadávať inštitúcie, ktoré sa rôznym spôsobom podieľajú na ich realizácii. Aktuálnu spoluprácu, pomoc a podporu reprezentujú naši kľúčoví partneri z troch oblastí: – spracovateľské súkromné firmy: Medicproduct, a.s. Lipany,

Prelika, a.s. Prešov, Calendula, a.s. Nová Ľubovňa, Imuna-Pharma, a.s. Šarišské Michaľany, Agrokarpáty, s.r.o. Plavnica, Biovex Michalovce a iné) s modernými veľkokapacitnými technológiami pozberovej úpravy, izolácie silíc, tekutých a suchých extraktov, tinktúr, čistých substancií a finálnych výrobkov z liečivých rastlín a ich produkciou. Zavedenie podmienok správnej výrobnnej praxe a dodržiavanie medzinárodných noriem ISO sú základom pre vzájomne výhodnú spoluprácu predmetných firiem s výskumom a vývojom ekologickej a biologickej oblasti PU v Prešove:

- organizácie samospráv: Mestský úrad Prešov a primátor mesta, Vyšší územný celok Prešovský samospávny kraj, Štatistický úrad SR, krajská správa Prešov, Slovenská geografická spoločnosť, Metodicko-pedagogické centrum Prešov, Krajský školský úrad Prešov, Karpatský rozvojový inštitút, Spoločnosť pre zahraničnú politiku, Slovenská agentúra životného prostredia, obecné úrady, ateliéry architektov a urbanistov,
- vzdelávacie inštitúcie: Katedra sociálnej práce FF PU v Prešove, Katedra andragogiky FF Karlovej univerzity Praha, Katedra sociológie a andragogiky FF Univerzity Palackého, Olomouc, Katedra pedagogiky PF Ostravskej univerzity Ostrava, Katedra andragogiky FF UK Bratislava, Katedra andragogiky PF UMB Banská Bystrica, Katedra pedagogiky PF UKF Nitra, Katedra pedagogiky Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów a ďalšie.

Zapojenie zamestnancov do iných ako výskumných projektov sa uskutočňuje na viacerých katedrách fakulty. Medzi hlavné aktivity patria projekty EÚ: *Inovácie v didaktike pre vedúcich pedagogických zamestnancov v materskej škole – Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania* a Ministerstva kultúry SR: *Edukácia rómskych detí prostredníctvom bábkového divadla, Spája nás poézia – cieľová skupina rómski (deti) žiaci*.

FHPV PU sa podieľa na riešení projektu: „Moderná základná škola vyučujúca žiakov pochádzajúcich z MRK“ prípravné a doučovacie kurzy s dôrazom na uľahčenie prístupu do vzdelávacieho a výchovného procesu. Zamestnanci viacerých katedier sú na druhej strane zapojení do celo univerzitného projektu: „Otvorenie vzdelávacieho priestoru PU vytvorením cudzojazyčnej ponuky študijných programov v e-learningu“. Viacerí vysokoškolskí učitelia sa angažujú v oblasti vzdelávania dospelých, predovšetkým v profesijnom vzdelávaní zamestnancov v rôznych organizáciách. Sporadicky na základe potreby sa venujú aj problematike identifikácie vzdelávacích potrieb pre podnikateľské subjekty.

Podporiť je potrebné aj aktívnu účasť na projekte Evanjelickej spojenej školy Evanjelického kolegiálneho gymnázia : Alternatívnym spôsobom vyučované predmety so zameraním na definovanie a riešenie problému: „Projektové blokové vyučovanie predmetov Biológia a Evanjelické náboženstvo“.

Pracoviská FHPV PU v Prešove zabezpečujú v plnej miere svojimi vysokoškolskými učiteľmi posudzovateľskú činnosť pri dizertačných, záverečných, bakalárskych i rigorózných prácach. V komisiách pre štátne skúšky sú okrem interných zamestnancov aj externí skúšajúci. Na zasadnutiach katedier a oddelení fakulty sa pravidelne venuje pozornosť problematike monitoringu vzdelávacieho procesu. K práci učiteľov neboli zaznamenané výraznejšie pripomienky. Zabezpečenie administratívnych činností spojených s riešením každodenného chodu a projektmi sú zabezpečované realizačným tímom, úlohy sú prerozdeľované na pravidelných stretnutiach členov realizačného tímu.

Každý zamestnanec (tvoriví pracovníci, interní doktorandi, technicko-hospodárski pracovníci) má k dispozícii osobný počítač a prístup k zariadeniu na tlačenie ako aj skenovanie. V laboratóriu geografických informačných systémov je k dispozícii veľkoplošný farebný skener a dva veľkoplošné farebné plotre. V rámci edukačnej činnosti sú využívané viaceré GPS zariadenia, hlukomery, luxomery, dataprojektory a prenosné osobné počítače (notebooky). V miestnostiach výučby sú inštalované digitálne projektory a premietacie plátna. Laboratória centier excelentnosti sú vybavené najmodernejšou technikou, prístrojmi a zariadeniami s ich využitím pre špičkový výskum a vývoj.

Na základe monitoringu a aktuálnej spolupráce spracovateľské súkromné spoločnosti nachádzajúce sa v Prešove a jeho blízkom okolí disponujú vývojovo-výskumnými laboratóriami vybavenými optimalizovanou infraštruktúrou analytickými prístrojmi, zariadeniami a zaškoleným obsluhujúcim personálom. Tieto

skutočnosti umožňujú v podnikateľských subjektoch v blízkosti univerzity v rámci študijných praxí organizovať odborné praxe pre študentov a doktorandov denného štúdia. Umožní sa im takto výskumno-vývojová činnosť využiteľná pre ich odborné kompetentnosti, zvládnutie techník pre prípravu ich Bc., Mgr. a PhD. prác a následne pre publikačné aktivity v renomovaných vedeckých časopisoch.

Ústav pedagogiky, andragogiky a psychológie FHPV PU v Prešove má vo svojom študijnom pláne ako povinný predmet odbornú prax študentov, táto sa realizuje tak v štátnych a verejných organizáciách, ale predovšetkým je orientovaná do súkromnej sféry. Na ilustráciu uvedieme nasledovné organizácie ako napr. U. S. STEEL Košice, s.r.o. (personálne oddelenie), U. S. STEEL (projektové a vzdelávacie oddelenie) Košice., Personálna agentúra OTTO Slovensko s.r.o., Prešov., Akadémia vzdelávania v Prešove; Úrad práce sociálnych vecí a starostlivosti o rodinu v Prešove., Park kultúry a oddychu v Prešove., Spoločnosť LEONIDES (marketing a vzdelávanie zamestnancov v oblasti komunikácie, psychológie); Centrum voľného času (záujmové vzdelávanie pre dospelých). Odborná prax študentov sa každoročne realizuje v rôznych organizáciách, hlavne podľa zamerania diplomových prác. Zmluvné zabezpečenie odbornej praxe študentov v komerčnej sfére nie je možné, k dispozícii nemáme finančné zdroje na takéto účel.

V rámci viacerých študijných programov sa študenti majú možnosť oboznámiť priamo v praxi s možnosťou ich uplatnenia v ich budúcej profesionálnej kariére s uplatneným sa napr. na: na ministerstvách a ďalších úradoch štátnej správy, na úradoch miestnej a regionálnej samosprávy, v regionálnych rozvojových agentúrach, v realitných agentúrach a na katastri nehnuteľností, na štatistických úradoch, v cestovných kanceláriách a agentúrach, v marketingových a reklamných agentúrach, v tlačových a elektronických médiách a vydavateľstvách, v kartografických a geodetických inštitúciách a iných.

Pre učiteľské odbory je veľmi dôležitá organizácia pedagogických praxí, kde sa spolupracuje s Odborom školstva, kultúry a športu MsÚ Prešov, ktorý je zriaďovateľom základných škôl a Odborom školstva Úradu PSK, ktorý je zriaďovateľom stredných škôl. Od roku 2009 až doteraz bolo uzatvorených 13 zmluvných vzťahov FHPV PU so základnými školami, 3 so ZUŠ a 21 so strednými školami.

V súvislosti so skutočnosťou priamej podpory tvorivých pracovníkov bol na FHPV PU v Prešove v r. 2011 vytvorený „Fond Prosperity“, ktorého podpora je zameraná na tieto priority:

- publikácie v zahraničných karentovaných periodikách s dôrazom na impakt faktor, prípadne Hirschov index (citačný index),
- vytvorenie vnútorného grantového systému pre študentov (Bc., Mgr., PhD.) pod gesciou oddelenia pre vedu a výskum,
- účasť mladých vedeckých pracovníkov (do 35 r.) na medzinárodných vedeckých konferenciách v zahraničí pri podmienke akceptácii ich príspevku organizačným (vedeckým) výborom podujatia,
- financovanie dodatočných nákladov (cestovných) spojených s prezentáciou pozvanej odbornej prednášky na zahraničnom podujatí,
- podpora kvalifikačného rastu (habilitačné a inauguračné konanie) na iných univerzitách – podmienka poskytnutia príspevku by mala byť participácia žiadateľa,
- finančná podpora pracovníkov, ktoré sú aktívne pri získavaní iných zdrojov
- zohľadniť dlhodobú aktivitu a úspešnosť pracoviska,
- podpora pri organizácii konferencií, workshopov, prezentačných akcií, pozvaných prednášok významných vedcov a odborníkov z praxe.

Aktuálne na všetkých katedrách a pracoviskách fakulty sa študenti aktívne podieľajú na publikačnej činnosti, kde dostávajú dostatočný priestor vo vydávaných vlastných vedeckých periodikách (*Folia Geographica*, *Acta Oecologica* a iné). Ďalej sa zúčastňujú na mnohých domácich a zahraničných konferenciách s prezentáciou svojich výsledkov. V neposlednom rade je však potrebné spomenúť ich zapojenie do vedeckých projektov prakticky všetkých grantových schém.

Nie menej dôležitou skutočnosťou je aktívna podpora účasti študentov na programe ERASMUS, výskumné a terénne pobyty na Univerzite v Zielonej Gore, Prírodovedeckej univerzite v Poznani, Poľsko a Užhorodskej národnej univerzite v Užhorode, Ukrajina, ktoré mali reálne dopad na monitoring možností a získania pracovných miest. Dlhodobou tradíciou viacerých katedier a pracovísk fakulty je organizácii a realizácii krajských kôl olympiád (fyzikálnej, technickej, geografickej, biologickej) pre žiakov základných a stredných škôl.

Okrem riešenia projektov financovaných z operačných programov Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ sa kladie dôraz, iniciatíva a podpora pracovníkov fakulty zapojenia sa do výziev všetkých grantových schém ministersiev SR. Počty riešených projektov za posledných päť rokov sú uvedené v tabuľke:

Typ projektu	2007	2008	2009	2010	2011
VEGA	21	24	21	14	8
KEGA	15	8	7	3	7
Projekty aplikovaného výskumu	2	2	1	0	0
Projekty štátnych programov VaV	1	0	0	0	1
Projekty APVV	1	6	7	4	5
Iné projekty MVTs a iné medzinárodné projekty	3	3	2	10	0
Projekty ŠF EÚ, ESF EÚ	0	0	3	6	4
Projekty financované nadáciami	3	1	2	4	0
Inštitucionálne projekty	0	0	0	2	0
Iné projekty	0	0	0	4	0
Spolu	46	44	43	47	25

Edičná a publikačná činnosť fakulty patrí medzi významné aktivity fakulty. Vzhľadom na zameranie katedier fakulty z hľadiska zastúpenia jednotlivých vedných disciplín sú publikačné výstupy v rôznych oblastiach, napr.oblasť výchovy a vzdelávania, spoločenských a behaviorálnych vied, vied o neživej prírode a vied o živej prírode, ekologických a enviromentálnych vied. Fakulta zabezpečuje vydanie dvoch periodických publikácií Acta Facultatis Studiorum Humanitatis Et Naturae Universitatis Presoviensis, prírodné vedy Folia Geographica a Folia Oecologica.

Uvedené skutočnosti znamenajú vysokú úroveň expertnosti a profesionality tvorivých pracovníkov v jednotlivých oblastiach výskumu a vývoja. Na dokumentovanie tejto skutočnosti môžeme uviesť napríklad za posledných päť rokov: 45 monografií, 14 vysokoškolských učebníc, 33 skrípt a učebných textov. Ďalej bolo publikovaných 69 karentovaných pôvodných vedeckých prác a 450 nekarentovaných pôvodných vedeckých článkov. Uvedené fakty sa odrážajú v celkovom počte 2 000 publikačných jednotiek za posledných päť rokov. Súčasťou je aj 318 citácií v indexovaných databázach a 1 600 neregistrovaných v indexovaných databázach.

Možno konštatovať, že prioritami FHPV PU je a v budúcnosti ostane prepojenie všetkých častí znalostného trojuholníka: kvalitné vzdelávanie, špičkový výskum a inovačno-komercializačné aktivity smerom k odberateľskej praxi.

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia

rok	Bc. denní	Mgr. denní	Bc. ŠPZ	Mgr. ŠPZ	Spolu	PhD. denní	PhD. externí
1997	0	1148	270	277	1695	1	2
1998	0	1190	197	183	1570	4	3
1999	0	1225	471	405	2101	6	10
2000	0	1196	643	626	2465	9	12
2001	0	1384	628	847	2859	6	15
2002	0	1727	324	811	2862	12	28
2003	0	1994	392	719	3105	19	33
2004	0	1740	516	180	2436	16	30
2005	455	1282	664	244	2645	21	44
2006	798	940	703	268	2709	18	57
2007	1022	638	654	230	2544	18	60
2008	1241	306	580	230	2357	28	45
2009	983	470	441	286	2180	38	54
2010	1061	452	345	232	2090	53	69
2011	954	401	224	102	1681	59	52
2012	877	354	214	87	1532	57	41
Spolu	3516	8627	3833	2682	18658	365	555

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Začiatky Katedry biológie spadajú do čias založenia pobočky Slovenskej univerzity v roku 1949 v Košiciach. V októbri 1952 sa vzdelávacia inštitúcia na základe vládneho nariadenia presťahovala do Prešova, vtedy vzniká Katedra prírodných vied ako predchodkyňa terajšej katedry. Katedra združovala ústavy geológie, botaniky, zoológie, chémie a geografie. V roku 1961 v rámci katedry vzniklo oddelenie základov poľnohospodárskej výroby a vyčlenilo sa oddelenie geografie ako samostatná katedra, v roku 1962 aj oddelenie chémie. V septembri 1962 bola zriadená Pedagogická fakulta v Prešove UPJŠ v Košiciach, ktorej súčasťou sa stáva aj Katedra geológie, biológie a základov poľnohospodárskej výroby. V roku 1969 sa z katedry vyčleňuje oddelenie zoológie a antropológie ako samostatná katedra. V roku 1972 sa Katedra zoológie a antropológie znovu zlúčila s pôvodnou katedrou. V akademickom roku 1979/80 bola katedra zrušená.

Dňa 9. júla 1990 schválil akademický senát PdF v Prešove UPJŠ v Košiciach od 1. septembra 1990 zriadenie Katedry biológie. V roku 1997 sa stáva katedra súčasťou FHPV, ktorá vzniká v rámci novozriadenej Prešovskej univerzity v Prešove. V roku 1998 bola Katedra biológie po rozšírení učebného plánu o ekologické disciplíny premenovaná na Katedru biológie a ekológie. V tom istom roku bolo otvorené doktorandské štúdium v odbore Antropológia. Dňa 31. 8. 1999 rozdelením Katedry biológie vznikli dve samostatné pracoviska – katedra biológie a ekológie.

Vedúci pracoviska

doc. RNDr. Andrej Pavúk, CSc. (1993 – 1999), prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc., (1999 – 2003), doc. RNDr. Andrej Pavúk, CSc. (2003 – 2009), doc. RNDr. Iveta Boroňová, PhD. (od r. 2009)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí jeden profesor, piati docenti, osem výskumných pracovníkov s PhD. a jedna administratívno-hospodárska zamestnankyňa. Na doktorandskom štúdiu v akademickom roku 2012/2013 študuje 10 interných a 6 externých doktorandov.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko katedry disponuje kvalitne vybavenými učebňami a laboratóriami pre výučbu a odborné aktivity študentov, doktorandov a výskumných pracovníkov. Výskumné aktivity pracoviska sú v súčasnosti zamerané na oblasť populačno-genetických štúdií slovenskej populácie (vrátane rómskej minority) z hľadiska antropológického, genetického a zdravotného. Špičková prístrojová technika (napr. genetické analyzátory Solid 5500xl DNA sekvenovací systém, ABI PRISM 3500 a 3500xL, Real-Time PCR systémy) umožňuje realizáciu molekulárno-genetických analýz.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program Biológia v študijnom odbore 4.2.1 Biológia (doc. RNDr. Irena Šutiaková, PhD.)
- bakalársky študijný program učiteľstvo Biológie v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (doc. MVDr. Janka Poráčová, PhD.)
- magisterský študijný program Biológia v študijnom odbore 4.2.1 Biológia (prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD.)
- magisterský študijný program učiteľstvo Biológie v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD.)
- doktorandský študijný program Antropológia v študijnom programe 4.2.8 Antropológia (garant: prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD., spolu garanti: doc. MVDr. Janka Poráčová, PhD., doc. RNDr. Irena Šutiaková, PhD., doc. RNDr. Iveta Boroňová, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Vedecko-výskumné aktivity katedry sú zamerané na štúdium rómskej populácie z antropologického, ekologického, genetického a zdravotného hľadiska, populačno-genetické štúdie a identifikáciu molekulárnych mechanizmov etiológie vybraných klinicko-genetických ochorení a transfer vedeckých poznatkov do klinickej praxe. Od r. 1997 boli pracoviskom riešené : projekt PECO, dva projekty CGA, tri projekty aplikovaného výskumu, dva projekty APVV, tri projekty VEGA a jeden projekt KEGA. Katedra participovala na viacerých projektoch VEGA a KEGA riešenými inými univerzitnými (Katedra ekológie a Katedra fyziky, matematiky a techniky FHPV, Pedagogická fakulta PU) ale aj mimouniverzitnými pracoviskami (PF UPJŠ v Košiciach, UVLF v Košiciach). Katedra sa zúčastňuje aj na riešení projektov financovaných zo ŠF EÚ, projekt OPVaV-2008/2.2/01-SORO bol realizovaný v r. 2009-2012. Cieľom ďalších dvoch projektov (OPVaV-2009/2.1/01-SORO a OPVaV-2009/2.1/02-SORO) bolo zriadenie a dobudovanie celouniverzitného pracoviska „Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka“. Katedra biológie v r. 2001 usporiadala 1. Antropologický kongres s medzinárodnou účasťou a podieľala sa na usporiadaní ďalších vedeckých konferencií v r. 2011 a r. 2012.

Výskumní a pedagogickí pracovníci katedry sa zúčastňujú domácich aj zahraničných konferencií, z ktorých možno uviesť: Conference DNA Forensic 2008, Ancona, Italy; European Human Genetics Conference 2010, Gothenburg; 12th International Congress of Human Genetics 2011, Montreal; Human Genome Meeting, 4th PanArab Human Genetics Conference, Genomics of Human Diversity Heritable Disorders 2011, Dubai; 7th ISABS Conference in Forensic European Human Genetics Conference 2011, Amsterdam.

Edičná a publikačná činnosť

Od roku 1997 bolo členmi katedry biológie vydaných 6 monografií zameraných na oblasť antropológie, viaceré vysokoškolské učebnice a vysokoškolské texty. Výsledky výskumnej práce boli publikované vo viacerých karentovaných a nekarentovaných vedeckých časopisoch a vedeckých zborníkoch.

Medzinárodná spolupráca

Katedra vyvíja v rámci svojich vedecko-výskumných aktivít spoluprácu s inštitúciami aj mimo územia Slovenskej republiky napr. Ústav antropológie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, Česká republika; Genomac International, s.r.o., Česká republika; Centre de Recherches Interdisciplinaires sur l'Allemagne, EHESF, Francúzsko; Institut national de la santé et de la recherche médicale (INSERM), Francúzsko; School of Health Sciences, Faculty of Medicine, Kanazawa University, Japonsko; Uppsala University, Švédsko; Dipartimento di Scienze Farmaceutiche e Biomediche, Università degli Studi di Salerno, Taliansko; DIBIT-San Raffaele Scientific Institute, Milano, Taliansko.

KATEDRA EKOLÓGIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Vzniku katedry ekológie predchádzalo zavedenie predmetu základy ekológie a environmentalistiky v r. 1993 pre všetkých poslucháčov vtedajšej Pedagogickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach. Po viacerých oponentúrach a obhajobách bolo pracovisko so súčasným názvom založené v r. 1999. Z personálneho a materiálneho hľadiska katedra ekológie vznikla delimitáciou pôvodnej katedry biológie.

Vedúci pracoviska

prof. RNDr. Jozef Terek, PhD. (1999 – 2006), doc. Ing. Danica Fazekašová, PhD. (2007 – 2008), doc. RNDr. Ivan Šalamon, CSc. (2009 – 2010), doc. Mgr. Martin Hromada, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre aktuálne pôsobia 3 docenti, 6 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD., 12 interných doktorandov a 4 administratívno-technickí pracovníci.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Výskum a výučba sa realizuje v špecializovaných laboratóriách: zoológie, botaniky a pôdohospodárstva. V nasledujúcom roku tieto laboratória čaká modernizácia prístrojovej a laboratórnej techniky. V rámci celouniverzitných pracovísk Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka PU v Prešove katedra ekológie disponuje funkčnými laboratóriami: ekofyziológie rastlín a živočíchov, molekulárnej ekológie živočíchov, biodiverzity živočíchov a environmentálnych biotechnológií. Predmetné laboratória sú vybavené komplexmi špičkovej prístrojovej techniky so všetkým príslušenstvom (modulárnym systémom kvapalinovej chromatografie s hmotnostným detektorom /LC/MS/, plynovým chromatografom s hmotnostným detektorom /GC/MS/, plnoautomatickým atómovým absorpčným spektrofotometerom /AAS/ a fytokomorami). Výskumnú infraštruktúru dopĺňa kombinovaný analyzátor ROCHE pre klinickú biochémiu – imunochemický COBAS e 411, biochemický COBAS INTEGRA 400 plus, trinokulárny mikroskop a stereomikroskop vybavené kamerovými systémami s vizualizáciou.

Ideálnymi miestami na realizáciu terénnych praktík z ekológie rastlín a živočíchov, metód štúdia ekosystémov, agroekológie a biodiverzity sú Školský pozemok PU v Prešove (zároveň riešiteľské pracovisko ochrany genetických zdrojov rastlín Génovej banky SR), Centrum pre propagáciu a transfer kultivarov do praxe FHPV PU v Prešove a Eko-biologické laboratórium „DOMAŠA“, ktoré sa nachádza na Celouniverzitnom edukačnom a výcvikovom stredisku PU Domaša – Valkov.

Špičkovou súčasťou pracoviska je vybudovaný spoločný úsek výskumu a vývoja s firmou Medicproduct, a.s. Lipany, ktoré je zamerané na technológie vymrazovacieho sušenia extraktov a prírodných látok so zariadením pre kryoskopiu, počítačovo riadeným laboratórnym lyofilizačným boxom firmy GEA GmbH, Kolín nad Rýnom, kvapalinovým chromatografom s hmotnostným detektorom v module IT/TOF pre štruktúrnu analýzu molekúl /LC/MS IT TOF/ a infračerveným spektrofotometerom /FTIR/.

Akreditované študijné programy a práva

Katedra ekológie je vedecko-výskumné a pedagogické pracovisko, ktoré pripravuje učiteľov a odborníkov ekológie a od roku 2005. Poskytuje vzdelanie v študijných programoch:

- Učiteľstvo ekológie v študijnom odbore 1.1.1. Učiteľstvo akademických predmetov v bakalárskom a magisterskom stupni (Bc., Mgr., PaedDr.).
- Enviromentálna ekológia v študijnom odbore 4.3.4. Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni (Bc., Mgr., RNDr., PhD.).
- Všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií – habilitačné a inaguračné práva

Pracovníci katedry zabezpečujú výučbu odborných botanických a zoologických disciplín v študijnom odbore 4.2.1 Biológia (Bc., Mgr.) a učiteľstvo biológie v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (Bc., Mgr.).

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra ekológie sa od r. 1999 podieľa na množstve vedecko-výskumných projektov. V rámci krátkeho prehľadu možno spomenúť medzinárodné projekty: INTEREG IIIA HUSKUA a APVV projekty bilaterálnej spolupráce s Bulharskou, Gréckou a Českou republikou. Veľmi dôležitou sa stala aktívna účasť členov kolektívu na riešení projektov financovaných Agentúrou pre štrukturálne fondy EÚ MŠVVaŠ SR, ktorých je spolu 5. Z domácich projektov dominujú tie, ktoré sú financované vyššími objemami finančných prostriedkov v postupnosti: Stimuly pre výskum a vývoj MŠVVaŠ SR (spolupráca s firmou Medicproduct, a.s. Lipany), 1 projekt aplikovaného výskum MŠVVaŠ SR a 2 projekty APVV, samozrejme aj množstvo projektov VEGA (6) a KEGA (2).

Tematické zameranie základného a aplikovaného výskumu je na štúdium biologicky aktívnych látok z rastlinných extraktov a silíc, ekofyziologických procesov živočíchov a rastlín v súvislosti s pôsobením faktorov prostredia, biodiverzitu organizmov s dôrazom na vzťahy druhov medzi sebou v jednotlivých biotopoch, behaviorálnu ekológiu živočíchov a človeka, ekológiu parazitov a biologických základov ochrany prírody.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra má zriadený časopis *Acta Universitatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešoviensis* (prírodné vedy) a *Folia Oecologica*. Kolektív tvorivých pracovníkov patrí k tým na univerzite, ktorí majú množstvo publikovaných pôvodných vedeckých prác registrovaných v medzinárodných databázach (Web of Science, Current Contents a SCOPUS), pričom ich citačné indexy sú na kvalitnej úrovni.

Medzinárodná spolupráca

Dostatok finančných prostriedkov získaných zo zdrojov vedecko-výskumných projektov, kontakty a priama spolupráca umožňuje výskumníkom katedry ekológie realizáciu zahraničných pracovných ciest a expedícií do krajín celého sveta (Keňa, Juhoafrická republika, Egypt, Jordánsko, India, Thajsko, Nový Zéland a viaceré štáty USA). Priamu medzinárodnú spoluprácu s výmenou zahraničných expertov riešime hlavne s Užhorodskou národnou univerzitou v Užhorode na Ukrajine, Zoologickým ústavom Prírodovedeckej univerzity v Poznani, Poľsko, Gazi univerzitou v Ankare, Turecko a Univerzitou v Salerne, Taliansko.

KATEDRA FYZIKY, MATEMATIKY A TECHNIKY

ODDELENIE FYZIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

V akademickom roku 1952/1953 bola v rámci vtedajšej Pobočky pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Košiciach založená Katedra matematiky a fyziky s ústavmi matematiky a fyziky. V r. 1952-1958 bola katedra súčasťou Vyššej pedagogickej školy v Prešove, v r. 1959 – 1963 Pedagogického inštitútu v Prešove. V roku 1965 vzniká v rámci Pedagogickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach so sídlom v Prešove samostatná Katedra fyziky. V roku 1972 je konštituovaná spoločná Katedra matematiky, fyziky a základov priemyselnej výroby. K novej štrukturálnej zmene dochádza v roku 1978 kedy je založená Katedra fyziky a základov techniky. V roku 1980 je ku tejto katedre pripojené nové oddelenie – základy poľnohospodárskej výroby. V roku 1990 pod vplyvom porevolučných štrukturálnych zmien na fakultách UPJŠ v Košiciach, sídliacich v Prešove už rozvíja svoju činnosť samostatná Katedra fyziky. V 2010 roku boli v rámci novej organizačnej štruktúry uskutočnené významné zmeny, dôsledku ktorých vznikla Katedra fyziky, matematiky a techniky. Uvedená katedra má tri samostatné oddelenia: fyziky, matematiky a techniky.

Vedúci pracoviska

prof. Juraj Dubinský (1952 – 1965), Emil Sokol (1965 – 1967), RNDr. Alfréd Ružický (1967 – 1971), Michal Salák (1971 – 1972), doc. RNDr. Ondrej Strečko, CSc. (1972 – 1978), doc. Michal Salák, CSc. (1978 – 1981), doc. Ing. Pavel Šuťák, (1981 – 1989), Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD. (od r. 1989)

Personálna štruktúra

V roku 2012 na oddelení fyziky, Katedry fyziky, matematiky a techniky Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove, pôsobili 7 tvoriví pracovníci. Z uvedeného počtu boli 2 vysokoškolskí profesori, z toho 1 DrSc., 1 docent s Dr. h. c., 3 odborní asistenti s PhD., a 1 vedecký pracovník s PhD.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii pre výučbu 3 špecializované fyzikálne laboratóriá, v rámci ktorých sa realizuje výučba experimentálnych disciplín. Prístrojové vybavenie laboratórií umožňuje taktiež realizáciu počítačom podporovaných experimentov. Pre takéto aktivity využívajú učitelia a študenti katedry snímače a zariadenia svetových značiek Phillip Harris a Vernier. Úlohy vedeckého výskumu sa riešia v novovybudovanom laboratóriu Versalab. Laboratórium bolo vybudované zo štrukturálnych fondov EÚ a slúži na výskum tepelných, elektrických a magnetických vlastností látok.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program učiteľstvo fyziky v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD.)
- magisterský študijný program učiteľstvo fyziky v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant: prof. RNDr. Marián Reiffers, DrSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 1997 boli na katedre fyziky riešené viaceré medzinárodné a národné projekty 1 projekt Tempus, 1 projekt NATO, 1 projekt Visegrádskeho fondu, 4 projekty VEGA, 6 projektov KEGA, 1 projekt APVV, 1 projekt OPVaV- štrukturálnych fondov EÚ.

Tematické zameranie výskumu realizovaného na katedre je heterogénne. V oblasti teórie vyučovania fyziky sa zameriava na aktuálne problémy vyučovania fyziky, využívania moderných informačných technológií vo vyučovaní fyzikálnych a astronomických disciplín. V oblasti základného výskumu je to predovšetkým štúdiu tepelných, elektrických a magnetických vlastností látok. V oblasti aplikovaného výskumu na problematiku štúdia fyziky kondenzovaných látok a akustiky, problematiku hviezdnej astronómie a na štúdium elektrofyzikálnych, fotoelektrických a magnetoelektrických vlastností za účelom ich využitia v snímačoch, žiaričoch a pri zázname informácie. K významným aktivitám katedry za posledných 15 rokov patrí aj pravidelná organizácia vedecko-odborných konferencií. V uvedenom období členovia katedry zorganizovali spolu 6 medzinárodných konferencií, na ktorých privítali významných domácich i zahraničných odborníkov, ako aj učiteľov základných a stredných škôl. Učitelia katedry sa počas celej jej existencie systematicky venovali práci s talentovanou mládežou odbornou i organizačnou garanciou súťaží fyzikálnej olympiády.

Edičná a publikačná činnosť

Práce učiteľov katedry boli publikované v domácej aj zahraničnej odbornej literatúre. Počtom currentových publikácií publikovaných v priebehu jedného roka, patrí permanentne v posledných rokoch medzi najlepšie na Prešovskej univerzite. V r. 1998 sa v rámci spisov *Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Presoviensis* vyčlenila edičná séria *Prírodné vedy: matematika – fyzika – technika*, do ktorej aktívne prispievali členovia katedry. Okrem periodických publikácií na katedre vznikli viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Okrem pedagogickej práce, ktorá je prioritnou činnosťou učiteľov katedry, sa učitelia katedry zapájajú aj do vedeckej a publikačnej činnosti. Katedra má bohaté zahraničné kontakty. Aktívne spolupracovala alebo spolupracuje s vysokými školami v Anglicku, Holandsku, Taliansku, Ukrajine, Poľsku, Rumunsku, Maďarsku a Česku.

ODDELENIE MATEMATIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra matematiky a fyziky vznikla v roku 1952 po premiestnení Košickej pobočky Pedagogickej fakulty do Prešova. Zakladateľom tejto katedry bol prof. Juraj Dubinský. Vo februári 1965 sa Katedra matematiky a fyziky rozdelila na Katedru matematiky a Katedru fyziky. V období rokov 1972 – 1978 sa na prechodné obdobie zlúčili Katedra matematiky, Katedra fyziky a Katedra základov priemyselnej výroby. Po roku 1978 však Katedra matematiky opäť existovala samostatne až kým v roku 2010 nedošlo k zlúčeniu troch pracovísk a vznikla Katedra fyziky, matematiky a techniky.

Vedúci pracoviska

doc. Ernest Jucovič, CSc. (1965 – 1966), prof. Ondrej Strečko, CSc. (1966– 1989), doc. Ján Duplák, CSc. (1989 – 1995, 1998 – 2005), doc. Dušan Mamrila, CSc. (1995 – 1998), Milan Demko, PhD. (2005 – 2010), Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na oddelení matematiky pôsobia 2 docenti, 4 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko je vybavené výpočtovou technikou a softvérom, ktorý sa v plnej miere využíva pri výskumnej a vzdelávacej činnosti.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program učiteľstvo matematiky v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant: doc. RNDr. Ján Borsík, CSc.)
- magisterský študijný program učiteľstvo matematiky v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant: doc. RNDr. Ján Borsík, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Na pracovisku boli úspešne riešené viaceré medzinárodné a národné projekty, napr. Globálna analýza na varietach (APVV 2008 – 2009), Globálna analýza na varietach (APVV, 2010 – 2011), Globálna analýza variačných funkcionálov na varietach (VEGA, 2006 – 2008).

Globálna analýza na hlavných fibrovaných priestoroch (VEGA, 2010 – 2011). Ako spoluriešitelia sú členovia katedry zapojení do projektov národných (VEGA, KEGA, APVV) a zahraničných (GAČR). Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zahŕňa štúdium algebraických štruktúr a usporiadaných algebraických štruktúr; štúdium kvalitatívnych vlastností riešení systémov nelineárnych diferenciálnych rovníc; variačnú analýzu na fibrovaných priestoroch, štúdium diferenciálnych invariantov; geometrickú štruktúru hlavných fibrovaných priestorov a ich zovšeobecnení; aplikácie štatistických metód vo vedách o športe (športová kinantropológia, športová edukológia); dejiny matematiky a pedagogickú prax. Oddelenie sa intenzívne venuje aj starostlivosti o talentovanú mládež, z odborného a organizačného hľadiska garantuje priebeh matematickej olympiády vo všetkých kategóriách pre základné a stredné školy v Prešovskom kraji. Práca v tejto oblasti bola ohodnotená aj ďakovným listom ministra školstva SR v roku 2001 pri príležitosti 50. výročia matematickej olympiády. Okrem toho oddelenie organizačne zabezpečuje v Prešovskom kraji aj olympiádu v informatike.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia oddelenia matematiky svoje výsledky z vedecko-výskumnej práce publikujú vo významných domácich a zahraničných časopisoch (napr. *Mathematica Slovaca*, *Journal of Mathematical Physics*, *Czechoslovak Mathematical Journal*, *Balkan Journal of Geometry and its Applications*, *International Journal of Pure and Applied Mathematics*, *Differential Geometry and its Applications*, *Applied Surface Science*). Na katedre vzniklo niekoľko zborníkov v rámci spisov *Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis*

Presoviensis, boli vydané vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Oddelenie matematiky sa pravidelne podieľa na organizovaní medzinárodných letných škôl z Globálnej analýzy. Toto podujatie získalo štatút satelitného podujatia Medzinárodného matematického kongresu v Madride (v r. 2006) a Európskeho kongresu matematikov v Krakove (v r. 2012). V rámci mobilit má oddelenie matematiky kontakty s pracoviskami v Českej republike, Bulharsku, Estónsku a Číne.

ODDELENIE TECHNIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Začiatkom zimného semestra školského roku 1961/1962 na Pedagogickom inštitúte v Prešove vznikla samostatná Katedra teórie výroby a prác v dielni. Odvtedy prešla katedra mnohými personálnymi a koncepčnými zmenami, ako Katedra fyziky – základov techniky (1978), Katedra techniky a digitálnych kompetencií (1990), až po samostatné Oddelenie techniky ako súčasť Katedry fyziky, matematiky a techniky (2010).

Vedúci pracoviska

Ing. Ján Tulenko (1964 – 1972 a 1978 – 1980), doc. RNDr. Ondrej Strečko, CSc. (1972 – 1978), doc. Ing. Pavel Šuťák (1980 – 1989), doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD. (1989–1990), doc. Ing. Karol Illiaš, CSc. (1990 – 1997), prof. Ing. Michal Šefara, CSc. (1997 – 2003), doc. PaedDr. Jozef Pavelka, CSc. (2003 – 2007), doc. Ing. Milan Bernát, PhD. (2007 – 2010), Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na oddelení v súčasnosti pôsobí 1 profesor, 2 docenti, a 2 odborní asistenti.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

K dominantným predmetom odboru technická výchova patrí štúdium materiálov a technológií spracovania technických materiálov, elektrotechnika, elektronika a automatizácia, didaktika technickej výchovy a technika a domácnosť. K podporným predmetom môžeme zaradiť technickú grafiku, technickú mechaniku, stroje a zariadenia, techniku a životné prostredie, výpočtovú techniku v technickej výchove a ďalšie voliteľné predmety. Výučba odborných technických disciplín sa realizuje v špecializovaných učebniach katedry. Moderné informačno komunikačné technológie sú organickou súčasťou vybavenia týchto priestorov. Počas svojho štúdia sa študenti môžu zapájať do rôznych aktivít, pre ktoré sú im vytvárané v rámci katedry špecifické podmienky. Absolventi študijného odboru 1. 1. 2 Učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy – študijný program technická výchova pôsobia ako kvalifikovaní učitelia technickej výchovy na základných, stredných ale aj vysokých školách. Oddelenie techniky poskytuje možnosť štúdia aj jednoodborového študijného programu technická výchova v externej forme. Toto magisterské štúdium je určené vybraným absolventom bakalárskeho štúdia. Najúspešnejší absolventi magisterského štúdia majú možnosť pokračovať v doktorandskom štúdiu na FPV UMB v B. Bystrici a PF UKF v Nitre, resp. na iných vysokých školách.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program 1.1.3 Učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy (garant: prof. PaedDr. Jozef Pavelka, PhD.)
- magisterský študijný program 1.1.3 Učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy (garant: prof. PaedDr. Jozef Pavelka, PhD.)
- magisterský študijný program (externé štúdium) 1. 1. 3 Učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy (garant: doc. PaedDr. Peter Beisetzner, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Oddelenie techniky tak, ako v uplynulom období, aj v ďalších rokoch plánuje svoje vedecko-výskumné aktivity realizovať prostredníctvom:

- zapájania sa do riešenia spoločných grantových projektov VEGA, KEGA a i. zameraných na oblasť technického vzdelávania (technická výchova) v celoslovenskom merítku,
- riešenia kolektívnych i individuálnych vlastných grantových projektov VEGA, KEGA a ďalších výskumných projektov (napr. 6. Rámcový program).

Celkové zameranie vedecko-výskumnej činnosti katedry v súčasnosti a v najbližšom období je na vývoj a výskum materiálnych didaktických prostriedkov pre technickú výchovu a oblasť technických odborných predmetov, integráciu informačných technológií do edukácie so zameraním na inováciu technickej výchovy a technickú výchovu v informačnej spoločnosti.

Edičná a publikačná činnosť

Okrem periodických publikácií na katedre (oddelení) vznikli viaceré zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, celoštátne učebnice pre ZŠ a iné publikácie. Oddelenie organizuje aj vlastnú medzinárodnú vedecko-odbornú videokonferenciu InEduTech.

Medzinárodná spolupráca

Pracovníci oddelenia techniky majú bohaté zahraničné kontakty. Aktívne spolupracujú najmä s vysokými školami v Česku, Poľsku a Ukrajine.

KATEDRA GEOGRAFIE A REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bol Ústav geografie, ktorý bol súčasťou Katedry prírodných vied na košickej pobočke Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity, zriadenej v r. 1949. V r. 1952 sa pracovisko presťahovalo do Prešova. V r. 1961 sa konštituovala samostatná katedra geografie, ktorá bola v r. 1964 začlenená na Pedagogickú fakultu Univerzity P. J. Šafárika. V r. 1996 sa katedra premenovala na katedru geografie a geoeológie, v r. 1997 bola začlenená na Fakultu humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity a v r. 2004 sa zmenil názov na Katedra geografie a regionálneho rozvoja.

Vedúci pracoviska

doc. RNDr. Matej Papík (1949 – 1952), doc. RNDr. Ján Karniš, CSc. (1952 – 1970), prof. RNDr. Ján Šišák, CSc. (1971 – 1981), doc. RNDr. Martin Mihály, CSc. (1981 – 1986), doc. RNDr. Rudolf Novodomec, CSc. (1986 – 1994), prof. RNDr. Ján Harčár, CSc. (1994 – 1997), prof. RNDr. Eva Michaeli, PhD. (1997 – 2010), doc. RNDr. Radoslav Klamár, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 4 profesori, 1 profesor emeritus, 2 docenti, 11 odborných asistentov a vedeckých pracovníkov s PhD., 17 interných doktorandov a 3 administratívno-technické pracovníčky.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii geologické laboratórium, laboratórium geografických informačných systémov (server, skenery, ploter, GPS a softvérové vybavenie). Vo výstavbe je komplex nových laboratórií v rámci Kompetenčného centra znalostných technológií pre inovácie produkčných systémov v priemysle a službách, zameraných na podporu sofistikovaných simulačných metód pre geopriestorové služby (súčasťou vybavenia

bude 3D laserový skener RIEGL LMS Q160, bezpilotná helikoptéra SCOU B1-100 UAV, príslušný softvér RiPROCESS a RiWORLD na spracovanie dát, virtualizačné servery).

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program geografia v regionálnom rozvoji v študijnom odbore 4.1.35 Geografia (garant prof. RNDr. René Matlovič, PhD.)
- bakalársky študijný program učiteľstvo geografie v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant doc. RNDr. Radoslav Klamár, PhD.)
- magisterský študijný program geografia v regionálnom rozvoji v študijnom odbore 4.1.35 Geografia (garant: prof. RNDr. René Matlovič, PhD.)
- magisterský študijný program učiteľstvo geografie v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garant: prof. RNDr. Robert Ištok, PhD.)
- doktorandský študijný program regionálna geografia a regionálny rozvoj v študijnom odbore 4.1.38 Regionálna geografia (garant: prof. RNDr. René Matlovič, PhD., spolugaranti: prof. RNDr. Robert Ištok, PhD., doc. Mgr. Piotr Pachura, PhD.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor v študijnom odbore 4.1.35 Geografia (garant: prof. RNDr. René Matlovič, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 1 projekt 6. rámcového programu EÚ, 1 projekt 7. rámcového programu EÚ, 2 projekty COST, 1 projekt MCTS. 4 projekty Visegrádskeho fondu, 1 projekt Research Support Scheme, 2 projekty Vzdelávacej nadácie Jana Husa, 2 projekty Komitету Badań Naukowych, 1 projekt EAHC, 3 projekty APVV, 1 projekt aplikovaného výskumu, 21 projektov VEGA a 10 projektov KEGA. Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zahŕňa fyzickogeografickú a geoeologickú analýzu a syntézu, geomorfologickú analýzu, výskum potenciálu využívania obnoviteľných zdrojov energie, priestorové analýzy a modelovanie, politicko-geografický a geopolitický výskum, globalistiku, inováciu geografického vzdelávania, problematiku miestneho a regionálneho rozvoja a regionálnych disparít, transformáciu intraurbánnych štruktúr, religiózno-geografický výskum, geografický výskum kvality života, zmeny krajiny prokrývky, environmentálne záťaž, demografické analýzy a prognózy, využívanie potenciálu poľnohospodárskych pôd, štúdium kultúrnej krajiny, štúdium rómskej populácie, geografiu turizmu, teritoriálny marketing a branding a štúdium vývoja geografického myslenia. Na pracovisku sa tradične rozvíja aj aplikovaný výskum a expertízna činnosť pre prax.

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 1970 vychádza edičná séria „*Geografické práce*“, v rámci ktorej vyšlo 14 monografií. V r. 1998 sa v rámci spisov *Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Presoviensis* vyčlenila samostatná geografická edičná séria *Folia Geographica*, z ktorej do r. 2012 vyšlo 19 zväzkov. Okrem periodických publikácií na katedre vznikli viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra je členom siete GEOREGNET v rámci programu CEEPUS, do ktorej patrí 17 univerzít z 11 európskych krajín. Okrem toho na báze bilaterálnych dohôd a projektov katedra spolupracuje s ďalšími inštitúciami v Poľsku (UJ Kraków, UŁ Łódź, UR Rzeszów), Maďarsku (University of Debrecen), Česku (UK Praha, UP Olomouc, OU Ostrava), Veľkej Británii (Queen Mary, University of London), Španielsku (University of Girona), Fínsku (University of Eastern Finland), Francúzsku (Université des Sciences et Technologies de Lille, Université Blaise Pascal, Clermont Ferrand).

Ústav bol zriadený pod pôvodným názvom ako Ústav pedagogiky a psychológie na základe rozhodnutia rektora Prešovskej univerzity v Prešove prof. PhDr. Františka Míhinu, CSc. Jeho koordináciou zriadenia bol rektorom poverený doc. PhDr. Igor Kominarec, PhD., od 13. 7. 2005. Organizačne bol ústav pričlenený ku Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove od 1. 9. 2005, na základe čoho dekan tejto fakulty prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc., poveril vedením Ústavu pedagogiky a psychológie doc. PhDr. Igora Kominareca, PhD. Úlohou ústavu bolo od začiatku naplňovať ideu posilňovania humanitného vzdelávania učiteľov v rámci humanitných, prírodovedných a iných odborov na univerzite. Obsahovo ústav od svojho začiatku zabezpečoval pedagogickú, psychologickú a metodicko-odbornú prípravu študentov učiteľstva Prešovskej univerzity v Prešove. Ústav má vypracovaný Štatút, ktorý bol schválený v akademickom senáte FHPV PU. V súčasnosti sú súčasťou ústavu tri katedry a jeho oficiálny názov je Ústav pedagogiky, andragogiky a psychológie. Riaditeľom ústavu je prof. PhDr. I. Kominarec, PhD., Vedúcimi jednotlivých katedrií sú: PhDr. V. Šuťáková, PhD., doc. PhDr. V. Frk, CSc. a PhDr. K. Fuchsová, PhD. Ústav má spolu 28 učiteľov, 2 administratívno-hospodárske zamestnankyne, odbornú referentku pre kontinuálne vzdelávanie a manažérku pedagogických praxí. Súčasťou ústavu je oddelenie pedagogickej praxe, ktoré organizačne a obsahovo zabezpečuje všetky druhy pedagogických praxí na Prešovskej univerzite v Prešove a oddelenie kontinuálneho vzdelávania učiteľov 5. – 12., ktoré zabezpečuje 1. a 2. stupeň ich atestácie.

KATEDRA PEDAGOGIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

V roku 1947 bola v Košiciach zriadená pobočka Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave. Pri tejto pobočke bolo vytvorených 10 ústavov medzi nimi aj Ústav pedagogiky, psychológie a školskej praxe. V roku 1952 sa Pedagogická fakulta presťahovala do Prešova. Tu došlo k premenovaniu ústavu na Katedru pedagogických vied, ktorá sa vnútorne členila na štyri ústavy: ústav pedagogiky, ústav psychológie, ústav hudobnej výchovy a ústav výtvarnej výchovy. Od roku 1959 dochádza k rozdeleniu Katedry pedagogických vied na dve pracoviská: na Pedagogickom inštitúte Katedra pedagogiky a psychológie a na Filozofickej fakulte UPJŠ Katedra pedagogických vied. Názov katedry na FF UPJŠ sa mení od roku 1964 na Katedra pedagogiky a psychológie, v roku 1969 na Katedru všeobecnej pedagogiky a pedagogiky dospelých, v roku 1973 opäť na Katedru pedagogiky a psychológie, ktorý pretrváva až do roku 1976, od roku 1975 na Katedra pedagogiky. Po vzniku Prešovskej univerzity v Prešove v roku 1997 bola Katedra pedagogiky učiteľstva 5. – 12. pričlenená k Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove. V roku 2005 sa vytvoril Ústavu pedagogiky a psychológie, neskôr doplneného o andragogiku, ktorého súčasťou je Katedra pedagogiky až do súčasnosti.

Vedúci pracoviska

doc. PhDr. Jozef Koščo, CSc. (1947 – 1952), prof. PhDr. Ján Hvozdič, CSc. (1953 – 1959), doc. PhDr. Jozef Šperka, CSc. (1959 – 1964), prof. PhDr. Andrej Čuma, CSc. (1959 – 1972), prof. PhDr. Michal Ričalka, CSc. (1972 – 1989), doc. PhDr. Igor Spišiak, CSc. (1990 – 1992), prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD. (1992 – 1999), prof. PhDr. Milan Darák, PhD. (1999 – 2005), prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD. (2005 – 2008), PhDr. Valentína Šuťáková, PhD. (od r. 2008)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 1 profesor, 2 docenti, 6 odborných asistentov s PhD., 11 interných doktorandov, 1 administratívno-technická pracovníčka a 1 manažérka pre pedagogickú prax.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra pedagogiky mala v 70. rokoch účelové zariadenie pre potreby prípravy študentov. Bolo to elektrotechnické laboratórium, ktoré bolo vybudované ako základné pracovisko pre cvičenia s didaktickou technikou. V súčasnosti má Katedra pedagogiky jednu špecializovanú učebňu, ktorá sa postupne modernizuje pre potreby pedagogickej prípravy študentov učiteľstva a neučiteľských odborov.

Akreditované študijné programy a práva

Katedra pedagogiky je garantom štúdia učiteľstva 5. – 12. na Prešovskej univerzite, kde zabezpečuje výučbu pedagogických disciplín pre študentov učiteľstva a organizáciu všetkých druhov pedagogických praxí pre študentov učiteľstva v dennej forme štúdia.

- spoločenskovedný a pedagogicko-psychologický základ učiteľstva akademických, umeleckých a výchovných, profesijných predmetov a praktickej prípravy 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1. a 2. stupeň (garant prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD.)
- 1. stupeň učiteľstvo akademických predmetov 1.1.1, pedagogika (garant doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.)
- 1. stupeň učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy 1.1.2, externé štúdium (garant doc. PhDr. Irena Antoníčová, PhD.)
- 1. stupeň vychovávateľstvo 1.1.4, externé štúdium (garant doc. PhDr. Viliam Kubáni, PhD.)
- 2. stupeň učiteľstvo akademických predmetov 1.1.1, pedagogika (garant prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD.)
- 3. stupeň 1.1.4, pedagogika (garant prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD., spolugaranti doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD., doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.)
- rigorózne konanie v odbore pedagogika (od roku 1968) a sociálna pedagogika predseda A. Čuma, M. Darák, I. Kominarec, N. Krajčová

Vedecko-výskumné aktivity

Vedecko-výskumné aktivity boli v predchádzajúcom období zamerané najmä na komeniologické otázky, učňovské školstvo a mimoškolskú a predškolskú problematiku. Obzvlášť významná bola aktivita Katedry pedagogiky pri uskutočňovaní medzinárodných komeniologických konferencií a seminárov (7 podujatí), ktoré sa uskutočnili v rokoch 1970 – 1992. V súčasnosti sa vedecko-výskumná činnosť katedry zameriava najmä na tieto oblasti: sociológia výchovy a rodinná výchova, príprava učiteľov, sociálno-patologické problémy výchovy, edukácia rómskych detí, multikultúrna výchova, kompetencie učiteľa a žiaka. Katedra pripravila a realizovala projekt Európskeho sociálneho fondu so zameraním na uplatnenie absolventov vysokých škôl na trhu práce získaním ich pedagogickej spôsobilosti. Za posledné obdobie sa realizovalo 7 základných projektov, z toho 4 VEGA, 2 inštitucionálne a 1 ESF. V nadväznosti na riešené výskumné projekty, katedra realizovala viaceré vedecké podujatia s domácou a medzinárodnou účasťou.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra v rámci svojich vedecko-výskumných aktivít vydala viaceré zborníky z vedeckých konferencií a seminárov, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Od svojho vzniku mala Katedra pedagogiky rozvinutú širokú základňu spolupráce s inými pedagogickými vysokoškolskými pracoviskami v bývalom Československu ako aj v zahraničí. V rámci Slovenska to bola a je spolupráca najmä s Katedrou pedagogiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Katedrou pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici a Katedrou pedagogiky Pedagogickej fakulty UCM v Nitre. V Českej republike bola a je spolupráca s Katedrou pedagogiky Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, s Katedrou pedagogiky Filozofickej fakulty Palackého univerzity v Olomouci, s Katedrou pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity v Hradci Králové a i.

S Poľskou republikou je úzka spolupráca najmä s Inštitútom pedagogiky a psychológie Univerzity v Rzeszowe a Katedrou pedagogiky Vysokej školy jazykov v Czesochowe, v Maďarsku s Vysokou školou pedagogickou v Nyiregyhaze. Aktívnu spoluprácu vykazovala katedra aj s ústrednými vedeckými inštitúciami a to predovšetkým ČSAV v Prahe a SAV v Bratislave, s Výskumným ústavom pedagogickým v Bratislave, Pedagogickým ústavom J. A. Komenského v Prahe a najmä jeho komeniologickou sekciou ako aj s Múzeom J.A. Komenského v Uherském Brodě.

KATEDRA ANDRAGOGIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Počiatky súčasnej Katedry andragogiky v Prešove spadajú do roku 1964, keď na Filozofickej fakulte v Prešove UPJŠ v Košiciach bola založená Katedra osvetu – ako prvá tohto zamerania na Slovensku. K zmene názvu katedry došlo v škol. roku 1966/1967, kedy sa premenovala na Katedru pedagogiky dospelých a osvetu. Významná organizačná zmena zasiahla do života katedry od začiatku škol. roku 1969/1970, keď sa pedagógovia rozdelili do dvoch samostatných katedier. Prvou z nich bola Katedra teórie a sociológie kultúry – prvá katedra daného zamerania v Československu, do škol. roku 1972/1973, kedy sa opäť zlúčili členovia Katedry teórie a sociológie kultúry a časť členov z Katedry pedagogiky a pedagogiky dospelých (členovia, ktorí do nej prešli v roku 1969) a vytvorili spoločnú Katedru výchovy a vzdelávania dospelých. V danom školskom roku nastali zásadné zmeny v profilácii odboru a zmenil sa aj názov študijného odboru na „Výchova a vzdelávanie dospelých“. Od 1. septembra 1981 došlo k zlúčeniu dvoch katedier: Katedry výchovy a vzdelávania dospelých a Katedry pedagogiky vysokých škôl a vznikla tak spoločná Katedra vysokoškolskej pedagogiky, výchovy a vzdelávania dospelých. Začiatkom roka 1990 došlo i k zmene názvu na Katedru pedagogiky a vzdelávania dospelých. V nasledujúcom školskom roku, t. j. 1990/1991 sa katedra rozdelila na samostatnú Katedru pedagogiky a Katedru vzdelávania dospelých. Následne sa v roku 1997 Katedra vzdelávania dospelých premenovala na Katedru vzdelávania dospelých a sociálnej práce. Na základe schválenia nového Štatútu FF PU sa od škol. roka 2005/2006 stali novou základnou organizačnou jednotkou fakulty vedecko-pedagogické pracoviská – inštitúty. Na pôde FF PU bol jedným z novovytvorených aj Inštitút edukológie a sociálnej práce. Tento stav však trval iba jeden školský rok, pretože od 1. septembra 2006 došlo k zániku Katedry pedagogiky na FF PU a k rozdeleniu spoločnej Katedry sociálnej práce a andragogiky na Katedru sociálnej práce a Katedru andragogiky, Katedra andragogiky, ktorá sa v rámci integračných procesov stala od 1. 10. 2010 súčasťou Ústavu pedagogiky, andragogiky a psychológie Fakulty humanitných a prírodných vied PUv Prešove.

Vedúci pracoviska

PhDr. Ján Misal (1964 – 1965), PhDr. Štefan Mereš, CSc. (1966 – 1968), PhDr. Ing. Jozef Kubovský (1968 – 1981), prof. PhDr. Andrej Čuma, CSc. (1981 – 1990), doc. PhDr. Marta Bačová, CSc. (1990 – 1991), prof. PhDr. Anna Tokárová, CSc. (1991 – 2006), doc. PhDr. Vladimír Frk, CSc. (od r. 2006)

Personálna štruktúra

prof. zw. Dr. hab. Bagdan Śliwerski, doc. PhDr. Marta Bačová, CSc., doc. PhDr. Vladimír Frk, CSc., doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD., doc. PhDr. Ivana Pirohová, PhD., Mgr. Gizela Brutovska, PhD., PhDr. Branislav Frk, PhD., PhDr. Milan Goga, CSc., PhDr. Martina Lenhardtová, PhD., PhDr. Marek Lukáč, PhD., PhDr. Katarína Mayerová, PhD.

Akreditované študijné programy

- bakalársky študijný program andragogiky v študijnom odbore 1.1.9 Andragogika (garant doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.)
- magisterský študijný program andragogiky v študijnom odbore 1.1.9 Andragogika (garant prof. zw. Dr. hab. Bogdan Śliwerski)

Vedecko-výskumné aktivity

V oblasti vedeckej a výskumnej činnosti sa zameriava najmä na rozvíjanie teoretických základov vied o výchove, andragogiky a na uplatňovanie jeho výsledkov vo vzdelávacom procese a spoločenskej praxi. Predmetom teoretického a aplikovaného výskumu je problematika aktivizácie a skvalitňovania života sociálne a zdravotne postihnutých jedincov a skupín, proces efektívneho riadenia a rozvoja ľudských zdrojov – najmä ďalšieho vzdelávania zamestnancov v organizáciach, problematika záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít v oblasti kultúry. K týmto hlavným témam bol riešený i grantový projekt VEGA „Aktivizácia ľudského potenciálu prostredníctvom vzdelávania dospelých a sociálnej práce“. V rokoch 2000 – 2002 kolektív katedry riešil vedecko-výskumnú úlohu VEGA – 1/7550/20 „Kvalita života v sociálnych kontextoch globalizácie a výkonovej spoločnosti“. Grantová úloha VEGA č. 1/0457/03 riešená v rokoch 2003 – 2005 s názvom „Kvalita života – kvalitou sociálnej práce a vzdelávania dospelých“ sa zaoberala vybranými otázkami teórie a praxe kvality života a analyzovala najmä stimuly a prekážky ovplyvňovania kvality života jednotlivcov a skupín. Katedra sa podieľala na realizácii Projektu PHARE „Zlepšenie podmienok pre vstup mladých Rómov na trh práce“, ako súčasť projektu „Zlepšenie situácie Rómov v Slovenskej republike v roku 2003“. Jeho prijímateľom bol Národný úrad práce a Úrad vlády SR, Sekcia ľudských práv a menšín. V rokoch 2003-2004 katedra realizovala spoločnú Grantovú úlohu Národného úradu práce a VÚC v Prešove „Integrácia zdravotne postihnutých podporovaným zamestnávaním“. Poslednou spoločnou výskumnou grantovou úlohou inštitútu pre roky 2006-2008 bola úloha VEGA č. 1/3649/06 s názvom „Úloha sociálnej práce a vzdelávania dospelých v spoločnosti založenej na poznatkoch a v štáte verejného blaha.“ Členovia katedry realizovali pilotný projekt „Učiaci sa región Prešovského samosprávneho kraja“ reg. číslo projektu: SOP LZ 2005/NP1-079, Kód ITMS: 11230220497, ktorý bol realizovaný v období 1. 12. 2006 – 31. 11. 2008. Okrem uvedených kolektívnych grantových projektov sa jej jednotliví členovia podieľali ako riešitelia a spoluzodpovední riešitelia na grantových úlohách VEGA iných pracovísk: FF PU v Prešove, FF UPJŠ Košice, SAV, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, resp. sú zapojení do medzinárodných projektov alebo do projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Edičná a publikačná činnosť

Edičná a publikačná činnosť členov katedry je značne rozsiahla v rámci ktorej bolo vydaných 19 monografií (doma i v zahraničí), boli vydané zborníky z vedeckých konferencií, učebné texty a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra dlhodobo spolupracuje s univerzitami a to najmä v Českej republike (Praha, Olomouc, Ostrava, Zlín) a v Poľskej republike (Varšava, Łódź, Rzeszów).

KATEDRA PSYCHOLÓGIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Začiatky Katedry psychológie ÚPAP FHPV PU siahajú až do roku 1949 – 1950, kedy bol v Prešove zriadený Ústav pedagogiky, psychológie a školskej praxe ako súčasť Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity. V nasledujúcom období pracovisko zabezpečovalo výučbu pedagogických a psychologických disciplín v rámci prípravy budúcich učiteľov. Ďalšia história je spojená s množstvom organizačných zmien. V r. 1975 – 1976 sa po prvýkrát v histórii vysokého školstva na východnom Slovensku na UPJŠ konštituuje samostatná Katedra psychológie. Okrem prípravy absolventov odboru psychológia sa katedra podieľala na zabezpečení psychologickéj zložky všeobecného učiteľského základu. Od r. 1990 bola výučba psychológie na UPJŠ zabezpečovaná Katedrou psychológie Filozofickej fakulty (štúdium odboru psychológia, zabezpečenie psychologických disciplín na učiteľských odboroch FF), a Katedrou psychológie Pedagogickej fakulty (zabezpečenie výučby psychologických disciplín na učiteľských odboroch pre 1. – 4. ročník a pre 5. – 12. ročník). K ďalším zmenám došlo v r. 1997 – 1998 kedy vznikla Prešovská univerzita v Prešove a podoba katedier psychológie sa znovu modifikovala, pričom priamou predchodkyňou súčasnej katedry bola Katedra psychológie novovzniknutej Fakulty humanitných a prírodných vied PU, ktorá zabezpečovala výučbu psychologických

disciplín v rámci učiteľských odborov pre 5. – 12. ročník na FHPV. Súčasnú podobu a organizačné začlenenie získala katedra v r. 2004 vznikom Ústavu pedagogiky a psychológie s celouniverzitnou pôsobnosťou (v r. 2010 bola k ústavu pričlenená aj katedra andragogiky), kedy došlo k jednoznačnému vymedzeniu jej pôsobenia na všetky učiteľské odbory v rámci PU (t.z. že pôsobí na učiteľských odboroch 5. – 12. na FHPV, FF a FŠ).

Vedúci pracoviska

V rokoch 1949 – 1974 boli vedúcimi katedry postupne Ján Koščo, Ján Hvozdiák a Karol Gunda. V rokoch 1975 – 1989 katedru viedli František Olejár, Ľubica Fábryová a Viliam Kubáni. V rokoch 1990 – 2008 boli vedúcimi katedry Viliam Kubáni a Irena Antoničová. Od roku 2009 je vedúcou katedry Katarína Fuchsová.

Personálna štruktúra

Aktuálne personálne obsadenie katedry je nasledovné: 3 docenti – doc. Viliam Kubáni, PhD., doc. PhDr. Ľuba Končeková, PhD., doc. PhDr. Irena Antoničová, PhD., 4 odborní asistenti – PhDr. Mgr. Katarína Fuchsová, PhD., Mgr. Jana Kapová, PhD., PhDr. Milan Slávik, PhD., Mgr. Ivana Matejovská, PhD. V r. 2011 svoje dlhoročné pôsobenie na katedre ukončili doc. PhDr. Eva Drotárová, PhD. a doc. PhDr. Ľubica Gáborová, PhD.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

V súčasnosti má katedra 1 učebňu, ktorú chce postupne modernizovať. Učebňa je určená pre výučbu psychologických disciplín a pre psychologický výcvik študentov učiteľstva a neučiteľských študijných programov pedagogiky.

Akreditované študijné programy a práva

Katedra psychológie FHPV v súčasnosti nemá vlastný akreditovaný študijný program. V rámci Prešovskej univerzity sa štúdium odboru psychológia realizuje na Filozofickej fakulte. Katedra psychológie FHPV zabezpečuje:

- **na celouniverzitnej úrovni:**
výučbu psychologických disciplín v rámci spoločensko-vedného a pedagogicko-psychologického základu v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia študijných odborov učiteľstvo akademických predmetov, učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov, učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy v dennej forme štúdia
- **na fakultnej úrovni:**
 - a) výučbu psychologických disciplín v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia študijného odboru pedagogika v kombinácii v dennej forme štúdia,
 - b) výučbu psychologických disciplín v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia odboru andragogika v dennej a externej forme,
 - c) výučbu psychologických disciplín v bakalárskom stupni štúdia študijných odborov vychovávateľstvo a učiteľstvo profesijných predmetov a praktickej prípravy v externej forme štúdia,
 - d) výučbu psychologických disciplín v magisterskom stupni štúdia študijného odboru pedagogika – sociálna pedagogika v externej forme štúdia.

Vedecko-výskumné aktivity

Na katedre boli riešené viaceré výskumné úlohy KEGA a VEGA. V posledných rokoch katedra ukončila riešenie výskumnej úlohy v rámci projektu VEGA č. 1/3638/06 s názvom Diskriminácia, mobbing, bullying v pracovnom procese, z ďalších to boli napr. Komplexný poradenský program psychologickej starostlivosti o vysokoškolákov, Zmenené stavy vedomia ako facilitátory tvorivých a učebných schopností, Nondirektívny prístup vo výchove a vzdelávaní učiteľov, Metodicko-odborná a materiálna príprava študijného programu Hudobná výchova pre nevidiacich a slabozrakých, Fenomén zla v súčasnom umení pre deti a mládež, Komunikatívne kompetencie v interkultúrnom edukačnom prostredí, Syndróm vyhorenia u pracovníkov pôsobiacich v cirkevných, charitatívnych a sociálnych zariadeniach. K. Fuchsová je spoluriešiteľkou

medzinárodného výskumného projektu DAPHNE III podporovaného Európskym spoločenstvom „An indirect harmful effect of violence: victimizing the child and re-victimizing the woman-mother through her child's exposure to violence against herself“ (2009 – 2011) a tiež bola členkou riešiteľského tímu úspešne ukončeného projektu KEGA 026-018PU-4/2010 „Analýza hudobno-pedagogických systémov a koncepcií v kontexte súčasnej tvorby skladateľov pre deti a mládež“.

Edičná a publikačná činnosť

Výsledky riešených výskumných úloh publikujú členovia katedry vo vedeckých štúdiách a monografiách. Medzi najvýznamnejšie a najnovšie monografie členov katedry patria: Vývinová psychológia autorky Ľuby Končekovej, Všeobecná psychológia a Psychológia práce autora Viliama Kubániho, Týrané dieťa a Manažment pracovnej motivácie autorky Kataríny Fuchsovej. V roku 2006 katedra začala vydávať v elektronickej podobe časopis Psychologická revue, v ktorom sú publikované výsledky vedecko-výskumnej práce členov katedry.

Medzinárodná spolupráca

V rámci Ústavu pedagogiky, andragogiky a psychológie má katedra podpísanú dohodu o spolupráci s Inštitútom pedagogiky a psychológie Rzeszowskej univerzity v Rzeszowe, (Poľsko).

CENTRUM VÝPOČTOVEJ TECHNIKY FHPV PU V PREŠOVE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešného CVT bolo Výpočtové pracovisko prešovskej časti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, ktoré vzniklo v roku 1978. Jeho rozdelením vzniklo v roku 1992 Laboratórium výpočtovej techniky na Pedagogickej fakulte. V roku 1997, keď vznikla Fakulta humanitných a prírodných vied, dostalo pracovisko súčasný názov – Centrum výpočtovej techniky (CVT).

Vedúci pracoviska

Vedúcimi CVT boli postupne Ing. Alexej Petrík, RNDr. Vladimír Mudrák, RNDr. Štefan Šimon, Ing. Štefan Poliak, Ing. Jozef Kolčiter. V súčasnosti je vedúcim pracoviska Ing. Miroslav Ganaj.

Personálna štruktúra

Na pracovisku pôsobia špecialisti so zameraním na výpočtovú techniku a informatiku s vysokoškolským vzdelaním a operátorka so stredoškolským vzdelaním.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko pre potreby celej fakulty prevádzkuje sieťové centrum a niekoľko učební výpočtovej techniky a informačno-komunikačné technológie vo všetkých učebniach fakulty. Podieľa sa na budovaní a prevádzke Slovenskej akademickej dátovej siete (SANET) v meste Prešov a celom Prešovskom kraji.

Vedecko-výskumná práca v laboratóriách katedry biológie

Špičková analytická technika na identifikáciu prírodných látok v laboratóriu katedry ekológie

Štúdium PhD. študentov na katedre geografie a regionálneho rozvoja

Skupinová práca pri predmete pedagogické techniky rozvoja osobnosti

FAKULTA MANAŽMENTU

Dekani fakulty od vzniku PU

*prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.
(2004 – 2012)*

Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove

prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.

Vznik a vývoj univerzitného štúdia manažmentu v Prešove a Fakulty manažmentu

Časové obdobie od vzniku prvého univerzitného magisterského štúdia manažmentu (t. j. personálneho manažmentu) na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika Košice so sídlom v Prešove počas nežnej revolúcie v akademickom roku 1989/1990 až po súčasný stav Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove v decembri r. 2012 možno rozdeliť do 8 vývojových etáp.

Do Nežnej revolúcie 1989/1990 bolo štúdium moderného manažmentu – príznačného pre krajiny vyspelej civilizácie – v našich podmienkach nemožné. Súčasne žiadne vysokoškolské štúdium ekonomických študijných odborov a programov dovtedy v Prešove nikdy neexistovalo.

Každá z ôsmich etáp vývoja od akad. r. 1989/1990 predstavuje vývojovú fázu, ktorá výrazným spôsobom ovplyvnila ďalšie smerovanie a rozvoj terajšej Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. Prvé štúdium manažmentu na univerzite v Prešove v roku 1989/1990 vzniklo z iniciatívy v tom čase odborného asistenta Filozofickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika, absolventa Fakulty riadenia Vysokej školy ekonomickej Bratislava (odbor automatizované systémy riadenia v ekonomike) Ing. Dr. Róberta Štefka. Postupne v r. 1995 založil prvú Katedru manažmentu FF UPJŠ, ktorú viedol do vzniku Fakulty manažmentu PU v Prešove.

V r. 2004 ako docent v odbore Podniková ekonomika a management (habilitovaný na Ekonomickej fakulte VŠB TU Ostrava) a „Ph.D.“ v odbore Řízení a ekonomika podniku (absolvované na Podnikohospodárskej fakulte na Vysokej škole ekonomickej Praha) mal rozhodujúci podiel na vzniku Fakulty manažmentu PU v Prešove.

V súčasnom období prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D. ako riadny profesor (profesor v odbore Podniková ekonomika a management menovaný v Prahe na základe profesorského menovacieho konania na Ekonomickej fakulte VŠB TU Ostrava) je garantom všetkých 3 stupňov štúdia na fakulte, ako aj jej habilitačných a profesorských menovacích konaní. Pri založení fakulty bol poverený riadením fakulty. V doterajšom období existencie fakulty, t. j. v prvých dvoch 4-ročných funkčných volebných obdobiach vykonával funkciu dekana Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove.

Po skončení druhého 4-ročného funkčného obdobia vykonáva v súčasnosti funkciu prodekana pre vedu a výskum a 1. zástupcu dekana, predsedu odborovej komisie doktorandského štúdia Manažment v terciárnej sfére v odbore 3.3.15 Manažment ako aj garanta všetkých jednotlivých stupňov a ďalších práv fakulty.

Chronologicky zoradené vývojové etapy univerzitného štúdia manažmentu v Prešove a Fakulty manažmentu:

1. etapa: Etapa vzniku štúdia manažmentu v Prešove od akademického roka počas Nežnej revolúcie 1989/1990 a jeho prvotného vývoja. do r. 1995.
Ide o etapu zrodu magisterskej študijnej špecializácie Personálny manažment na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika Košice so sídlom v Prešove. Po 5 rokoch od vzniku magisterského štúdia Personálneho manažmentu začalo v r. 1994 prvé bakalárske štúdium Manažmentu turizmu a hotelierstva na Inštitúte turizmu a hotelového manažmentu, ktorý bol na základe uznesenia AS FF UPJŠ inkorporovaný následne do štruktúry Filozofickej fakulty UPJŠ Košice so sídlom v Prešove.
2. etapa: 1995 – 15. 4. 1996 – etapa štandardizácie a rozvoja manažmentu v Prešove končiaca dňom založenia Katedry manažmentu Filozofickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika Košice so sídlom v Prešove (15. 4. 1996) a začatím dynamického rozvoja personálnej štruktúry katedry a výskumu jej členov.

3. etapa: 15. 4. 1996 – január 2004 – etapa rozvoja Katedry manažmentu FF UPJŠ Košice, od r. 1997 FF PU v Prešove, ďalšej akcelerácie výskumu, publikačnej činnosti, akreditácií, personálnej štruktúry. Súčasne sa vyvíjalo štúdium manažmentu turizmu a hotelierstva na Inštitúte turizmu a hotelového manažmentu na tej istej fakulte s pomocou členov Katedry manažmentu FF PU a pod jej garančným krytím. Následne od r. 1997 začalo štúdium Manažmentu verejnej správy na novovzniknutej Fakulte humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove.
4. etapa: 28. január 2004 – 1. október 2004 – etapa akreditácie a vzniku Fakulty manažmentu PU v Prešove a akreditovania jej študijných programov 1. a 2. Stupňa v ekonomickom študijnom odbore 3.3.15 Manažment.
5. etapa: 1. október 2004 – 31. august 2008 – etapa rozvoja Fakulty manažmentu PU v Prešove k dosahovaniu vysokých akademických štandardov, v prvom roku po vzniku fakulty (v r. 2005) súčasne akreditácia doktorandského štúdia Manažment v terciárnej sfére v ekonomickom študijnom odbore 3.3.15 Manažment.
Množstvo každoročných akreditácií a reakreditácií, aj inovácií.
Od 12. 3. 2007 získanie práv habilitácií a profesorských menovacích konaní v ekonomickom odbore 3.3.15 Manažment.
6. etapa: august 2008 – november 2009 – etapa ďalšej katalýzy výskumného gradovania fakulty a tiež etapa obdobia ukončenia komplexnej akreditácie a reakreditovania všetkých práv, vrátane najvyšších.
7. etapa: november 2009 – august 2012 – etapa dobudovania kvalifikačnej štruktúry fakulty (v júni 2012 sú všetci interní učitelia fakulty nositeľmi PhD., pričom absolútna väčšina, t. j. cca 60 interných učiteľov zo 76 učiteľov na interných celých aj čiastkových úväzkoch dosiahla titul PhD. na iných pracoviskách mimo Fakulty manažmentu PU. Na fakulte v tom čase pôsobí 6 interných profesorov a 20 interných docentov.
8. etapa: august 2012 – súčasnosť. Na fakulte bola od októbra 2012 dosiahnutá štruktúra celkovo 10 katedier, ktoré vykonávajú gesciu nad jednotlivými skupinami predmetov a tvoria výskumné tímy relatívne homogénneho resp. príbuzného zamerania.
Fakulta každoročne kontinuálne dosahuje vysoký publikačný výkon vo všetkých sledovaných kategóriách, ktorý naďalej rastie aj v najvýznamnejších kategóriách (zahraničné a domáce monografie, štúdie v karentovaných časopisoch zahraničných a domácich, zahraničné vedecké výstupy, atď.), vysokú úspešnosť v získavaní výskumných grantov. Vydáva 2 výskumné časopisy a usporadúva pravidelné medzinárodné konferencie.
Dnes na fakulte pôsobí 131 interných osôb – 78 interných vedecko-pedagogických pracovníkov – univerzitných učiteľov, 28 interných doktorandov, ktorí majú aj vyučovaniu povinnosť a 25 administratívnych pracovníkov.
Z uvedených 78 interných učiteľov, pôsobiach na fakulte, je 7 profesorov a 21 docentov.
Súčasne začalo od 1. 9. 2012 štúdium ďalších nových študijných programov a špecializácií. Študijné programy sú v 3 rôznych samostatných študijných odboroch (študijné odbory okrem 3.3.15 Manažment aj 8.1.1 Cestovný ruch a 4.3.3 Environmentálny manažment).
Fakulta sa vyznačuje dlhoročne nielen mimoriadne vysokým záujmom o štúdium zo strany uchádzačov, ale aj atraktivitou na trhu práce vysokým záujmom o pracovné miesta interných učiteľov.

Fakulta manažmentu – integrálna súčasť Prešovskej univerzity v Prešove

Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove (FM PU) je vzdelávacou inštitúciou, ktorá poskytuje v prešovskom kraji ako jediná ekonomické univerzitné vzdelanie v oblasti manažmentu, ale aj ale v oblasti turizmu, hotelierstva a kúpeľníctva v odbore cestovný ruch a v oblasti environmentálneho manažmentu. Fakulta manažmentu sa úspešne a dynamicky rozvíja a má dnes jedinečné a nezastupiteľné miesto aj poslanie v štruktúre Prešovskej univerzity aj vo vzťahu k trhu práce, zvlášť k regionálnemu trhu práce.

Pôvodné niektoré magisterské študijné špecializácie terajšej Fakulty manažmentu PU majú v Prešove približne 22-ročnú tradíciu, už od zmeny spoločenských podmienok počas akademického roka 1989/1990. Vďaka dynamickému rozvoju, zameranému najmä na vedecký výskum a na dosahovanie vysokých akademických štandardov (ktoré akcelerovali uvedené 2 desaťročia), sme dosiahli akreditáciu všetkých stupňov štúdia až po akreditovanie práv menovacích konaní univerzitných profesorov.

Na základe akreditácie má Fakulta manažmentu PU práva realizovať:

Bakalárske štúdium:

- Bakalársky ekonomický študijný program Manažment (3-ročný) v dennej aj v externej forme štúdia v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, absolvent získa akademický titul „Bc.“ s prehlbujúcim štúdiom v jednom z povinne voliteľných blokov predmetov špecializujúcich študenta na jednu z oblastí: Manažment ľudských zdrojov, Marketing, Manažment turizmu a hotelierstva, Manažérska informatika..
- Bakalársky ekonomický študijný program v oblasti služieb Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo (3-ročný) v dennej aj v externej forme štúdia v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch, absolvent získa akademický titul „Bc.“.
- Bakalársky ekonomicko-prírodovedecký študijný program Environmentálny manažment (3-ročný) v dennej aj v externej forme štúdia v prírodovednom študijnom odbore 4.3.3 Environmentálny manažment, absolvent získa akademický titul „Bc.“.

Magisterské štúdium:

- Magisterský ekonomický študijný program Manažment (2-ročný) v dennej aj v externej forme štúdia v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, absolvent získa akademický titul „Mgr.“ s prehlbujúcim štúdiom v jednom z povinne voliteľných blokov predmetov špecializujúcich študenta na jednu z oblastí: Manažment ľudských zdrojov, Marketing, Manažment turizmu a hotelierstva, Environmentálny manažment.
- Doktorské rigorózne konanie v študijnom programe Manažment v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, absolvent získa akademický titul „PhD.“.

Doktorandské štúdium:

- Doktorandský ekonomický študijný program Manažment v terciárnej sfére (4-ročný v dennom štúdiu a 5-ročný v externom štúdiu) v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, absolvent získa akademický titul „PhD.“.

Získavanie najvyšších vedecko-pedagogických titulov:

- Docentské habilitačné konanie v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, so získaním vedecko-pedagogického titulu „docent“.
- Profesorské vymenúvacie konanie v študijnom odbore 3.3.15. Manažment, so získaním vedecko-pedagogického titulu univerzitný „profesor“.

V magisterskom štúdiu manažmentu môže pokračovať každý absolvent štúdia ktoréhokoľvek z 3 bakalárskych študijných programov (odborov) realizovaných na Fakulte manažmentu PU, ktorý splní príslušné kritériá prijímacieho konania na magisterský stupeň. Po skončení magisterského štúdia môže uchádzač na základe úspešnej rigorózneho skúšky a obhajoby rigorózneho práce získať titul doktora PhD.

Doktorandské štúdium (študijného programu Manažment v terciárnej sfére) ponúka Fakulta manažmentu analogicky pre ktoréhokoľvek absolventa magisterského štúdia, ktorý splní kritériá pre prijatie na doktorandské štúdium. Talentovaný študent tak môže odborne rásť od bakalárskeho absolventa – cez všetky stupne vzdelania – až po najvyšší, t. j. univerzitného profesora.

Za kľúčové determinanty rozvoja považuje Fakulta manažmentu PU najmä kvalitu štúdia a výskumu na fakulte, ale súčasne veľmi významný je aj profil absolventov všetkých dohromady 5 študijných programov v 3 rôznych študijných odboroch (v štúdiu vo všetkých 3 stupňoch štúdia v dennej aj externej forme) vo vzťahu k okoliu, k spoločnosti a praxi.

Štúdium vytvára vzdelanostné predpoklady, ktoré vedú v prípade osobných schopností k možnostiam uplatniť sa na trhu práce vo viacerých nasledujúcich ekonomických a manažérskych oblastiach.

Manažment na FM PU

Študijný program ekonomického študijného odboru 3.3.15 Manažment na základe štruktúry predovšetkým ekonomických disciplín má za cieľ rozvíjať u študentov predpoklady pre možnosti uplatniť sa podľa svojich schopností v ekonomických oblastiach a ekonomických pozíciách a činnostiach podnikov a ďalších organizácií. Popri povinných predmetoch, ktoré tvoria pre všetkých študentov rovnakú väčšinovú bázu v oblasti podnikovej ekonomiky a manažmentu a ďalších povinných disciplín, majú si študenti možnosť v prvom stupni štúdia vybrať jeden zo štyroch blokov povinne voliteľných predmetov, ktoré počas celého štúdia prehlbujú učivo v oblasti niektorých povinných disciplín a tak špecializujú tak študenta (sú to manažment ľudských zdrojov, marketing, manažment turizmu a hotelierstva manažérska informatika).

V druhom stupni štúdia študijného programu manažment si môže študent vybrať povinne voliteľný blok predmetov v oblasti jedného z troch študijných programov študovaných v prvom stupni štúdia na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove.

Vo vyspelých krajinách práve univerzitné študijné odbory a programy tohto typu patria medzi tie, ktoré vytvárajú u svojich absolventov predpoklady a možnosti, aby sa títo absolventi mohli stávať katalyzátormi úspešných zmien v podnikoch aj v ďalších organizáciách. Súčasne sú u študentov rozvíjané aj predpoklady a znalosti, ktoré v prípade osobnostného potenciálu zvyšujú možnosť kvalifikovaného vytvárania potrebných nových podnikov (a tak aj nových pracovných miest). Prirodzene, makroekonomické prostredie, situácia krajiny, hospodárske krízy a ďalšie pôsobenie okolia majú silný a nepopierateľný vplyv na možnosti uplatnenia sa absolventov všetkých odborov vysokých škôl a významné sú všetky atribúty a danosti absolventa ako osobnosti. Popri bazálnom ekonomickom vzdelaní (a absolvovaných manažérskych predmetoch) spolupôsobia (a sú istou podmienkou) na možnosti dosahovania rôznych manažérskych pozícií súčasne ďalšie schopnosti a danosti absolventov, talent aj skúsenosti.

Cieľom a ambíciou je na báze kvalifikácie, znalostí a prejavovaných vlôh prispievať k zvyšovaniu konkurenčnej schopnosti podnikov, následne k rastu hrubého domáceho produktu krajiny a tým k zväčšovaniu zdrojov aj pre mnohé oblasti verejného sektora, ako je sociálna sféra, verejné školstvo, verejné zdravotníctvo a pod., ku zvyšovaniu blahobytu spoločnosti a kvality života jej občanov.

Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo na FM PU

U absolventov študijných odborov v oblasti cestovného ruchu, zvlášť turizmu, hotelierstva, kúpeľníctva (popri dosiaľ uvedenom) je snaha rozvíjať ich predpoklady a možnosti prispievať významnou mierou aj k rozvoju regiónov, aj k celkovému rozvoju v širšom kontexte ďalších naviazaných rozvíjajúcich sa oblastí služieb, ťahaných turizmom, vytvárajúcich ďalšie pracovné miesta, a prispievať tak aj k znižovaniu nezamestnanosti. S pozitívnymi implikáciami aj v raste regionálneho HDP, ako aj vo využití daností nášho regiónu. Prirodzene ide iba o časť možností uplatnenia absolventov študijného programu Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo (v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch). Význam v tomto kontexte je ešte umocnený v časoch hospodárskych kríz a bezprostredného následného vývoja.

Environmentálny manažment na FM PU

O význame environmentalistiky a jej pozitívnych dôsledkoch a nevyhnutnosti environmentálneho manažmentu (vrátane environmentálneho účtovníctva a financií, environmentálneho marketingu, práva, atď.) v podmienkach konkrétnych vážnych problémov firiem aj spoločnosti v tejto oblasti, aj v kontexte globalizácie povedomia a životne potrebných stratégií podnikania „environmental friendly“ a nevyhnutnosti produktov s týmito atribútmi – niet dnes pochýb.

Výsledkom pozitívneho vývoja fakulty a neustáleho zlepšovania kvalifikačnej štruktúry fakulty bolo dosiahnutie stavu, keď v k 30. novembri 2012 súčet pracovníkov v internom pracovnom pomere a interných (t. j. vyučujúcich) doktorandov vo vzťahu k študentom bakalárskeho a magisterského štúdia je spolu 131 interných osôb, z toho:

- 78 interných vedecko-pedagogických pracovníkov – univerzitných učiteľov,
- 28 interných doktorandov, ktorí majú aj vyučovaniu povinnosť,
- 25 administratívnych pracovníkov.

Zo 78 interných vedecko-pedagogických pracovníkov – univerzitných učiteľov na fakulte je:

- 7 univerzitných profesorov (z toho 6 na plný interný úväzok a 1 profesor na polovičný úväzok),
- 21 interných docentov (z toho 18 na plný interný úväzok).

Súčasná 100%-ná plná kvalifikácia všetkých interných učiteľov fakulty sa odráža aj v tom, že všetci 78 interní učitelia fakulty sú nositeľmi akademického titulu „PhD.“ Vývoju fakulty, výmene skúseností a myšlienok, pozitívnemu stavu fakulte v zmysle „competitionofideas“ pomáha aj fakt, že spomedzi všetkých 78 interných učiteľov fakulty iba 19 ich získalo svoj titul PhD. na Fakulte manažmentu PU v Prešove. Veľká absolútna väčšina takmer 60 interných učiteľov získala svoj titul PhD. (Ph.D., CSc.) na iných univerzitách, aj zahraničných, napríklad v Českej republike v Prahe, Ostrave, v poľskej Lódži, ďalej v Bratislave, Nitre, Košiciach, v Banskej Bystrici, vo Zvolene, a pod. Na fakulte vyučujú aj významní odborníci z praxe ako externí univerzitní učitelia.

FM PU v Prešove počas svojho vývoja rozvinula svoju štruktúru do 10 katedier, na ktorých sú kolektívy pracovníkov vykonávajúcich výskum a pedagogickú činnosť v danej spoločnej a užšej príbuznej oblasti. Každá z týchto katedier prispieva svojím dielom k profilu absolventa 5 akreditovaných študijných programov (vždy v dennej aj v externej forme štúdia) v 3 rôznych študijných odboroch, ako aj ďalších práv na základe akreditácie. Štruktúra katedier je nasledovná:

- Katedra ekonómie a ekonomiky,
- Katedra financií a účtovníctva,
- Katedra manažmentu,
- Katedra marketingu a medzinárodného obchodu,
- Katedra environmentálneho manažmentu,
- Katedra turizmu a hotelového manažmentu,
- Katedra kvantitatívnych metód a manažérskej informatiky,

- Katedra manažérskej psychológie,
- Katedra práva,
- Katedra interkulturálnej komunikácie.

Prioritná je akcelerácia rozvoja Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove v týchto oblastiach:

A) Veda a výskum:

- 1) Manažment Fakulty manažmentu PU v Prešove chápe vedecký výskum ako jedinú cestu v rozvoji fakulty k dosahovaniu vysokých akademických štandardov a výskumnú prácu ako základnú a neoddeliteľnú súčasť práce každého vysokoškolského pedagóga FM PU v Prešove. Manažment Fakulty manažmentu presadzuje toto kritérium aj v personálnej politike s absolútnou dominanciou.
- 2) Pracovníci fakulty doposiaľ úspešne vyriešili 35 výskumných projektov, z toho 21 výskumných grantov z externých grantových agentúr a z nich 7 medzinárodných projektov. V roku 2011 bolo úspešne ukončené riešenie 19 výskumných grantov (5 z externých grantových agentúr – 2 projekty VEGA a 1 projekt KEGA, 2 medzinárodné grantové projekty APVV MVTs a 14 interných výskumných projektov. V súčasnosti pracovníci riešia 8 výskumných grantov v rámci externých grantových agentúr, z toho sú 4 medzinárodné projekty. Ďalších 7 projektov v grantovej agentúre VEGA je schválených na financovanie.
- 3) Vedecký fakultný časopis JOURNAL OF MANAGEMENT AND BUSINESS: RESEARCH AND PRACTICE – ČASOPIS PRE MANAŽMENT A PODNIKANIE: VÝSKUM A PRAX, ktorý vydáva Fakulta manažmentu PU v Prešove ako svoje periodikum.
- 4) G A M A – Grantová agentúra pre výskum v manažmente Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. V tejto agentúre súťažia a získavajú výskumné granty uchádzači s najkvalitnejšími výskumnými projektmi, ktoré sú internými výskumnými grantmi (konkrétne sú uvedené v ďalšom texte publikácie). V roku 2011 bolo úspešne ukončených 14 projektov a v súčasnosti sa v rámci tejto agentúry rieši 16 interných výskumných projektov.
- 5) Fakulta organizuje pravidelné medzinárodné vedecké konferencie, podieľa sa na organizácii ďalších medzinárodných konferencií a jej vedecko-pedagogickí pracovníci vystupujú na vedeckých konferenciách v zahraničí a na Slovensku (v ďalšom texte).
- 6) Jedným z výskumných výsledkov je dokončené úspešné riešenie úloh fakulty ako súčasti centra excelentnosti SAV s názvom „Centrum excelentnosti výskumu kognícií (CEVKOG). Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove ako organizácia bola v od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2010 súčasťou centra excelentnosti SAV, ktoré vzniklo na základe Uznesenia č. 588 Predsedníctva Slovenskej akadémie vied (zo dňa 12. 12. 2006).
- 7) Aj keď mohutný publikačný výkon vedecko-pedagogických pracovníkov fakulty naďalej dynamicky rastie, vedenie fakulty sa snaží motivovať pracovníkov predovšetkým k publikovaniu hodnotných publikačných jednotiek (publikovanie monografií, publikovanie v karentovaných časopisoch, v zahraničných časopisoch, v učebniciach a pod.).

Napríklad v roku 2011 bolo pracovníkmi fakulty publikovaných 271 publikačných jednotiek (7 vedeckých monografií, 3 články v karentovaných časopisoch, 23 článkov v zahraničných vedeckých časopisoch, 8 vysokoškolských učebníc, z toho 1 zahraničná).
- 8) Ďalšie zvyšovanie náročnosti na kvalitu doktorandského štúdia na Fakulte manažmentu PU. Súčasne zapájanie v maximálne možnej miere aj mladých vedecko-pedagogických pracovníkov do výskumných projektov a do publikovania výsledkov výskumu.

B) Personálny rozvoj FM PU:

Personálny rozvoj fakulty je dôležitou súčasťou stratégie FM PU. Je nutné zdôrazniť predovšetkým kvalifikačný rast pracovníkov ako nevyhnutnú existenčnú podmienku v súvislosti s garantmi študijných programov: Garanti študijných programov sú domáci profesori menovaní prezidentom republiky alebo minimálne domáci habilitovaní docenti v našom odbore. V oboch prípadoch musia byť zamestnaní na plný interný úväzok a spĺňať požiadavku veku do 65 rokov.

Uvedené kritériá spĺňajúci domáci profesori alebo aspoň domáci habilitovaní docenti v našich študijných odboroch (príbuzných odboroch) sú minimálnou existenčnou podmienkou akreditácie bakalárskeho študijného programu. Domáci profesor, ktorý spĺňa uvedené kritériá, je minimálnou existenčnou podmienkou akreditácie magisterského študijného programu. Domáci profesor, spĺňajúci uvedené kritériá, spolu s najmenej dvoma habilitovanými docentmi je minimálnou existenčnou podmienkou akreditácie doktorandského študijného programu.

Bez garanta študijného programu (akreditovaného od r. 2004 podľa súčasných platných pravidiel a akademických štandardov) nie je možná existencia študijného programu (podľa kritérií Akreditačnej komisie, poradného orgánu Vlády SR). Bez garantov študijných programov (akreditovaných od r. 2004) preto nie je možná ani existencia fakulty. Kvalifikačný rast pracovníkov fakulty je preto zo strategického hľadiska základnou podmienkou prežitia a rozvoja fakulty.

C) Rozvoj vzdelávacej ponuky FM PU:

- a) Prioritou fakulty je aj ďalšie rozširovanie a skvalitňovanie vzdelávacej ponuky, v rámci potrebných nových študijných programov a voliteľných predmetov v súlade so spoločenskou objednávkou, s vývojom trhu práce, s potrebami prešovského regiónu a so zohľadnením vzdelávacích ponúk konkurenčných pracovísk.
- b) Je potrebné zvlášť zdôrazniť významné špecifikum vzdelávacej ponuky a absolventov Fakulty manažmentu PU v rámci štruktúry ponuky celej Prešovskej univerzity ako prirodzeného regionálneho centra vzdelanosti a univerzitného vzdelávania vo vzťahu k regionálnym potrebám a k znižovaniu nezamestnanosti.
- c) Práve absolventi študijných programov študovaných na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove sa môžu uplatniť nielen v závislej činnosti, t. j. ako zamestnanci podnikov a ďalších organizácií, vrátane zamestnancov v organizáciách verejného sektora či mimovládnych organizáciách. Majú predpoklady aj pre kvalifikované zakladanie úspešných a stabilných podnikov, pre kvalifikované manažovanie a rozširovanie už existujúcich podnikov, čo sú práve základné faktory a podmienky pre vytváranie nových pracovných miest, pre reálne znižovanie nezamestnanosti v našom regióne aj na Slovensku.
- d) Je nutné zdôrazniť, že z hľadiska platného klasifikačného systému slovenského aj (v tomto analogického európskeho) náš študijný odbor 3.3.15 Manažment, patrí do širšej oblasti poznania 3.3. Ekonomia a manažment, absolventi získavajú predpoklady ako ekonómovia a zároveň potenciálni manažéri. Študijný odbor Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo patrí do širšej ekonomickej oblasti 8.1.1 Cestovný ruch, resp. 8 Služby. Študijný odbor 4.3.3 Environmentálny manažment je ponímaný ako interdisciplinárny odbor v kombinácii oblasti prírodných vied a oblasti ekonomiky a manažmentu.

D) Priestorové vybavenie FM PU:

- 1) Fakulta realizuje svoju výučbu predovšetkým v 3 budovách, z čoho 2 sú vlastné (vo vlastníctve Prešovskej univerzity v Prešove) a 1 je prenajatá.
- 2) V súlade s vysokým dopytom po vzdelaní na Fakulte manažmentu PU v Prešove rozvíjame priestorové vybavenie a snažíme sa o jeho ďalšie rozširovanie pomocou fondov Európskej únie aj zo štátneho rozpočtu. Pokračujeme v snahe o zvyšovanie priestorových kapacít, budov, učební, ďalšie skvalitňovanie materiálneho vybavenia pre výskum a výučbu – v spolupráci s rektorátom PU.

E) Študenti a uchádzači o štúdium sú najvýznamnejšou prioritou FM PU:

- 1) Vo vzťahu k študentom je snahou, s podmienkou udržania kvality štúdia a jej ďalšieho zvyšovania, maximálne otvoriť a rozšíriť možnosti prijatia všetkých schopných uchádzačov o štúdium na fakulte. Do takej miery, ako to umožňujú kapacity fakulty (najmä priestorové, ľudské, finančné). V takto vzniknutom internom konkurenčnom prostredí sa môžu všetci študenti prejaviť a dokázať opodstatnenosť svojej existencie na fakulte.
- 2) Už v čase vzniku novej FM PU došlo v stratégii prijímania uchádzačov o štúdium k viacerým významným zmenám. Tento nový model prijímania uchádzačov o štúdium zmenil záujem o štúdium na fakulte z pôvodných 975 uchádzačov o štúdium v akademickom roku 2004/2005 na neuveriteľných cca 4000 uchádzačov odvtedy dosiať každý rok. Dokonca v r. 2006 to bolo k 31. marcu („deadline“) z celkového množstva 10 500 uchádzačov na cca 500 bakalárskych študijných programov celej Prešovskej univerzity na náš jediný študijný program až 5500 uchádzačov, teda na náš jediný študijný program viac, než na súčet ostatných študijných programov Prešovskej univerzity v Prešove. Ústav informácií a prognóz Ministerstva školstva SR vyhodnocuje v posledných rokoch Fakultu manažmentu PU v Prešove ako jednu z „najžiadanejších fakúlt na Slovensku“ (slovenských fakúlt je spolu vyše 120), čo bolo publikované aj vo viacerých periodikách v dennej tlači.
- 3) Napriek uvedenému enormnému záujmu o štúdium na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity však vzhľadom na kapacity je plánovaný počet prijatých do prvého bakalárskeho ročníka na fakultu spolu na terajšie 3 rôzne odbory 320 na denné štúdium (270 na externé štúdium).
- 4) Na doktorandské štúdium plánujeme prijatie cca 7 uchádzačov na interné (denné) doktorandské štúdium a cca 7 uchádzačov na externé doktorandské štúdium. Počty prijatých uchádzačov na interné doktorandské štúdium závisia od budúročného rozpočtu ktorý Prešovská univerzita prideli na Fakultu manažmentu. Aj na doktorandské štúdium pretrváva záujem, ktorý je násobkom možností prijatia na fakultu.
- 5) Rast záujmu o štúdium na FM PU vznikol už v roku 2004, kedy hneď po vzniku fakulty bol zadaný a zverejnený nový objektívny systém podmienok a spôsobu prijímania študentov na štúdium výlučne na základe schváleného a zverejneného algoritmu na báze výsledkov zo strednej školy (maturity) a koeficientov charakterizujúcich kategórie stredných škôl. Poradie uchádzačov spoluvytvára zakomponovaný systém bonifikácie za známky z profilujúcich disciplín (matematika a cudzie neslovenské jazyky).
- 6) Pre najbližšie prijímacie konanie na FM PU v roku 2013 je doterajší systém zlepšený o možnosť vykonať nepovinný SCIO test všeobecných študijných predpokladov (v testovacích centrách v 6 rôznych termínoch, platí aj v prijímacom konaní na iných fakultách českých a slovenských univerzít, vid' www.scio.cz), ktorý je blízky prístupom vedúcim k meraniu inteligencie. Dobrý výsledok tohto nepovinného testu môže výrazne zlepšiť šancu uchádzača pre prijatie na Fakultu manažmentu Prešovskej univerzity aj v prípade horších známok na jeho maturitnom vysvedčení.

- 7) Je potrebné zdôrazniť, že FM PU vzhľadom na svoje limitované kapacity reaguje takto maximálne ústretovo na nával uchádzačov, na pretrvávajúci previs dopytu po štúdiu manažmentu. V prípade nenastúpenia prijatých uchádzačov sa môže posúvať poradie o ten istý počet miest k ďalším uchádzačom o prijatie na štúdium podľa ich pozícií v poradí. Uchádzačom o štúdium odporúčam sledovať webovú stránku fakulty (www.unipo.sk/fm). Prijatý môže byť na základe tohto svojho umiestnenia sa v poradí každý uchádzač, dokonca aj tí, ktorí nematurovali matematiky alebo jazykov – poradie pre prijatie vytvoria všetci.
- 8) FM PU má na všetkých troch stupňoch štúdia (bakalárske, magisterské a doktorandské štúdium) spolu viac ako 2000 študentov. V uvedenom počte sú zahrnutí denní aj externí študenti, pričom počet denných študentov prevažuje.
- 9) Ako už bolo naznačené – po prijatí uvedeného množstva uchádzačov vzniká takto interné konkurenčné prostredie študentov, v ktorom majú všetci šancu úspešne štúdium zvládnuť. Snahou manažmentu FM PU, jej pedagógov a ďalších pracovníkov, je vytvoriť im na štúdium maximálne priaznivé podmienky.

V mnohom záleží nielen od pedagógov, ale aj od samotných študentov FM PU, ako sa bude vytvárať pre akademickú pôdu typické a jedinečné spoločenstvo študentov a vysokoškolských vedecko-pedagogických pracovníkov, spoločenstvo navzájom duševne, ľudsky, myšlienkovito, odborne sa vzájomne obohacujúcich ľudí. V konkurencii myšlienok – „competition of ideas“, ktorá je akcelerátorom pozitívneho vývoja. V zmysle slobodného myslenia, tvorivých prístupov, tolerance, poctivého získavania a aplikácie vedomostí.

Fakulta manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove sa snaží výrazne reagovať na potreby praxe a dosahovať čo najlepšie uplatnenie svojich absolventov. Už samotná štruktúra ponuky 3 bakalárskych študijných programov, spolu s koncepciou magisterského štúdia a doktorandského štúdia jednoznačne a významne posilňuje a rozširuje konkrétne možnosti uplatnenia našich absolventov. V súvislosti s uplatnením absolventov v praxi sú významné aj už uvedené špecializačné povinne voliteľné bloky predmetov prehĺbujúce učivo niektorých povinných disciplín. Na fakulte zároveň pôsobí „prodekan pre prax, uplatnenie absolventov, kvalitu a rozvoj“. Fakulta má ustanovený významný poradný orgán vo vzťahu k praxi, ktorým je Expertná a podnikateľská rada Fakulty manažmentu PU v Prešove (EPR FM PU), ktorá v súčasnosti pozostáva z 31 čelných osobností z podnikateľskej sféry, manažmentu, predstaviteľov samospráv a ďalších významných aktérov nášho regiónu.

Garanti – bakalárske študijné programy:

Program Manažment: prof. Dr. Ing. Róbert Štefko, Ph.D. (odbor Podniková ekonomika a management)

Program Environmentálny manažment: doc. Ing. Peter Adamišin, PhD. (odbor Manažment)

Program Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo: doc. PaedDr. Peter Čuka, PhD. (odbor Geografia a turizmus)

Garant – magisterský študijný program a doktorské rigorózne konania s titulom “PhDr.”:

Program Manažment: prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D. (odbor Podniková ekonomika a management)

Garant a kogaranti – doktorandský študijný program končiaci získaním titulu “PhD.”:

Program Manažment v terciárnej sfére:

Garant: prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D. (odbor Podniková ekonomika a management)

Kogaranti: doc. Ing. Kotulič, PhD. (odbor Manažment), doc. Ing. Tej, PhD. (odbor Manažment)

Garant a kogaranti – habilitácie a profesorské menovacie konania:

Odbor Manažment:

Garant: prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D. (odbor Podniková ekonomika a management)

Kogaranti: doc. Ing. Kotulič, PhD. (odbor Manažment), doc. Ing. Tej, PhD. (odbor Manažment)

FM PU, ako jediná fakulta ekonomického a manažérskeho typu na verejnej univerzite v Prešovskom kraji, plní funkciu prirodzeného vzdelanostného centra Prešovského kraja v tejto odbornej oblasti.

V rámci vytvárania európskeho vysokoškolského priestoru je naďalej rozvíjaná medzinárodná dimenzia fakulty ako uznávanej a akceptovanej akademickej ustanovizne s výskumom a moderným univerzitným systémom štúdia.

Zahraničné vzťahy Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove

1) Dohody na úrovni univerzity – Erasmus:

- Adiyaman University, Adiyaman, Turecko
- Akdeniz University, Antalya, Turecko
- Alexander Technological Educational Institute, Thessaloniky, Grécko
- Atilim University, Ankara, Turecko
- Bronislaw Markiewicz State School of Higher Education in Jaroslaw, Poľsko
- Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turecko
- College of Economy, Tourism and Social Sciences, Kielce, Poľsko
- Haute Ecole Lucia de Brouckere – ISEC, Brusel, Belgicko
- Jagiellonian University in Krakow, Poľsko
- Technological Educational Institute of Kavala, Grécko
- Tomori Pál Főiskola, Kalocsa, Maďarsko
- Transilvania University of Brasov, Brašov, Rumunsko
- University of Łódź, Łódź, Poľsko
- University of Rzeszow, Poľsko
- Université de Savoie, Chambéry, Francúzsko
- Université Paul Sabatier – Toulouse III, Francúzsko
- Univerzita Jána Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem, Česká republika
- Vidzemes Augstskola, Valmiera, Lotyšsko
- Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s., Praha, Česká republika

2) Dohody fakulty o spolupráci

- Akademia Rolnicza w Krakowie, Krakow, Poľsko
- Donetsk Institute of Tourist Business, Doneck, Ukrajina
- Ekonomická fakulta Technickej univerzity VŠB Ostrava, Česká republika
- Faculty of Economics, University of Rzeszow, Poľsko
- Faculty of Organizational Sciences, University of Belgrade, Belehrad, Srbsko
- Institute of Tourism Studies, La Valletta, Malta
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Nowy Sacz, Poľsko
- The College of Hotel Management, Belehrad, Srbsko
- Volyn Institute for Economy and Management, Luck, Ukrajina

3) Podnikateľské organizácie – zahraničné praxe študentov

- Corfu Imperial, Korfu, Grécko
- Sani Resort, Chalkidiki, Grécko

Expertná a podnikateľská rada Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove
Združenie priateľov Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove

1. Ing. Adamko Jozef, PhD., VŠEMVS Bratislava
2. JUDr. Benčíč Jozef, SPINEA, s.r.o.
3. JUDr. Bidovský Anton, Hotel Dukla, a.s. Prešov
4. Ing. Biroš Miroslav, MNM plus Prešov, s.r.o.
5. PhDr. Čížek Eugen, Ezotour, s.r.o. Prešov
6. Dorčák Jozef, EZO, s.r.o. a Mandala, s.r.o.
7. JUDr. Hagyar Pavel, mesto Prešov
8. MUDr. Hanuščák Boris, mesto Bardejov
9. Ing. Hudač Juraj, prednosta, Mestský úrad Vysoké Tatry
10. Ing. Iljuk Jozef, IFOSOFT, v.o.s. Prešov
11. JUDr. Ing. Komora Jaroslav, Bardejovské Kúpele, a.s.
12. Ing. Medvec Ľubomír, Colný úrad Prešov
13. Ing. Mikluš Jozef, dipl. MGMT, Kúpele Vyšné Ružbachy, a.s.
14. Ing. Miľovčík Štefan, mesto Snina
15. Ing. Mňahončák Milan, Chemkostav HSV Humenné, a.s.
16. Ing. Mokoš Ján, primátor mesta Vysoké Tatry
17. Ing. Molčan Miroslav, Semos – stavebná firma, s.r.o. Prešov
18. Ing. Molnár Ján, Automo, s.r.o. a Automo MB, s.r.o. Prešov
19. Ing. Murajda Matúš, G-mor Fashion, s.r.o. a Gemini Fashion, s.r.o. Prešov
20. Ing. Palša Vladimír, CSc., súkromný podnikateľ
21. PhDr. Priščák Jozef, JSP Consult, a.s.
22. Ing. Schneider Karol, Pharmacy, s.r.o. Prešov
23. doc. Ing. Svoboda Milan, CSc. Palivá a stavebniny, a.s. Košice
24. Ing. Šiovič Peter, PhD., Regada, s.r.o. Prešov
25. Ing. Švec Miroslav, Naceva, s.r.o. Prešov
26. Ing. Tomašík Štefan, Uni Credit bank Prešov
27. Ing. Vilim Jozef, Kúpele Nový Smokovec
28. Ing. Vysoký Miloslav, Kontinuita s.r.o. Prešov

Hlavné smerovanie vedecko-výskumnej činnosti Fakulty manažmentu

Od vzniku FM PU sú v rámci jej pracovísk riešené grantové projekty medzinárodné projekty, projekty VEGA, KEGA, APVV, medzinárodné projekty APVV-MVTS, medzinárodné finančné projekty podporované nadáciami, inštitucionálne projekty rezortu MŠ, projekty v rámci Európskeho sociálneho fondu. Internými učiteľmi Fakulty manažmentu PU bolo na fakulte do r. 2012 spolu získaných 33 medzinárodných a domácich výskumných grantov a mnohé ďalšie sú v štádiách úspešného posúdenia zo strany príslušných grantových agentúr. Uvedené projekty nadväzujú na úspešne ukončené a s kladnými výsledkami vyhodnotené grantové výskumné projekty (VEGA, ESF, Phare CBC, atď.), ktoré obhájili členovia kolektívu Fakulty manažmentu PU pred jej vznikom.

V súčasnosti sú na FM PU v Prešove riešené grantové projekty agentúry VEGA. Vedecko-výskumné zameranie týchto projektov je orientované dominantne na problematiku marketingových cenových stratégií, manažmentu regionálneho rozvoja zaostávajúcich regiónov, manažmentu ľudských zdrojov, marketingového manažmentu a komunikácie a na problematiku sociálnej inteligencie v kontexte osobnosti manažéra. Zároveň je na fakulte riešený projekt agentúry APVV venovaný manažmentu riešenia ekologických problémov a v nadväznosti na tento projekt aj projekt agentúry KEGA zameraný na problematiku vytvárania nových učebných pomôcok pre novo kreované manažérske disciplíny študijného programu environmentálny manažment.

Z hľadiska riešenia medzinárodných výskumných projektov sú na fakulte riešené dve úlohy v rámci zamerané na regionálny rozvoj a manažovanie rizikových procesov pri zatepľovaní budov. V tomto kontexte medzinárodných výskumných projektov je potrebné uviesť aj spoločný výskumný projekt s Výskumným ústavom pre nukleárny výskum z Dubna.

Pri hodnotení tejto oblasti je potrebné upozorniť na skutočnosť, že viaceré projekty, ktoré boli v grantovej agentúre VEGA hodnotené ako úspešné, neboli v predošlom období z dôvodu finančných problémov financované a teda ani registrované.

V súvislosti so zvyšujúcim sa počtom vedecko-pedagogických pracovníkov na fakulte, ako aj s požiadavkami akreditácií študijných programov, habilitácií a inaugurácií, udržaní akreditácie Prešovskej univerzity a vedecko-výskumného rozvoja fakulty je nevyhnutné zvýšiť počet realizovaných grantových projektov a to nielen v domácich, ale aj zahraničných grantových agentúrach. Výrazný pozitívny posun v oblasti získavania a úspešného riešenia projektov v dominantných grantových agentúrach na Slovensku sa výrazne prejavil napr. aj pri hodnotení fakulty v rámci reakreditácie študijných programov a pri získaní práv na habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov.

Rozvoj tejto oblasti posilňuje aj v roku 2009 založená Grantová agentúra pre výskum v manažmente Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove (GAMA). Grantová agentúra má predovšetkým pomôcť mladým pedagogickým pracovníkom získať prvé praktické skúsenosti v projektovaní a realizácii výskumných projektov. Jej cieľom je vytvoriť odrazový mostík pre zadávanie výskumných projektov do domácich a zahraničných agentúr. V priebehu roku 2010v rámci tejto výskumnej grantovej agentúry GAMA bolo riešených 14 výskumných projektov, ktoré korešpondovali s celkovým výskumným zameraním Fakulty manažmentu. V r. 2011 bolo riešených taktiež ďalších 14 výskumných grantov a v r. 2012 bolo riešených v tejto výskumnej grantovej agentúre ďalších 15 výskumných grantov. K týmto počtom interných výskumných grantov je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že z externých grantových agentúr získali interní učitelia počas existencie fakulty spolu 33 medzinárodných a domácich výskumných grantov. Všetky tie z nich, ktorých doba riešenia uplynula, boli ukončené úspešne. V súčasnosti prebieha spomedzi týchto grantov riešenie 14 výskumných grantov z medzinárodných a domácich grantových agentúr. Mnohé ďalšie výskumné projekty sú v štádiách úspešného posúdenia zo strany príslušných grantových agentúr.

Študenti a štúdium na Fakulte manažmentu

Fakulta manažmentu ponúka v súčasnosti:

V 1. stupni štúdia 3 študijné programy:

- Ekonomický študijný program Manažment, v študijnom odbore 3.3.15 Manažment
- Ekonomicko-prírodovedecký študijný program Environmentálny manažment, v študijnom odbore 4.3.3 Environmentálny manažment
- Ekonomický študijný program v oblasti služieb Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo, v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch

V 2. stupni štúdia:

- Ekonomický študijný program Manažment v študijnom odbore 3.3.15 Manažment

V 3. stupni štúdia

- Ekonomický študijný program Manažment v terciárnej sfére v študijnom odbore 3.3.15 Manažment

Denné štúdium na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove je bezplatné. Za externé štúdium v súlade s opatrením Ministerstva školstva SR horný limit školného je výrazne nižší (približne polovica) vo vzťahu k školnému za štúdium porovnateľných bakalárskych študijných programov súkromných vysokých škôl.

Výber budúcich študentov pre bakalárske štúdium na Fakulte manažmentu PU v Prešove prebieha bez prijímacích pohovorov – zabezpečený je transparentným systémom na základe známok z maturitných vysvedčení všetkých typov stredných škôl, spracovaných algoritmom, ktorý je zverejnený na internetovej stránke fakulty www.unipo.sk/fm alebo www.unipo.sk/fakulta-manazmentu. Od ak. r. 2012/2013 je výber budúcich študentov 1. stupňa štúdia inovovaný o možnosť vykonať nepovinný SCIO test.

K 31. 10. 2012 študovalo na fakulte v 1. až 3. stupni štúdia 2 161 študentov, z toho v dennej forme štúdia 1 495 študentov a v externej forme štúdia 666 študentov. Podiel žien na celkovom počte študentov je 73,7 %. V 1. stupni štúdia študuje na FM PU v Prešove spolu 1 485 študentov, v 2. stupni štúdia študuje 589 študentov a v 3. stupni štúdia 87 študentov.

Fakulta manažmentu PU v Prešove je jedinou fakultou ekonomického typu s ponukou univerzitného štúdia (a zároveň štúdia na verejnej vysokej škole) v Prešovskom kraji a niekoľko rokov za sebou uchováva status jednej z najžiadanejších fakúlt z vyše 120 fakúlt na univerzitách a ostatných vysokých školách na Slovensku.

Za mimoriadne vysoký záujem uchádzačov o štúdium vďaka fakulta určite aj dobrým referenciám od bývalých starších spolužiakov zo stredných škôl, ktorí už v Prešove študujú. Okrem rušného študentského života v 3. najväčšom meste Slovenska ponúka Fakulta manažmentu záujemcom aj zaujímavé zahraničné kontakty s fakultami a univerzitami vo vyspelých západných krajinách, ktoré študentom umožňujú výmenné stáže a dlhodobejšie študijné pobyty. Početná skupina budúcich manažérov má vlastné komunitné portály, na ktorých si vymieňa informácie súvisiace so štúdiom. Na FM PU funguje od novembra 2011 i Alumni club – Klub absolventov Fakulty manažmentu PU v Prešove.

Mladý kolektív vysokoškolských vedecko-pedagogických pracovníkov (profesorov, docentov odborných asistentov) je vysoko profesionalizovaný, štúdium je kombináciou teoretických prezentácií a analýz prípadových štúdií z praxe. Fakulta manažmentu úzko spolupracuje s mnohými podnikmi a viaceré odborné predmety vyučujú špičkoví odborníci z praxe. Všetky tieto študentské skúsenosti pripravujú budúcich manažérov a ekonómov pre dobré uplatnenie a flexibilný pohyb na trhu práce.

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia

Absolventi nekreditového štúdia

Akademický rok	Denná forma	Externá forma
2004/2005	73	118
2005/2006	93	159
2006/2007	127	5
2007/2008	137	64
2008/2009	166	50
2009/2010	3	1
SPOLU	599	397
Celkom	996	

Absolventi bakalárskeho kreditového štúdia

Akademický rok	Denná forma	Externá forma
2007/2008	272	123
2008/2009	295	257
2009/2010	254	340
2010/2011	251	216
2011/2012	239	90
SPOLU	1 311	1 026
Celkom	2 337	

Absolventi magisterského kreditového štúdia

Akademický rok	Denná forma	Externá forma
2008/2009	68	0
2009/2010	270	152
2010/2011	269	163
2011/2012	201	182
SPOLU	808	497
Celkom	1 305	

Absolventi doktorandského štúdia

Akademický rok	PhD.	PhDr.
2004/2005	0	12
2005/2006	0	16
2006/2007	0	16
2007/2008	4	20
2008/2009	7	10
2009/2010	12	10
2010/2011	10	22
2011/2012	8	10
SPOLU	41	116
Celkom	157	

Celkový počet absolventov FM (2004 – 2012) je 4 795 absolventov.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra manažmentu na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, ktorá vznikla v r. 1996. Vznikom Fakulty manažmentu na Prešovskej univerzite v Prešove 1. 10. 2004 sa postupne vytvorili podmienky pre vznik nových katedier. Katedra pod súčasným názvom bola zriadená 1. 12. 2005.

Vedúci pracoviska

doc. Ing. Rastislav Kotulič, PhD. (od r. 2005)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 2 profesori, 3 docenti, 6 odborní asistenti s PhD., 2 interní doktorandi a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii štandardné vedecko-výskumné zázemie v podobe výpočtovej techniky, prezentačnej techniky a špecializovaného vedecko-výskumného softvéru.

Akreditované študijné programy a práva

Aj keď katedra nemá vlastný akreditovaný študijný program, plní významnú a dôležitú úlohu podieľaním sa na výučbe hlavných ekonomických disciplín pre akreditované študijné programy na Prešovskej univerzite v Prešove.

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 2005 boli na pracovisku riešené viaceré domáce projekty – 1 projekt APVV, 4 projekty VEGA a 1 projekt KEGA. Tematické zameranie výskumu je v nasledujúcich oblastiach: produkčná a finančno-ekonomická analýza skupiny výrobných podnikov hospodáriacich na pôde, identifikácia faktorov prosperity a produktivity podniku vo všeobecnosti pri zabezpečení efektívneho manažmentu podniku, problematika trvalo udržateľného rozvoja regiónov z produkčného ako aj environmentálneho hľadiska, výskum vývojových tendencií a kľúčových determinantov cezhraničných fúzií a akvizícií v spoločnom európskom priestore, teoreticko-analytický pohľad na organizáciu hospodárskej sféry, jej rozhodovanie a trendy v procese tvorby ekonomických zásad. Na pracovisku sa tradične rozvíja aj expertízna činnosť pre prax.

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 2006 vychádza v elektronickej podobe recenzovaný nekonferenčný zborník „Zborník vedeckých prác Katedry ekonómie a ekonomiky“ s periodicitou jedenkrát ročne. Na katedre vznikli aj viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie a iné odborné publikácie.

Medzinárodná a domáca spolupráca

Katedra pri organizácii vedeckých seminárov a konferencií spolupracuje nielen s domácimi univerzitami a inštitúciami, ale aj s univerzitami a inštitúciami pôsobiacimi v zahraničí. Jej zahraničnými partnermi sú v Poľsku (Poznan University of Life Sciences, Rzeszow University of Technology, Czestochowa University of Technology), Maďarsku (Szent István University), Česku (Česká zemědělská univerzita v Praze, Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně). Domácimi partnermi sú (Ekonomická univerzita v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra financií a účtovníctva sa vyvíjala súčasne s Fakultou manažmentu Prešovskej univerzity. Katedra financií a účtovníctva je v súčasnosti jednou z deviatich katedier Fakulty manažmentu. Katedra Financií a účtovníctva je jedným z kľúčových pracovísk Fakulty manažmentu. Špecializuje sa na prípravu študentov, ktorí sa budú venovať v praxi rôznym aspektom finančného riadenia.

Vedúci pracoviska

doc. Ing. Juraj Rákoš, PhD. (ako poverený riadením odborný asistent Ing. Juraj Rákoš od decembra 2005, postupne vedúci do r. 2008, ako docent vedúci v r. 2009 a 2010 do apríla 2011), doc. Ing. Alžbeta Suhányiová (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 4 docenti, 7 odborných asistentov a vedeckých pracovníkov, 4 interní doktorandi a 1 administratívno-hospodárska pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra v súčasnosti zabezpečuje výučbu predmetov: financie a mena, účtovníctvo, controlling, finančný manažment, manažérske účtovníctvo, podnikové financie, finančno-ekonomická analýza a kalkulácie a rozpočty.

Akreditované študijné programy a práva

Nemá.

Vedecko-výskumné aktivity

Profilovými oblasťami výučby a výskumu sú peniaze a mena. Verejné výdavky, ekonomika bánk a poisťovní, verejných a neziskových inštitúcií. Ďalej sú predmetom výskumu finančné aspekty podnikového hospodárenia, účtovníctvo a auditing.

Katedra sa dominantne zameria na tieto oblasti vedecko – výskumnej práce:

- menová teória a menová politika centrálnej banky,
- problematika manažérskeho účtovníctva,
- problematika verejných výdavkov a daní,
- finančná ekonómia bánk, poisťovní,
- finančné trhy,
- finančné aspekty podnikového hospodárenia, účtovníctva a auditingu.

Edičná a publikačná činnosť

Na katedre počas jej existencie vznikli viaceré zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra financií a účtovníctva nerealizuje spoluprácu na medzinárodnom poli.

Inštitucionálny vývoj pracoviska:

Katedra manažmentu je najstaršou katedrou Fakulty manažmentu. Vznikla 15. 4. 1996 (ešte na FF UPJŠ). Vznikom Fakulty manažmentu na Prešovskej univerzite v Prešove 1. 10. 2004 sa postupne vytvorili podmienky pre vznik nových katedier už inštitucionálne patriacich pod Fakultu manažmentu.

Vedúci pracoviska

doc. Ing. Ladislav Sojka, CSc. (od r. 2007)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 5 docenti, 6 odborní asistenti s PhD., 8 interní doktorandi a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii štandardné vedecko-výskumné zázemie v podobe výpočtovej techniky, prezentačnej techniky a špecializovaného vedecko-výskumného softvéru.

Akreditované študijné programy a práva

Katedra plní významnú a dôležitú úlohu podieľaním sa na výučbe hlavných manažérskych disciplín pre akreditované študijné programy Manažment (v odbore 3.3.15 Manažment), Environmentálny manažment (v odbore 4.3.3 Environmentálny manažment), Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo (v odbore 8.1.1. Cestovný ruch) na Prešovskej univerzite v Prešove.

Vedecko-výskumné aktivity

Už od r. 2001 boli na pracovisku riešené viaceré domáce projekty – projekty 1/8051/01 – VEGA, kt. bol ukončený v r. 2003; projekt 1/1406/04 – VEGA (ukončený v r. 2006), projekt 1/4638/07 – VEGA (ukončený v r. 2009), kde vo všetkých troch projektoch bol doc. Ing. L. Sojka, CSc. zástupcom projektov; projekt 1/0493/03 – VEGA (ukončený v r. 2005), kde zástupcom bol docent KM doc. Ing. J. Tej, PhD. Od r. 2010 bol na katedre riešený aj grant GAMA/10/14 (ukončený v r. 2011), kde vedúcim výskumného tímu bol Ing. J. Dobrovič, PhD.

V súčasnosti sú na katedre riešené aj ďalšie granty (GaPU 5/2/2012, kde vedúcou tohto grantového projektu je Mgr. I. Krúpová (interná doktorandka katedry), granty GAMA 11/11 (vedúcou grantu je PhDr. D. Bertová, PhD.) a GAMA 11/8 (vedúcou grantu je Ing. V. AliTaha, PhD.)

Aj v priebehu tohto roka bolo prostredníctvom členov KM podaných viacero projektov, ktoré sú v súčasnosti ešte v oponentskom konaní.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia KM vydali viacero vysokoškolských učebných textov, vysokoškolských učebníc, vedeckých monografií a iných odborných publikácií.

Medzinárodná a domáca spolupráca

Katedra pri organizácii vedeckých seminárov spolupracuje nielen s domácimi univerzitami a inštitúciami, ale aj s univerzitami a inštitúciami pôsobiacimi v zahraničí. Jej zahraničnými partnermi sú v Poľsku (Poznan University of Life Sciences, Rzeszow University of Technology, Czestochowa University of Technology), Česku (Česká zemědělská univerzita v Praze, Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně). Domácimi partnermi sú (Ekonomická univerzita v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave).

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra marketingu a medzinárodného obchodu má v štruktúre Fakulty manažmentu významnú pozíciu s explicitne vyjadreným akcentovaním jej medzinárodnej dimenzie vo výskume aj vo vzdelávaní. Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra manažmentu na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, ktorá vznikla v 15. 4. 1996. Katedra marketingu a medzinárodného obchodu bola zriadená dňa 1. 12. 2005, ako jedna z kmeňových katedier Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove, ktorá vznikla 1. 10. 2004.

Vedúci pracoviska:

doc. Ing. Ivana Butoracová Šindleryová (ako poverená riadením Ing. Ivana Butoracová Šindleryová od decembra 2005, postupne vedúca do r. 2010, ako docentka v r. 2009 – 2010), PhD. PaedDr. Martina Ferencová, PhD. PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 1 docent, 7 odborných asistentov a vedeckých pracovníkov s PhD., 7 interných doktorandov a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii štandardné vedecko-výskumné zázemie v podobe výpočtovej techniky, prezentačnej techniky a špecializovaného vedecko-výskumného softvéru.

Akreditované študijné programy a práva

Katedra nemá vlastný akreditovaný študijný program, plní však dôležitú a významnú úlohu podieľaním sa na výučbe hlavných marketingových disciplín pre akreditované študijné programy na Prešovskej univerzite v Prešove. Základným poslaním katedry je autonómne vedecko-výskumné bádanie vo vybraných oblastiach marketingu a na základe využitia výsledkov tohto výskumu výučba marketingových disciplín v akreditovaných študijných programoch študijného odboru 3.3.15 Manažment v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom štúdiu. *Katedra zabezpečuje výučbu navzájom sa dopĺňajúcich marketingových predmetov, ktoré vytvárajú previazaný a komplexný systém schopný pripraviť absolventa pre úspešný a plynulý vstup do manažérskej praxe.*

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra marketingu a medzinárodného obchodu má v štruktúre Fakulty manažmentu významnú pozíciu s explicitne vyjadreným akcentovaním jej medzinárodnej dimenzie vo výskumnej činnosti, ale aj vo vzdelávaní. Základným poslaním katedry je autonómne vedecko-výskumné bádanie vo vybraných oblastiach marketingu a na základe využitia výsledkov tohto výskumu výučba marketingových disciplín v akreditovaných študijných programoch a tým aj jej aplikácia pre prax.

Od roku 2004 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty, z toho 4 projekty VEGA, 1 projekt CEVKOG a 3 medzinárodné vedecko-výskumné grantové projekty. V rámci fakulty bola vytvorená aj interná grantová agentúra pod názvom GAMA. Katedra má ukončené 4 projekty GAMA a aktuálnych 5 projektov GAMA. Katedra má evidované aj grantové projekty pre doktorandov a mladých vedecko-výskumných pracovníkov, spolu sú to 2 projekty. Tematika týchto grantov zahŕňa problematiku regionálneho rozvoja, regionálnej spolupráce, zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov, ďalej problematiku marketingových cenových stratégií, virtuálnych sociálnych sietí, marketingovej komunikácie, elektronického obchodovania, nových trendov v marketingu, marketingu vzdelávacích inštitúcií, informačno-komunikačných technológií a pod.

Úspešne ukončené medzinárodné vedecko-výskumné grantové projekty:

From Input to Output. Fond EÚ PHARE CBC S.F.M.P. – SR 0101.03 – 0010. (Autor a manažér projektu: Prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, PhD.); *Medzinárodný výskumný grant vedecko-technickej spolupráce MVTs APVV (SK-PL-0056-09): University Role in Regional Development and Knowledge Dissemination* (Vedúci výskumného tímu projektu: prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, PhD.)

V súčasnosti riešené medzinárodné vedecko-výskumné grantové projekty:

Program Cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013 WTSL.02.03.00 – 84 – 147/10 Podpora cezhraničnej regionálnej e-spolupráce. Vedúci projektového tímu: doc. PhDr. Peter Dorčák, PhD.

Edičná a publikačná činnosť

Na katedre vznikli viaceré vedecké monografie, vysokoškolské učebnice, vysokoškolské učebné texty a skriptá, príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, odborných seminárov a iné odborné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra spolupracuje pri organizácii konferencií, vedeckých a odborných seminárov nielen s domácimi univerzitami a inštitúciami, ale aj s univerzitami a inštitúciami pôsobiacimi v zahraničí. Jej najvýraznejšími zahraničnými partnermi sú v Poľsku (Poznan University of Life Sciences, Rzeszow University of Technology, Czestochowa University of Technology), Maďarsku (Szent István University), Česku (Technická univerzita Ostrava, Vysoká škola baňská, Česká zemědělská univerzita v Praze, Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně). Domácimi partnermi sú okrem iných aj Ekonomická univerzita v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

KATEDRA ENVIRONMENTÁLNEHO MANAŽMENTU

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra environmentálneho manažmentu patrí k najmladším katedrám na Fakulte manažmentu PU v Prešove. Vznikla v októbri 2011. Dnes je gestorskou katedrou študijného odboru 4.3.3 Environmentálny manažment.

Vedúci pracoviska

doc. Ing. Peter Adamišin, PhD. (október 2011 – apríl 2012), Ing. Martin Rovňák, PhD. (od mája 2012)

Personálna štruktúra:

Na katedre pôsobia 2 profesori, 3 docenti a traja odborní asistenti s PhD. Katedra má jednu administratívnu pracovníčku.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

V súčasnosti sa katedra podieľa na zriadení špecializovaného Laboratória terestrických a aquatických analýz. Uvedené laboratórium bude vybavené prístrojovou a laboratórnou technikou, ktorá umožní spracovať základné analýzy a hodnotenia v teréne a v laboratóriu a bude využívané na praktické cvičenia prírodovedných predmetov (Chémie, Ekológie, Pedológie a Environmentalistiky).

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program environmentálny manažment v študijnom odbore 4.3.3 Environmentálny manažment (garant doc. Ing. Peter Adamišin, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra environmentálneho manažmentu FM PU vykonáva výskumnú činnosť v problematike študijného odboru, t. j. v environmentálnom manažmente a environmentalistike, so zreteľom na:

- identifikáciu zložiek životného prostredia v zaťažených oblastiach SR,
- ekologicko – ekonomické zhodnocovanie zaťažených oblastí SR,
- štúdium aquatických a terestrických ekosystémov v rôzne využívaných a zaťažených územiach s dôrazom na stabilizačné prvky v krajine a agrocenózy,
- manažment optimálneho využívania poľnohospodárskej krajiny v nepravidelne zaplavovaných územiach,
- mobilizáciu rezerv biosféry prostredníctvom štatútu biosférickej rezervácie,
- revitalizáciu krajinného priestoru po ekonomických aktivitách priemyslu,
- možnosti využitia netradičných plodín ako energetických obnoviteľných zdrojov,
- prepojenosť zlepšenia životného prostredia s rozvojom regiónov,
- environmentálnu výchovu a vzdelávanie, vrátane celoživotného vzdelávania,
- manažment a financovanie environmentálnych projektov,
- systémy environmentálneho manažérstva,
- spoločenskú zodpovednosť organizácií,
- dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky,
- posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie,
- transfer vedeckých a technických poznatkov do procesu edukácie.

Súčasní členovia Katedry environmentálneho manažmentu FM PU riešili od r. 2000 viacero vedeckých úloh súvisiacich s obsahovou náplňou študijného programu Environmentálny manažment. Medzi významnejšie z nich od roku 2000 patria: 5 projektov VEGA, 1 projekt KEGA, 1 projekt ESF, 1 projekt APVV, 1 medzinárodný vedecký projekt, 1 projekt TEMPUS.

V súčasnom období členovia Katedry environmentálneho manažmentu riešia vedecké projekty súvisiace s problematikou environmentálneho manažmentu: 2 projekty APVV, 2 projekty KEGA a 2 projekty VEGA. Okrem uvádzaných vedeckých projektov v súčasnosti pracovníci katedry participujú aj na riešení troch projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ.

Edičná a publikačná činnosť

Za ostatných päť rokov vydali členovia katedry 1 vedeckú monografiu vydanú v zahraničnom vydavateľstve, 3 vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách, 8 vysokoškolských učebníc vydaných v domácich vydavateľstvách, 1 vedeckú prácu v zahraničnom karentovanom časopise, 42 vedeckých prác v zahraničných nekarentovaných časopisoch, viac ako 20 vedeckých prác v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch. Okrem uvedených publikácií vydali členovia katedry viacero vysokoškolských učebných textov a skrípt.

Medzinárodná spolupráca

Katedra environmentálneho manažmentu spolupracuje na báze individuálnych kontaktov či projektov s mnohými inštitúciami v zahraničí. Medzi najvýznamnejších spolupracovníkov patrí: Fakulta biológie na Bieloruskej štátnej univerzite v Minsku (Bielorusko), Agrárno technická univerzita Minsk (Bielorusko), Ekologická univerzita A. D. Sacharova Minsk (Bielorusko), Univerzita Boden Kultur vo Viedni (Rakúsko), Wageningen University and Research Centre (Holandsko), Ekologická fakulta Varšava (Poľsko), Ekonomická fakulta Rzesow (Poľsko), Poľnohospodárska akadémia v Krakove (Poľsko), Prímorská pedagogická akadémia Slupsk (Poľsko), Jihočeská univerzita v Českých Budějoviciach (Česká republika), Univerzita J. E. Purkyně v Ústi nad Labem (Česká republika), Auen Institut Rasttat (Nemecko), Poľská akadémia vied PAN v Krakove (Poľsko), Hydrobiological institut of Kineret (Izrael), Uzghorodskoj nacionalnij Universitet Uzghorod (Ukrajina), Norsk Polar institut Oslo (Nórsko).

Inštitucionálny rozvoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom našej Katedry bol Inštitút turizmu a hotelového manažmentu Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach so sídlom v Prešove zriadený v roku 1994. V roku 1997 so vznikom Prešovskej univerzity v Prešove bol tento inštitút ako vedecko-pedagogické pracovisko začlenený do organizačnej štruktúry Filozofickej fakulty PU v Prešove. Vznikom Fakulty manažmentu PU v Prešove sa Inštitút turizmu a hotelového manažmentu začlenil do novovzniknutej štruktúry Fakulty manažmentu ako Katedra turizmu a hotelového manažmentu. Táto katedra popri Katedre manažmentu Filozofickej fakulty a Katedre verejnej správy Fakulty humanitných a prírodných vied patrila k základným prvkom novej Fakulty manažmentu.

Vedúci pracoviska

doc. PaedDr. Milan Ďuriček (1994 – 1998), doc. Ing. Štefan Kireta, CSc. (1998 – 2010), doc. PaedDr. Peter Čuka, PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na Katedre turizmu a hotelového manažmentu Fakulty manažmentu PU v Prešove pôsobia 3 docenti, 6 odborných asistentov s PhD., dvaja interní doktorandi a jedna administratívna pracovníčka.

Akreditované študijné programy a práva

Bakalársky študijný program Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo (3-ročný) v dennej aj v externej forme štúdia v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch.

Vedecko-výskumné aktivity

Vo svojej vedecko-výskumnej praxi učiteľia Katedry turizmu a hotelového manažmentu riešia aktuálne otázky ďalšieho rozvoja turizmu, skvalitňovania služieb v oblasti turizmu. Ide najmä o tieto otázky: skvalitňovanie teoretickej a praktickej prípravy manažérov pre oblasť turizmu, problematika vidieckeho turizmu a agroturizmu, rozvoj turistických regiónov, manažment kúpeľníckych zariadení. Katedra participuje na medzinárodných vzdelávacích projektoch v spolupráci s vysokými školami v Rakúsku a Turecku, podieľa sa na organizovaní vrcholového medzinárodného podujatia – kongres „HotelPlan“ v Belehrade (2005, 2007, 2009) v spolupráci s College of Hotel Management, Belehrad, Srbsko. Interní doktorandi sa podieľajú na riešení aktuálnych problémov najmä v oblasti manažmentu kúpeľníctva.

Edičná a publikačná činnosť

Pracovníci sa podieľajú na publikačnej činnosti najmä realizáciou svojich výstupov v zborníkoch z konferencií, ktoré organizuje Fakulta manažmentu (Manažment 2006, 2008, 2010, 2012), publikujú svoje odborné a vedecké state v mnohých zahraničných zborníkoch a časopisoch (Srbsko, Poľsko, Česko, Ukrajina). Vznikali a vznikajú v súvislosti s novým akreditovaným štúdiom (Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo) nové učebné texty.

Medzinárodná spolupráca

V tejto oblasti patrí Katedra turizmu a hotelového manažmentu k popredným katedrám Fakulty manažmentu. Na základe rôznych dohôd o spolupráci, zmlúv Erasmus a iných dokumentov vykonávajú učiteľia aj študenti širokú škálu aktivít. Spomenieme niektoré partnerské organizácie: Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.; Praha, Česká republika, HauteEcole Lucia deBrouckere – ISEC, Brusel, Belgicko; College of Hotel Management, Belehrad, Srbsko; Volyn Institute for Economy and Management, Luck, Ukrajina; Alexander Technological Educational Institute, Thessaloniky, Grécko; EBC University of Applied Sciences, Berlín, Nemecko; Kielce School of Economics, Tourism and Social Sciences, Poľsko.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra vznikla 1. 12. 2005, keď časť pracovníkov Katedry turizmu a hotelového manažmentu prešla na túto katedru (predtým to bol Inštitút turizmu a hotelového manažmentu, ktorý vznikol v roku 1994). Postupne sa pomocou spolupráce odborníkmi z ďalších vysokých škôl a špecialistami z praxe, a aj za pomoci iných pracovísk PU, kreovalo dnešné zloženie katedry. Súčasné zameranie katedry odráža aj snahu pracovníkov pokračovať vo výskumoch, ktoré začali na materských pracoviskách, či špičkových zahraničných ústavoch. Rozšírenie zamerania o matematické modelovanie a spolupráca s Ústavom jadrového výskumu v Dubne napomáha vedeckému rastu pracovníkov katedry. V súčasnosti katedra zabezpečuje výučbu predmetov matematického zamerania a manažérskej informatiky pre štúdium manažmentu, enviromentálneho manažmentu, turizmu, hotelierstva a kúpeľníctva, ako aj pre doktorandský program Manažment v terciálnej sfére.

Vedúci pracoviska

doc. RNDr. Dušan Mamrilla, CSc. (poverený riadením 2005 – 2008), doc. RNDr. Miron Pavluš, CSc. (od r. 2008).

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 2 docenti, 4 interní odborní asistenti a 5 externí pracovníci s PhD., katedra má 2 interných doktorandov a administratívno-technickú pracovníčku.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii dve učebne zariadené počítačmi, dataprojektormi, interaktívnymi tabuľami, vrátane pripojenia k internetu. Študenti majú v priestoroch fakulty k dispozícii Wi-Fi pripojenie. Na študijné a výskumné účely je pre všetkých študentov k dispozícii štatistický program Statistica. Pre budúcich odborníkov turizmu a hotelierstva je zaradený do prípravy hotelový rezervačný systém Fidelio.

Katedra zabezpečuje povinné predmety jadra znalostí, povinne voliteľné aj voliteľné predmety akreditovaných študijných odborov: 3.3.15 Manažment, 4.3.3 Environmentálny manažment a Turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch. Ide o nasledujúce predmety: Matematika, Úvod do výpočtovej techniky a informatiky, Informatika, Štatistika, Základy programovania, Algoritmy a údajové štruktúry, Objektovo orientované programovanie, Databázové systémy, IT v manažmente a manažment informačných systémov, Informačné technológie v manažmente a e-technológie.

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra skúma kvalitatívne a kvantitatívne vlastnosti lineárnych, kvázilineárnych a nelineárnych diferenciálnych rovníc a systémov. V súvislosti s potrebami manažérskej, ekonomickej a spoločenskej praxe rieši úlohy regresnej a operačnej analýzy a operačného výskumu. Uskutočnili sa už dva ročníky medzinárodnej Letnej školy matematického modelovania v logistike – Mamilog, s prednášajúcimi z Fínska, Slovenska, Kanady a Poľska. Pracovníci katedry sa zúčastňujú na pravidelných pobytoch v Laboratóriu informačných technológií v Spojenom ústave jadrového výskumu Dubne v Rusku. Učiteľia, doktorandi, ale aj študenti sa aktívne zapájajú do seminárov na Technickej univerzite vo Viedni. Učiteľia a študenti z Lappeenranta University of Technology vo Fínsku a College of Informatics and Management, Bielsko-Biala v Poľsku spolupracujú na výskumoch a organizovaní letnej školy Mamilog.

Projekty

Medzi najvýznamnejšie ukážky spolupráce patria medzinárodné projekty. Rozsiahly projekt so Spojeným ústavom jadrového výskumu v Dubne: „Mathematical support of experimental and theoretical research conducted by JINR“ No. 3918-6-09/10, ktorý bol riešený od 4. 3. 2009 do 31. 12. 2010, a pod vedením doc. RNDr. Mirona Pavluša, CSc. pokračuje pod číslom 4070-6-11/13 v druhej etape riešenia 30. 3. 2011 – 31. 12. 2013.

Rozvíja sa spolupráca aj pomocou APPV projektov. Dobrá spolupráca s Poľskom bola zavŕšená v podobe zrealizovaného projektu bilaterálnej spolupráce medzi Fakultou manažmentu PU v Prešove a partnerom Wyzsza Szkola Informatyki i Zarzadzania, Bielsko-Biala. Témou projektu bolo „Vyhľadávanie a riadenie rizikových procesov pri zateplňovaní budov“ APVV SK-PL-0031-09, s dobou riešenia máj 2010 – september 2011. Úspešne pokračuje aj spolupráca s Rakúskom v projekte APVV SK-AT-0008-10, so Stavebnou fakultou TU vo Viedni, ktorý rozvíja rovnakú tému Vyhľadávania a riadenia rizikových procesov pri zateplňovaní budov, ako predchádzajúci poľský projekt. Doba riešenia projektu je apríl 2011 – december 2012.

Pracovníci katedry sa zapájajú aj do projektov grantovej agentúry GAMA. V minulom období boli riešené tri projekty zamerané na informatiku a e-learning. Úspešne bol ukončený projekt GAMA/10/11 „Informačné systémy v cestovnom ruchu a nasadenie IKT v turistických zariadeniach“. Prebiehajúce sú projekty GAMA/11/6 „Analýza nových možností cloudcomputingu a využitia sociálnych sietí pri tvorbe záverečných prác“, GAMA/11/9 „Komparatívna analýza efektívnosti výučby pri implementácii e-learningu v porovnaní s konvenčnými spôsobmi vzdelávania. Návrh metodiky tvorby študijných podkladov na e-learningovej báze v konkrétnych podmienkach Fakulty manažmentu“.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra vydala viacero zborníkov príspevkov napr. Ekonómia a proces poznávania (2009), Antonyová a kol. Mathematicalmodelling in logistics. Úspešná je aj tvorba učebníc a skrípt, napr. Litavcová a kol. Štatistika (2010), Litavcová a kol. Štatistika s balíkmi STATISTICA a SPSS(2012)., Seman a kol. Matematika (2012). Rovňák Základy manažérskej informatiky (2009), Rovňák Základy informačných a komunikačných technológií pre manažérov (2012). V spolupráci s partnerskou Vysokou školou obchodní boli v Prahe vydané skriptá Základy informatiky (Brož – Alcnauer, 2011).

Medzinárodná spolupráca

Katedra má zastúpenie na pravidelných zahraničných konferenciách ako napríklad „Mathematical Modeling in Computational Physics“. Pravidelne spolupracuje s partnermi z Fínska z Lappeenranta University of Technology, Poľska s College of Informatics and Management, Bielsko-Biala, s Vysokou školou obchodní o.p.s. z Českej republiky. Významná je pravidelná spolupráca s Rakúskom s TU vo Viedni, ako aj každoročné dlhodobé pobyty pracovníkov v Laboratóriu informačných technológií v Spojenom ústave jadrového výskumu v Dubne v Rusku. Katedra zapája do zahraničnej spolupráce aj študentov prostredníctvom študentských záverečných prác.

KATEDRA MANAŽÉRSKEJ PSYCHOLÓGIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra manažérskej psychológie je významnou súčasťou Fakulty manažmentu PU v Prešove. Katedra prispieva výrazným spôsobom k štúdiu moderného manažmentu a k profilu absolventa fakulty predovšetkým ako ekonóma s predpokladmi pre vykonávanie manažérskych činností. Hlavné poslanie katedry je v obohacovaní poznania v oblasti ľudských zdrojov. Katedra má podobné postavenie v rámci ekonomicky zameraných fakúlt ako príbuzné katedry na týchto fakultách – jedným z výborných príkladov je najmä Katedra psychologie a sociologie řízení Podnikohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické Praha.

Vedúci pracoviska

doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc. (2007 – 2011), PaedDr. Zuzana Birknerová, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 docent (doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc.), 5 odborných asistentov s PhD. (PaedDr. Zuzana Birknerová, PhD., PhDr. Anna Janovská, PhD., Mgr. Michal Kentoš, PhD., PhDr. Ľubica Zibrínová, PhD., PhDr. Lucia Ištvaníková, PhD.), 2 interní doktorandi (Ing. Jana Španírová, Mgr. Milina Baranová) a 1 administratívno-technická pracovníčka (Mgr. Anna Lelková).

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra manažérskej psychológie FM PU zabezpečuje povinné jednotky jadra znalostí, povinne voliteľné aj voliteľné predmety akreditovaných študijných odborov: 3.3.15 Manažment, 4.3.3 Environmentálny manažment a 8.1.1 Cestovný ruch. Ide o nasledujúce predmety:

- Psychológia,
- Sociálna psychológia,
- Organizačné správanie,
- Metodológia a metódy sociálneho výskumu,
- Zvládanie náročných situácií v manažmente ľudských zdrojov,
- Psychológia osobnosti,
- Základy manažérskej psychológie a sociológie.

Vedecko-výskumné aktivity

Prioritne výskumné zameranie Katedry manažérskej psychológie Fakulty manažmentu PU v Prešove sa prejavuje aj tým, že boli riešené viaceré úlohy „Centra excelentnosti pre výskum kognícií“, ktorého súčasťou sa stala ako organizácia Fakulta manažmentu PU v Prešove od 1. 1. 2007.

Od roku 2007 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 4 projekty úspešne ukončené, z toho 2 projekty VEGA, 1 projekt KEGA a 1 projekt CEVKOG. V súčasnosti sú riešené 2 projekty, t. j. 1 projekt VEGA a 1 projekt MVTs APVV a 2 interné projekty Grantovej agentúry pre výskum v manažmente Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove GAMA. Tematické zameranie projektov zahŕňa problematiku sociálnej inteligencie, sociálnych javov, kvality života, personálnej praxe, logických chýb v myslení zamestnancov.

V súčasnosti riešené medzinárodné vedecko-výskumné grantové projekty:

Česko-slovenský medzinárodný výskumný grant vedecko-technickej spolupráce MVTs APVV (SK-CZ-0173-11): *Examination of social phenomena in a cultural context – comparison of Czech and Slovak university students* (Vedúci výskumného tímu projektu: PaedDr. Zuzana Birknerová, PhD.)

Edičná a publikačná činnosť

Katedra organizuje medzinárodné vedecké semináre:

- 2. december 2011: „Teoretické a metodologické koncepty zisťovania sociálnej inteligencie v kontexte príbuzných oblastí poznania“.
- 3. december 2012: „Sociálne kompetencie manažéra: teoretické, metodologické a praktické koncepty“.

V roku 2011 vydala Katedra manažérskej psychológie nekonferenčný vedecký zborník recenzovaných štúdií s medzinárodnou účasťou pod názvom:

- „Sociálna inteligencia v manažmente školy a v pracovnom procese“.

Na katedre sa každoročne publikujú výstupy v zahraničných i domácich časopisoch a vedeckých zborníkoch, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké domáce a zahraničné monografie a iné publikácie.

Dominantné oblasti vedecko-výskumnej činnosti predovšetkým v oblasti výskumu ľudských zdrojov sú orientované na problematiky:

- Sociálna inteligencia a jej príbuzné pojmy
- Zvládanie náročných situácií
- Hodnotové orientácie
- Logické chyby v myslení zamestnancov
- Motivácia k výkonu a ďalšie sociálne javy.

Medzinárodná spolupráca

- Katedra manažérskej psychológie má zastúpenie v edičnej rade zahraničného vedeckého časopisu „*American International Journal of Contemporary Research*“.
- Katedra manažérskej psychológie spolupracuje v rámci projektu MVTs APVV s Ústavom pedagogických vied Fakulty humanitných štúdií UTB vo Zlíně.
- Katedra manažérskej psychológie spolupracuje s Psychologickým ústavom AV ČR Brno.

KATEDRA PRÁVA

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra práva vznikla 14. 9. 2006 ako prirodzená potreba odborného právneho pracoviska orientovaná na problematiku aplikácie právnych vied v oblasti manažmentu novovzniknutej Fakulty manažmentu. Poslaním katedry bol rozvoj výučby právnych disciplín na fakulte manažmentu, a to vo všetkých študijných programoch.

Vedúci pracoviska

JUDr. Magda Kerul'ová, PhD. (2006 – 2010), JUDr. Mária Moskvíčová, PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 4 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD.

Vedecko – výskumné zameranie katedry

Vplyv európskeho práva na právny poriadok Slovenskej republiky, Porovnávacie obchodné právo, Vývoj právnych úprav v obchodovaní, Pramene obchodného práva v kontexte s právom EÚ, Metodológia obchodného práva, Občianske právo – inštitúty všeobecne platné pre súkromné právo, základy vecného, záväzkového a práva nehmotných statkov, Ústavné právo – právna úprava základov organizácie štátu, jeho forma a štruktúra, zásady vzťahov medzi štátom a občanmi, Právo pracovné – neustále sa meniaci právna úprava individuálnych a kolektívnych pracovnoprávnych vzťahov, štátnej služby a výkonu prác vo verejnom záujme.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia katedry priebežne sa zúčastňujú edičnej činnosti vo vedeckých zborníkoch. Medzi primárne úlohy katedry patrí spolupráca na interdisciplinárnych témach s ostatnými katedrami. Členovia katedry sa okrem pedagogickej a výskumnej činnosti zapájajú do publikačnej činnosti. Prioritou katedry je spracovanie systematickej metodiky výučby právnych predmetov a to s rešpektovaním špecifik štúdia zameraného na manažment.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Dnešná katedra je novo vzniknutou samostatnou katedrou od septembra 2012. Cudzie jazyky/kultúry sú súčasťou rozvoja takých manažérskych oblastí, ako turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo. Spoznávanie cudzích kultúr cez rozvoj jazykových zručností je poslaním tejto novej katedry.

Vedúci pracoviska

doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.

Personálna štruktúra:

Na katedre pôsobia 1 docent, 3 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD., 4 odborní asistenti a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná činnosť

Pracovisko má zámer pripravovať budúcich manažérov pre oblasť turizmu, hotelierstva a kúpeľníctva v oblasti cudzích jazykov/kultúr tak, aby budúci odborníci týchto odborov dokázali úspešne čeliť kultúrnym rozdielom. Študenti prostredníctvom danej katedry majú k dispozícii niekoľko cudzích jazykov, a to nasledovné: jazyk anglický, nemecký, ruský, francúzsky. Dané jazyky sa zameriavajú na odbornú stránku daných oblastí s dôrazom na rozvoj interkultúrnej komunikácie, t. j. vzájomné poznávanie rozdielností v tradíciách, zvykoch a kultúrach rôznych národov cez rozvoj cudzojazyčných zručností.

V oblasti výskumnej sa chceme sústrediť na tie stránky jazykov, ktoré sú aktuálne pri vyučovaní cudzieho jazyka ako odborného, teda na lexiku, ktorá je príznačná pre tieto oblasti a má opodstatnené využitie pri interkultúrnej komunikácii.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program turizmus, hotelierstvo a kúpeľníctvo v študijnom odbore 8.1.1 Cestovný ruch – cudzie jazyky – (garant doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.)

Vedecko-výskumné aktivity

Naším vznikom v súčasnom období chceme začať vedeckú a výskumnú činnosť pokrývajúc mnohé tematické okruhy súvisiace s rozvojom odborných jazykových zručností. Naším prvým konkrétnym zámerom je výskum v oblasti odbornej lexiky pre daný študijný program. Zámerom našich členov je uchádzať sa o grant pre účely tejto činnosti. Na pracovisku máme v úmysle začať tradíciu rozvoja aplikovaného výskumu a expertíznej činnosti pre prax.

Edičná a publikačná činnosť

Členovia katedry publikujú vo viacerých príležitostných zborníkoch z vedeckých konferencií, sú autormi vysokoškolských učebných textov, vysokoškolských učebníc a kapitol vo vysokoškolských učebniciach a iných publikáciách.

Medzinárodná spolupráca

Učitelia katedry sú členmi organizácie CASAJC – Československej asociácie učiteľov cudzích jazykov na vysokých školách.

Medzinárodná konferencia Management 2010

Prednáška Ing. Pavla Veleva z Nadácie Tomáša Baťu v Zlíne

Opening Day na FM PU v Prešove 19. 9. 2011

Prednáška Ing. Rostislava Tomeša z Vysokej školy obchodní Praha

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Dekani fakulty od vzniku PU

*prof. PhDr. Milan Turek, PhD.
(1997 – 2003)*

*prof. PhDr. Milan Portik, PhD.
(2003 – 2011)*

*doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.
(od r. 2011)*

Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.

Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove historicky nemožno uprieť, že je nielen jednou zo zakladajúcich fakúlt Prešovskej univerzity v Prešove, ale že je rovnako fakultou, ktorá prešla za uplynulých viac ako šesťdesiat rokov najväčšími zmenami. Pedagogická fakulta prešla viacerými transformáciami nielen čo sa týka prípravy učiteľov, ale aj samotného názvu – Pedagogická fakulta (1949), Vyššia pedagogická škola (1953), Pedagogický inštitút (1959) a opäť Pedagogická fakulta (1964). Rozhodujúce je, že vo väčšine prípadov mali všetky premeny tejto inštitúcie progresívny charakter.

V existencii Pedagogickej fakulty nastal významný medzník v roku 1996, kedy sa Zákonom č. 361 Národnej rady Slovenskej republiky z 10. decembra 1996 rozdelila Univerzita Pavla Jozefa Šafárika na dve vysoké školy – existujúcu Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Prešovskú univerzitu v Prešove.

Na základe vyššie spomenutého zákona, s účinnosťou od 1. januára 1997, došlo aj k rozdeleniu vtedajšej Pedagogickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika na Pedagogickú fakultu Prešovskej univerzity v Prešove a Fakultu humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove. Rok 1997 je prelomovým aj v súvislosti s tým, že Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove sa začala prioritne orientovať len na prípravu učiteľov pre primárne vzdelávanie (1. stupeň základných škôl).

Dekani od vzniku fakulty

doc. Ing. Ivan Lopata (1964 – 1965), doc. RNDr. Ján Karniš, CSc. (1965 – 1969), prof. RNDr. Ján Dorko, CSc. (1970 – 1980), prof. RNDr. Ondrej Strečko, CSc. (1980 – 1990), prof. RNDr. Ján Košťálik, DrSc. (1990 – 1991), doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc. (1991 – 1994), doc. RNDr. Rudolf Novodomec, CSc. (1994 – 1996), prof. RNDr. Milan Turek, PhD. (1997 – 2003), prof. PhDr. Milan Portik, PhD. (2003 – 2011), doc. Ing. Jana Burgerová, PhD. (od r. 2011)

Študijné odbory a študijné programy akreditované na Pedagogickej fakulte

Od roku 1997 je Pedagogická fakulta ako jediná vysokoškolská inštitúcia na Slovensku výhradne špecializovaná na prípravu pedagógov pre predprimárne vzdelávanie (materské školy), primárne vzdelávanie (1. stupeň základných škôl) a pre špeciálne školy. S uvedenou špecializáciou súviseli aj študijné odbory, ktoré boli na PF akreditované.

V rámci akreditovaných študijných odborov môžeme na PF rámcovo vymedziť dve obdobia:

- obdobie rokov 1997 – 2004,
- obdobie rokov 2005 – súčasnosť.

V rokoch 1997 až 2004 boli na Pedagogickej fakulte akreditované nasledujúce študijné odbory:

- učiteľstvo pre 1. stupeň základných škôl bez špecializácie a so špecializáciami: výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná výchova, anglický jazyk a literatúra,
- špeciálna pedagogika so špecializáciami: školská logopédia, psychopédia, etopédia,
- predškolská pedagogika (od roku 1999).

V roku 2005 došlo k úprave študijných odborov, ktoré sú akreditované do súčasnosti. Ide o nasledujúce študijné odbory:

- predškolská a elementárna pedagogika,
- špeciálna pedagogika.

V súvislosti s predškolskou pedagogikou je potrebné zdôrazniť, že jej štúdium má v rámci Slovenska svoje prvenstvo práve v Prešove. V akademickom roku 1973/1974 bolo totiž na Filozofickej fakulte Univerzity

Pavla Jozefa Šafárika otvorené 5-ročné externé štúdium predškolskej pedagogiky, ktoré v rôznych variantoch pokračovalo až do vzniku Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Tá už vlastne nadviazala na bohatú tradíciu v danej oblasti.

V rámci oboch študijných odborov – teda predškolskej a elementárnej pedagogiky a špeciálnej pedagogiky – sú v bakalárskom štúdiu v súčasnosti plne akreditované tieto študijné programy:

- predškolská a elementárna pedagogika,
- predškolská a elementárna pedagogika sociálne znevýhodnených skupín,
- predškolská a elementárna pedagogika a pedagogika psychosociálne narušených,
- pedagogika mentálne postihnutých,
- učiteľstvo praktickej profesijnej prípravy mentálne postihnutých.

Uplatnenie absolventov bakalárskeho štúdia je rôznorodé, primárne sa však majú možnosť uplatniť v pracovných pozíciách ako:

- pedagogický pracovník – v materskej škole, v školských kluboch, v centrách voľného času, pre prácu s osobami s mentálnym postihnutím,
- odborník – pre oblasť kompenzačnej predprimárnej a primárnej edukácie detí z málo podnetného sociálneho a kultúrneho prostredia,
- vychovávateľ – pre špeciálne výchovné zariadenia, pre zdravotnícke zariadenia, pre zariadenia sociálnej starostlivosti, pre zariadenia pre výkon trestu mladistvých.

V rámci magisterského stupňa štúdia oboch študijných odborov sú v súčasnosti akreditované študijné programy:

- učiteľstvo pre primárne vzdelávanie,
- učiteľstvo pre primárne vzdelávanie a pedagogika psychosociálne narušených,
- predškolská pedagogika,
- pedagogika mentálne postihnutých.

Absolventi magisterského štúdia sú počas odbornej a metodickej vysokoškolskej prípravy pripravovaní na pracovné pozície:

- učiteľa na úrovni primárneho vzdelávania (1. stupňa základných škôl),
- učiteľa špeciálnych základných škôl,
- učiteľa v základných školách pri diagnostických a reedukačných centrách, liečebno-výchovných sanatóriách alebo v iných inštitúciách pre starostlivosť o psychosociálne narušené deti a mládež,
- metodika pre oblasť primárneho vzdelávania,
- metodika a výskumného pracovníka v materských školách, špeciálnych materských školách,
- riadiaceho a organizačného pracovníka v materských školách.

Všetky uskutočňované študijné programy sú akreditované aj v dištančnej podobe, fakulta od roku 2005 realizuje externé dištančné vzdelávanie v integrovanom výučbovom prostredí Moodle, pričom využíva kombinované vzdelávanie (blended learning). Od roku 2013 bude ponuku rozširovať o systém EKP. Táto forma vzdelávania sa teší veľkej obľube študentov.

Doktorandské štúdium, habilitačné konanie a vymenúvanie na profesorov

Pedagogická fakulta má okrem bakalárskeho a magisterského štúdia akreditované aj doktorandské štúdium v internej a externej forme. Zároveň ponúka aj iné formy štúdia – rigorózne, rozširujúce a kvalifikačné skúšky pedagogických pracovníkov. Okrem doktorandského štúdia sú odrazom úrovne vedecko-výskumnej činnosti a kvalifikačnej štruktúry Pedagogickej fakulty aj akreditované práva na uskutočňovanie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov v odbore predškolská a elementárna pedagogika.

Pedagogická fakulta má práva na uskutočňovanie doktorandského štúdia v odbore:

- 5.5.5 predškolská a elementárna pedagogika,
- 5.5.6 špeciálna pedagogika.

Habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov sa realizuje v akreditovanom študijnom odbore:

- 5.5.5 predškolská a elementárna pedagogika.

Vedecko-výskumné aktivity Pedagogickej fakulty

V oblasti vedy a výskumu sa tvoriví pracovníci Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove zameriavajú na základný i aplikovaný výskum. V súlade s jedinečným profilom fakulty sú riešené aktuálne výskumné problémy súvisiace s prípravou učiteľa predprimárneho, primárneho a špeciálneho vzdelávania. Ďalšou oblasťou výskumu sú konceptuálne východiská edukácie v rámci pedagogicko-psychologických vied a v rámci vedných odborov, ktoré sú teoretickou bázou jednotlivých obsahových oblastí predprimárnej, primárnej a špeciálnej edukácie. Ide napríklad o výskum v oblastiach:

- pedagogicko-psychologických procesov v predprimárnej a primárnej edukácii,
- kognitívnych procesov a funkcií žiakov v procese učenia sa,
- efektívnosti aktuálnych koncepcií elementárneho čítania a písania,
- špeciálnej edukácie žiakov s mentálnym postihnutím a psychosociálnym narušením,
- integrácie a inklúzie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- diagnostiky a rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie dieťaťa,
- analýzy slovenskej a svetovej literárno-umeleckej tvorby pre deti a mládež,
- rozvíjania matematických predstáv a matematickej gramotnosti dieťaťa predškolského a mladšieho školského veku,
- biológie dieťaťa a výchovy k zdraviu,
- technológií vzdelávania, kvality vzdelávania a e-learningu, prírodovednej a vlastivednej edukácie,
- diagnostiky a rozvíjania hudobnosti detí predškolského a mladšieho školského veku,
- estetiky výtvarného umenia, knižnej ilustrácie pre deti a mládež,
- predprimárnej edukácie v kontexte hier a kľúčových kompetencií,
- obsahovej reformy v materskej škole,
- elementov predprimárnej a primárnej edukácie.

Aplikovaný výskum je venovaný zefektívňovaniu didaktického a edukačného systému v jednotlivých predmetových didaktikách, inovácii metodických postupov a stratégií a tvorbe učebných materiálov pre predprimárne, primárne a špeciálne vzdelávanie a tvorbe vysokoškolských printových i elektronických študijných zdrojov.

Vedecko-výskumné projekty sú na Pedagogickej fakulte riešené predovšetkým v rámci domácich grantových agentúr, tvoriví pracovníci PF však participujú aj na riešení medzinárodných vedecko-výskumných a edukačných projektov:

- domáce grantové agentúry KEGA, VEGA a APVV,
- medzinárodné vedecko-výskumné a edukačné projekty (napr. grantové schémy DAPHNE, Vyšehradský fond, LEONARDO DA VINCI, pilotný rámcový projekt EÚ MyUniversity a pod.),
- projekty štátneho programu výskumu a vývoja (reflektujúce spoločenské potreby v oblasti edukácie),
- rozvojové programy zo Štrukturálnych fondov EÚ.

Prezentovanie a publikovanie výsledkov výskumu

Neodmysliteľnou súčasťou vedeckého výskumu je prezentovanie a publikovanie jeho výsledkov. Okrem publikovania jednotlivých kategórií vedeckých, odborných a umeleckých prác je súčasťou publikačnej činnosti tvorivých pracovníkov Pedagogickej fakulty aj:

- kreovanie a editovanie periodických zborníkov a časopisov, napr. *Acta Paedagogicae*, ktoré sú vydávané periodicky v spolupráci s partnerskou inštitúciou v Poľsku (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Nowy Sacz), či vydávanie zborníka Katedry komunikačnej a literárnej výchovy PF PU *Slovo o slove*,
- založenie časopisu *Špeciálny pedagóg*,
- participácia na editovaní medzinárodného časopisu *Journal of Preschool and Elementary School Education* atď.

V rámci inštitucionálnej podpory vedeckého výskumu je na Pedagogickej fakulte zriadené vedecko-výskumné pracovisko, ktoré sa zameriava na výskum detskej reči a kultúry. Prirodzenou súčasťou profilu Pedagogickej fakulty je okrem vedecko-výskumnej činnosti aj umelecká činnosť v oblasti hudobného, výtvarného a literárno-dramatického umenia.

Oblasť umeleckej tvorby a činnosti je na Pedagogickej fakulte prezentovaná súborom PIANO VOCAL, ktorý sa zameriava na rozvoj vokálnych schopností talentovaných študentov, každoročným Vianočným koncertom v priestoroch Pedagogickej fakulty, ktorý pripravujú študenti a pedagógovia Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy, či študentským divadlom P.A.D.A.K. (Prešovské Amatérské Divadlo Akademických Kolegov), ktoré vzniklo v októbri 2007 a získalo už viacero významných ocenení.

Pedagogická fakulta ako jediná fakulta Prešovskej univerzity vydáva aj oficiálny študentský časopis PF PU s názvom ARTUŠ, ktorý píše svoju históriu od roku 2006. Akademická pôda fakulty každoročne vytvára priestor aj pre medzinárodnú spevácku súťaž poslucháčov fakúlt s pedagogickým zameraním pod názvom MOYZESIANA. Od akademického roka 2007/2008 sa Pedagogická fakulta spája aj s prestížnym podujatím Prešovskej univerzity v Prešove, a to Prešovskou detskou univerzitou (PDU), ktorej tvorcom koncepcie, garantom a organizátorom je Kabinet výskumu detskej reči a kultúry Pedagogickej fakulty.

Silné stránky Pedagogickej fakulty

Medzi silné stránky PF rozhodne patrí dlhoročná tradícia a „značka“ Pedagogickej fakulty, ako aj stabilná pozícia v štruktúre univerzity. Ďalšiu silnú stránku fakulty reprezentuje záujem uchádzačov o štúdium na fakulte, ktorý nesporne súvisí aj s regionálnou polohou vysokoškolského pracoviska. Vyhranený profil absolventa v študijných odboroch 1. a 2. stupňa štúdia, relatívna homogenita študijných programov (ich výrazná príbuznosť), ako aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce sú ďalšími pozitívami, ktoré si PF môže pripísať. Pedagogická fakulta má, vychádzajúc z jej vyhraneného zamerania, tiež predpoklady na homogenitu vedecko-výskumného profilu fakulty, ako aj predpoklady na riešenie interdisciplinárnych vedecko-výskumných projektov.

Silnou stránkou PF je tiež tvorivý potenciál pedagogických a vedeckých pracovníkov fakulty – dôkazom je napr. 1. miesto medzi pedagogickými fakultami na Slovensku v položke granty (VV7 – VV9, VV10) v hodnotení ARRA 2010 a nepochybne 3. miesto v celkovom hodnotení spomedzi všetkých pedagogických fakúlt na Slovensku v aktuálnom hodnotení ARRA 2012 (posun o štyri priečky v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2011). Za silnú stránku fakulty možno tiež považovať dynamiku kvalifikačného rastu tvorivých pracovníkov, realizáciu habilitácií a inaugurácií, nárast počtu interných doktorandov, dobrú úroveň vonkajších vzťahov v rámci programu Erasmus (učiteľské a študentské mobility), ako aj dobrú infraštruktúru, materiálne a priestorové podmienky fakulty.

Perspektíva a vízia Pedagogickej fakulty

Pre ďalší rozvoj fakulty je potrebná aj vízia smerovania do budúcnosti, ktoré dokáže správne vyhodnotiť silné stránky fakulty a tiež potenciálne ohrozenia. V tomto smere sa do budúcnosti vytvára potreba optimalizácie štruktúry štúdia a študijných programov podľa profilu absolventa a potreba zdôraznenia významu samoštúdia.

Rovnako sa ako vízia do budúcnosti ukazuje kreovanie nových študijných programov reflektujúcich na potreby praxe v regionálnom kontexte a tiež rozvoj špeciálnej pedagogiky na fakulte. Perspektívne tiež treba začať uvažovať nad proporciou a prepojením všeobecných pedagogicko-psychologických disciplín s ostatnými odborovými disciplínami a tiež nad podporou európskeho rozmeru vysokoškolského vzdelávania, najmä pri návrhoch a komparácii obsahu študijných programov, a to v spolupráci s inými vysokými školami (domácimi i zahraničnými).

Víziou do blízkej budúcnosti je aj intenzívnejšie využívanie možností elektronického výučbového prostredia Moodle a EKP v dištančnom i prezenčnom štúdiu – ide najmä o nájdenie spôsobu motivácie učiteľov k realizácii tejto platformy vzdelávania (finančná odmena, uznanie ako publikačného výstupu).

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia I. stupňa, II. stupňa a spojeného štúdia (1997 – 2012)

Akademický rok	Denné štúdium	Externé štúdium
1996/1997	175	59
1997/1998	154	133
1998/1999	183	68
1999/2000	129	57
2000/2001	188	37
2001/2002	144	37
2002/2003	174	142
2003/2004	207	138
2004/2005	176	105
2005/2006	172	102
2006/2007	128	27
2007/2008	248	348
2008/2009	232	263
2009/2010	303	336
2010/2011	252	207
2011/2012	248	150
Spolu	3113	2209
Celkom	5322	

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty UPJŠ v Košiciach so sídlom v Prešove. V r. 1997 vznikla Katedra slovenského jazyka a literatúry na Pedagogickej fakulte novovzniknutej Prešovskej univerzity v Prešove. Od r. 2005 nesie názov Katedra komunikačnej a literárnej výchovy.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Ján Jurčo, CSc. (1997 – 2000), doc. PhDr. Ľuba Sičáková, CSc. (2000 – 2003), doc. PaedDr. Ľudmila Liptáková, PhD. (2003 – 2010), PaedDr. Martin Klimovič, PhD. (od r. 2010)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 2 docenti, 6 odborných asistentov s PhD. a 1 administratívna pracovníčka. Externe katedra spolupracuje s 3 vysokoškolskými učiteľmi a 1 lektorom.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii učebňu vybavenú najnovšou didaktickou technikou (interaktívna tabuľa, dataprojektor s projekčným plátnom, počítačová zostava, vizualizér, DVD a MP3 prehrávače). Na vyučovaciu a vedecko-výskumnú činnosť môžu členovia katedry využívať aj 2 kamery, digitálny fotoaparát, digitálne diktafóny, prenosný dataprojektor. Zo softvérového vybavenia je na katedre k dispozícii program Pinnacle Studio na didaktické spracovanie videonahrávok a Adobe InDesign na typografické spracovanie textov. Katedra disponuje vlastnou knižnicou odbornej literatúry.

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 1 medzinárodný projekt INTERREG III Poľsko – Slovensko, 2 projekty bilaterálnej česko-slovenskej vedecko-technickej spolupráce, 1 projekt Vzdelávacej nadácie Jana Husa, 2 projekty APVV, 1 projekt ŠF EÚ, operačný program Vzdelávanie, 8 projektov VEGA, 4 projekty KEGA.

Tematické zameranie výskumu zahŕňa literárnoteoretickú a literárnokritickú analýzu slovenskej a svetovej umeleckej tvorby pre deti a mládež, axiologické aspekty literatúry pre deti a mládež, výskum jazyka, najmä slovotvorbu a onomastiku a ich didaktické využitie, kognitívne aspekty osvojovania si jazyka, výskum detskej reči, definovanie kurikula slovenského jazyka a literatúry v primárnom vzdelávaní, stratégie rozvíjania funkčnej gramotnosti žiaka primárnej školy (oblasť porozumenia textu, oblasť tvorenia textu).

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 1997 členovia katedry publikovali 18 monografií, 13 vysokoškolských učebníc, 11 zborníkov z konferencií, ďalej viaceré vysokoškolské učebné texty, odborné publikácie, zbierky úloh a testov. Od r. 1997 katedra nadviazala na predošlú iniciatívu inštitucionálneho predchodcu a vydávala zborník *Slovo o slove*. Zborník vychádzal nepretržite do roku 2010 (bolo vydaných 16 ročníkov), v súčasnosti prechádza transformáciou na časopis.

Medzinárodná spolupráca

Katedra spolupracuje s paralelnými katedrami na pedagogických a filozofických fakultách Ostravskej univerzity, Univerzity Karlovej v Prahe, Masarykovej univerzity v Brne, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Univerzity Palackého v Olomouci v Českej republike.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra matematiky Pedagogickej fakulty UPJŠ v Košiciach so sídlom v Prešove. V r. 1997 vznikla Katedra matematiky na Pedagogickej fakulte novovzniknutej Prešovskej univerzity v Prešove. Od r. 2005 nesie názov Katedra matematickej edukácie.

Vedúci pracoviska

doc. RNDr. Jozef Fiamčík, CSc. (1997 – 2003), doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD. (2003 – 2011), doc. RNDr. Alena Prídavková, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 2 docenti, 5 odborných asistentov s PhD., 2 interní doktorandi a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii učebňu vybavenú najnovšou didaktickou technikou (interaktívna tabuľa, dataprojektor s projekčným plátnom, počítačová zostava). Katedra disponuje didaktickým vybavením vo forme učebných pomôcok, ktoré sú využívané pri vysokoškolskej príprave študentov s cieľom poskytnúť im praktické zručnosti s ich aplikáciou v procese edukácie na predprimárnom a primárnom stupni vzdelávania. Zo softvérového vybavenia je na katedre k dispozícii program Corel Draw na grafické spracovanie textov. Katedra disponuje vlastnou knižnicou odbornej literatúry.

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré národné projekty – 3 projekty KEGA, 1 projekt VEGA, 2 projekty APVV, 1 projekt ŠF EÚ, operačný program Vzdelávanie. Tematické zameranie výskumu zahŕňa problematiku týkajúcu sa *implementácie Learning Management System do matematickej a odborovodidaktickej prípravy budúcich učiteľov preelementaristov a elementaristov, skúmanie možností rozvíjania matematickej gramotnosti žiakov na primárnom stupni vzdelávania, komparatívna analýza vybraných aspektov primárnej matematickej edukácie na Slovensku a v zahraničí, výskum v oblasti dynamického testovania latentných učebných kapacít detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, výskum zameraný na rozvoj exekutívnych funkcií ako štrukturálneho komponentu schopnosti učiť sa.*

Všetci členovia katedry sú členmi Jednoty slovenských matematikov a fyzikov pri SAV (združenie vedeckých a odborných pracovníkov a učiteľov matematiky a fyziky).

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 1997 členovia katedry publikovali 4 monografie, 10 vysokoškolských učebníc, viaceré vysokoškolské učebné texty, odborné publikácie, zbierky úloh.

Medzinárodná spolupráca

Členovia katedry spolupracujú s vedeckými pracovníkmi na univerzitách na Slovensku – s Pedagogickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, s Pedagogickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakultou prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Fakultou prírodných vied Žilinskej univerzity v Žiline, Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave, Pedagogickou fakultou Katolíckej univerzity v Ružomberku; v Českej republike – s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, Pedagogickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne, Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovej v Prahe, FP Technickej univerzity v Liberci, FP Západočeskej univerzity v Plzni; a v Poľsku – JDU Czestochowa, IP UKW Bydgoszcz, UP Krakow, IP PWSZ Nowy Sacz.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra pedagogiky Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach a Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty UPJŠ v Košiciach so sídlom v Prešove. V r. 1997 vznikla Katedra elementárnej a špeciálnej pedagogiky na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Od šk. r. 2006/2007 nesie názov Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky a psychológie.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Milan Portik, PhD. (1997 – 2003), doc. PhDr. Ľudmila Belásová, PhD. (od r. 2003)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 3 profesori, 3 docentky, 6 odborných asistentov s PhD., 1 vedecký pracovník, 4 interní doktorandi a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má dve učebne vybavené najnovšou didaktickou technikou (interaktívna tabuľa, dataprojektory s projekčným plátnom, počítačové zostavy). K dispozícii sú aj 2 kamery, digitálny diktafón, 2 notebooky, plazmový televízor, knižnica vybavená cudzojazyčnou literatúrou z oblasti kognitívnej edukácie a psychológie (knihy a výučbové DVD v anglickom jazyku).

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 1 medzinárodný projekt CiCe Socrates/Erasmus, 1 projekt Vzdelávacej nadácie Jana Husa, 1 projekt podporený Národnou kanceláriou Leonardo, 1 projekt podporený Vyšegrádsym fondom, 1 projekt PHARE, 1 projekt APVV, 4 projekty VEGA, 1 projekt KEGA, viaceré štátne edukačné projekty z oblasti predškolskej pedagogiky.

Tematické zameranie výskumu zahŕňa oblasť kompetencií a hry v kontexte predškolskej edukácie, edukáciu detí so všeobecno-vzdelávacími potrebami, detí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, koordinačné schopnosti rómskych žiakov, kognitívne funkcie a emocionálne procesy vplývajúce na výkonnosť a schopnosti nadaných a talentovaných žiakov, kognitívne procesy a funkcie žiakov v procese učenia sa, efektívnosť aktuálnych koncepcií elementárneho čítania a písania, etickú výchovu a výchovu k prosociálnosti, pedeutológiu, problematiku odbornej kvalifikovanosti učiteľov, rozvoj kritického myslenia u študentov učiteľstva, psychohygienu učiteľa (zvládanie stresu, emocionálna inteligencia a regulácia emócií, subjektívna pohoda a kvalita života učiteľa).

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 1997 členovia katedry publikovali 20 monografií, z toho 2 v zahraničí, 17 vysokoškolských učebníc a učebných textov, domáce a zahraničné vedecké a odborné štúdie a iné publikácie. Na katedre bolo vydaných 16 príležitostných zborníkov z vedeckých konferencií prevažne s tematikou predškolskej výchovy a edukácie detí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia.

Medzinárodná spolupráca

Katedra spolupracuje s paralelnými katedrami na pedagogických fakultách Univerzity Palackého v Olomouci, Ostravskej univerzity, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v Českej republike. V rámci bilaterálnych dohôd a projektov okrem spomínaných českých univerzít bola nadviazaná spolupráca s nasledujúcimi inštitúciami: Uniwersitet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Instytut Pedagogiki Siedlce, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu (Poľsko), Plovdivska Universita „Paisii Hilendarski“ (Bulharsko), Dronning Mauds Minne Hogskole for forskolelaereerutdanning, Trondheim (Nórsko). V rámci projektu APVV prebieha spolupráca s University of Osnabruck (Nemecko), Leiden

University (Holandsko), Pedverket Company (Nórsko). V rámci projektu MyUniversity – GFI NV (Belgicko), Gov2u (Grécko), Scytl Secure Electronic Voting S. A., Centre de Supercomputació de Catalunya, University of León a Rey Juan Carlos University (Španielsko), Stockholm University (Švédsko), International Business School Bulgaria a University of National and World Economy (Bulharsko), University of Vilnius (Litva). V rámci akademického športu bola nadviazaná spolupráca s pedagogickými fakultami v Olomouci (Česko), Egeri (Maďarsko), v Krakove a Rzeszove (Poľsko), Oradeu a Cluji (Rumunsko).

KATEDRA PRÍRODOVEDNÝCH A TECHNICKÝCH DISCIPLÍN

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom dnešnej katedry bola Katedra elementárnych reálií, ktorá bola konštituovaná 1. 7. 2003. Pred týmto rokom boli vyučovacie predmety reflektujúce prírodovednú a technickú prípravu učiteľov rozptýlené v rámci existujúcej štruktúry Pedagogickej fakulty PU. V roku 2005 (1. 1. 2005) sa Katedra elementárnych reálií, na základe schválenia návrhu na zmenu názvu Akademickým senátom Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity, premenovala na Katedru prírodovedných a technických disciplín.

Vedúci pracoviska

prof. PaedDr. Jozef Liba, PhD. (od roku 2003)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobí 1 profesor, 5 docenti, 1 odborný asistent, 5 interných doktorandov a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii 1 odbornú učebňu pre výučbu prírodovedno-technického zamerania, 1 učebňu pre výučbu IKT. Vybavenie učební a katedry korešponduje s požiadavkami študijných programov.

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 8 projektov VEGA, 27 projektov KEGA, 2 projekty Tempus – Phare Project SJEP, 1 projekt GAČR, 3 projekty ESF, 8 projektov ŠF EÚ, 1 projekt MyUniversity, 3 Štátne objednávky, 2 projekty Nadácie Škola dokorán, 3 projekty Združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní, 1 projekt OSF Budapešť, 3 projekty Socrates Comenius, 2 projekty Phare SK, 1 projekt Schola, 1 projekt TNS SK, 1 projekt Stredoeurópskej nadácie Združenie Orava, 1 projekt Nadácie Milana Šimečku, 1 projekt Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť, 1 projekt Medzinárodného konzorcia RWCT, 1 národný projekt ITMS, 2 inštitucionálne projekty.

Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zahŕňa teoretické a aplikačné kontexty biológie dieťaťa, technológiu vzdelávania a didaktiku IKT, teóriu a didaktiku prírodovedného a vlastivedného vzdelávania, teóriu a didaktiku technického vzdelávania a poznávacie záujmy, multikultúrnu výchovu a kritické myslenie, environmentálnu výchovu, výchovu k zdraviu a drogovú prevenciu, špecifiká výučby rómskych žiakov v prírodovednom a technickom vzdelávaní, implementáciu inovačných stratégií, foriem a metód v prírodovednom a technickom vzdelávaní. Na pracovisku sa rozvíja aj expertízna činnosť pre prax.

Edičná a publikačná činnosť

Od r. 1997 členovia katedry publikovali 18 vedeckých a odborných monografií, 2 vedecké monografie v spoluautorstve, 2 vysokoškolské učebnice, 20 vysokoškolských učebných textov, viaceré odborné publikácie a celý rad štúdií doma i v zahraničí. Podieľali sa na viacerých redakčných a zostavovateľských prácach zborníkov z konferencií.

Medzinárodná spolupráca

Katedra prírodovedných a technických disciplín spolupracuje s katedrami viacerých fakúlt doma i v zahraničí: Česká republika – Masarykova univerzita v Brne, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzita Palackého v Olomouci, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Západočeská univerzita v Plzni. Prebieha tiež spolupráca s viacerými vysokými školami v Poľskej republike.

KATEDRA ŠPECIÁLNEJ PEDAGOGIKY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnym predchodcom katedry bola Katedra pedagogiky pre 1. stupeň základnej školy Pedagogickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach, ktorá pod vedením PhDr. Milana Portika, CSc. zmenila svoj názov na Katedru elementárnej a špeciálnej pedagogiky PF PU; oddelenie špeciálnej pedagogiky viedol PaedDr. Ladislav Horňák, PhD. Po akreditovaní študijného programu pedagogika mentálne postihnutých a pedagogika psychosociálne narušených sa dňa 1. 1. 1999 vytvorili podmienky pre vznik a profiláciu samostatnej katedry špeciálnej pedagogiky, a to odčlenením od Katedry elementárnej a špeciálnej pedagogiky PF PU.

Vedúci pracoviska

doc. PhDr. Ema Kollárová, CSc. (1999 – 2003), doc. PaedDr. Ladislav Horňák, PhD. (2003 – 2007), Mgr. Jarmila Žolnová, PhD. (2007 – 2011), doc. PaedDr. Bibiána Hlebová, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 3 docenti, 3 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD., 1 odborná asistentka bez PhD., 1 lektorka, 2 interné doktorandky, 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra má k dispozícii 1 odbornú učebňu a 1 učebňu na zriadenie špeciálnopedagogického laboratória, ktoré sú vybavené modernou počítačovou technikou s dataprojektorom.

Vedecko-výskumné aktivity (od r. 1997)

Od roku 1997 členovia katedry participovali pri riešení národných i medzinárodných vedecko-výskumných a grantových projektov: 1 projekt APVV, 1 projekt ESF, 1 projekt štátnej objednávky, 3 projekty KEGA, 4 projekty VEGA, 1 národný projekt DAAD, 1 medzinárodný projekt Open Society Institute a Nadácie Škola doktorán, 1 medzinárodný projekt Fondu NIL na podporu spolupráce v oblasti vzdelávania, 1 medzinárodný projekt Programu celoživotného vzdelávania Leonardo da Vinci. V súčasnosti členovia katedry participujú na riešení 1 projektu VEGA, 1 projektu KEGA, 1 projektu zo štrukturálnych fondov.

Katedra sa vo vede a výskume zameriava najmä na špeciálnu edukáciu žiakov s mentálnym postihnutím a psychosociálnym narušením, na edukáciu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, na integráciu a inklúziu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, na subjektívne hodnotenie psychosociálnej klímy, na edukáciu a reedukáciu detí v špeciálnych výchovných zariadeniach, na špeciálnu didaktiku slovenského jazyka a literatúry, na rómsku literatúru a jej využitie v multikultúrnej a emocionálnej výchove, na tvorbu podporných elektronických kurzov v prostredí Moodle, na diagnostiku pracovných zručností osôb, na kvalitu života, na výchovnú rehabilitáciu, na výchovu k manželstvu a rodičovstvu, na sexuálnu výchovu osôb s mentálnym postihnutím, na výchovu, vzdelávanie a kvalitu života žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a s poruchami autistického spektra, na etiku a etické dilemy, na psychologické dimenzie kvality života pacientov s Parkinsonovou chorobou a psychologické aspekty ohrozeného dieťaťa, na patopsychológiu osôb s mentálnym postihnutím a psychosociálnym narušením.

Edičná a publikačná činnosť

Od roku 1997 členovia katedry publikovali 2 monografie v zahraničných vydavateľstvách, 9 monografií v domácich vydavateľstvách, 3 vysokoškolské učebné texty, 4 vedecké štúdie v karentovaných časopisoch, 4 kapitoly vo vysokoškolských učebniciach, 2 kapitoly v monografiách, niekoľko vedeckých a odborných štúdií v zahraničných a domácich vedeckých a odborných časopisoch, niekoľko odborných štúdií v zahraničných a domácich zborníkoch (konferenčných aj nekonferenčných).

Katedra špeciálnej pedagogiky v roku 2012 iniciovala vznik vedeckého časopisu ŠPECIÁLNY PEDAGÓG – časopis pre špeciálnopedagogickú teóriu a prax, ktorý vychádza vo Vydavateľstve Prešovskej univerzity v Prešove (2012, 1. ročník, 1. a 2. číslo).

Medzinárodná spolupráca

Katedra udržiava zahraničné pracovné kontakty aj v rámci výmenných študijných pobytov učiteľov a študentov s univerzitami v Portugalsku (Universidade do Minho, Braga), v Nórsku (Queen Mauds University College v Trondheime), v Turecku (Akdeniz University, Antalya), v Poľsku (Uniwersytet Ślaskiego, Katowice), v Českej republike (Pedagogická fakulta Palackého univerzity v Olomouci, Pedagogická fakulta Masarykovej univerzity v Brne, Pedagogická fakulta Ostravskej univerzity v Ostrave, Univerzita Jana Amosa Komenského v Prahe). V rámci Fulbrightovho štipendijného programu na katedre v letnom semestri akademického roka 2007/2009 a 2008/2009 vyučovali dvaja lektori z USA (Sunset Middle School, Colorado, a Green Mountain College, Vermont). V súčasnosti sa pripravujú ďalšie medzinárodné projekty, na ktorých katedra intenzívne spolupracuje so vzdelávacími inštitúciami z Turecka (Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü) a Portugalska (Universidade do Minho, Braga).

KATEDRA HUDOBNEJ A VÝTVARNEJ VÝCHOVY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Inštitucionálnymi predchodcami dnešnej katedry boli Katedra hudobnej výchovy a Katedra výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty UPJŠ v Košiciach so sídlom v Prešove. V r. 1997 sa stali súčasťou Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove obidve menované katedry. V r. 2005 došlo k spojeniu obidvoch katedier do jednej s názvom Katedra umeleckej a estetickej výchovy. V r. 2008 bola premenovaná na Katedru hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty PU v Prešove.

Vedúci pracoviska

Katedra hudobnej výchovy:

doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD., (1997 – 2002), PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD. (2002 – 2005)

Katedra výtvarnej výchovy:

doc. PhDr. Anton Jusko, CSc. (1997 – 2000), doc. PhDr. Michal Tokár, PhD. (2001 – 2003),

PaedDr. Alica Vojčíková (2003 – 2005).

Katedra hudobnej a výtvarnej výchovy:

PaedDr. Anna Derevaníková, PhD.(od r. 2005)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 3 docenti, 6 odborných asistentov s PhD., 2 lektori a 1 administratívna pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii učebňu vybavenú najnovšou didaktickou technikou (dataprojektor s projekčným plátnom) a hudobnými nástrojmi: Rovnako disponuje DVD prehrávačom, audio sústavou (veža), digitálnym fotoaparátom. Softvérové vybavenie – balík Microsoft Office, hudobný softvér Sibelius, MIDI klávesnica.

V učebniach má 5 pianín, 3 elektronické klavíry, Keyboardy (15), hudobné nástroje Orffovho inštrumentára. Katedra disponuje vlastnou knižnicou odbornej literatúry.

Vedecko-výskumné aktivity

Členovia katedry boli zapojení do: 1 projektu Štrukturálnych fondov EÚ, 6 projektov KEGA a 6 projektov VEGA. Tiež participovali v medzinárodných projektoch: Most ke spolupráci I a II – MŠ a Generálny konzulát ČR a SR (1999 – 2006), Sokrates/Grundtvig 2 Musikerziehung im frühkindlichen Bereich – die Bedeutung 10p für Eltern und Grosseltern, bilaterálny projekt Rakúsko – Slovensko Koncerty pre deti a mládež, dôležitá súčasť hudobného vzdelávania.

Vo vede a výskume sa katedra zameriava na otázky hudobnej pedagogiky v podobe skúmania a diagnostiky hudobnosti detí predškolského a mladšieho školského veku, aspekty projektovania hudobno-výchovných činností a integratívne aspekty v hudobnej pedagogike.

Venuje sa aj problematike hudobno-historiografického výskumu hudobnej kultúry Spiša v 18. storočí, hudobno-folklórnej komunikácii a dokumentácii hudobného folklóru. Skúma aj otázky hudobnej terapie v pedagogickom kontexte a jej uplatnenie pri práci s deťmi so syndrómom ADHD a s deťmi so špeciálnymi vzdelávacími potrebami.

V oblasti výtvarného umenia sa venuje otázkam knižnej ilustrácie pre deti a mládež z hľadiska teoretického a historického, výtvarnej didaktiky predškolského a mladšieho školského veku, analýze a interpretácii prvkov arteterapie v edukačnom procese.

Edičná, publikačná a umelecká činnosť

Od r. 1997 členovia katedry publikovali 16 monografií, 12 vysokoškolských učebníc, 3 učebnice pre základné školy, 15 odborných publikácií, v spolupráci s Prešovským hudobným spolkom SÚZVUK 3 zborníky vedeckých spisov o hudbe, vedecké články v zborníkoch, autorské zborníky piesní a notového materiálu.

Oblasť umeleckej tvorby a činnosti je prezentovaná súborom PIANO VOCAL, ktorý je zameraný na rozvoj vokálnych schopností talentovaných študentov. Katedra je hlavným organizátorom medzinárodnej speváckej súťaže Mikuláša Moyzesa poslucháčov fakúlt s pedagogickým zameraním s názvom MOYZESIANA. Katedra taktiež spolupracuje aj s občianskym združením Prešovský hudobný spolok – SÚZVUK, ktorý sa venuje edičnej a hudobno-organizátorskej činnosti, organizuje koncerty vážnej hudby pre študentov. Členovia sú aktívnymi interpretmi v oblasti hudobného folklóru a zborového dirigovania, nahrali 10 audio CD. Realizovali 16 samostatných výstav umeleckých diel a veľa spoločných výstav.

Medzinárodná spolupráca

Katedra spolupracuje s katedrami hudobnej a výtvarnej výchovy na slovenských pedagogických fakultách. Spolupracuje s Katedrou hudobnej výchovy Univerzity Karlovej v Prahe, Katedrou hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Katedrou hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v Českej republike a s Inštitútom pedagogiky Rzeszowskej univerzity v Rzeszowe. Spolupracuje tiež s Chuo University Tokyo, Daito Bunka University Tokyo, Japonsko, Nihongo Salon Tokyo Soochow University Taipei, Taiwan – na základe dohôd o spolupráci.

KABINET VÝSKUMU DETSKEJ REČI A KULTÚRY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Kabinet výskumu detskej reči a kultúry je novovytvoreným vedecko-výskumným pracoviskom Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove s pôsobnosťou od 1. 2. 2005.

Vedúci pracoviska

prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc. (od 1. 2. 2005)

Personálna štruktúra

V kabinete pôsobí 1 profesor, 4 vedeckí pracovníci s PhD.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Kabinet má k dispozícii príručnú knižnicu odbornej literatúry a literatúry pre deti a mládež, vybavenie informačnou a komunikačnou technikou. Zo softvérového vybavenia je k dispozícii elektronický prekladový anglicko-slovenský a slovensko-anglický slovník Lingea Lexicon 5, softvér na tvorbu dokumentov Adobe InDesignCS6 a diagnostický softvér na frekvenčnú analýzu hlasu Oneness Sound Assistant.

Vedecko-výskumné aktivity

Vo vzťahu k fakulte slúžia výsledky vedeckého výskumu na skvalitnenie teoreticko-metodologickej bázy edukačnej činnosti v študijných programoch 1., 2. a 3. stupňa štúdia. Pri riešení vedecko-výskumných projektov kabinet spolupracuje s poprednými odborníkmi z rôznych pracovísk doma a v zahraničí.

Výskum je tematicky orientovaný na axiologické, recepčnoestetické, vývinové a edukačné aspekty literárnej, ilustračnej, dramatickej a hudobnej tvorby pre deti a mládež; na umenie v recepcii a edukácii detí a na socio-kultúrne a axiologické parametre umeleckej (verbálnej, výtvarnej) kreativity detí a mládeže; na kultúru jazyka a reči v komunikácii dnešných detí a mládeže a v umeleckej literatúre pre deti a mládež.

Od r. 2005 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty – 1 grantový projekt INTERREG III A Poľsko – Slovensko, 4 projekty VEGA a 3 projekty KEGA. Členovia kabinetu participovali na 4 výskumných projektoch KEGA a 2 projektoch VEGA, riešených na iných pracoviskách, 1 medzinárodnom mobilitnom projekte Mentoring Partnership v rámci EUCU.NET – Viedeň, 1 medzinárodnom projekte TEACHING LEAST WIDELY SPOKEN LANGUAGES ACROSS EUROPE (TELL) Turecko – Slovensko, 1 edukačnom projekte ERASMUS INTENSIVE LANGUAGE COURSES (EILC).

Na pracovisku sa realizuje aj vypracúvanie expertíz o výskumných projektoch pre grantové agentúry (GACR, VEGA, KEGA, APVV) a vypracúvanie expertíz o rukopisoch učebníc, odborných publikácií a beletrie.

Umelecká a organizačná činnosť

Pod gesciou kabinetu (umelecké vedenie a odborná garancia) pracuje Študentské divadlo P.A.D.A.K. (Prešovské Amatérské Divadlo Akademických Kolegov), ktoré vzniklo v októbri 2007. Prezentuje sa vystúpeniami na festivaloch a divadelných prehliadkach doma i v zahraničí.

Od akademického roka 2007/2008 je kabinet tvorcom koncepcie, garantom a organizátorom prestížneho podujatia Prešovskej univerzity, Prešovskej detskej univerzity (PDU), v rámci ktorej prebieha letné vzdelávanie detí v dvoch študijných stupňoch: „bakalárček“ (7 – 10 rokov) a „magisterček“ (11 – 15 rokov). Od roku 2009 je PDU súčasťou medzinárodnej asociácie detských univerzít v Európe EUCU.NET.

Edičná a publikačná činnosť

Od roku 2005 publikovali členky kabinetu 8 vedeckých monografií, 6 odborných knižných prác a učebníc, 3 vedecké zborníky, 3 odborné a umelecké knižné preklady a početné vedecké a odborné štúdie.

Medzinárodná spolupráca

Kabinet spolupracuje s Österreichische Gesellschaft für Kinder und Jugendliteraturforschung a s European Children's Universities Network – EUCU.NET c/o Kinderbüro Universität Wien vo Viedni, s University of Copenhagen v Kodani, s Ľvovskou štátnou univerzitou I. Franka na Ukrajine, so Staatsbibliothek zu Berlin, s Pedagogickou fakultou Masarykovej univerzity v Brne, s Pedagogickou fakultou a Filozofickou fakultou Ostravskej univerzity v Ostrave, s Ignatium v Krakove, s Trzebiniou v Poľsku.

Spevážka súťaž MOYZESIANA

Študentky Pedagogickej fakulty PU

Študentské divadlo Pedagogickej fakulty P.A.D.A.K.

Počítačová učebňa Pedagogickej fakulty PU

PRAVOSLÁVNA BOHOSLOVECKÁ FAKULTA

Dekani fakulty od vzniku PU

prot. prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.
(1994 – 2000)

prot. prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.
(2000 – 2007)

prof. ThDr. Ján Zozulák, PhD.
(2007 – 2011)

prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.
(od r. 2011)

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove (PBF) odborne pripravuje a vychováva kňazov, sociálnych pracovníkov a pracovníkov pre Pravoslávnu cirkev v českých krajinách a na Slovensku. Štúdium na fakulte je bakalárske, magisterské a doktorandské v dennej i externej forme a uskutočňuje sa v súlade so zákonom o vysokých školách Slovenskej republiky a v duchu učenia Pravoslávnej cirkvi.

História fakulty

Ako v českých krajinách, aj na Slovensku proces reálnej obnovy pravoslavia sa začína koncom 19. storočia a najmä po vzniku Československej republiky v roku 1918. Hoci hneď po tom bola v Čechách a na Morave obnovená samostatná pravoslávna eparchia pod vedením biskupa sv. Gorazda II. a na vtedajšej Podkarpatskej Rusi a východnom Slovensku ešte početnejšia eparchia mukačevsko-prešovská (v roku 1928 mala už 110 tisíc veriacich), obidve pod jurisdikciou Srbskej pravoslávnej cirkvi, cirkevná škola pre pravoslávnych veriacich zriadená nebola. Príčinou bola prozápadná orientácia vlády prvej republiky. Pravoslávnej mládeži poskytovali študijné možnosti Teologické semináre Srbskej pravoslávnej cirkvi (v Bitoli, Sremských Karlovciach) a jej Teologická fakulta v Belehrade.

Vývoj a vznik fakulty. PBF ako súčasť UPJŠ v Košiciach

V roku 1950 bola vládny nariadením č. 112 zo dňa 14. júna 1950 a podľa zákona Československej republiky č. 66/1950 Zb. zriadená samostatná Pravoslávna bohoslovecká fakulta v Prahe, so sídlom v Prešove. Podľa litery zákona sa na tejto fakulte malo „sústrediť bohoslovecké štúdium Pravoslávnej cirkvi platné pre územie celého štátu“.

Prvý školský rok (1950/1951) bol na tejto fakulte otvorený dňa 17. 10. 1950 pod vedením jej prvého dekana prot. prof. ThDr. Jozefa Hradila. Školský rok sa začal slávnostnou svätou liturgiou a prosebným molebenom – vzývaním pomoci Svätého Ducha. Pravoslávna cirkev prežívala tento deň s veľkou radosťou, hlbokou vďakou a nádejami. Do prvého ročníka bolo prijatých 54 študentov. Keďže v tom istom roku bola na Prešovskom sneme gréckokatolíckeho duchovenstva zrušená Užhorodská únia a väčšina uniatských obcí požiadala pravoslávneho prešovského biskupa Alexija o prijatie do Pravoslávnej cirkvi a ustanovenie pravoslávneho duchovného, poslaním fakulty bolo prijať čo najväčší počet záujemcov o teologické štúdium. Za 18 rokov z viac ako 1000 obcí pravoslávneho duchovného neprijali iba 44. V školskom roku 1952/1953 bolo v štyroch ročníkoch fakulty viac ako 100 študentov (na dennom štúdiu 86, ostatní v externej forme štúdia). Takto sa s každým rokom počet študentov zvyšoval. V priebehu šiestich rokov fakulta pripravila do pastorizácie 92 mladých duchovných. Tu treba spomenúť mená týchto učiteľov: prot. prof. ThDr. Jozef Kizak, prof. Michal Kizak, prot. prof. ThDr. Štefan Balogh, prot. prof. ThDr. Ilija Kačur, prot. prof. Pavol Bobalík.

Pedagogická a vedecká činnosť katedier Pravoslávnej bohosloveckej fakulty

Katedry Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove vznikli z väčšej časti pri samotnom založení fakulty. V tom čase ich bolo šesť: katedra biblických náuk, katedra systematického bohoslovía, katedra praktického bohoslovía, katedra cirkevných dejín, katedra cirkevného práva, katedra základného bohoslovía a filozofie. Tento stav pretrval až do roku 1990, čiže do začlenenia fakulty do zväzku Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Vo zväzku univerzity fakulta mohla zriadiť ďalšie katedry a to: katedru pedagogiky a psychológie, katedru byzantológie. Výučba na fakulte prebiehala hneď od jej založenia na šiestich katedrách. Boli nimi:

1. **Katedra biblických náuk**, na ktorej boli prednášané tieto predmety: Úvod do Svätého Písma Starého a Nového Zákona, exegéza, biblické dejiny, biblická archeológia a príslušné jazyky: hebrejský, grécky a latinský.

2. **Katedra systematickej teológie (bohoslovie)**, na ktorej sa prednášali tieto predmety: dogmatické bohoslovie, kresťanská morálka, zrovnávacie bohoslovie a sektológia.
3. **Katedra základného bohoslovie a filozofie**, na ktorej sa prednášali tieto predmety: základné bohoslovie, úvod do filozofie, dejiny filozofie, logika, psychológia, dejiny náboženstiev, kresťanská sociológia a sociálna etika.
4. **Katedra praktického bohoslovie**, na ktorej sa prednášali tieto predmety: liturgika, homiletika, pastorálka, typikon, misiológia, cirkevný ľudový spev, pedagogika a katechetika.
5. **Katedra cirkevných dejín**, na ktorej sa prednášali tieto predmety: všeobecné cirkevné dejiny, československé cirkevné dejiny, patológia, ikonografia a cirkevná archeológia.
6. **Katedra cirkevného práva**, na ktorej sa prednášali tieto predmety: úvod do cirkevného práva, systém cirkevného práva, výklad cirkevných kánonov a cirkevná administratíva.

Okrem už uvedených biblických jazykov sa na fakulte študovali ešte aj iné jazyky: cirkevnoslovanský, ruský, ukrajinský, výberovo západné jazyky – anglický a nemecký (v ďalších rokoch). V roku 1973 Posvätná synoda Pravoslávnej cirkvi v Československu rozhodla, aby sa na fakulte uskutočňovalo takzvané postgraduálne štúdium. Dnes sa toto štúdium uskutočňuje pod názvom celoživotné vzdelávanie duchovných a katechetov. Veľký záujem vzbudzoval teologický krúžok, v ktorom za účasti celého osadenstva fakulty vystupovali so svojimi referátmi predovšetkým sami študenti. Tieto referáty ako aj ďalšie materiály tvorili náplň študentského časopisu pod názvom Pravoslavnij bohoslov. Druhým vážnym krokom bolo to, že v roku 1990 sa naša fakulta stala súčasťou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Pravoslávna bohoslovecká fakulta ako súčasť Prešovskej univerzity v Prešove

V roku 1997 došlo k zriadeniu Prešovskej univerzity v Prešove a jej súčasťou na základe rozhodnutia AS sa stala aj naša Pravoslávna bohoslovecká fakulta v Prešove. Opäť bolo treba pripraviť nový Štatút a všetky ostatné základné dokumenty a obhájiť svoje miesto v tejto novej univerzite, podieľať sa na jej budovaní a na vytváraní dobrého mena doma i v zahraničí. Po akreditácii tejto fakulty v roku 2000 a jej evaluačnom hodnotení bola spolu s FF PU v Prešove zaradená do skupiny A. Fakulta je dôstojným pokračovateľom v šírení duchovnej vzdelanosti a kultúry na Slovensku. Orientuje sa na posilnenie teologického, duchovného, vzdelanostného a kultúrneho rozvoja spoločnosti. Fakulta reaguje na aktuálne spoločenské problémy. Potešujúcim výsledkom nových pomerov života a práce našej fakulty bolo to, že po získaní nových objektov bolo treba obnoviť a pre potreby fakulty ešte len adaptovať, predsa len mohla postupne zvýšiť počet študentov z 29 na 300. Keďže fakulta má dobré personálne zastúpenie, má právo uskutočňovať doktorandské štúdium (v dennej i externej forme) v odboroch pravoslávna teológia a sociálna práca, pre ktoré má ustanovenú Spoločnú odborovú komisiu, konať habilitácie a inaugurácie (v odbore Pravoslávna teológia), udeľovať vedecko-akademickú hodnosť PhD. (v odbore Pravoslávna teológia aj Sociálna práca) a akademické hodnosti „theologiae doctor“ (ThDr.) a „philosophiae doctor“ (PhDr.). Udelila viac ako 35 titulov „doctor honoris causa“ popredným teológom a hierarchom svetového mena (z Ruska, USA, Francúzska, Juhoslávie, Bulharska, Rumunska, Turecka, Českej republiky a iných) i svojim vlastným.

Úspešne sa rozvíja vedecká a vydavateľská činnosť fakulty. Počtom vydaných prác na jedného učiteľa patrí medzi popredné fakulty univerzity. Vydáva Pravoslávny teologický zborník (300 i viac str.), recenzovaný, v ktorom sú publikované odborné a vedecké štúdie učiteľov fakulty i zahraničných teológov, Sociálnu a duchovnú revue, časopis Katedry kresťanskej antropológie a sociálnej práce, Pravoslávny biblický zborník, časopis Katedry biblických náuk, Acta Patristica, vedecký recenzovaný akademický časopis, ako aj zborníky referátov z vlastných i medzinárodných vedeckých konferencií. Svoju vedeckú činnosť fakulta rozvíja v niekoľkých významných projektoch v rámci operačného programu Veda a výskum zo štrukturálnych fondov EÚ a agentúr VEGA, KEGA, APVV, VGA, ERASMUS, Nadácie Jána Husa, GaPU a mnohých ďalších. Viaceré dôležité a aktuálne témy sa ponúkajú uchádzačom o doktorandské štúdium na fakulte (denne i externé). Tým sa do značnej miery rozšíri a prehĺbi vedecká a výskumná práca na fakulte.

Za obdobie existencie fakulty boli za jej dekanov zvolení títo učitelia:

- prot. prof. ThDr. Jozef Hradil (1950 – 1952)
- prot. prof. JUDr. Jozef Kulheim (1952 – 1955)
- prot. prof. ThDr. Peter Kernaševič (1955 – 1960)
- prot. prof. ThDr. Andrej Mihalov (1960 – 1978)
- prot. prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc. (1978 – 1987, 1994 – 2000)
- prot. prof. ThDr. Milan Gerka, CSc. (1987- 1994)
- prot. prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD. (2000 – 2007)
- prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD. (2007 – 2011)
- prof. ThDr. Ján Šafin, PhD. (od r. 2011)

Oblasť vzdelávania

Akreditované študijné odbory:

- pravoslávna teológia
- sociálna práca

Študijné programy:

- pravoslávna teológia v študijnom odbore 2.1.15 Pravoslávna teológia – magisterský stupeň, doktorandský stupeň
- charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca – bakalársky stupeň, magisterský stupeň, doktorandský stupeň

Oblasť vedecko-výskumnej a umeleckej činnosti

A. Projekty

Grantové úlohy

- VEGA – 9, KEGA – 3

Zahraničné projekty:

- a) Pravoslávna encyklopédia – medzinárodný projekt Ruskej pravoslávnej cirkvi, 45 zv. (prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.)
- b) Byzantská teológia I. – II. – projekt Medzinárodnej nadácie Onasis, Grécko (prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.)
- c) Religion and State studies in Europe. Vedúci projektu: Dr. Nikos Maghioros z Aristotelovej univerzity, Thessaloniki, Grécko. Spoluriešitelia z PBF: prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD., ThDr. Štefan Šak, PhD. a Mgr. Viera Zozuľaková, PhD.

Inštitucionálne projekty:

Biblický projekt, Liturgický projekt, Patrystický projekt, Historický projekt, Projekt katedry systematickej teológie, Kánonické pravidlá Pravoslávnej cirkvi, Tvorba učebníc náboženstva pre základné školy.

Najvýznamnejšie projekty v rámci Vzdelávacej nadácie Jána Husa:

1. Antiretiki alebo o viere varjagskej. Projekt bol realizovaný v rokoch 1997 – 1999 v rámci Vzdelávacej nadácie Jána Husa (VNJH). Vedúci projektu: doc. Ján Šafin, PhD.
2. Napísanie o pravej viere Konštantína Filozofa. Projekt bol realizovaný v rokoch 1999 – 2001 v rámci Vzdelávacej nadácie Jána Husa (VNJH). Vedúci projektu: doc. Ján Šafin, PhD.

B. Členstvo v odborných a vedeckých grémiách

- Vedecká rada Pravoslávnej bohosloveckej fakulty.
- Vedecká rada Prešovskej univerzity v Prešove.
- Vedecká rada Historického ústavu SAV v Bratislave.
- Pracovná skupina Akreditačnej komisie SR.
- Komisia KEGA č. 1 – Program rozvoja základného a stredného školstva (perspektívy) – Kultúrnej a edukačnej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR na funkčné obdobie 2003 – 2007.
- Komisia VEGA č. 12 – Pre vedy spoločnosti (Filozofia a sociológia, politológia, teológia).
- Liturgická komisia Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.
- Liturgická komisia Pravoslávnej cirkvi konštantínopolského patriarchátu (Turecko).
- Vedecká rada projektu Pravoslávna encyklopédia (Moskva).
- Metropolitná rada Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.
- Komisia Pravoslávnej cirkvi a skupiny európskych ľudových strán a európskych demokratov.
- Syndesmos – celosvetová organizácia Bratstvo pravoslávnej mládeže.
- Organizácie Balkánskej mládeže so sídlom v Aténach.
- Slovenská spoločnosť novogréckych štúdií so sídlom v Bratislave, ktorá patrí do Európskej spoločnosti novogréckych štúdií (od 22. apríla 1998).
- Medzinárodná komisia pre jazykové kontakty pri Medzinárodnom komitáte slavistov.
- Redakčná rada vedecko-teoretického časopisu Movoznavstvo (Kyjev).
- Redakčná rada vedecko-teoretického časopisu Ukrajinská mova (Kyjev).
- Redakčná rada Pravoslávneho teologického zborníka.
- Redakčná rada vedeckého recenzovaného časopisu Sociálna a duchovná revue.
- Redakčná rada vedeckého recenzovaného akademického časopisu Acta Patristica.
- Ekumenická rada cirkví v Bratislave.
- Vedecká rada Slovenskej národnej galérie v Bratislave.
- Celopravoslávna komisia pre prípravu Veľkého snemu Pravoslávnej cirkvi.
- Rada pre rozvoj a informatiku Prešovskej univerzity v Prešove.

Oblasť ľudských zdrojov

Kvalifikačný rast učiteľov fakulty je primárnou úlohou, ktorý pripravuje Vedecká rada fakulty primerane aktuálnym potrebách. Všetci, ktorí sa uchádzali o získanie vedeckej hodnosti v stanovenom termíne, túto úlohu včas splnili. Podobne je to aj v prípade nových docentov a profesorov.

Počty zamestnancov: pedagogickí zamestnanci: 17 (1 profesor, 7 docenti, 9 odborných asistentov s vedeckou hodnosťou), vedecko-výskumný pracovník: 1, nepedagogickí zamestnanci: 9

Výkonnosť a kapacita v porovnaní s vysokými školami v SR je veľmi dobrá a porovnateľná v každom ohľade. Na 18 učiteľov fakulty pripadá 546 študentov (v prepočte denní a externí), čo činí v priemere 30,33 na jedného učiteľa. Personálne obsadenie jednotlivých katedier, študijných programov a predmetov je v súčasnom období plne vyhovujúce a garantuje potrebnú vedeckú a odbornú úroveň prípravy študentov vo všetkých formách štúdia. Vekové zloženie učiteľského kolektívu je uspokojivé. Fakulta má vypracovaný dlhodobý plán odborného rastu svojich učiteľov a pamätá na personálnu obmenu učiteľov fakulty.

Oblasť medzinárodných stykov a medzinárodnej spolupráce

Zahraničné styky a medzinárodná spolupráca patria na našej fakulte medzi oblasti jej osobitného záujmu a sú súčasťou jej rozvojových aktivít. Keďže fakulta mala dobrú medzinárodnú spoluprácu so zahraničnými teologickými školami aj do roku 1989, nebolo problémom v týchto stykoch pokračovať aj po tomto roku. Najviac tvorivé kontakty má fakulta s Teologickou fakultou v Aténach, Tessaloniki, New Yorku, Bukurešti, Sofii, Nicosii (Cyprus), Prahe, Mníchove, Paríži, Joensu (Fínsko), Teologickým inštitútom na Oxfordskej univerzite a inými. Táto spolupráca sa prejavuje v oblasti vedeckej a študijnej, vrátane doktorandského

štúdia. Viacerí z absolventov našej fakulty sú taktiež absolventmi zahraničných teologických fakúlt a niektorí z nich sa stali učiteľmi našej fakulty. Vo vysielaní študentov našej fakulty na zahraničné školy sa pokračuje aj v súčasnej dobe a tak by to malo byť aj v budúcnosti. Fakulta sa usiluje o aktívnu spoluprácu s teologickými školami pravoslávneho sveta v rámci **Theological Education Projekt** so sídlom vo Francúzsku, ktorý má za cieľ vytvoriť Celosvetové pravoslávne teologické centrum. Pre toto centrum fakulta predložila materiály na začlenenie do tohto projektu, ktoré v mesiaci novembri roku 1994 boli prijaté. Učitelia fakulty sa zúčastňujú na realizácii veľkého medzinárodného projektu Ruskej pravoslávnej cirkvi pod názvom **Pravoslavnaja bogoslovskaja enciklopedija** (45 zv.). Súčasťou medzinárodnej spolupráce sú pobyty hosťujúcich popredných profesorov z pravoslávnych teologických fakúlt na našej fakulte. Táto spolupráca sa veľmi osvedčila. Okrem toho sa fakulta podieľa na práci iných medzinárodných inštitúcií a organizácií, akými sú: SYNDESMOS, Svetová rada cirkví (sídlo v Ženeve) a komisie pre ekumenický dialóg s rôznymi nepravoslávnymi cirkevnými spoločenstvami. V študijnej oblasti fakulta spolupracuje s týmito vzdelávacími ustanovizňami: Vzdelávacie stredisko pravoslávnych bohosloveckých fakúlt vo Francúzsku, Vzdelávacie stredisko Ekumenického patriarchátu v Chambéssy (Švajčiarsko), Vzdelávacie stredisko SRC v Bossey pri Ženeve. V súčasnej dobe sa pracuje na realizácii ďalších takýchto kontaktov.

Prehľad počtu absolventov denného a externého štúdia

Rok	Denné štúdium	Externé štúdium
1997	10	12
1998	18	12
1999	13	9
2000	17	29
2001	23	9
2002	22	17
2003	33	9
2004	24	49
2005	25	81
2006	48	74
2007	58	15
2008	101	123
2009	63	63
2010	70	106
2011	84	80
2012	78	106
Spolu	687	794
Celkom	1481	

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra biblických náuk od počiatku vzniku Pravoslávnej bohosloveckej fakulty, čiže od r. 1950 bola prvou mimoriadne dôležitou a vždy samostatnou katedrou, ktorá tvorila a tvorí jeden zo základných kameňov pravoslávnej teológie.

Vedúci pracoviska

Za 63 ročné obdobie existencie fakulty boli vedúcimi tejto katedry: Michail Ivanovič Kuchtin (neskorší metropolita Ján), prof. ThDr. Štefan Balogh, prof. Pavol Bobalík, prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.

V súčasnosti je vedúcim katedry doc. ThDr. Alexander Cap, CSc.

Personálna štruktúra

V minulosti na tejto katedre pôsobili títo pedagógovia: doc. archimandrita Cyril, svetským menom Vasil' Mučička, kandidát bohoslovía, neskôr biskup michalovský. Odborný asistent Radivoj Jakovljevič, kandidát bohoslovía, dnes vladyka ThDr. Simeon, arcibiskup olomoucko-brnenský. Prof. ThDr. Milan Gerka, CSc., dnes rektor Pravoslávneho kňazského seminára a tajomník Posvätnej Synody Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku. Ďalším dlhoročným a celoživotným pracovníkom tejto katedry bol prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc., ktorý významnou mierou vďaka svojej publikačnej činnosti, prispel k rozvoju novozákonnej biblistiky.

Na katedre v súčasnosti pôsobia dvaja docenti, jeden odborný asistent s vedeckou hodnosťou a dvaja doktorandi: doc. ThDr. Alexander Cap, CSc., doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD., ThDr. Ján Husár, PhD., Mgr. Zuzana Repková, Mgr. Andrej Dupej.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Pracovisko má k dispozícii kvalitnú odbornú knižnicu, aj vďaka počítačovým možnostiam využíva všetky dostupné starobylé i novodobé biblické preklady, patristické, teologické, izagogické, exegetické a hermeneutické komentáre vydávané doma, ale predovšetkým v zahraničí. Na fakulte sa študuje hebrejský, grécky a cirkevnoslovanský jazyk, ktoré sú nevyhnutné pre správne pochopenie biblických originálov ako aj ich prekladov.

Akreditované študijné programy

Katedra participuje na výučbe predmetov v oboch akreditovaných študijných odboroch 2.1.15 pravoslávna teológia a 3.1.14. sociálna práca.

Vedecko-výskumné aktivity

Pracovníci katedry sa aktívne zúčastňujú na domácich i zahraničných konferenciách a prednáškach a usilujú sa o spoluprácu s pravoslávnyimi teologickými fakultami v Grécku, Poľsku, Srbsku, Ukrajine, Bielorusku, Rusku, ale aj s inoslávnyimi teologickými fakultami v rámci ekumenických kontaktov. Zabezpečujú zahraničnú odbornú literatúru pre potreby rozvoja katedry. Všetci podľa svojich možností aktívne riešia vedecko-výskumné projekty v rámci agentúr KEGA, VEGA, VGA, ako aj inštitucionálne projekty. Členom katedry sa v minulosti podarilo čerpať finančné prostriedky aj z Onasisovej nadácie. Dvaja zo súčasných členov katedry sú členmi Vedeckej grantovej agentúry Pravoslávnej cirkvi pri Metropolitnej rade v Prešove. Jeden člen katedry je členom výboru Slovenskej biblickej spoločnosti.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra za 63 rokov svojej existencie vydala okolo 40 monografií, vyše 20 vysokoškolských učebných textov a vyše 500 štúdií v domácich i zahraničných vydavateľstvách. Za posledné desaťročia vydala vyše 20 zväzkov pravoslávnych biblických komentárov. Za posledné štyri roky vydala 10 zväzkov pravoslávneho biblického zborníka.

Medzinárodná spolupráca

Katedra úzko spolupracuje pri vydávaní zborníka s Diecezjalnym osrodkem Kultury Prawoslawnej ELPIS v Gorliciach – Poľsko a tiež s vladykom Paisijom, biskupom gorlickým ako aj s jeho riaditeľom jeho biskupského úradu ThDr. Romanom Dubecom. Všetky ďalšie zahraničné kontakty využívajú pracovníci katedry individuálne a to zväčša s vyššie uvedenými zahraničnými pravoslávnyimi fakultami či univerzitami v Grécku, Poľsku, Rusku, Bielorusku, na Ukrajine, v Srbsku a v Čechách.

KATEDRA CIRKEVNÝCH DEJÍN, BYZANTOLÓGIE A GRÉCKEHO JAZYKA

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra cirkevných dejín, byzantológie a gréckeho jazyka za posledných pätnásť rokov prešla vývojom, ktorý jej umožnil nadviazať na jej veľmi dobrú prácu v predchádzajúcom období, za čo patrí vďaka skvelému pedagógovi, učencovi a kňazovi v jednej osobe prof. ThDr. Pavlovi Alešovi, CSc., ktorý počas mnohých rokov napriek tomu, že býval v Olomouci, každý týždeň dochádzal do Prešova, aby nielen udržal, ale aj rozvinul tak potrebnú pre pravoslávnu teológiu katedru, akou je práve Katedra cirkevných dejín. Vďaka jeho nezištnej práci sa podarilo pripraviť výbornú pôdu na ďalší rast katedry, ktorá je zameraná skutočne široko, počínajúc štúdiom histórie a štruktúry Cirkvi od jej vzniku až po dnešnú dobu s vedeckým skúmaním dejinných súvislostí až po filozofiu či ešte skôr teológiu dejín.

Vedúci pracoviska

Od založenia katedry až do roku 2003 bol vedúcim katedry prof. ThDr. Pavel Aleš, CSc. Od roku 2003 až dodnes je ním prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia: 1 profesor, 1 profesor emeritus, 2 docenti, 1 odborný asistent a 1 vedecký pracovník s PhD. 2 interní a 2 externí doktorandi.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Hlavná pozornosť je venovaná všeobecným a miestnym dejinám pravoslávnej cirkvi, ako aj rôznym historizofickým témam. Študenti sa oboznamujú s dejinami lokálnych pravoslávnych cirkví. Na katedre sa študujú aj úvodné otázky z oblasti filozofie dejín. Zvláštny dôraz je kladený na priblíženie teologického, liturgického a duchovného bohatstva Byzancie, ktoré sa na naše územie dostalo vďaka misii svätých apoštolom rovných Cyrila a Metoda. Toto bohatstvo je neodmysliteľnou súčasťou európskej i svetovej kultúry, preto je dôležité vedecké skúmanie tejto problematiky. Pravoslávna teológia a duchovný život je pokračovaním princípov byzantskej tradície, ktorá je v dnešnej dobe nadmieru aktuálna. Záujem o štúdium byzantológie je možné sledovať nielen v Európe, ale aj v celom okcidentálnom svete. Oblasť gréckeho jazyka je zameraná na výučbu gréckeho jazyka a kultúry, hlbšie spoznávanie gréckej histórie, filozofie, teológie a kultúry od antiky až po súčasnosť. Po úspešnom absolvovaní štúdia na fakulte študenti majú možnosť pokračovať v štúdiu na gréckych univerzitách prostredníctvom programu ERASMUS.

Vedecko-výskumné aktivity

Od r. 1997 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty. Hneď v roku vzniku Prešovskej univerzity v Prešove sme boli oslovení Vzdelávacou nadáciou Jana Husa, pričom nám bola ponúknutá možnosť vypracovať projekt z cirkevných dejín. Keďže už predtým sme mali záujem o otázky schizmy medzi kresťanmi Východu a Západu, a hlavne o polemickú literatúru, ktorá rozkol sprevádzala, bol vypracovaný projekt nazvaný „Antiretiki alebo o viere varjagskej“. Tento projekt, ktorý priniesol určité výsledky, doposiaľ neskončil. Ukončená bola zatiaľ len jeho prvá fáza, preto sa chystáme na jeho ďalšie pokračovanie. V rámci tohto projektu zatiaľ vyšla monografia „Spor o dedičstvo. Sv. Gorazd I. medzi Východom a Západom“ (205 strán). Ďalšia monografia bola publikovaná v PTZ č. XXIV. (s. 166 – 255) a jej názov znie „Horlivosťou neúspešne napodobňovali Fínsa“. Potom to bol projekt VEGA „Byzantská kultúra v kontexte európskej civilizácie“.

Edičná a publikačná činnosť

Na katedre od roku 1997 vyšlo 22 vedeckých monografií, rôzne publikácie v periodických a príležitostných zborníkoch, 2 v karentovaných časopisoch, taktiež viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra v rámci bilaterálnych dohôd spolupracuje s univerzitami v Čechách (Husitská fakulta), v Poľsku (Duchovná akadémia vo Varšave), na Ukrajine (Teologická fakulta v Užhorode), zároveň sa podieľa na celofakultnej spolupráci v rámci ďalších partnerských inštitúcií.

KATEDRA KRESŤANSKEJ ANTROPOLÓGIE A SOCIÁLNEJ PRÁCE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra vznikla v roku 2002 zavedením študijného programu Charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore Sociálna práca. V tomto roku bolo personálne obsadenie tromi stálymi zamestnancami, a to prof. ThDr. Milanom Gerkom, CSc., ktorý sa iniciatívne zasadil za vznik katedry ako aj predmetného študijného programu a dvomi vtedajšími asistentmi doc. PhDr. Michalom Oláhom, PhD. a PhDr. Jozefom Voroblom, PhD.

V začiatkoch existencie katedry jej vypomáhali pedagógovia z Filozofickej fakulty PU, ako prof. PhDr. Anna Tokárová, CSc., doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD., PhDr. Branislav Frk, PhD. a PhDr. Mária Bajerová.

Vedúci pracoviska

prof. ThDr. Milan Gerka, CSc. (2002 – 2008), doc. PhDr. Tomáš Hangoni, PhD. (od r. 2009)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 2 docenti, 2 odborní asistenti, 5 interných doktorandov a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra je vybavená modernou informačno-komunikačnou technikou. Buduje v spolupráci s Katedrou kresťanskej pedagogiky a psychológie sociálno-psychologické laboratórium.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program Charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.)
- magisterský študijný program Charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.)
- doktorandský študijný program Sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD., spolugaranti: doc. ThDr. Alexander Cap, CSc., doc. PhDr. Ľuba Končeková, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Katedra rieši vedecko-výskumné úlohy na medzinárodnej a domácej úrovni. Je zapojená do riešenia grantových projektov, ktorých výsledky významnou mierou ovplyvňujú vývoj sociálnej práce ako vedy na Slovensku. Medzi najvýznamnejšie patrili:

1. VEGA 1/2497/05 Charitatívna a sociálna služba v cirkvi a spoločnosti.
2. VEGA 1/0649/08 Antropologické východiská sociálnej práce.
3. VEGA 1/0532/08 Supervízia ako základný predpoklad kvalitnej sociálnej práce.
4. VEGA 2/2010 Projektovanie v sociálnych oblastiach a cirkvi.
5. ERASMUS LLP IP 11203-1658/PRESOV01 Sociálna práca a dobrovoľníctvo. H.E.L.P. (humanity, education, learning, prosperity).
6. ERASMUS LLP IP SoS – Social Work and Sustainability.
7. ERASMUS LLP The European Studies on Religion and State Interaction (Socrates Thematic network EuReSiS.NeT).
8. ERASMUS LLP Tuning Educational Structures in Europe“, Sectoral Qualifications Framework for the Humanities and the Arts.

Edičná a publikačná činnosť

Od vzniku katedry sa jej členovia podieľajú na vzniku rôznych monografií ako aj vysokoškolských učebníc, zborníkov, časopisov. Išlo hlavne o vydávanie takých diel, ktoré dlhodobo absentovali z hľadiska sociálnej práce ako vedného odboru ale aj ako praktickej činnosti v ponuke študijných a vedeckých materiálov. Katedra vydáva od roku 2010 Sociálnu a duchovnú revue vedecko-recenzovaný zborník v periodicite 4 krát do roka. Neskôr od roku 2012 bol zborník z dôvodu svojej periodicity pretransformovaný na časopis a jeho vydavateľom sa stala Prešovská univerzita v Prešove.

Medzinárodná spolupráca

Katedra spolupracuje s renomovanými a celosvetovo uznávanými pracoviskami. Je členom North American Association of Christians in Social Work. Spolupracuje so zahraničnými vysokými školami ako s Užhorodskou ukrajinskou bohosloveckou akadémiou, Univerzitou Jána Pavla II. v Krakove, Husitskou teologickou fakultou Karlovej univerzity v Prahe, Filozofickou fakultou Karlovej univerzity v Prahe. Reformovanou kresťanskou akadémiou v Šárošpataku a mnohými ďalšími.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra vznikla na pôde Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v roku 1992, a v roku 2004 bola premenovaná na Katedru kresťanskej pedagogiky a psychológie.

Vedúci pracoviska:

doc. PhDr. Eva Drotárová, CSc. (1992 – 2008), Mgr. Andrej Nikulin, PhD. (od r. 2008)

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia: 1 externý profesor a 3 odborní asistenti a vedeckí pracovníci s PhD., 2 interní doktorandi.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra:

Pracovisko momentálne zriaďuje sociálno-psychologické laboratórium vybavené počítačmi, interaktívnou tabuľou, didaktickými pomôckami. Katedra disponuje odbornou psychologickou a pedagogickou literatúrou a psychodiagnostickými pomôckami.

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 2005 boli riešené viaceré projekty – 2 projekty z VGA, katedra sa podieľala na spoluriešení projektov VEGA a KEGA, momentálne je katedra zapojená do projektu OPV. Tematickým zameraním katedry je usilovať sa o zblíženie súčasnej psychológie a teológie tak, aby to nenarušilo kresťanskú predstavu o človeku, ale naopak, aby pomohlo lepšie a hlbšie pochopiť podstatu človeka a mechanizmy jeho fungovania. Medzi zameranie katedry patrí oboznámenie študentov teológie a sociálnej práce so základmi modernej psychológie. Hlavný dôraz sa kladie na štúdium osobnosti človeka, pritom sa usiluje o vytvorenie takej koncepcie ľudskej osobnosti, ktorá by nielen zodpovedala východiskám a predstavám pravoslávnej vierouky, ale ktorá by dokázala harmonicky spojiť predstavy a doterajšie poznatky obidvoch disciplín psychológie i teológie.

Na katedre sa vyučujú všetky základné psychologické disciplíny – všeobecná, vývinová, sociálna psychológia, patopsychológia, psychológia osobnosti a tiež psychológie aplikované pre prax – pedagogická psychológia, psychológia náboženstva, psychológia prosociálneho správania, psychológia práce. Svoju ponuku katedra pravidelne obnovuje a rozširuje. Medzi osobitné ponuky patria nové predmety, akými sú základy psychodiagnostiky pre soc. pracovníkov a východiská súčasnej psychológie a teológie – predmet zameraný na aplikovanie jednotlivých psychoterapeutických metód v praxi sociálneho pracovníka a kňaza.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra aktívne sa podieľa na publikačnej činnosti vo všetkých periodikách vychádzajúcich v rámci pravoslávnej bohosloveckej fakulty akými sú Sociálna a duchovná revue, Acta patristica, Pravoslávny teologický zborník a Biblický zborník. Okrem periodických publikácií na katedre vznikli viaceré príležitostné zborníky z vedeckých konferencií, vysokoškolské učebné texty, vysokoškolské učebnice, vedecké monografie, zbierky úloh a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra v rámci bilaterálnych dohôd spolupracuje s univerzitami v Čechách (Husitská fakulta) v Poľsku (Duchovná akadémia vo Varšave), na Ukrajine (Teologická fakulta v Užhorode), zároveň sa podieľa na celofakultnej spolupráci v rámci ďalších partnerských inštitúcií.

Inštitucionálny vývoj pracoviska:

Inštitucionálnymi predchodcami súčasnej Katedry praktickej a systematickej teológie boli dve samostatné katedry: Katedra praktického bohoslovía a Katedra systematického bohoslovía. Vznik obidvoch katedier je totožný so vznikom fakulty v roku 1950. Ich zlúčením bola v roku 2011 zriadená Katedra praktickej a systematickej teológie.

Vedúci pracoviska:

Katedra praktického bohoslovía:

Michail Ivanovič Kuchtin (neskorší metropolita Ján), prof. ThDr. Peter Kernaševič, prof. ThDr. Andrej Mihaľov, prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.

Katedra systematického bohoslovía:

prof. Leonid Berezovský, prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc., prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc.,
prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD.

Katedra praktickej a systematickej teológie:

doc. ThDr. Miroslav Župina, PhD. (od r. 2011)

Personálna štruktúra:

Na katedre pôsobí 1 profesor, 1 docent, 2 odborní asistenti, 1 externý odborný asistent, 4 interní doktorandi a 6 externí doktorandi.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

V blízkej budúcnosti je pre pracovisko pripravované patristicko-filologické laboratórium, ktoré ako ojedinelý koncept v európskom prostredí sa bude zameriavať na výskum pramenných patristických textov. Laboratórium bude využívané aj na výučbu klasických jazykov a výcvik práce s rukopismi. Bude vybavené špeciálnou didaktickou technikou umožňujúcou efektívnu výučbu jazykov, príslušným softvérom a technikou na digitalizáciu textov. Študenti v študijnom programe pravoslávna teológia absolvujú špeciálny druh súhrnnej seminárnej a liturgickej praxe, ktorá súvisí s ich budúcim výkonom kňazského povolania. Z tohto dôvodu katedra vo svojom vzdelávacom procese využíva priestory chrámu sv. Jána Bohoslova Pravoslávneho kňazského seminára Prešovskej univerzity v Prešove.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.)
- magisterský študijný program pravoslávna teológia v študijnom odbore 2.1.15 Pravoslávna teológia (spojený 1. a 2. stupeň) (garant: prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD. do r. 2012, od r. 2013 prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.)
- magisterský študijný program charitatívna a sociálna služba v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.)
- doktorandský študijný program pravoslávna teológia v študijnom odbore 2.1.15 Pravoslávna teológia (garant: prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD., spolugaranti: doc. ThDr. Kryštof Pulec, PhD., metr., doc. ThDr. Štefan Šak, PhD. do r. 2012, od r. 2013 garant: prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.)
- doktorandský študijný program charitatívna a sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (garant: prof. ThDr. Ján Šafin, PhD., spolugaranti: doc. ThDr. Alexander Cap, CSc., doc. PhDr. Ľuba Končeková, PhD.)
- konania na udelenie vedecko-pedagogických titulov docenta a profesora v študijnom odbore 2.1.15 Pravoslávna teológia (garant: prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD. do r. 2012, od r. 2013 prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Vedecko-výskumné aktivity katedry praktickej a systematickej teológie sa sústreďujú na tieto okruhy teologicko-praktických oblastí: teologickú (trinitárnu a christologickú) syntézu zameranú na dogmatické a vieroučné otázky, patristickú syntézu, štúdium gréckych originálov patristickej literatúry, prehľbovanie a rozvoj praktickej teológie, existenciu cirkevnej slovančiny v karpatskom regióne a interkonfesionálne vzťahy na Slovensku. V rámci vyššie uvedených aktivít boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty, 11 projektov VEGA, 4 projekty KEGA, 16 projektov VGA v rámci Vedeckej grantovej agentúry Pravoslávnej cirkvi na Slovensku i mnohé inštitucionálne projekty.

Tematické zameranie výskumu je veľmi široké a zahŕňa oblasti liturgického života Cirkvi, poriadku bohoslužieb, sviatostí, kazateľstva, katechizácie a dušpastierskej služby, ale aj patrológie, dogmatického bohoslovía, kresťanskej antropológie, kresťanskej etiky, bioetiky, duchovného života a štúdia siekt. Na pracovisku sa rozvíja aj aplikovaný výskum a tiež expertízna činnosť pre prax v súvislosti s požiadavkami a potrebami Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

Edičná a publikačná činnosť

Katedra praktickej a systematickej teológie participuje na vydávaní týchto vedeckých recenzovaných zborníkov a časopisov: *Pravoslávny teologický zborník* (v r. 2012 bolo vydané 38. číslo tohto zborníka), *Pravoslávny biblický zborník* (doposiaľ vydaných 10 zväzkov) a *Sociálna a duchovná revue* (za tri roky existencie bolo vydaných 12 čísiel). Špecializované monografie sú vydávané v samostatnej edičnej sérii *Patristická knižnica* (doteraz bolo vydaných 14 monografií). Katedra nedávno (v r. 2006 – 2010) vydávala vedecký časopis *Nipsis* (10 čísiel), ktorý sa zaoberal otázkami teológie, filozofie, etiky a duchovnosti v spoločenskom kontexte a v súčasnosti vydáva vedecký recenzovaný časopis zameraný hlavne na oblasti patrológie, teológie, religionistiky, biblistiky, hermeneutiky, filozofie, pedagogiky, psychológie, sociológie, svetových a cirkevných dejín s názvom *Acta Patristica* (vyšlo už 6 čísiel). Okrem uvedených publikácií katedra publikovala viaceré zahraničné i domáce vedecké monografie, príležitostné zborníky z medzinárodných vedeckých konferencií, vysokoškolské učebnice, vysokoškolské učebné texty a iné publikácie.

Medzinárodná spolupráca

Katedra na báze bilaterálnych dohôd a projektov spolupracuje s vysokými školami v Rusku (Sanktpeterburgskaja Duchovnaja Akademija, Moskovskaja Duchovnaja Akademija), na Ukrajine (Kyjevskaja Duchovnaja Akademija), v Bielorusku (Bogoslovskij fakultet Jevropejskogo humanitarnogo universiteta v Minsku), v Poľsku (Chrzescijańska Akademia vo Varšave), v Grécku (Kappodistriako Panepistimio, Theologiki Scholi v Aténach, Aristoteleio Panepistimio, Theologiki Scholi v Tessalonikách), v USA (St. Vladimir's Theological Seminary v New Yorku), v Srbsku (Bogoslovski fakultet v Beograde), v Bulharsku (Bogoslovski fakultet v Sofii), vo Veľkej Británii (Orthodox Theological Istitut v Oxforde), vo Fínsku (Joensuun Yliopisto, Ortodoksien Theologian Laitos v Joensuu), v Českej republike (Karlova univerzita, Husitská teologická fakulta v Prahe), v Nemecku (Ludwig-Maximilians-Universität v Mníchove) a na Cypre (University of Cyprus v Nikózii).

Návšteva biskupa Germana z USA

Otvorenie akademického roka 2009/2010

Odovzdanie čestného titulu doctor honoris causa biskupovi Panteleimonovi Rodopoulosovi

Návšteva profesora Petri Piroinena z Joensuu, Fínsko

FAKULTA ŠPORTU

Dekani fakulty od vzniku PU

*prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.
(2004 – 2012)*

Fakulta športu Prešovskej univerzity v Prešove

prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.

Vývoj školskej telesnej výchovy na východnom Slovensku

Východné Slovensko sa po skončení 2. svetovej vojny stalo významnou hospodárskou oblasťou ČSSR. Avšak rozvoj telesnej výchovy, ktorá mala stále väčší význam pri uskutočňovaní cieľov výchovy a upevňovaní zdravia mládeže i dospelých, nezodpovedal a zaostával za celkovým rozvojom kraja. Ak sa chcelo pristúpiť k serióznemu riešeniu problému zvýšenia úrovne školskej telesnej výchovy na východnom Slovensku, nebolo možné tento proces uskutočňovať náhodne, živelne. Len hlboká analýza stavu školskej telesnej výchovy a odhalenie príčin jej zaostávania mohli ukázať správny prístup k riešeniu tohto problému. Vyučovanie telesnej výchovy na školách východného Slovenska bolo v tomto období na veľmi nízkej úrovni. Táto situácia vyplývala z nepripravenosti učiteľov na vyučovanie telesnej výchovy najmä na vidieku. Výnimkou boli školy, ktoré vlastnili čo i len jednu loptu. Telovýchovné jednoty, zväčša zamerané na futbal, boli len vo väčších dedinách a mestečkách. A práve analýza personálneho a materiálneho zabezpečenia škôl vo Východoslovenskom kraji viedla kompetentné inštitúcie k uzáverom, že najväčšia príčina zaostávania školskej telesnej výchovy vyplýva z nedostatočného kadrového a materiálneho vybavenia škôl.

Otázka kvalifikovaných kádrov východoslovenských škôl v telesnej výchove sa postupne riešila vzdelávaním učiteľov telesnej výchovy. Prvou odbornou inštitúciou pôsobiacej priamo vo Východoslovenskom regióne sa stala Katedra telesnej výchovy, ktorá vznikla v roku 1951 na bývalej košickej Pobočke Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave. Jej úlohou bolo pripravovať učiteľov – telocvikárov v jednopredmetovom štúdiu pre vtedajšie školy I. stupňa. O jej vznik a riadenie v ťažkých začiatkoch sa zaslúžil m. prof. S. Pačenovský a dr. M. Šafranko. Už v nasledujúcom roku 1952 bola v dôsledku presunu košickej Pobočky Pedagogickej fakulty do Prešova premiestnená aj Katedra telesnej výchovy a rozhodlo sa, že jednopredmetová kvalifikácia bude zahŕňať aj školy II. stupňa.

Hľadanie identity

Keď v roku 1953 vznikla v Prešove Filologická fakulta Vysokej školy pedagogickej v Bratislave a Vyššia pedagogická škola (*dalej ako VPŠ*), zabezpečovala Katedra telesnej výchovy odbornú výučbu na VPŠ a všeobecnú telesnú výchovu na obidvoch fakultách. V súvislosti so vznikom pedagogických inštitútov, ktorý sa uskutočnil 1. septembra 1959, došlo k rozdeleniu katedry. Z pôvodnej jednej vznikli dve: jedna na Filozofickej fakulte UPJŠ (vznikla tiež v r. 1959 z Filologickej fakulty), zameraná na všeobecnú telesnú výchovu a druhá na Pedagogickom inštitúte (PI) v Prešove. Jej úlohou, okrem všeobecnej telesnej výchovy, bola aj príprava telovýchovných kádrov.

V roku 1964 došlo k zlúčeniu katedri PI v Košiciach a v Prešove a súčasne k premene PI na Pedagogickú fakultu UPJŠ. O rok neskôr v roku 1965 bola Katedra telesnej výchovy rozčlenená na Katedru všeobecnej telesnej výchovy a Katedru telesnej výchovy, pričom ku Katedre všeobecnej telesnej výchovy bola roku 1966 pričlenená i Katedra všeobecnej telesnej výchovy z Filozofickej fakulty. V roku 1972 sa do názvu Katedry telesnej výchovy doplnilo slovo odborná a tento stav s menšími úpravami pretrvával počas celej existencie katedri v rámci Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach so sídlom v Prešove. Odborná katedra telesnej výchovy sa počas celého pôsobenia zameriavala na výchovu učiteľov telesnej výchovy. Vedúcimi katedri pripravujúcich telovýchovných pedagógov pred vznikom Prešovskej univerzity v Prešove boli: Michal Šafranko, Andrej Motýľ, Tomáš Stejskal, Milan Ďuriček, Karol Feč a Ján Junger.

Za necelé polstoročie vyštudovalo telesnú výchovu na uvedených pracoviskách 1 500 absolventov. Medzi nimi množstvo vynikajúcich športovcov a osobností športového a spoločenského života.

Súčasť Prešovskej univerzity v Prešove

Prešovská univerzita v Prešove bola zriadená zákonom č. 361/1996 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 1997. Svoju vedeckú, vzdelávaciu, kultúrnu, umeleckú a športovú činnosť a s nimi súvisiace ďalšie činnosti rozvíjala od svojho vzniku na 5 fakultách. Jednou z nich bola aj novovytvorená Fakulta humanitných a prírodných vied, na ktorej našla svoj domov aj Katedra telesnej výchovy a športu. V pedagogickej činnosti sa KTVŠ FHPV PU v Prešove v rámci denného štúdia i ŠPZ zameriavala na prípravu vysokoškolských pedagógov v špecializácii telesná výchova v kombinácii s inými vyučovacími predmetmi. Okrem magisterskej formy štúdia mala už v tom čase katedra akreditáciu na bakalárske štúdium: telesná výchova – trénerstvo v športovej špecializácii. Na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie MŠ SR získala právo doktorandského štúdia (PhD.) vo vednom odbore športová edukológia (74-03-9). V tom istom odbore získala aj právo na konanie habilitačného a inauguračného pokračovania. Formou rigorózných skúšok sa počas celej existencie katedry mohli uchádzať absolventi o získanie akademického titulu *PaedDr.* V tom čase predstavovala katedra veľmi konsolidované vysokoškolské pracovisko postavené na odbornej kvalifikácii pedagogických pracovníkov, dobrej materiálno-technickej základni a vysokej športovej a spoločenskej angažovanosti v regióne i v rámci celého Slovenska. Zákonite sa oživil aj pokus o vytvorenie samostatnej odbornej inštitúcie, ktoré pretrvávali s väčšou či menšou intenzitou počas celej jej histórie.

Reálnu podobu dlhoročného zámeru vytvoriť v Prešove samostatnú fakultu na prípravu telovýchovných odborníkov prinieslo až rozhodnutie vedenia Prešovskej univerzity v Prešove, ktoré na svojom zasadnutí v dňoch 29. – 30. januára 2001 uložilo rektorovi PU, aby poveril prof. PaedDr. Jána Jungera, CSc. vytvorením a vedením komisie na prípravu projektu pre vznik Fakulty športu. Činnosť komisie bola na dva roky prerušená v dôsledku rôznych objektívnych dôvodov, medzi tie najzávažnejšie môžeme uviesť vyše ročnú nefunkčnosť Akreditačnej komisie. Nový impulz pre dokončenie zámeru vytvoriť v Prešove špecializovanú fakultu priniesla až práca na dokumente Dlhodobý zámer rozvoja Prešovskej univerzity v Prešove na obdobie rokov 2003 – 2010. Prešovská univerzita v Prešove si v duchu vysokoškolského zákona definovala stratégiu svojho rozvoja, pričom jedným z podkladov materiálu boli závery výjazdového rokovania vlády SR v Prešovskom a Košickom kraji. Z neho jednoznačne vyplynulo, že región predstavujúci 1/3 rozlohy a rovnaký počet obyvateľstva má mnoho špecifických problémov a jedným zo spôsobov, ako ich riešiť, je tvorba nových pracovísk. Hlavný problém spočíval v insolventnosti obyvateľstva a z nej vyplývajúca neschopnosť cestovať za vzdelaním, výsledkom čoho je malý podiel obyvateľstva na vysokoškolskom vzdelaní. Pre samotnú telesnú výchovu to znamenalo:

- deficit kvalifikovaných učiteľov telesnej výchovy na všetkých typoch škôl
- trvale vysoký záujem o štúdium telesnej výchovy
- narastajúca spoločenská požiadavka na odbornú garanciu riešenia problémov telovýchovného a športového hnutia v regióne
- zlepšujúca sa kvalifikačná a materiálna základňa katedier telesnej výchovy na Prešovskej univerzite
- zvyšujúca sa akredibilita existujúceho pracoviska, atď.

Kompletný akreditačný spis na zriadenie Fakulty športu PU v Prešove, ktorá sa mala vytvoriť zlúčením Katedry telesnej výchovy a športu FHPV PU a Katedry telesnej výchovy PF PU v Prešove podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády SR č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii, zaslal rektor PU prof. PhDr. František Mihina, CSc. na akreditáciu 15. 12. 2003. Akreditačná komisia sa materiálom zaoberala na svojom najbližšom zasadnutí 4. – 6. 2. 2004 a uznesením č. 10.2.1 schválila pracovnú skupinu na zriadenie Fakulty športu PU v Prešove. Pracovná skupina sa po preštudovaní akreditačného spisu zišla na svojom zasadnutí priamo na pôde Prešovskej univerzity 25. 5. 2004. Po oboznámení sa s personálnym, priestorovým a materiálnym vybavením pracoviska a po prezentácii zámerov a zdôvodnení žiadosti predsedom komisie pre vznik Fakulty športu prof. Jungerom, vypracovala hodnotiace správy k žiadosti o zriadenie Fakulty športu, ako aj k jednotlivým študijným programom. Samotný proces akreditácie prebehol 23. 6. 2004 v Bratislave.

Zo záveru hodnotiacej správy.

Na základe komplexného posúdenia predloženého projektu na zriadenie Fakulty športu PU v Prešove AK konštatuje:

1. Projekt zohľadňuje tendencie súčasného rozvoja v oblasti VŠ vzdelávania a je v súlade s Národným programom rozvoja športu.
2. Názov fakulty vhodným spôsobom vyjadruje vymedzenú oblasť poznania, čím bude prispievať k plneniu poslania PU v Prešove.
3. Nová fakulta sa zriaďuje na pôde dobre technicky, materiálne a informačne zabezpečenej univerzity.
4. Študijné programy spĺňajú kritériá akreditácie.

Fakulta športu Prešovskej univerzity v Prešove

Po vzniku Fakulty športu sa jej prvým dekanom stal prof. PaedDr. Ján Junger, PhD., prodekanom pre vzdelávanie doc. PaedDr. Viera Bebčáková, PhD., prodekanom pre rozvoj a informatiku PaedDr. Vincent Lafko, PhD. a prodekanom pre vedu, doktorandské štúdium a zahraničné vzťahy PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD. Tajomníčkou fakulty bola Ing. Jana Šofranková. Predsedom akademického senátu sa stal doc. PaedDr. Marián Vojčík, PhD. Štruktúru fakulty tvorili tri katedry – Katedra športovej humanistiky a kinantropológie, Katedra športovej edukológie a Katedra všeobecnej telesnej výchovy. Na čele týchto katedier boli PaedDr. Klaudia Zusková, PhD., PaedDr. Iveta Boržíková a PaedDr. Juraj Mihalčín.

Počas druhého funkčného obdobia od roku 2008 zostal dekanom fakulty naďalej prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. V rámci organizačných zmien boli vo vedení fakulty iba dvaja prodekani, doc. PaedDr. Viera Bebčáková, PhD. na úseku vzdelávania a doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD. na úseku vedy a rozvoja. Do funkcie poradcu dekana boli zároveň vymenovaní PaedDr. Vincet Lafko, PhD., ako poradca dekana pre oblasť organizácie, riadenia a informatizácie a Mgr. Terézia Slančová, PhD., ako poradca dekana pre zahraničné mobility. Zmeny nastali i v štruktúre katedier. Namiesto Katedry všeobecnej telesnej výchovy vznikla Katedra edukológie hier. Vedúcimi katedier sa stali PaedDr. Iveta Boržíková, PhD. – Katedra športovej edukológie, PhDr. Marcel Nemec, PhD., od roku 2010 MUDr. Bibiana Vadašová, PhD. – Katedra športovej humanistiky a kinantropológie a PaedDr. Juraj Mihalčín, PhD. – Katedra edukológie hier.

Počas ôsmich rokov existencie fakulty pôsobili a pôsobia na fakulte títo učitelia:

Profesori

prof. PhDr. Michal Belej, CSc., prof. PhDr. Karol Feč, CSc., prof. PhDr. Rudolf Horváth, CSc.,
prof. PaedDr. Ján Junger, PhD., prof. PhDr. Tomáš Stejskal, CSc., prof. PhDr. Milan Turek, PhD.

Docenti

doc. PaedDr. Viera Bebčáková, PhD., doc. MUDr. Mirianna Brtková, PhD., doc. Rastislav Feč, PhD.,
doc. PaedDr. Erika Chovanová, PhD., doc. Mgr. Rút Lenková, PhD., doc. PhDr. Květoslava Perečinská, PhD.,
doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD., doc. PaedDr. Marián Vojčík, CSc., doc. PaedDr. Klaudia Zusková, PhD.

Odborní asistenti

PhDr. Magdaléna Antošovská, PaedDr. Martin Gregor, CSc., Mgr. Patrik Durkáč, PhD., PaedDr. Juraj Hügec, PhDr. Libuša Husovská, Mgr. Róbert Kandráč, PhD., Mgr. Tibor Klaček, Mgr. Marek Kokinda, PhD.,
PaedDr. Vincent Lafko, PhD., PaedDr. Štefan Leitmann, Mgr. Karol Lukáč, PhD., PhDr. Juraj Maľcovský, PhD.,
PaedDr. Lucia Malá, PhD., PaedDr. Tomáš Malý, PaedDr. Juraj Mihalčín, PhD., PhDr. Marcel Nemec, PhD.,
PaedDr. Ľubomír Oríšek, PaedDr. Ľubomír Paučíř, PhD., Mgr. Jaroslava Rubická, PhD., MUDr. Juraj Skladaný, CSc.,
Mgr. Terézia Slančová, PhD., Mgr. Viera Smerecká, PhD., PaedDr. Věra Šotkovská, PhD., MUDr. Bibiána Vadašová, PhD.,
Mgr. Lenka Tlučáková, PhD., Mgr. Dana Valčáková – Dračková, PhD.

Tajomník fakulty
Ing. Jana Šofranková

Administratívno-hospodárski pracovníci

Mgr. Jana Bačenková, Mgr. Adriana Bavoľárová, PhDr. Marcela Brindzková, Marta Farkašová, Mária Jackaninová, Zuzana Klepsateľová, Daniela Kundriková, Martina Revayová, Lucia Smolnická, Monika Molčányiová, Bc. Mária Jackaninová, Bc. Danuše Jakabová, Jozef Zimek, Mgr. Vladimír Gargalovič.

Akreditované študijné programy

Po akreditácii študijných programov Prešovskej univerzity v Prešove boli rozhodnutím ministra školstva Slovenskej republiky č. CD-2009-33657/34244-1 Fakulte športu Prešovskej univerzity v Prešove priznané práva vzdelávať a udeľovať príslušné akademické tituly od septembra 2009 absolventom štúdia v študijných odboroch a programoch uvedených v tabuľke.

Študijný program		Študijný odbor	Stupeň štúdia	Forma štúdia	Dĺžka štúdia
trénerstvo	8.1.2	šport	prvý	denná, externá	3 roky
trénerstvo	8.1.2	šport	druhý	denná, externá	2 roky
učiteľstvo telesnej výchovy	1.1.3	učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov	prvý	denná, externá	3 roky
učiteľstvo telesnej výchovy	1.1.3	učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov	druhý	denná, externá	2 roky
učiteľstvo telesnej výchovy (v kombinácii)	1.1.3	učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov	prvý	denná	3 roky
učiteľstvo telesnej výchovy (v kombinácii)	1.1.3	učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov	druhý	denná	2 roky
športová edukológia	8.1.3	športová edukológia	tretí	denná, externá	4 roky (d) 5 rokov (e)
	8.1.3	športová edukológia	habilitačné konanie a vymenúvanie profesorov		

V súčasnosti má fakulta kombinácie s predmetmi:

- anglický jazyk a literatúra, biológia, dejepis, ekológia, estetika, francúzsky jazyk a literatúra, geografia, matematika, nemecký jazyk a literatúra, pedagogika, rusínsky jazyk a literatúra, ruský jazyk a literatúra, technická výchova, výchova k občianstvu, slovenský jazyk a literatúra,
- na Gréckokatolíckej teologickej fakulte PU v Prešove ŠP náboženská výchova (katolícka) – telesná výchova.

V roku 2012 bol akreditovaný medziodborový študijný program učiteľstvo telesnej výchovy – trénerstvo v dennej i externej forme štúdia.

Počty študentov

V akademickom roku 2004/2005 mala fakulta pri svojom vzniku tento počet študentov:

- 174 študentov v študijnom programe telesná výchova jednopredmetová,
- 75 študentov v študijnom programe telesná výchova v kombinácii,
- 1 033 študentov prešovskej univerzity v predmete všeobecná telesná výchova,
- 38 študentov v externej forme štúdia v študijnom programe telesná výchova jednopredmetová.

Okrem uvedených študentov zabezpečovala fakulta všetky telovýchovné predmety v študijných programoch Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. V ostatnom akademickom roku to bolo 805 študentov.

V akademickom roku 2011/2012 bolo na Fakulte športu zapísaných spolu 375 študentov v dennej i externej forme. Z toho 283 na prvom stupni štúdia, 78 na druhom a 14 na treťom stupni štúdia. Okrem toho fakulta sa podieľala na výučbe 16 študentov študujúcich telesnú výchovu v kombinácii na fakultách Prešovskej univerzity v Prešove a 1 389 študentov Pedagogickej fakulty, 107 študentov Fakulty zdravotníckych odborov, 507 študentov Prešovskej univerzity v Prešove zapísaných na predmet telesná výchova a 65 študentov univerzity zapísaných na predmet výchova k zdraviu.

V priebehu ôsmich rokov existencie fakulty absolvovalo fakultu spolu 474 študentov. Z toho 216 bakalárov, 238 magistrov a 20 doktorandov. Z najúspešnejších absolventov – reprezentantov SR môžeme spomenúť: Červeň Michal, Ondrušek Roman, Sopko Martin st.- *volejbal*, Čorej Maroš, Huňady Marián, Jano Pavol, Lamač Roman, Mazur Adam, Shejbal Jiří – *hádzaná*, Havrančíková Betka, Holienčík Stanislav, Klimková Viera, Malák Michal, Mlynár Peter – *bežecké lyžovanie*, Bařka Michal, Ivan Roman, Jankovič Peter, Jalčová Ivana, Kováčová Alena, Mička Martin, Nuber Robert – *basketbal*, Makovník Martin – *navádzač na paralympijských hrách*, Orlovská Kveta – *bedminton*, Král Ján – *kulturistika*, Kravcová Jana – *kolky*, Raková Edita – *ľadový hokej*.

Absolventi Fakulty športu PU v Prešove v ak. rokoch 2005 – 2012

	1. stupeň		2. stupeň		3. stupeň		Rig. sk.
	denné	externé	denné	externé	denné	externé	
2004/2005	Nekreditové štúdium – denné 24, externé 17				1	1	3
2005/2006	Nekreditové štúdium – denné 25, externé 19				2	-	5
2006/2007	Nekreditové štúdium – denné 34, externé 6				1	1	2
2007/2008	25	-	-	26	3	3	2
	Nekreditové štúdium – denné 31, externé 1			-			
2008/2009	20	25	-	1	1	1	-
2009/2010	26	22	23	-	1	1	-
2010/2011	24	21	18	14	-	1	-
2011/2012	24	25	22	19	2	-	-

Fakulta má v súčasnosti k dispozícii priestory na Ul. 17. novembra 13, kde je umiestnená podstatná časť jej pracovísk – dekanát, študijné oddelenie, 3 katedry, kancelárie učiteľov a administratívnych pracovníkov. V roku 2013 sa počíta s presťahovaním dekanátu a ostatných administratívnych oddelení do novo rekonštruovaných priestorov vedľa rektorátu PU. Na zabezpečenie výučby okrem učební má FŠ k dispozícii špecializované telovýchovné zariadenia: diagnostické centrum, plaváreň, športovú halu s gymnastickou telocvičňou, tenisovú halu, dve telocvične na R-PU, cvičebňu, posilňovňu, atletický štadión, asfaltové ihriská v areáli študentského domova, gymnastickú telocvičňu na Jarkovej ulici, multifunkčné ihrisko s umelou trávou, lodenicu na Zemplínskej Sírave. Na zimné a letné kurzy fakulta využíva ďalšie športové zariadenia, ktoré nie sú majetkom univerzity.

Diagnostické centrum (DC) je pracoviskom v správe Fakulty športu Prešovskej univerzity v Prešove, v priestoroch ktorého sa realizuje edukačný proces študentov telesnej výchovy a trénerstva dennej a externej formy štúdia a riešia sa výskumné úlohy vysokoškolských pedagógov a doktorandov z oblasti vied o športe

(športovej kinantropológie, humanistiky a edukológie – fyziológie telesných cvičení, telovýchovného lekárstva, biomechaniky, antropomotoriky, psychológie športu).

V súčasnosti športové diagnostické centrum disponuje prístrojovou technikou, ktorá je plne kompatibilná s výpočtovou technikou a umožňuje:

- funkčnú záťažovú diagnostiku prostredníctvom bicyklových ergometrov a bežiaceho pásu v súčinnosti s EKG prístrojom a meracími zariadeniami srdcovej frekvencie (sporttestery), Polar team, bicyklový ergometer Monark (Wingate test)
- diagnostiku anaeróbných schopností svalov dolných končatín pomocou výskokového ergometra
- jednoduchú a rýchlu diagnostiku prietokových dychových parametrov prostredníctvom digitálneho spirometra Spirobank G
- testovanie a hodnotenie úrovne pohybových schopností pomocou moderných zariadení zo série FiTROdyne (silové schopnosti), FiTRO Agility check (testovanie rýchlostí reakcií), FiTRO Sway check (stabilometria) a dynamometrickej platne (testovanie odrazových schopností)
- sledovanie hladín laktátu pomocou laktátomeru (Lactate Scout)
- veľmi presnú analýzu telesnej kompozície (InBody 230 a 720)

Nevyhnutnou súčasťou vybavenia DC je počítačová technika, audiovizuálna technika (televízny prijímač, videokamera, videorekordér), defibrilátor a resuscitačný vak z forénzneho hľadiska v prípade nutnosti poskytnutia prvej pomoci testovaným jedincom počas záťažovej diagnostiky. V súčasnosti prebieha dobudovanie diagnostického centra ďalším potrebným vybavením.

Výskumné úlohy pracoviska boli v rámci rôznych grantových výskumných úloh v uplynulom období ako aj v súčasnosti zamerané na tieto nosné témy:

- Diagnostika a štruktúra koordinačných schopností,
- Motorika a telesný vývin športovo-talentovaných detí,
- Tvorba a overovanie pohybových programov,
- Didaktické otázky školskej telesnej výchovy,
- Diagnostika pohybovej a športovej výkonnosti,
- Športová prognóza a možnosti jej praktickej realizácie,
- Psychológia a sociológia v športe,
- Pohybová aktivita seniorov,
- Pohybová aktivita v životnom štýle žiakov.

Realizáciu výskumných projektov zabezpečovali pracovníci z jednotlivých katedier Fakulty športu Prešovskej univerzity v Prešove. V rámci tejto problematiky bolo za posledných 10 rokov riešených s externou finančnou dotáciou pre fakultu 17 projektov. Celková výška externej finančnej dotácie do roku 2012 bola v celkovej výške 316 894 € (BT: 256 594 € / KT: 72 379 €).

V roku 2011 pre zlepšenie a intenzifikáciu výskumu na fakulte bol podaný projekt APVV pod názvom „*Telesný, funkčný a motorický rozvoj stredoškolskej mládeže v reflexii jej pohybovej aktivity*“. Zámerom projektu bolo získať relevantné informácie o stave pohybovej výkonnosti detí a mládeže. V roku 2012 bol tento projekt agentúrou APVV schválený. Vedúcim riešiteľom projektu je prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. a finančná dotácia je 218 018 €.

Všetkým projektom na základe záverečných správ, ktoré sú k dispozícii v Oddelení pre vedu, doktorandské štúdium a zahraničné vzťahy Fakulty športu PU v Prešove, boli udelené certifikáty o úspešnom ukončení realizovaných výskumov. Výsledkami projektov sú vedecké monografie, publikované domáce a zahraničné vedecké práce či kvalifikačné rasty v podobe habilitačných a dizertačných prác. Publikačnú činnosť pracovníkov fakulty do dnešného dňa charakterizuje 26 vedeckých monografií, 299 pôvodných vedeckých

prác v recenzovaných zahraničných časopisoch a vedeckých prác v recenzovaných zahraničných zborníkoch, 352 pôvodných vedeckých prác v recenzovaných domácich časopisoch a vedeckých prác v recenzovaných domácich zborníkoch. Ohlasy na publikované práce a príspevky sú prezentované 814 citáciami.

Odborná erudovanosť a schopnosti umožnili pracovníkom jednotlivých katedier Fakulty športu PU za posledných 10 rokov krátkodobu pôsobiť a prednášať na Polytechnickom inštitúte v Porte, FTVS Univerzity Karlovej v Prahe, FTK Univerzity Palackého v Olomouci, KTVŠ PdF Ostravskej univerzity či na WWF UR v Rzeszowe.

Organizácia vedeckých konferencií a odborných seminárov

Na organizácii týchto fakultných podujatí participovali okrem Prešovskej univerzity v Prešove aj iné subjekty resp. inštitúcie, napr. Vedecká spoločnosť pre telesnú výchovu a šport, International Associations of Sport Kinetics, Rzeszowska univerzita v Rzeszowe, Národné športové centrum, športové zväzy, Metodicko-pedagogické centrum Prešov, mestské zastupiteľstvo a pod.

Vedecko-výskumná činnosť katedry pred vytvorením samostatnej fakulty sa orientovala predovšetkým na riešenie grantových projektov (VEGA, KEGA) a inštitucionálnych projektov v oblasti skúmania motoriky a telesného vývinu športovo-talentovaných detí predškolského a mladšieho školského veku, tvorbu a overovanie pohybových programov pre rôzne vzorky dospeléj populácie. Prezentácia výsledkov vedecko-výskumnej činnosti katedry na pôde PU vyvrcholila zorganizovaním medzinárodnej vedeckej konferencie *Telesná výchova a šport v treťom tisícročí*, ktorá sa konala 26. – 27. 6. 2003 a dvoma medzinárodnými vedeckými seminármi.

Vznikom samostatnej Fakulty športu PU v Prešove nastalo zintenzívnenie výkonov jednotlivých katedier vo vedecko-výskumnej oblasti. Prešovská Fakulta športu prehĺbila spoluprácu s poprednými domácimi, českými a poľskými pracoviskami. Prirodzeným vyústením práce bola organizácia ďalších medzinárodných konferencií a seminárov. V nasledujúcom roku bola fakulta organizátorom medzinárodného seminára *Marketing v športe*, ktorý sa konal 3. 10. 2005 a spoluorganizátorom dvoch konferencií: *International Dialogue: Global, European, National and Multicultural Dimensions of Tourism*, ktorý sa uskutočnil v Rzeszowe 2. – 3. 6. 2005 a *Diagnostika koordinačných schopností*, organizovanej na pôde našej fakulty 16. 5. 2005. Dobrá spolupráca medzi Fakultou športu a Fakultou telesnej výchovy a športu Rzeszowskej univerzity bola predpokladom zorganizovania medzinárodného vedeckého kongresu – *Biologické a spoločenské základy a podmienky realizácie telesnej výchovy a športu*, ktorý sa konal v Rzeszowe 19. – 20. 5. 2006.

V tom istom roku sa na pôde prešovskej fakulty konali ďalšie konferencie a odborné semináre: *Konferencia učiteľov telesnej výchovy*, *12. celoslovenská študentská konferencia vo vedách o športe* a odborný seminár *Doping a šport*. 21. 5. 2007 sa v Prešove uskutočnila *Konferencia trénerov hádzanej*, zameraná na problematiku výberu talentovanej mládeže pre šport. V r. 2008 to bola konferencia *Telesná výchova a šport, zdravie a pohyb*, ktorá sa konala 25. 4. 2008. V spomenutom termíne fakulta participovala pri organizovaní medzinárodnej vedeckej konferencie – *Budo 2008* (Martial arts, combat sports, humanism) spolu s rzeszowskou Fakultou telesnej výchovy a športu, ktorá sa konala v termíne 25. – 26. 4. 2008 v poľských Targowiskách. V r. 2008 Fakulta športu vstúpila do spolupráce s Univerzitou v Berne, v rámci prípravy projektu 7. rámcového programu – *Cultural differences in childhood obesity and related factors*. Naša fakulta, ako spoluriešiteľ európskeho projektu, spolupracovala s ďalšími 12 európskymi pracoviskami a úspešne splnila všetky hodnotiace kritériá, ktoré spolu so zahraničnými spoluriešiteľmi boli predložené na schválenie centrálnej komisii v Bruseli. Napriek tomu, že projekt nebol schválený, participácia na projekte priniesla pracovisku množstvo skúseností s prípravou agendy na úrovni európskej spolupráce.

V dňoch 24. – 25. 6. 2009 sa uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia *Diagnostika v športe 2009*, ktorej organizátorom bola Fakulta športu v spolupráci s Fakultou telesnej výchovy Rzeszowskej univerzity, Slovenskou vedeckou spoločnosťou pre telesnú výchovu a šport a Národným športovým centrom. Rokovanie prebiehalo v troch sekciách: *Diagnostika v školskej telesnej výchove*, *Diagnostika vo výkonnostnom a vrcholovom športe*,

a Diagnostika nešportujúcej populácie. V tom istom roku organizovala fakulta aj medzinárodnú vedeckú konferenciu *Antropomotorika 2009*, ktorá sa konala v rekreačnom stredisku Prešov – Lysá v dňoch 17. – 19. 9. 2009.

Fakulta športu sa permanentne pokúša etablovať v európskom výskumnom priestore. Príkladom je vypracovanie žiadosti spoločne s ďalšími 10 európskymi krajinami v rámci 7. rámcového programu – výzva FP-KBBE-2009-3, pod názvom „*An Intercultural Study of Childhood Obesity Risk Factors and Mediators*“. Spomedzi schválených a úspešne ukončených projektov je možné spomenúť medzinárodný projekt „*Aktywność na całe życie*“: *Polsko-Słowacka platforma kultury fizycznej i promocji zdrowia studentów 2009 – 2010*.

Pre zlepšenie a intenzifikáciu výskumu na fakulte bol koncom roka 2009 podaný na Agentúru Ministerstva školstva SR v opatrení 2.1 podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja, ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce projekt pod názvom „Centrum diagnostiky a rozvoja pohybu človeka“. V roku 2010 pre nedostatok finančných prostriedkov alokovaných na danú výzvu nebol Agentúrou Ministerstva školstva SR pre štrukturálne fondy EÚ schválený. Už v nasledujúcom roku sme reagovali na projekt Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ pod opatrením 1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja pod názvom „Centrum pre výskum faktorov ovplyvňujúcich zdravie so zameraním na diagnostiku a prevenciu oslabení spôsobených nedostatkom pohybovej aktivity“. Výzva bola vyhlásená 17. 10. 2011 a projekt bol podaný na ASFEU 23. 1. 2012. Aj v tomto prípade pre nedostatok finančných prostriedkov alokovaných na danú výzvu nebol Agentúrou MŠVVAŠ SR pre štrukturálne fondy EÚ podaný projekt schválený.

Cez Sekciu štátnej starostlivosti o šport MŠ SR sa fakulta od roku 2009 intenzívne pokúša vylepšiť aj materiálno-technické zabezpečenie pre výučbu atletiky a tréningový proces atletického oddielu TJ Slávia PU Prešov rekonštrukciou atletického štadióna.

V priebehu roka 2010 sa podarilo fakulte získať finančné prostriedky z MŠ SR na výstavbu multifunkčného ihriska s umelou trávou. V tom istom roku za podpory vedenia Prešovskej univerzity v Prešove sa tento objekt umiestnený pri Športovej hale PU v Prešove podarilo aj vybudovať a otvoriť.

Fakulta športu PU v Prešove spolupracuje so zahraničnými univerzitami v rámci programu Erasmus. Na základe bilaterálnych dohôd je možné absolvovať mobility prichádzajúcich a odchádzajúcich učiteľov a študentov na univerzitách a z univerzít v Českej republike (Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta; Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta telesné kultúry; Univerzita Karlova v Prahe, Fakulta telesné výchovy a športu), v Poľsku (Uniwersytet Rzeszowski, Wydział wychowania fizycznego; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Nowy Sacz; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Krosno; Akademia wychowania fizycznego i sportu, Gdańsk) a v Portugalsku (Instituto politécnico do Porto, School of Education, Porto). Fakulta zabezpečuje výučbu v anglickom jazyku pre študentov z Portugalska, v spolupráci s Pedagogickou fakultou v rámci Modulu II Teacher training a poskytuje možnosť športovať všetkým zahraničným študentom pôsobiacich na Prešovskej univerzite v Prešove.

Učítelia Fakulty športu PU

Štvornásobný majster SR v plážovej hádzanej

Slávnostné otvorenie multifunkčného ihriska

Volejbalový tréning

FAKULTA ZDRAVOTNÍCKYCH ODBOROV

Dekanky fakulty od vzniku PU

*Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.
(2002 – 2011 a od r. 2011)*

*doc. MUDr. Eva Kovaľová, PhD.
(1. 2. 2011 – 31. 3. 2011)*

Fakulta zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove

Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.

Impulzom na zriadenie vzdelávacej inštitúcie, poskytujúcej vysokoškolské vzdelanie v nelekárskych študijných odboroch bola potreba vyššieho vzdelávania pracovníkov v zdravotníckych povolaniach vo vzťahu k meniacim sa potrebám obyvateľstva v starostlivosti o zdravie. Začiatky aktívnej práce na vzniku takejto vzdelávacej inštitúcie v univerzitnom systéme sa datujú od roku 1994.

V roku 2002 bola zriadená podľa zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov po vyjadrení Akreditačnej komisie MŠ SR a na základe uznesenia Akademického senátu PU v Prešove Fakulta zdravotníctva Prešovskej univerzity v Prešove (FZ PU). Návrh projektu zriadenia fakulty vychádzal z Národného plánu rozvoja ošetrovateľstva, ktorý bol súčasťou kontinuálneho transformačného procesu plánovania v Slovenskej republike. Týmto sa FZ PU v Prešove s ponukou štúdia na bakalárskom stupni vzdelávania v nelekárskych študijných odboroch zaradila do systému univerzitného vzdelávania v zdravotníckych povolaniach ako šiesta fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

V septembri akademického roka 2002/2003 otvorila po prvýkrát brány pre študentov dvoch študijných odborov – ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia. Absolventom týchto odborov je v plnom rozsahu uznané vzdelanie v členských štátoch EÚ, pretože sú zaradené medzi regulované povolania.

Začiatky existencie boli skromné – ľudsky i materiálne. Fakulta nemala vlastnú budovu a na prechodný čas sídlila v budove Strednej zdravotníckej školy na Sládkovičovej ulici 36 v Prešove. Vďaka ústretovosti vtedajšieho vedenia Prešovskej univerzity v Prešove sa fakulta v roku 2004 presťahovala do nových zrekonštruovaných priestorov a jej sídlom je Prešov, Partizánska ulica 1. Slávnostným prestrihnutím pásky a prevzatím symbolického kľúča z rúk vtedajšieho rektora Prešovskej univerzity v Prešove prof. PhDr. Františka Mihinu, CSc. fakulta začala výučbu v zrekonštruovanej, modernej vzdelávacej inštitúcii.

Prvé štátne skúšky fakulta vykonávala v študijnom odbore ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia. Dňa 2. 7. 2004 sa uskutočnilo historicky prvé slávnostné odovzdávanie vysokoškolských bakalárskych diplomov absolventom Fakulty zdravotníctva PU v Prešove.

Ďalšou motiváciou pre manažment, pedagogických i nepedagogických pracovníkov fakulty bol veľmi pozitívny ohlas odbornej verejnosti i študentov na existenciu fakulty. Z toho dôvodu sa začalo uvažovať, ale i aktívne pracovať na akreditácii a realizácii ďalších študijných programov, ktoré by fakultu posúvali smerom dopredu.

Od akademického roka 2004/2005 fakulta na základe priznanej akreditácie aktivovala ďalšie dva študijné odbory a boli jej priznané práva udeľovať akademický titul „bakalár“ v študijnom programe fyzioterapia a v študijnom programe dentálna hygiena v dennej a v externej forme štúdia. V študijnom programe dentálna hygiena FZ PU v Prešove získala akreditáciu v uvedenom odbore ako prvá a jediná krajina v bývalom stredovýchodnom bloku krajín Európy.

Keďže fakulta bola progresívna a rýchlo sa rozvíjajúca vzdelávacia inštitúcia, reagovala aj na potreby trhu práce. Od akademického roka 2005/2006 aktivovala štúdium v ďalšom študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť v dennej a v externej forme štúdia.

Existencia fakulty v univerzitnom systéme si vyžadovala veľmi intenzívny rozvoj. Bolo potrebné vo vzťahu k možnostiam pokračovať v štúdiu, aktivovať a realizovať vzdelávanie na druhom – magisterskom stupni štúdia. Akreditácia študijných programov ošetrovateľstva a fyzioterapie na tomto stupni vysokoškolského štúdia sa stala skutočnosťou od akademického roka 2007/2008, keď fakulta získala právo udeľovať akademický titul „magister“ ich absolventom. Fakulta zdravotníckych odborov PU v Prešove sa tak stala plnohodnotným členom a partnerom inštitúcií a fakúlt v univerzitnom systéme, ktoré poskytujú vzdelávanie v nelekárskych študijných odboroch.

Podľa § ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po vyjadrení Akreditačnej komisie v súlade s ustanovením § 82 ods. 2 písm. d) zákona a po schválení Akademickým senátom Prešovskej univerzity v Prešove v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 písm. a) zákona bola ustanovená zmena názvu Fakulty zdravotníctva Prešovskej univerzity v Prešove na Fakultu zdravotníckych odborov (FZO PU) s účinnosťou od 1. decembra 2010.

Od akademického roka 2010/2011 realizuje fakulta rigorózne skúšky v študijnom odbore ošetrovateľstvo a fyzioterapia. Od akademického roka 2011/2012 poskytuje na základe akreditácie MZ SR špecializačné štúdium v zdravotníckom povolaní sestra v špecializačných odboroch:

- ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva,
- anestéziológia a intenzívna starostlivosť.

Od akademického roka 2012/2013 má fakulta priznané právo poskytovať vzdelávanie v 3. stupni štúdia a udeľovať akademický titul philosophiae doctor (v skratke PhD.).

Záujem o štúdium na FZO PU v Prešove z roka na rok narastá. Svedčí o tom štatistický prehľad prihlásených a prijatých študentov. V roku 2011 predložilo prvých sedem uchádzačov o rigorózne pokračovanie rigorózne práce v odbore fyzioterapia.

V akademickom roku 2011/2012 sa konali prvé rigorózne skúšky v študijnom odbore ošetrovateľstvo a prvé skúšky absolventov špecializačného štúdia ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva. Študenti fakulty majú možnosť na konci každého semestra anonymne hodnotiť úroveň vzdelávacieho procesu formou anonymného dotazníka.

Významnou súčasťou výučby na Fakulte zdravotníckych odborov PU v Prešove je príprava študentov v klinickom prostredí. Z uvedeného dôvodu Fakulta zdravotníckych odborov PU v Prešove realizuje praktickú výučbu na základe dohôd o praktickej výučbe s nasledujúcimi inštitúciami:

FNsP J. A. Reimana v Prešove, NsP Štefana Kukuru Michalovce, n.o., NsP Poprad, a.s., NsP Sv. Jakuba, n.o. Bardejov, PRO VITAE, n.o. NsP Gelnica, Nemocnica MUDr. Vojtecha Alexandra Kežmarok, n.o., Nemocnica Košice – Šaca, a.s., 1. súkromná nemocnica, NsP sv. Barbory Rožňava, NsP Trebišov, a.s., Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, n.o., Vranovská nemocnica, s.r.o. vo Vranove nad Topľou, Fakultná NsP F. D. Roosvelta Banská Bystrica, Všeobecná NsP Levoča, wesper, s.r.o. – Prešov, Fakultná nemocnica L. Pasteura Košice, Nemocnica Andreja Leňa Humenné, n.o., NsP Snina, Ľubovnianska nemocnica, n.o. v Starej Ľubovni, Nemocnica s poliklinikou Spišská Nová Ves, a.s., FALCK záchranná a .s. Košice ako aj s ďalšími štátnymi a neštátnymi poskytovateľmi zdravotníckych služieb.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa fakulta zameriava na oblasti, zodpovedajúce vývojovým trendom v príslušných študijných odboroch s dôrazom na problematiku podpory zdravia, prevenciu ochorení a kvalitu života. Tvoriví pracovníci sa podieľajú na riešení rámcových projektov EÚ, projektov Európskych štrukturálnych fondov a dôležitých domácich vedeckých projektov v rámci agentúr VEGA, KEGA, APVV.

Fakulta naďalej vytvára podmienky pre zapojenie vysokoškolských učiteľov do riešenia vedecko-výskumných úloh a podporuje rozvoj kvalifikačnej úrovne pedagógov.

Zameriava sa na rozvoj kvalitatívnej úrovne publikačnej a edičnej činnosti, podporuje aktívnu účasť pedagógov na národných i medzinárodných vedeckých konferenciách, seminároch a workshopoch. V spolupráci s Fakultnou nemocnicou Jána Adama Reimana v Prešove a stavovskými organizáciami sestier, pôrodných asistentiek, lekárov a stomatológov pravidelne organizuje konferencie, kongresy, semináre a rôzne odborné podujatia.

Fakulta v rámci programu EÚ LLP ERASMUS spolupracuje so sedemnástimi univerzitami a vysokými školami v 7 krajinách Európskej únie a Európskeho hospodárskeho spoločenstva. V rámci bilaterálnych zmlúv sa uskutočňujú mobility učiteľov a študentov fakulty. Študenti sa pravidelne zúčastňujú na letných odborných stážach v zahraničných zdravotníckych zariadeniach.

Fakulta úzko spolupracuje s vedeckými výskumnými inštitúciami a univerzitami ako je Lekárska fakulta univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Technická univerzita v Košiciach, Strojnícka fakulta, Katedra biomedicínskeho inžinierstva. Na fakulte prednášajú významní odborníci a pedagógovia zo zahraničia a spolupracuje s partnerskými inštitúciami pri organizovaní medzinárodných podujatí. V rámci bilaterálnych zmlúv s partnermi z Českej republiky, Ukrajiny a Austrálie ponúka možnosť zúčastniť sa na konferenciách, workshopoch a ŠVOČ usporiadaných fakultou, ako aj možnosť realizovať vzájomné výmeny pedagógov a študentov. Zahraničným partnerom ponúka priestor pre publikovanie v recenzovanom zborníku MOLISA. Na fakulte sú pripravené študijné programy midwifery, dental hygiene v anglickom jazyku pre študentov samoplatcov.

Fakulta zdravotníckych odborov PU v Prešove má bohatú spoluprácu s rôznymi organizáciami a inštitúciami v rámci mesta a regiónov Prešovského kraja a Košického kraja. Pravidelne informuje širokú verejnosť doma aj v zahraničí o dianí a aktivitách fakulty prostredníctvom web stránky v slovenskom a anglickom jazyku, ako aj prostredníctvom tlačových správ a diskusií v rozhlase. Študenti spolupracujú pri realizácii programov a projektov pre obyvateľov mesta a regiónu. Fakulta je zapojená do riešenia projektov financovaných z európskych štrukturálnych fondov v OP – Vzdelávanie a OP – Výskum a vývoj. Hodnotenie kvality vzdelávacieho procesu sa na fakulte realizuje systémom CAF.

V roku 2012 Fakulta zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove oslávila 10. výročie svojho vzniku. „História je svedectvom času, svetlom pravdy, životom pamäti, učiteľka života, zvestovateľka dávnych dôb.“ Tieto Cicerove slová by mohli znieť nadnesené v súvislosti s 10. výročím vzniku fakulty. Avšak, keď si uvedomíme, že aj desať rokov dokáže zmeniť spomienky a pozmeniť fakty, bolo potrebné pozrieť sa dozadu a uvedomiť si, prečo fakulta vznikla, čím prešla a kam smeruje.

Počet absolventov

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium	Kreditové štúdium
Študijný odbor	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá	Foma štúdia denná / externá
Ošetrovateľstvo - Bc.	101/0	58/0	47/125	77/68	74/28	77/33	76/50	81/37	57/28
Ošetrovateľstvo - Mgr.	x	x	x	x	x	12/58	1/17	12/30	19/31
Pôrodná asistencia - Bc.	28/0	26/0	13/0	21/24	18/7	18/13	14/15	23/7	20/0
Fyzioterapia - Bc.	x	x	x	16/16	25/12	18/20	32/28	21/11	21/7
Fyzioterapia - Mgr.	x	x	x	x	x	12/34	0/15	13/28	17/18
Dentálna hygiena - Bc.	x	x	x	7/7	9/21	12/11	17/34	15/35	17/14
Urgentná zdravotná starostlivosť - Bc.	x	x	x	x	14/29	29/64	31/39	34/19	25/23
SPOLU	129/0	84/0	60/125	121/115	140/97	178/233	171/198	199/167	176/121

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o Vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov po vyjadrení Akreditačnej komisie a na základe uznesenia Akademického senátu v PU v Prešove vznikla v roku 2002 Fakulta zdravotníctva Prešovskej univerzity v Prešove.

Brány pre študentov sa otvorili po prvýkrát v septembri akademického roka 2002/2003 v študijných odboroch ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia. Prvé štátne skúšky sa vykonali v študijnom odbore ošetrovateľstvo v roku 2004. Slávnostné odovzdávanie diplomov absolventom Fakulty zdravotníctva PU v Prešove v študijnom odbore ošetrovateľstvo sa uskutočnilo dňa 2. 7. 2004.

Na samotnom začiatku zabezpečovali výchovno-vzdelávaciu činnosť tieto katedry: Katedra klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve, Katedra aplikovaných humanitných vied a Katedra medicínskych disciplín. Následne na to v akademickom roku 2004/2005 došlo k redukcii katedier, z pôvodných štyroch vznikli dve a to Katedra ošetrovateľstva a Katedra klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve, ktoré zabezpečovali výučbu tak teoretických, ako aj praktických predmetov. V akademickom roku 2008/2009 nastala ďalšia zmena štruktúry a počtu katedier v zmysle zlúčenia Katedry ošetrovateľstva a Katedry klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve. V súčasnosti Katedra ošetrovateľstva zabezpečuje v súlade so študijným plánom a akreditovaným študijným programom výučbu teoretických predmetov, klinických cvičení a odbornej praxe na školiacich klinických pracoviskách FN sP J. A. Reimana v Prešove. Neodmysliteľnou súčasťou je spolupráca s manažmentom nemocnice, prednostami kliník, zástupcami kliník a vedúcimi sestrami všetkých školiacich pracovísk.

Absolventom študijného odboru ošetrovateľstvo je v plnom rozsahu uznané vzdelanie v členských štátoch EÚ vzhľadom na fakt, že ide o regulované povolanie.

Vedúci pracoviska

PhDr. Dagmar Magurová, PhD. (1. 7. 2012 – trvá) – vedúca katedry ošetrovateľstva

PhDr. Mgr. Marta Jakubíková, PhD. (2009 – trvá) – zástupkyňa vedúcej katedry ošetrovateľstva a Erasmus koordinátor katedry, PhDr. Slávka Kapová (2008 – 30. 6. 2012) – vedúca katedry ošetrovateľstva, PhDr. Mgr. Marta Jakubíková, PhD. (2002 – 2008) – vedúca katedry ošetrovateľstva, PhDr. Slávka Kapová (2002 – 2008) – vedúca katedry klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve, PhDr. Alena Longauerová, PhD. (2002 – 2003) – vedúca katedry aplikovaných humanitných vied, RNDr. Andrej Sýkora, PhD. (2002 – 2003) – vedúci katedry medicínskych disciplín, PhDr. Andrea Lengyelová (2002 – 2007) – zástupkyňa vedúcej katedry klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve, PhDr. Silvia Cibírková, PhD. (2007 – 2009) – zástupkyňa vedúcej katedry klinickej a komunitnej praxe v ošetrovateľstve.

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 1 profesor, 4 docenti, 24 odborných asistentov, 3 asistenti, 2 lektori, 1 administratívno-technický pracovník – sekretárka katedry, 1 technický pracovník – laborantka katedry.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Výučba teoretických predmetov sa realizuje na FZO v moderných, esteticky vybavených učebniach s možnosťou využitia IKT techniky, interaktívnych tabúl. Odborné predmety sa vyučujú v učebniach s adekvátnym materiálno-technickým vybavením, kde študenti nadobúdajú praktické zručnosti s využitím modelových situácií. Kvalitu vzdelávacieho procesu katedra ošetrovateľstva zabezpečuje prostredníctvom erudovaných interných a externých odborníkov s bohatými nielen teoretickými, ale aj praktickými skúsenosťami. Vo výchovno-vzdelávacom procese učitelia využívajú moderné, alternatívne, modifikované metódy vytvárajúce priestor pre kreativitu a samostatnú prácu študentov.

Klinické cvičenia a odborná prax sú realizované na nasledujúcich klinických pracoviskách Nemocnice J. A. Reimana v Prešove: Klinika vnútorného lekárstva I, Klinika vnútorného lekárstva II, Klinika kardiológie, Klinika chirurgie, Klinika úrazovej chirurgie, Klinika urgentnej medicíny, Klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny, Klinika urológie, Klinika pediatrie, Klinika neurológie, Klinika maxilofaciálnej chirurgie, Klinika gynekológie a pôrodnictva, Klinika geriatrickej, Klinika onkológie, Klinika ortopedie, Klinika otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku a na ďalších zmluvných pracoviskách.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program ošetrovateľstvo 7.4.1 (garant: doc. PhDr. Ľubica Derňárová, PhD., MPH)
- magisterský študijný program ošetrovateľstvo 7.4.1 (garant: Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.)
- doktorandský študijný program ošetrovateľstvo 7.4.1 (garant Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.)
- rigorózne pokračovanie v študijnom odbore ošetrovateľstvo 7.4.1 (garant: Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.)
- špecializačné štúdium v študijnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v odboroch vnútorného lekárstva (garant: PhDr. Mgr. Marta Jakubíková, PhD.)
- špecializačné štúdium v študijnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť (garant: doc. PhDr. Ľubica Derňárová, PhD., MPH)

Vedecko-výskumné aktivity

Na katedre ošetrovateľstva boli riešené nasledujúce projekty:

- Projekt SOP LŽ 2004/4-110 kód 11230100049- *Prameň vedomostí – cesta k lepšej kvalite zdravotnej starostlivosti*, kde v horizonte troch rokov bolo vydaných 44 titulov učebných textov
- Projekt grantovej agentúry KEGA *Ošetrovateľský slovník I*
- Projekt grantovej agentúry KEGA *Komunikácia so sluchovo postihnutými v ošetrovateľskej praxi*
- Projekt grantovej agentúry KEGA *Využitie telemedicíny pri výučbe v ošetrovateľstve*
- Projekt NIL-II-022-d.- *Profesionálna etika ako súčasť odbornej spôsobilosti pomáhajúcich profesií*
- Projekt grantovej agentúry VEGA *Motorické, sociálne a psychické aspekty pohybovej aktivity seniorov*
- Projekt grantovej agentúry VEGA *Steroselektívna syntéza analógov nukleozidov, (+)-myoricínu a (-)-sfingofungínu E s protinádorovou, antibakteriálnou a antifungálnou aktivitou*
- Projekt grantovej agentúry APVV *Porovnávacia štúdia zdravotnej a sociálnej starostlivosti o osoby vyššieho veku v Plzni a v Prešove, hodnotenie zdravotného stavu a determinánt kvality života*
- Projekt Erasmus, *Thematic Network* č. 10254-CP-3-2004-1-UK-ERASMUS-TN s názvom Thematic European Nursing Network (TENN).

Aktívne projekty na katedre ošetrovateľstva

Projekty grantovej agentúry KEGA: *Návrh stratégie skríningového vyšetrenia mladých športovcov a zdokonalenie foriem výučby v oblasti biofyziológie športu za účelom prevencie kardiovaskulárnych komplikácií v rámci medzinárodnej spolupráce.* Cieľovým zámerom riešiteľov projektu je testovať, modifikovať a rozšíriť protokol skríningového vyšetrenia mladých športovcov za účelom prevencie kardiovaskulárnych komplikácií. Edukácia je nevyhnutnou súčasťou preventívnych opatrení s cieľom osvojenia si aktivít znižujúcich riziká náhlej smrti. *Edukačné centrum pomoci pre príbuzných pacientov s Alzheimerovou chorobou v kontexte prepojenia teórie a praxe vo výučbe študentov.* Edukačné centrum vytvára priestor pre zefektívnenie vyučovacieho procesu študentov s možnosťou prepojenia teórie s praxou. *Simulačné laboratórium pre nácvik ošetrovateľských postupov.* Cieľovým zameraním je vybaviť nové laboratórium simulačnými modelmi ľudského tela, ktoré významne zefektívnia výučbu, umožnia nácvik a získavanie potrebných praktických ošetrovateľských zručností. *Implementácia moderných technológií do výučby odborného cudzieho jazyka.*

Projekty grantovej agentúry VEGA: *Stav perspektív profesijnej etiky na Slovensku.* Grantová agentúra pre doktorandov a mladých vedecko-pedagogických pracovníkov Prešovskej univerzity v Prešove. *Význam prevencie onkologických ochorení ako jedna z prioritných úloh ošetrovateľstva.*

Edičná a publikačná činnosť

Edičná a publikačná činnosť členov katedry ošetrovateľstva pozostáva z mnohých publikácií tak ako sú uvedené v EPC PU v katalógu publikačnej činnosti PU na stránke: www.pulib.sk.

Najvyššiu bonitu majú vedecké monografie, kapitoly vo vedeckých monografiách, vysokoškolské učebnice ako aj vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch. Od roku 2003 sú evidované nasledujúce publikačné jednotky: vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách – 4, kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách – 1, vysokoškolské učebnice vydané v zahraničných vydavateľstvách – 1, kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách – 1, vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch – 3, vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách – 9, vedecké práce v domácich karentovaných časopisoch – 1, vysokoškolské učebné texty vydané v rámci projektu Prameň vedomosti – cesta k lepšej kvalite zdravotnej starostlivosti – 44.

Medzinárodná spolupráca

V rámci Erasmu a mobilit sa každoročne pedagógovia a študenti katedry ošetrovateľstva zúčastňujú mobilit a zahraničných stáží v nasledujúcich vzdelávacích inštitúciách: Slezská univerzita v Opavě (ČR), Univerzita Tomáše Bati v Zlíně (ČR), Fakulta humanitných štúdií, Univerzita v Pardubicích (ČR), Jihočeská univerzita v Českých Budejoviciach, Zdravotně sociální fakulta (ČR), Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu (PR), Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu (PR), Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (ČR), Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowice (PR), Fakultní nemocnici Hradec Králové (ČR), Fakultní nemocnici v Plzni (ČR), Steiermärkische Krankenanstalten-GesmbH Bruck/Mur (Rakúsko), Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie w Prokocimiu (PR).

KATEDRA PÔRODNEJ ASISTENCIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra pôrodnej asistencie zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces v akreditovanom študijnom programe pôrodná asistencia. Pôrodná asistentka patrí medzi regulované povolania, t. z., že diplom, ktorý absolvent nadobudne po absolvovaní štúdia je plne akceptovaný v štátoch Európskej únie a dáva mu možnosť zamestnať sa v priestore európskeho pracovného trhu. Program prípravy pôrodných asistentiek realizovaný na FZO PU spĺňa prísne kritériá a normy EÚ, akreditačné podmienky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva zdravotníctva SR, čím poskytuje svojim absolventom jedinečnú možnosť uplatnenia sa.

Činnosť katedry sa zameriava nielen na teoretickú a praktickú odbornú prípravu budúcich pôrodných asistentiek, ale aj na ich osobnostný rast, ktorý je dôležitý pre výkon tohto náročného zdravotníckeho povolania.

Podľa Medzinárodnej konfederácie pôrodných asistentiek (ICM) je pôrodná asistentka (ICM, 2005):

- osoba, ktorá bola riadne prijatá do vzdelávacieho programu pre PA (pôrodné asistentky) oficiálne uznávaného v príslušnej krajine, úspešne ukončila tento daný program a získala tak predpísanú kvalifikáciu pre registráciu, či pridelenie licencie na výkon povolania pôrodnej asistentky
- uznávaná ako zodpovedná zdravotnícka pracovníčka partnersky spolupracujúca so ženami, ktorým poskytuje nevyhnutnú podporu, starostlivosť a poradenstvo počas tehotenstva, pri pôrode a po pôrode, vedie pôrod na vlastnú zodpovednosť a stará sa o novorodenca a dojča. Táto starostlivosť zahŕňa

profylaxiu, podporu normálneho pôrodu, zisťovanie komplikácií u matky a dieťaťa, sprostredkovanie lekárskej starostlivosti, alebo inej adekvátnej pomoci a zaistenie neodkladnej starostlivosti v naliehavých prípadoch

Vychádzajúc z tejto definície, ktorá bola prijatá na zasadaní rady ICM dňa 19. 8. 2005 v austrálskom Brisbane, katedra zabezpečuje prípravu budúcich pôrodných asistentiek v bakalárskom študijnom programe v prezenčnej forme štúdia. Vznikom Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove v roku 2002 sa datuje aj vznik katedry pôrodnej asistencie a katedry klinickej a komunitnej praxe v pôrodnej asistencii.

Vedúci pracoviska

PhDr. Silvia Žultáková, PhD. (2002 – trvá) – vedúca Katedry pôrodnej asistencie, PhDr. Eva Geráková Centeková (2002 – 31. 8. 2008) – vedúca Katedry klinickej a komunitnej praxe v pôrodnej asistencii. Katedra pôrodnej asistencie a Katedra klinickej a komunitnej praxe v pôrodnej asistencii sa 1. 9. 2008 zlúčili na jedno pracovisko s názvom: Katedra pôrodnej asistencie.

Personálna štruktúra

Na katedre pôsobia 1 docent – garant odboru, 6 odborných asistentov a 1 asistent, 1 administratívno-technický pracovník – sekretárka katedry, 1 technický pracovník – laborantka katedry.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Výučba teoretických predmetov sa realizuje na pôde FZO v moderných učebniach s možnosťou využitia IKT techniky. Odborné predmety sa vyučujú v odborných učebniach s dobrým materiálno – technickým vybavením, kde študenti nadobúdajú praktické zručnosti pri rôznych postupoch starostlivosti v pôrodnej asistencii. Kvalitu poskytovaných informácií zabezpečujú erudovaní interní a externí odborníci so skúsenosťami z klinickej praxe a zabezpečujú tak prepojenie teórie a praxe. Výučba sa realizuje za aktívnej účasti študentov, kde sa vyžaduje ich samostatnosť, kreativita, schopnosť kritického myslenia a zodpovednosť.

Klinické cvičenia a odborná prax sú realizované na klinike gynekológie a pôrodníctva, zmluvných zdravotníckych zariadeniach, pracoviskách gynekologických ambulancií a súkromnej klinike jednodňovej chirurgie SOFYC.

Akreditované študijné programy

- bakalársky študijný program pôrodná asistencia 7.4.4 (garant: doc. PhDr. Štefánia Andraščíková, PhD., MPH.)

Vedecko -výskumné aktivity

Na katedre pôrodnej asistencie sa realizuje projekt agentúry MŠVVaŠ SR KEGA č. 004PU – 4/2011 s názvom „Multimediálne technológie v príprave pôrodných asistentiek“.

Edičná a publikačná činnosť

Edičná a publikačná činnosť členov Katedry pôrodnej asistencie je bohatá a je evidovaná v katalógu publikačnej činnosti PU na www.pulib.sk.

Medzinárodná spolupráca

Veľmi dobrú spoluprácu katedra rozvíja s pracoviskami na iných vysokých školách v zahraničí: v Českej republike je to Slezská univerzita v Opavě, Univerzita Jana Evangelistu Purkyně v Ústí nad Labem, Jihočeská univerzita v Českých Budějoviciach, Univerzita Tomáše Bati v Zlíně, Západočeská univerzita v Plzni, v Poľsku Slazska Akademia Medyczna v Katowiciach.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Fakulta zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove získala v roku 2005 akreditáciu Ministerstva školstva Slovenskej republiky na realizáciu vysokoškolského bakalárskeho štúdia *v študijnom odbore urgentná zdravotná starostlivosť*. Študijný odbor si vydobyl samostatné postavenie v hierarchii systému poskytovania zdravotnej starostlivosti. Hlavnou úlohou pracoviska je profilovať kvalifikovaných zdravotníckych záchranárov, predurčených na výkon odborných pracovných činností v záchrannnej zdravotnej službe a študijný program je koncipovaný tak, aby sa tento účel splnil. Prví uchádzači o štúdium v odbore urgentná zdravotná starostlivosť boli na Fakultu zdravotníckych odborov prijatí v akademickom roku 2005/2006 do dennej aj externej formy. Za obdobie existencie katedry ukončilo vysokoškolské štúdium 259 študentov. V súčasnosti zabezpečuje katedra vzdelávací proces celkom pre 160 poslucháčov.

Vedúci pracoviska

doc. MUDr. Marián Šanta, CSc. (2005 – 2006), PhDr. Beáta Kollárová, PhD. (2007 – 2012), doc. MUDr. Ivan Minčík, PhD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra

V súčasnej dobe na katedre pôsobia 2 docenti, 6 odborní asistenti, z toho 5 vedeckí pracovníci s PhD., 1 asistent, 1 administratívna pracovníčka a 1 technická pracovníčka. Katedra spolupracuje s 15 významnými odborníkmi z externého prostredia.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Povolanie zdravotnícky záchranár je špecifické nárokmi kladenými na uchádzačov o štúdium, ktorí okrem potrebných odborných, teoretických vedomostí, musia preukázať aj primeranú telesnú zdatnosť a psychickú odolnosť. Nosné témy jadra vedomostí študijného odboru urgentná zdravotná starostlivosť sú viazané na teóriu a prax v prednemocničnej neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Sú v nich syntetizované poznatky z predklinických, klinických a spoločensko – behaviorálnych disciplín, ktoré napomôžu študentom získať vedomosti a zručnosti umožňujúce budovať profesionálny a osobnostný profil zdravotníckeho záchranára.

Pri príprave študentov na profesiu zdravotníckeho záchranára pracovisko úzko spolupracuje s výučbovými zariadeniami, ktoré vznikli ako nevyhnutná požiadavka na realizáciu klinickej odbornej praxe v rámci akreditovaného študijného programu. Významné postavenie medzi nimi majú kliniky a oddelenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou J. A. Reimana v Prešove, krajské operačné strediská záchrannej zdravotnej služby a stanice záchrannej zdravotnej služby spoločností Falck Záchranná a.s. a Košická záchranka a.s. Súčasťou praktickej výučby je absolvovanie taktických súčinnostných cvičení, špecializovaných kurzov a výcvikových kurzov (zimný je zameraný na záchranu a transport v zimnom teréne, letný na pohyb v horskom teréne, sebaobranu a technické športy, orientáciu v teréne, oboznámenie sa so strelnými zbraňami a výbušninami a vodný výcvikový kurz je zameraný na poskytovanie prvej pomoci a záchranu topiacich sa vrátane základov potápania). Študenti v rámci týchto výcvikov spolupracujú s pracovníkmi jednotlivých zložiek Integrovaného záchranného systému, a to s Horskou záchrannou službou, Vodnou záchrannou službou, Vrtuľníkovou záchrannou zdravotnou službou, s Hasičským záchranným zborom a so Slovenským Červeným krížom.

Akreditovaný študijný program

- bakalársky študijný program urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore 7.4.6 Urgentná zdravotná starostlivosť v dennej a externej forme (garant doc. MUDr. Ivan Minčík, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Od roku 2005 boli na pracovisku riešené viaceré medzinárodné a národné projekty. Pracovisko participovalo na riešení projektu Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva SR a Slovenskej akadémie vied s názvom *Štruktúra motorickej výkonnosti, telesnej a funkčnej pripravenosti kandidátov profesionálnej prípravy zdravotníckych záchranárov* zameraného na problematiku pohybovej výkonnosti, telesnej a funkčnej zdatnosti zdravotníckych záchranárov. V súčasnej dobe sa spolupodieľa na riešení projektu APVV s názvom *Stav perspektívy profesijnej etiky na Slovensku* a v rámci Kultúrnej edukačnej grantovej agentúry na projekte s názvom *Návrh metodík pre komparáciu výsledkov v liečbe pohybového aparátu*, ktorého cieľom je vypracovanie a sprístupnenie jednotnej, medzinárodne akceptovanej a odporúčanej metodiky hodnotenia výsledkov postihnutia pohybového aparátu pre širokú obec odborníkov z klinickej, výskumnej aj pedagogickej praxe v Slovenskej republike.

Edičná a publikačná činnosť

Výsledky tvorivej práce pedagógov sa odzrkadľujú v publikačnej činnosti. Členovia katedry pravidelne publikujú v recenzovanom zborníku určenému širokej odbornej verejnosti z oblasti lekárskech a nelekárskych zdravotníckych odborov – *MOLISA: medicínsko-ošetrovateľské listy Šariša* a aktívne reprezentujú katedru na národných a medzinárodných vedeckých konferenciách. Katedra vydáva konferenčný zborník referátov zo *Slovenského chirurgického dňa*, vysokoškolské učebné texty a vysokoškolské učebnice.

Medzinárodná spolupráca

Katedra na báze bilaterálnych dohôd v rámci programu LLP – ERASMUS spolupracuje s partnerskými inštitúciami v Českej republike (Jihočeská univerzita České Budějovice, Západočeská univerzita v Plzni, Univerzita Pardubice, Ostravská univerzita v Ostrave), v Poľsku (Podhalanska Panstwowa Wyszka Szola Zawodowa v Novom Targu) a v Maďarsku (Univerzita v Debrecene). Vybraní študenti absolvujú odborné zahraničné stáže napr. v Zdravotníckej záchrannej službe Kráľovohradeckého kraja, Zdravotníckej záchrannej službe Karlovarskeho kraja, na Územnom stredisku záchrannej zdravotnej služby Stredočeského kraja v Kladne, vo Fakultnej nemocnici v Hradci Králové na Oddelení urgentnej medicíny – Emergency. Prostredníctvom programu LLP – ERASMUS si prehĺbujú získané teoretické vedomosti a praktické zručnosti s prihliadnutím na špecifiká daného pracoviska a súčasne sa oboznamujú so systémom a princípmi fungovania integrovaného záchranného systému daného štátu.

KATEDRA FYZIOTERAPIE

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Fyzioterapia je študijný odbor zo sústavy študijných odborov, spravovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania (par. 50 ods. 1 Zákona č. 131/2002) v ktorej absolvent študijného programu (§51 ods. 1 Zákona č. 131/2002) nadobudne profesionálnu spôsobilosť/kompetenciu vykonávať svoje povolanie. Katedra fyzioterapie vznikla na pôde Fakulty zdravotníctva Prešovskej univerzity v Prešove v roku 2004. Študenti mali možnosť vzdelávať sa v bakalárskom stupni štúdia (Bc.) so štandardnou dĺžkou 3 roky (6 semestrov) pre denné štúdium a 3 roky (6 semestrov) pre externé štúdium. Od roku 2007 bol akreditovaný druhý stupeň vysokoškolského štúdia (Mgr.) v trvaní 2 rokov (4 semestre) pre denné aj externé štúdium. Od akademického roka 2010/2011 FZO PU v Prešove realizuje rigorózne pokračovanie a úspešným absolventom udeľuje akademický titul: doktor filozofie (PhDr.).

Vedúci pracoviska

Mgr. Ivan Michalko, PhD. (2004 – 2006), PhDr. Kamila Kociová, PhD. (2006 – 2012), PhDr. Wioletta Mikuľáková, PhD. (od r. 2012)

Personálna štruktúra:

Na katedre pôsobia 3 profesori, 2 docenti, 4 odborní asistenti, z toho 3 s PhD., 4 asistenti a 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra v súčinnosti s klinickými výučbovými pracoviskami zabezpečuje teoretickú, praktickú a klinickú výučbu odborných predmetov v študijnom odbore fyzioterapia. Študenti odboru, v rámci absolvovania praktickej výučby, navštevujú zmluvné zdravotnícke zariadenia, ktoré sú pre tento účel charakterizované ako špecializované výučbové zdravotnícke zariadenie. Organizácia, obsah a rozsah výučby sa na výučbovom pracovisku riadi študijným programom pre študijný odbor fyzioterapia. Časové zadelenie štúdia pre každý semester stanovuje študijný plán študijného programu. Na zabezpečovaní praktickej výučby študentov sa podieľajú zamestnanci Katedry fyzioterapie a zamestnanci zdravotníckeho zariadenia. Katedra má k dispozícii odborné učebne a laboratórium fyzioterapeutickej diagnostiky a laboratórium fyzioterapeutickej terapie. Miestnosti sú vybavené diagnosticko-terapeutickými prístrojmi, ktoré sa využívajú na monitoring porúch pohybového systému, funkčnú diagnostiku a terapiu.

Akreditované študijné programy a práva

- bakalársky študijný program 7.4.7 fyzioterapia (garant doc. MUDr. Alexander Kiško, PhD.)
- magisterský študijný program 7.4.7 fyzioterapia (garant prof. MUDr. Jurij Peresta, DrSc.)
- rigorózne pokračovanie v študijnom programe 7.4.7 fyzioterapia

Vedecko-výskumné aktivity

Vedecké zameranie Katedry fyzioterapie je orientované na diagnostiku a terapiu funkčných porúch pohybového systému. Pracovníci katedry v spolupráci s Fakultou športu PU v Prešove realizovali projekt grantovej agentúry VEGA, s názvom *Štruktúra faktorov telesného a pohybového stavu športujúcej a nešportujúcej populácie*. V rámci operačného programu Výskum a vývoj bol riešený projekt *Ergonómia práce a jej vplyv na rast kvality života a spoločenskej praxe*. V zmysle plnenia úloh projektu, so súhlasom vedenia FZO PU v Prešove, boli na katedre zriadené dve laboratóriá:

- laboratórium fyzioterapeutickej diagnostiky,
- laboratórium fyzioterapeutickej terapie.

Laboratóriá sú vybavené modernými diagnosticko – terapeutickými prístrojmi, ktoré slúžia na vedecké účely a taktiež skvalitňujú výučbu študentov odboru fyzioterapia.

Projekty grantovej agentúry KEGA: *Návrh stratégie skríningového vyšetrenia mladých športovcov a zdokonalenie foriem výučby v oblasti biofyziológie športu za účelom prevencie kardiovaskulárnych komplikácií v rámci medzinárodnej spolupráce. Edukačné centrum pomoci pre príbuzných pacientov s Alzheimerovou chorobou v kontexte prepojenia teórie a praxe vo výučbe študentov v spolupráci s Katedrou ošetrovateľstva. S Katedrou urgentnej zdravotnej starostlivosti participujú pri riešení projektu Návrh metodík pre komparáciu výsledkov v liečbe pohybového aparátu. Implementácia moderných technológií do výučby odborného cudzieho jazyka s Ústavom jazykových kompetencií CCKV PU.*

Edičná a publikačná činnosť

Pracovníci Katedry fyzioterapie v rámci projektu Prameň vedomostí – cesta k lepšej kvalite zdravotnej starostlivosti publikovali 10 vysokoškolských učebných textov, sú autormi vysokoškolskej učebnice vydané v zahraničnom vydavateľstve, viacerých vedeckých prác v zahraničných karentovaných časopisoch, vedeckých prác v zahraničných a domácich odborných časopisoch, v zahraničných a domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, či iných publikáciách.

Medzinárodná spolupráca

Zahraničné študentské a učiteľské mobility a stáže v rámci programu ERASMUS patria medzi atraktívne aktivity, o ktoré je záujem tak zo strany študentov, ako aj pedagógov. Študenti katedry sa zúčastnili zahraničnej mobility na Zdravotno-sociálnej fakulte Juhočeskej univerzity v Českých Budejoviciach v Českej republike a na Śląskim Uniwersytete Medycznym v Katowicach v Poľsku. Trojmesačnú stáž študenti absolvovali v týchto zdravotníckych zariadeniach: Uniklinikum Gustav Carus v nemeckých Drážďanoch, Léčebné lázně Bohdaneč, Fakultní nemocnice Hradec Králové v Českej republike, Landeskrankenhaus Bruck/Mur v Rakúsku, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie w Prokocimiu, Uniwersytecki Szpital Ortopedyczno-Rehabilitacyjny w Zakopanem v Poľsku. Môžeme tiež spomenúť mobility odborných asistentov katedry fyzioterapie na Debrecínskej univerzite v Maďarsku a Podhalańskiej Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej v Nowym Targu v Poľsku.

KATEDRA DENTÁLNEJ HYGIENY

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Katedra dentálnej hygieny (ďalej „katedra“), ako jedna z piatich katedier Fakulty zdravotníckych odborov PU v Prešove so sídlom Partizánska 1 v Prešove, začala svoju činnosť v akademickom roku 2004/2005. V súlade s ustanoveniami zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, katedra zabezpečuje od roku 2004 úlohy v oblasti vzdelávania, vedecko-výskumnej činnosti, zahraničných vzťahov, rozvojových aktivít a pod. Jej hlavnou úlohou je vzdelávanie dentálnych hygienikov prostredníctvom výučby predmetov, ktoré umožňujú študentom budovať ich odborný osobnostný profil tak, aby dosiahli najvyšší stupeň humanizmu a profesionality v oblasti orálneho zdravia.

Vedúci pracoviska

PhDr. Alena Longauerová, PhD. (2004 – 2005), PhDr. Daniel Jordán, PhD. (od r. 2005)

Personálna štruktúra:

Na katedre pôsobia 2 docenti, 2 odborní asistenti s vedecko-odborným titulom PhD., 2 asistenti a 1 administratívno-technický pracovník – sekretárka pre Katedru dentálnej hygieny.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Katedra dentálnej hygieny v rámci svojich finančných možností disponuje pre realizáciu kvalitnej výučby študentov a výskumných aktivít dvoma laboratóriami, zriadenými z finančných prostriedkov výskumných projektov. Prvé dentálno-hygienické laboratórium sa zameriava na nácvik praktických zručností študentov pri práci s dentálno-hygienickým inštrumentáriom na modeloch simulujúcich prirodzené anatomické pomery. Je vybavené šiestimi fantómovými modelmi, šiestimi pracovnými stolmi pre prácu s dentálnymi materiálmi a dentálno-hygienickým inštrumentáriom a tromi stomatologickými kreslami s kompletným príslušenstvom. Druhé dentálno-hygienické laboratórium pozostáva z miestnosti určenej na sterilizáciu dentálno-hygienického inštrumentária a jeho uskladnenie, uskladnenie dentálnych materiálov a ďalších pomôcok, a z vlastnej laboratórnej miestnosti zameranej na nácvik priameho ošetrovania v kreslách. Je vybavené tromi plne funkčnými stomatologickými kreslami, vrátane prídavných zariadení (USG, intraorálna kamera, kvalitné svetelné zdroje a pod.).

Výučbovou základňou pre študentov študijného odboru dentálna hygiena je Klinika maxilofaciálnej chirurgie a dentálnej hygieny, ktorá je súčasťou FNŠP J. A. Reimana v Prešove, zriadená v roku 2005. V súčasnosti je klinika vybavená najmodernejšou technikou, ktorá pomáha zdravotníckym pracovníkom a študentom odboru dentálna hygiena získať najnovšie vedomosti a zručnosti v oblasti diagnostiky, prevencie a liečby ochorení čeluste, sánky, zubov a parodontu. Súčasťou tejto kliniky je RTG pracovisko.

Akreditované študijné programy a práva

Dentálna hygiena je študijný odbor zo sústavy študijných odborov, spravovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania (§ 50 ods. 1 zákona č. 131/2002 o vysokých školách), v ktorej absolvent študijného programu (§ 51 ods. 1 zákona č. 131/2002) nadobudne profesionálnu spôsobilosť/kompetenciu vykonávať svoje pôvodné povolanie alebo sa pripraví pokračovať v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu.

Študijný odbor dentálna hygiena sa môže študovať v prvom stupni vysokoškolského štúdia (udeľovaný titul – Bc.) so štandardnou dĺžkou študijného programu 3 roky pre dennú a 3 roky pre externú formu štúdia za podmienky splnenia rozsahu odbornej praxe potrebnej pre získanie odbornej spôsobilosti. V súčasnosti je garantom študijného programu dentálna hygiena 7.4.9 doc. MUDr. Eva Kovaľová, PhD.

Vedecko-výskumné aktivity

Fakulta zdravotníckych odborov PU v Prešove spolu s FNŠP J. A. Reimana v Prešove, a so Slovenskou komorou zubných lekárov zaviedla v roku 2004 do výučby projekt pod názvom „Zdravý úsmev“ pre študentov odboru dentálna hygiena, ktorý bol následne implementovaný do iných študijných odborov. Úlohou projektu je realizácia pravidelných cvičení čistenia zubov u detí v predškolských zariadeniach a na 1. stupni ZŠ v Prešovskom kraji v zmysle prevencie zubného kazu v tejto populácii. Záujem o prevenciu a spoluprácu s fakultou však rastie aj v iných mestách Slovenska. Študenti poznajú obsah a význam profesionálnej hygieny, sú oboznámení s liečbou ľahkých poškodení parodontu, s diferenciálnou diagnostikou ochorení zubov a ďasien, majú potrebné psychomotorické zručnosti pre prácu s nástrojmi a zariadeniami v rámci orálnej hygieny.

Od septembra 2010 do marca 2012 sa na Katedre dentálnej hygieny realizoval projekt EÚ pod názvom: „Ergonómia práce a jej vplyv na rast kvality života a spoločenskej praxe“, ktorého hlavným cieľom bol vývoj technológie pre aplikáciu správnej ergonómie práce dentálneho hygienika a zubného lekára v praxi. V rámci tohto projektu sa vybudovali na FZO PU v Prešove laboratória so špičkovým zariadením slúžiace na výučbu študentov so zameraním na správnu ergonómiu práce. Každoročne sa na katedre konajú aktivity, venované pacientom a odbornej verejnosti: Medzinárodný týždeň prevencie a dentálnej hygieny, Kongres prevencie a dentálnej hygieny, Dentálny týždeň vo Vysokých Tatrách, Vedomosti ako dar a ďalšie iné.

Edičná a publikačná činnosť

Najväčší podiel na rozvoji študijného odboru dentálna hygiena má od jeho začiatku súčasná garantka študijného odboru doc. MUDr. Eva Kovaľová, PhD., ktorá sa spolu s ostatnými autormi svojou činnosťou zaslúžila o vydanie najvýznamnejších publikácií súvisiacich s rozvojom tohto odboru, napr. *Základy orálnej medicíny*, *Orálna hygiena I.*, *Dentálna rádiografia v praxi*, *Orálna hygiena II.*, *III.*, *Orálna hygiena IV*, *Dentálna rádiografia* a ďalšie iné. Okrem nich vznikli na katedre viaceré vedecké monografie, vysokoškolské učebnice, vysokoškolské učebné texty a príležitostné zborníky z vedeckých a medzinárodných konferencií. Od r. 2010 vychádza študentský odborný časopis *Dental Times* v elektronickej podobe.

Medzinárodná spolupráca

Jednou z hlavných úloh katedry dentálnej hygieny je skvalitňovanie a zefektívňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu. Táto snaha je znásobená spoluprácou s erudovanými zahraničnými odborníkmi nielen zo Slovenskej republiky, ale aj z renomovaných univerzít Českej republiky, Nemecka, Švajčiarska, Holandska a Austrálie. Študenti a vysokoškolskí učitelia študijného odboru dentálna hygiena sú aktívnymi účastníkmi mnohých domácich a medzinárodných študentských a učiteľských konferencií, mobilít a stáží. Študentské stáže a mobility sú spoluorganizované so zahraničnými zdravotníckymi zariadeniami a školami v nasledujúcich mestách/krajinách: Hradec Králové (Česká republika), Berlín a Konstanz (Nemecko), Zürich a Ženeva (Švajčiarsko).

Odobzďavanie diplomov absolventom špecializačného štúdia 2012

Sídlo fakulty

Konferencia Quo vadis zdravotníctvo 2012

Laboratórium dentálnej hygieny na FZO PU

Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania Prešovskej univerzity v Prešove

doc. PhDr. Martin Javor, PhD.

Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania Prešovskej univerzity v Prešove (CCKV PU) bolo zriadené na základe rozhodnutia Akademického senátu PU, s účinnosťou od 10. 10. 2006. Poslaním CCKV PU je príprava, organizácia a zabezpečenie aktivít v rámci ďalšieho a celoživotného vzdelávania, so zameraním na doplnenie, rozšírenie a prehĺbenie získaného vzdelania, resp. rekvalifikáciu, prostredníctvom vhodne zvolených metód, organizačných foriem, didaktických princípov, s využívaním najnovších materiálnych didaktických prostriedkov a IKT, hlavne z humanitných a prírodovedných oblastí a odborov.

Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania Prešovskej univerzity v Prešove je zakladajúcim členom Slovenskej akademickej asociácie pre celoživotné vzdelávanie, ktorej poslaním je združovať inštitúcie a osoby zaoberajúce sa ďalším vzdelávaním na univerzitách na Slovensku, presadzovať ich spoločné záujmy, podporovať jeho rozvoj, financovanie, uskutočňovanie, výskum koordinovaním a zastupovaním členov na Slovensku, aj v zahraničí. Slovenská akademická asociácia pre celoživotné vzdelávanie vznikla na pôde Centra celoživotného a kompetenčného vzdelávania PU v Prešove počas rokovaní riaditeľov Centier ďalšieho vzdelávania na slovenských univerzitách v dňoch 3. – 4. februára 2011. Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania je členom European University Continuing Education Network (EUCEN) ako jediné centrum na východnom a strednom Slovensku. Centrum je takisto členom European Children's Universities Network. Centrum celoživotného a kompetenčného vzdelávania je členom Asociácie Univerzít Tretieho Veku na Slovensku (AS UTV). CCKV je členom všetkých relevantných profesijných a záujmových združení na Slovensku a v zahraničí. Je akceptovaným partnerom v projektoch celoživotného vzdelávania.

Snahou vedenia CCKV, s podporou vedenia univerzity, je postihnúť všetky formy celoživotného a kompetenčného vzdelávania. Centrum má šesť súčastí: Detskú univerzitu, Univerzitu tretieho veku, Ústav digitálnych kompetencií, Ústav jazykových kompetencií, Autoškolu UNIPO a Audio-vizuálne štúdio. Centrum poskytuje celý rad akreditovaných kurzov pre rôzne skupiny študentov. Ako jedinej inštitúcii na východnom Slovensku sa podarilo akreditovať kurz Sprievodca cestovného ruchu podľa novej akreditácie. Centrum ako jediné na Slovensku vydáva vlastnú ročenku „Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie“, v ktorej publikujú členovia Centra a odborníci zo Slovenska a z Európy.

CCKV reaguje na všetky výzvy relevantných grantových schém. V poslednom období sme boli úspešní pri získaní finančných prostriedkov z rôznych súkromných nadácií, ako Nadácia SPP, či Nadácia Orange. Centrum je úspešné aj pri získavaní vedeckých a edukačných projektov VEGA a KEGA.

Ústav jazykových kompetencií (ÚJK)

Je celouniverzitným pracoviskom a organizuje odbornú jazykovú výučbu na fakultách univerzity. Vznikol v roku 2006. Ústav vykonáva odbornú pedagogickú a vedecko-výskumnú činnosť v súlade s koncepciou rozvoja vysokoškolského vzdelávania a s potrebami jednotlivých fakúlt a ostatných pracovísk Prešovskej univerzity. Je súčasťou Centra celoživotného a kompetenčného vzdelávania, ktoré je jedným z útvarov priamo riadeným Rektorátom Prešovskej univerzity v Prešove.

V oblasti pedagogickej ústav:

- koordinuje a zabezpečuje vzdelávaciu činnosť v oblasti odbornej jazykovej prípravy v študijných programoch prvého, druhého a tretieho stupňa štúdia uskutočňovaných na fakultách univerzity,
- poskytuje špecializovanú jazykovú prípravu študentov tretieho stupňa štúdia (interných a externých študentov doktorandského štúdia) podľa jednotlivých študijných odborov,

- c) poskytuje výučbu jazykov v rámci programu celoživotného vzdelávania prezenčnou a dištančnou metódou,
- d) poskytuje všeobecné aj odborné jazykové vzdelávanie vo forme jazykových kurzov pre zamestnancov Prešovskej univerzity,
- e) zabezpečuje jazykové vzdelávanie v štátnom jazyku Slovenskej republiky (kurzy slovenského jazyka) pre cudzincov a inštitúcie,
- f) zabezpečuje jazykové vzdelávanie v štátnom jazyku Slovenskej republiky (kurzy slovenského jazyka) pre cudzincov pripravujúcich sa na štúdium na školách univerzitného typu v Slovenskej republike (súčasť vzdelávania v medzinárodných projektoch ako Erasmus a iné),
- g) vykonáva vzdelávacie aktivity v programoch Detskej univerzity – zabezpečenie vedenia seminárov,
- h) venuje sa prezentovaniu a publikovaniu výsledkov výskumných a vzdelávacích úloh na domácich a medzinárodných vedeckých konferenciách a seminároch a v domácich a medzinárodných zborníkoch odborných lingvistických a metodologických prác a pod.,
- i) v spolupráci s jednotlivými fakultami zabezpečuje prijímacie skúšky z cudzích jazykov v treťom stupni štúdia (interných a externých študentov doktorandského štúdia) podľa jednotlivých študijných odborov,
- j) je regionálnym testovacím centrom v rámci ECL – European Consortium for the Certificate of Attainment in Modern Languages a realizuje testovanie jazykových zručností záujemcov o získanie Mezinárodného certifikátu jazykov Európskej únie a kandidátskych krajín (anglický, nemecký a ruský jazyk) .

Ústav digitálnych kompetencií (ÚDK)

Celouniverzitné integrované pracovisko, ktoré zabezpečuje na Prešovskej univerzite v Prešove výučbu predmetov IKT podľa medzinárodnej metodiky a štandardov ECDL/ICDL v spojení s certifikáciou ECDL/ICDL, Akreditované testovacie centrum PU (SK076). V rámci tejto sekcie bolo zrealizovaných i niekoľko odborných školení a seminárov k príprave uchádzačov na ECDL testovanie. V roku 2011 bol Ústav digitálnych kompetencií (ÚDK) riešiteľom projektu „Digitálna gramotnosť pre tretí vek“, vyhláseného Slovenskou informatickou spoločnosťou Bratislava, v rámci ktorého boli oslovení študenti Univerzity tretieho veku. Následne po absolvovaní prípravných školení k certifikácii ECDL získali predmetnú certifikáciu.

Audiovizuálne štúdio CCKV PU

V rámci aktivít zabezpečovania audiovizuálnej podpory edukácie a vedy na Prešovskej univerzite v Prešove. Okrem bežnej audiovizuálnej a multimediálnej podpory akcií akými sú konferencie, inaugurácie, promócie a imatrikulácie, semináre a ďalšie podujatia na Prešovskej univerzite, boli kompletnou audiovizuálnou a technickou podporou zabezpečené aktivity:

- pravidelné celosemestrálne nahrávania pre vyučujúcich a študentov masmediálnych štúdií,
- pravidelná podpora s využitím hlasovacích zariadení v letnom semestri pre vyučujúcich a študentov na Filozofickej fakulte,
- séria popularizačných podujatí pod názvom Vedecká kaviareň,
- videokonferencie s medzinárodnou účasťou InEduTech, Masterclasses, IPED,
- videokonferencie v rámci podujatí lokálneho charakteru: seminár SAIA, prezentácie na seminároch pre doškoľovanie učiteľov v praxi a ďalšie.

Dôležitou skutočnosťou je, že v rámci realizácie činnosti AV štúdia sme pre študentov Prešovskej univerzity v Prešove vytvorili priestor podieľať sa na zabezpečovaní AV podpory akcií v ich voľnom čase.

Prešovská detská univerzita (PDU)

Je súčasťou organizačnej štruktúry CCKV PU, od r. 2008 je súčasťou medzinárodnej siete detských univerzít European Children's University Network (EUCU.NET). Každoročne v júli v spolupráci s Kabinetom výskumu detskej reči a kultúry PF PU sa koná Prešovská detská univerzita (PDU).

Na PDU sa zúčastňuje približne 180 detí z Prešovského i Košického kraja, vo veku 7 – 15 rokov. Záujem o činnosť PDU prejavili aj médiá – Rádio Prešov, Denník Korzár, Slovenská televízia, Markíza, Slovenský rozhlas a i. Na podujatí participuje 40 prednášajúcich a lektorov prevažne z Prešovskej univerzity v Prešove (z PF, FHPV, FŠ, FF), ale i pozvaných lektorov na umenovedné disciplíny a tvorivé dielne (TU Košice, Základné umelecké školy, Soľnobanský čipkársky cech a i.) a 28 študentov Pedagogickej fakulty a FHPV PU (ako tútori). V priebehu 1 týždňa sa uskutočňuje 16 prednášok a 83 seminárov, resp. tvorivých dielní v dvoch študijných programoch – bakalárček a magisterček.

Univerzita tretieho veku (UTV)

V súčasnosti študuje na UTV spolu 105 študentov v Prešove. Edukácia je zabezpečovaná prostredníctvom všeobecného základu v prvom ročníku a špecializácii ako: Filozofia a etika, Telesná výchova a šport, Krajinná architektúra – záhradkárstvo, Geografia, Dejiny relígií, Starostlivosť o zdravie a Dejiny a súčasnosť hudby. Študenti pracujú v troch krúžkoch: spevácky, turistický a recitačný. Zároveň sa zúčastňujú projektov, napr. Mestského úradu Prešov Pre Všetkých, Senior v knižnici, konaný v spolupráci s Knižnicou P.O. Hviezdoslava v Prešove.

Autoškola UNIPO

Je súčasťou organizačnej štruktúry CCKV PU od r. 2010. Autoškola UNIPO vytvára podmienky pre voľnočasové aktivity študentov PU, ktorí majú možnosť sa podrobnejšie oboznámiť s niektorou, z ponúkaných oblastí dopravnej výchovy:

- teória vedenia vozidla (oboznámenie sa s novými technickými prvkami);
- zásady bezpečnej jazdy (jazda za zníženej viditeľnosti – nočná jazda, jazda s prípojným vozidlom, kooperatívna jazda, defenzívna jazda);
- zásady EKO jazdy (ekologická a ekonomická jazda);
- konštrukcia a údržba vozidiel (zimná, letná, periodická);
- aplikácia GPS v cestnej doprave (jazda v neznámom teréne);
- predpisy o cestnej premávke a s nimi súvisiace právne predpisy.

Autoškola UNIPO participuje na projekte SOL (Save Our Lives) „Kompletná stratégia pre bezpečnosť cestnej dopravy v Strednej Európe“, cieľom ktorého je zvýšenie efektivity miestnych a regionálnych zainteresovaných organizácií/subjektov pri predchádzaní dopravným nehodám v oblasti strednej Európy.

Prešovská detská univerzita

Študentky programu masmediálne štúdiá v AVŠ

Ústav jazykových kompetencií – konferencia Výučba cudzích jazykov v XXI. storočí (2011)

Univerzita tretieho veku – imatrikulácia (2011)

Ústav rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove

doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

V Slovenskej republike s podporou štátu od školského roku 1997/1998 vznikajú základné školy s vyučovaním rusínskeho jazyka a neskôr aj s vyučovacím jazykom rusínskym. Táto skutočnosť si vyžiadala neodkladnú potrebu vysokoškolskej prípravy učiteľských kádrov pre tieto národnostné školy. Ich prípravou bol poverený Ústav národnostných štúdií a cudzích jazykov Prešovskej univerzity v Prešove, ktorý za týmto účelom vznikol v 1. septembra 1998 ako pracovisko s celouniverzitnou pôsobnosťou. Jeho integrálnou súčasťou bolo oddelenie rusínskeho jazyka a kultúry s tromi pracovníkmi (dvomi vedecko-pedagogickými: doc. PhDr. Vasil Jabur, CSc. a PhDr. Anna Plišková a jednou administratívnou pracovníčkou – Alica Turoková-Meceňová), ktoré je inštitucionálnym predchodcom dnešného Ústavu rusínskeho jazyka a kultúry. V roku 2006 dochádza k zmene názvu ústavu na Ústav regionálnych a národnostných štúdií, k zmene jeho štatútu aj zamerania. V dôsledku uvedených zmien oddelenie rusínskeho jazyka a kultúry bolo zredukované iba na „skupinu pre rusínsky jazyk a kultúru“ v rámci nového oddelenia pre výskum národnostnej problematiky. Náplň jej práce však ostala zachovaná, pričom bola rozvrhnutá do niekoľkých hlavných oblastí, ktoré sa stali nosnými aj pre činnosť novozriadeného 1. marca 2008 Ústavu rusínskeho jazyka a kultúry:

- vedecko-výskumnej a vývojovej pre oblasť normotvorby rusínskeho spisovného jazyka,
- pedagogicko-výchovnej,
- publikačnej,
- dokumentačnej.

Vedúci pracoviska

Ústav národnostných štúdií a cudzích jazykov:

prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc. (1999 – 2002)
prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD. (2003 – 2006)

Ústav regionálnych a národnostných štúdií:

prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc. (2006 – 2007)

Ústav rusínskeho jazyka a kultúry:

doc. PhDr. Anna Plišková, PhD. (od roku 2008)

Personálna štruktúra

Na ústave v súčasnosti pôsobia: 1 profesor, 2 docenti, 4 odborní asistenti, 1 administratívno-technická pracovníčka.

Vzdelávacia a výskumná infraštruktúra

Činnosť ústavu, podobne ako v minulosti aj jeho predchodcov, je financovaná z účelových špecifických finančných prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a z rozpočtu PU na zabezpečenie vysokoškolského vzdelávania a vedy. So zriadením Ústavu národnostných štúdií a cudzích jazykov súvisela aj nadstavba budovy vo dvore bývalého Rektorátu PU na Nám. legionárov č. 3 v Prešove, ktorá bola realizovaná z účelovej dotácie MŠ SR vo výške 3 700 000,00Sk (resp. 122 817 €). V rokoch 1999 – 2000 ústav sa podieľal na riešení projektu PHARE 9905.02 „Tolerancia voči menšinám“, v rámci riešenia ktorého získal finančné prostriedky na materiálne vybavenie multimediálnej učebne v hodnote 1 182 142,00Sk (resp. 39 240 €). Vďaka tomu ústav mohol v súlade so svojim štatútom začať plnohodnotne rozvíjať svoju činnosť a poslanie vo vyššie uvedených oblastiach.

V súčasnosti má pracovisko k dispozícii 5 kancelárií pre zamestnancov vybavených potrebnou výpočtovou technikou (počítače, tlačiarne, skenery, kopírovacie stroje), dve učebne vybavené potrebnou didaktickou technikou (multifunkčné tabule, dataprojektory, počítače, notebooky) a unikátnu knižnicu karpatorusinistiky. Základom tejto špecializovanej knižnice je kolekcia publikácií z rôznych sfér karpatorusinistiky (rusínsky jazyk, literatúra, etnografia, história, kultúra a pod.) a z rôznych oblastí historickej Karpatskej Rusi, resp. strednej a východnej Európy (Slovensko, Poľsko, Ukrajina, Maďarsko, Srbsko, Chorvátsko, Rumunsko), USA a Kanady, ako aj jedinečná kolekcia mikrofilmov s obsahom rusínskych periodík z rokov 1848 – 1939, ktorú ústavu venovalo Karpatsko-rusínske výskumné centrum v USA.

Vďaka bohatému študijnému materiálu k danej oblasti poznania, sústredenej v Knižnici karpatorusinistiky, Medzinárodná rada pre výskum a výmenu (IREX) vo Washingtone v roku 1999 si Prešovskú univerzitu vybrala za vzdelávacie centrum pre akademických pracovníkov zaoberajúcich sa karpatorusinistikou a následne každoročnými hosťami ústavu sú zahraniční vedci a doktorandi z Nemecka, Ruska, Ukrajiny, Maďarska, Poľska, Srbska, Talianska, Veľkej Británie, USA.

Akreditované študijné programy

- Bakalársky študijný program rusínsky jazyk a literatúra v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garantka doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.)
- Magisterský študijný program rusínsky jazyk a literatúra v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov (garantka doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.)

Vedecko-výskumné aktivity

Na poli vedeckého výskumu pracovníci ÚRJJK, resp. oddelenia rusínskeho jazyka a kultúry predchádzajúcich ústavov boli na pôde PU organizátormi piatich medzinárodných vedeckých konferencií so zameraním najmä na otázky aktuálneho stavu a perspektív rozvoja rusínskeho spisovného jazyka a literatúry (1999, 2003, 2007, 2010, 2011).

V uvedenom období naši pracovníci participovali na niekoľkých domácich a medzinárodných vedecko-výskumných a edukačných projektoch:

- boli spoluriešiteľmi trojročného štátneho programu výskumu a vývoja pod názvom *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti* (hlavný riešiteľ Spoločenskovedný ústav SAV v Košiciach, 2003 – 2005),
- od roku 1999 až dodnes každoročne sú zapojení do domáceho grantového projektu Ministerstva školstva SR – *Tvorba učebníc rusínskeho jazyka a literatúry*, v rámci ktorého s ich participáciou a v ich autorstve na Slovensku vyšli všetky doteraz vydané učebnice rusínskeho jazyka a literatúry pre základné a stredné školy s vyučovaním rusínskeho jazyka a s vyučovacím jazykom rusínskym,
- *Słownikzek tematyczny I – II* (nositeľ projektu Nadácia na podporu lemkovskej menšiny *Rutenika* vo Varšave, 2004, 2006),
- *Encyclopedia of Rusyn History and Culture* (nositeľ projektu University of Toronto, 2002, 2005),
- do najdôležitejšieho projektu z hľadiska perspektívy rusínskeho jazyka – prípravy monografie *Русинський язык* zo série *Najnowsze dzieje języków słowiańskich* v rámci medzinárodného vedecko-výskumného projektu *Współczesne przemiany języków słowiańskich* (nositeľ projektu Uniwersytet Opolski – Instytut Filologii Polskiej, 1999 – 2002); jej vydaním (Opole, 2004, doplnené vydanie so zmenami 2007) bol rusínsky jazyk fakticky prijatý do rodiny slovanských spisovných jazykov,
- do trojročného vedecko-výskumného projektu v rámci Vedeckej grantovej agentúry MŠ a SAV pod názvom *Rusínsky spisovný jazyk na Slovensku: výskum a vývoj* (č. 1/0399/08, 2008 – 2010).

Obohatením a zviditeľnením činnosti ústavu sú aj dlhodobé vzdelávacie projekty, ktoré znamenajú neoceniteľný prínos pre rozvoj karpatorusistiky v medzinárodnom meradle:

- **Deň otvorených dverí** – prezentácia karpatorusistiky pre stredoškolákov (s podporou dotačného systému Ministerstva kultúry SR – program Kultúra národnostných menšín, 2008 – 2010),
- **Vedecký seminár karpatorusistiky** – prezentácia výsledkov vedecko-výskumnej činnosti domácich a zahraničných karpatorusistov (z Česka, Poľska, Srbska, Rakúska, Maďarska, Ukrajiny, Kanady) – výsledkom ktorých sú recenzované zborníky vedeckých štúdií pod názvom *Studium Carpato-Ruthenorum* (od roku 2009),
- **Studium Carpato-Ruthenorum** – medzinárodná letná škola rusínskeho jazyka a kultúry organizovaná pre domácich a zahraničných záujemcov o získanie a prehĺbenie jazykových kompetencií z rusínskeho spisovného jazyka, vedomostí z histórie, literatúry, etnografie a kultúry karpatských Rusínov; výučba na letnej škole sa realizuje paralelne v rusínskom a anglickom jazyku, pričom od roku 2010 sa tohto vzdelávacieho projektu zúčastnilo vyše 70 účastníkov zo Slovenska, Česka, Nemecka, Rakúska, Ukrajiny, USA a Kanady.

V záujme zvyšovania kvalifikačnej štruktúry ústavu, naši pracovníci doteraz získali dve štipendiá – v rokoch 2002 a 2008 – pre mladých doktorandov z Fondu karpatorusistikých štúdií pri Torontskej univerzite na 3-mesačný študijný pobyt v Centre pre ruské a východoeurópske štúdiá Torontskej univerzity. Ich výsledkom bolo vypracovanie a následne úspešné obhájenie dizertačných prác z rusínskeho jazyka a literatúry.

Edičná a publikačná činnosť

1. marca 2013 Ústav rusínskeho jazyka a kultúry oslávi päť rokov svojej plodnej existencie. Počas tohto obdobia jeho pracovníci zaznamenali okolo 80 publikačných jednotiek, medzi ktorými sú monografie vydané v domácich a zahraničných vydavateľstvách, publikované pozvané referáty z domácich a zahraničných vedeckých konferencií, vedecké a odborné práce v domácich a zahraničných konferenčných a nekonferenčných zborníkoch, učebnice pre základné a stredné školy, vysokoškolské učebnice, pôvodné umelecké práce, odborné a umelecké preklady, za ktoré pracovníci ústavu získali ocenenia Slovenského literárneho fondu (2002, 2004) a Karpatsko-rusínskeho výskumného centra v USA (2007). Od roku 2009 ústav každoročne vydáva recenzovaný zborník vedeckých prác *Studium Carpato-Ruthenorum – Štúdie z karpatorusistiky* a pripravil niekoľko príležitostných zborníkov, ktoré boli výsledkom ním organizovaných domácich a medzinárodných vedeckých konferencií a seminárov.

Domáca a medzinárodná spolupráca

Vďaka svojmu jedinečnému a špecifickému postaveniu v rámci Slovenskej republiky pracovníci ústavu úzko spolupracujú so štátnymi inštitúciami a národnostnými subjektmi pôsobiacimi vo sfére rusínskej kultúry, resp. vyvíjajúcimi svoju činnosť na základe príslušných zákonov smerom k národnostným menšinám:

- s občianskym združením Rusín a Ľudové noviny na jazykovej úprave rusínskej periodickej a neperiodickej tlače,
- s Metodicko-pedagogickým centrom v Prešove pri posudzovaní a príprave učebníc rusínskeho jazyka a literatúry pre základné a stredné školy,
- so Spolkom sv. Jána Krstiteľa pri posudzovaní a jazykovej úprave cirkevnej literatúry vydávanej v rusínskom jazyku,
- s Divadlom Alexandra Duchnoviča na prekladoch a jazykovej úprave divadelných hier do rusínskeho jazyka,
- s Ministerstvom školstva SR, Úradom vlády SR, Štatistickým úradom SR a inými štátnymi inštitúciami na prekladoch oficiálnych dokumentov do rusínskeho jazyka.

Z toho istého dôvodu pracovníci ústavu sú oslovovaní na členstvo vo výkonných výboroch, redakčných radách domácich a zahraničných vedeckých periodík a zborníkov, v odborných komisiách, pracovných skupinách a poradných orgánoch štátnych inštitúcií a pod. V súčasnosti sú členmi:

- Medzinárodnej jazykovej komisie pre rusínsky jazyk,
- Jazykovej komisie pri ÚRK PU,
- Pracovnej skupiny pre vzdelávanie a výmenu mládeže Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu,
- Vedeckej a odbornej rady Slovenského národného múzea – Múzea rusínskej kultúry v Prešove,
- Redakčnej rady medzinárodného historického časopisu *Rus´* (Kišinev, Moldavsko),
- Redakčnej rady časopisu *Rusinistické štúdie* (Srbsko),
- Poradného zboru Akadémie rusínskej kultúry v SR,
- Pracovnej skupiny Úradu vlády SR na vypracovanie zoznamu označení obcí v jazykoch národnostných menšín,
- Odbornej komisie grantového systému Úradu vlády SR – Kultúra národnostných menšín.

Na báze projektov a bilaterálnych dohôd ústav dlhodobo spolupracuje aj so zahraničnými pracoviskami, inštitúciami a univerzitami, ktoré realizujú študijné programy a vedecký výskum na báze karpatorusinistiky – v Poľsku (Pedagogická univerzita a Jagelonská univerzita v Krakove), Srbsku (Novosadská univerzita), Maďarsku (Nyíregyházska vyššia škola), Kanade (Katedra ukrajinistických štúdií Torontskej univerzity). Prínosom pre budúcnosť karpatorusinistiky na Slovensku a v medzinárodnom kontexte by mohla byť príprava a realizácia spoločného študijného programu uvedených spolupracujúcich subjektov.

Dni otvorených dverí (2008)

Vedecký seminár karpatorusistiky (2009)

Otvorenie 1. ročníka SCR (2010)

Na hodine histórie Rusínov (2010)

Ústav ázijských štúdií Prešovskej univerzity v Prešove

doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.

Ústav ázijských štúdií oficiálne vznikol dňa 1. novembra 2008 a svoju činnosť začal 1. januára 2009. Základným poslaním Ústavu ázijských štúdií PU je realizácia nasledujúcich aktivít a činností:

- a) Iniciácia a realizácia dohôd o vzájomnej spolupráci medzi Prešovskou univerzitou v Prešove a partnerskými univerzitami v ázijských krajinách.
- b) Iniciácia a sprostredkovanie študijných pobytov, stáží, prednáškových pobytov vysokoškolských učiteľov PU a vysokoškolských učiteľov partnerských univerzít v ázijských krajinách.
- c) Iniciácia a sprostredkovanie výmenných študijných pobytov študentov v magisterských a doktorandských študijných programoch na PU a na partnerských univerzitách v ázijských krajinách.
- d) Rozvoj jazykových kompetencií. Organizovanie kurzov a konzultácií v slovenskom jazyku, japonskom jazyku, čínskom jazyku, prípadne v ďalších ázijských jazykoch na základe vzájomných dohôd a kooperácie PU a ázijských univerzít a tiež na základe požiadaviek ázijských podnikateľských subjektov a organizácií pôsobiach na Slovensku.
- e) Iniciácia a realizácia recipročných prezentačných podujatí v oblasti kultúry, umenia (umelecké telesá, umeleckí sólisti, divadlá, umelecké remeslá a pod.) a turizmu.
- f) Organizovanie vedeckých konferencií, seminárov, kolokvií, workshopov zameraných na vzájomnú výmenu skúseností a poznatkov, na komparáciu prístupov a metód v špecifikovaných oblastiach slovenského a ázijského prostredia.

Personálne obsadenie UAŠ:

- **Riaditeľ ústavu:** doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.
- **Odborný referent a lektor:** Mgr. Aro Chikashige (dobrovoľný pracovník z Japonsko-slovenskej spoločnosti so sídlom v Tokiu)
- **Lektor:** Mgr. Emiko Hiraoka (dobrovoľná prac. nadácie IAS v Tokiu)
- **Externí spolupracovníci:** prof. Akihiro Ishikawa, PhD. (Chuo University Tokyo)
prof. Chang-Chia-Ming (Soochow University Taipei, Taiwan)

Výber z aktivít UAŠ:

15. marec – 1. apríl 2009: dokument 1. TV Japonska o kultúrnych pamiatkach UNESCO na východnom Slovensku (vedecká, odborná a organizačná spolupráca UAŠ s verejnoprávnuou 1. japonskou televíznou spoločnosťou pri nakrúcaní dokumentárneho filmu – premiéra 18. 5. 2009, film sa nachádza v archíve UAŠ)

Júl 2009: prednáška a beseda s účastníkmi Detskej univerzity Prešovskej univerzity v Prešove – Mgr. Aro Chikashige (téma prednášky: Čo viete o Japonsku?)

23. august 2009 – 15. jún 2010: Huang Lin-Ying – ročný študijný pobyt taiwanskej študentky na Ústave ázijských štúdií PU v Prešove

18.september 2009 – 22. október 2009: „Japonské dni 2009“

- workshop zameraný na výrobu origami a obrad pitia zeleného čaju, Pedagogická fakulta PU
- workshop zameraný na prípravu a výrobu origami a obrad pitia zeleného čaju, Východoslovenská galéria v Košiciach
- „Japonská pohánková kuchyňa“ – hlavné podujatie v rámci cyklu. Podujatie organizované v spolupráci

s nadáciou COMMEMORATIVE ORGANIZATION FOR THE JAPAN WORLD EXPOSITION '70, Veľvyslanectvom Japonska v SR, Japonsko-slovenskou spoločnosťou so sídlom v Tokiu, Slovensko-japonskou spoločnosťou so sídlom v Prešove. Miesto konania: „Šarišská chyža u Kľučika“, Prešov

17. apríl 2010: komparatívny výskum – Taipei – Tokyo – Olomouc – Prešov – anketa na vzorke 300 respondentov, interview so zástupcami 12 neziskových organizácií v okrese Prešov v koordinácii UAŠ PU (za japonskú stranu prof. Ishikawa, za taiwanskú stranu prof. Chang, za slovenskú stranu doc. Šimčík)

19. apríl – 23. apríl 2010: „Týždeň taiwanskej kuchyne“ – týždeň taiwanských špecialít v študentskej jedálni PU v spolupráci s firmou MAGISTER, Taipei Office v Bratislave a študentkou Huang-Lin-Ying z Taipei v Taiwane

19. apríl 2010: prednáška pána Chiun-Ming CHENA, vedúceho zastupiteľskej kancelárie Taiwanu v SR (Taipei Representative Office) na tému „Súčasný taiwansko-slovenský vzťahy“ - v spolupráci s UAŠ PU, Univerzitnou knižnicou PU a Katedrou geografie a regionálneho rozvoja FHPV PU, prednáška sa uskutočnila v priestoroch Univerzitnej knižnice PU od 15:00 hod.

13. apríl 2011: Obrad pitia japonského čaju a prednáška „Japonský meč – vysoké umenie a sakrálny predmet“ (v priestoroch Univerzitnej knižnice PU lektori: Mgr. J. Seman, Emiko Hiraoka, Kumiko Uher)

Jún 2011: Workshop k výrobe ORIGAMI (námesť mesta Prešov, podujatie organizované pre širokú verejnosť, zahraničných a slovenských študentov na PU)

júl – 10. júl 2011: Výmenný pobyt študentov a učiteľov zo Soochow University Taipei, Taiwan (pobyt 17 študentov a 4 učiteľov – prehliadka priestorov PU a UAŠ, prijatie u rektora PU a podpis Dohody o spolupráci, účasť na promóciách študentov PU, prehliadka historického centra mesta, workshop zameraný na spoznávanie slovenskej ľudovej piesne a slovenského ľudového tanca, výlet do Vysokých Tatier, návšteva medzinárodného festivalu ľudových remesiel v Kežmarku)

13. október – 5. november 2011: Výstava atramentových malieb taiwanskej maliarky Tai Hsi-Chun v Galérii ATRIUM v Prešove

18. október 2011: Japonský večer v Študentskom pastoračnom centre v Prešove (za účasti riaditeľa UAŠ doc. D. Šimčíka, hosťujúceho profesora UAŠ prof. A. Ishikawu, referenta UAŠ Mgr. A. Chikashigeho, lektorky UAŠ E. Hiraoka, vedeckého pracovníka Veľvyslanectva Japonska v SR Naoki Kosaku, PhD.)

19. október 2011: Japonsko-slovenské podnikateľské aktivity a možnosti ich ďalšieho rozvoja. (Spoločné podujatie UAŠ a Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory so sídlom v Prešove v spolupráci s výskumným pracovníkom Veľvyslanectva Japonska v SR Naoki Kosakom, PhD.)

25. november – 7. december 2011: Študijný a prednáškový pobyt delegácie Prešovskej univerzity v Prešove na Soochow University Taipei v Taiwane a na Daito Bunka University v Tokiu, Japonsko (delegáciu tvorili: doc. D. Šimčík, PhD., riaditeľ UAŠ, RNDr. Kveta Matlovičová, PhD., FHPV PU, PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD., PF PU a Ing. Mária Nováková, kvestorka PU)

Máj 2012 – Návšteva veľvyslanca Japonska, Jeho Excelencie pána Akira Takamatsu na UAŠ PU

26. jún 2012 – 4. jún 2012: Exkurzia študentov a učiteľov PU v Japonsku pod vedením lektorov japonského jazyka Emiko Hiraoka a Ara Chikashige

21. november 2012: Slovensko-japonský večer: čítanie slovenských povestí o hradoch a zámkoch v japonskom jazyku (podujatie pripravené v spolupráci s NIHONGO SALON TOKYO a Veľvyslanectvom Japonska na Slovensku)

Na základe iniciácie UAŠ podpísanie Dohôd o spolupráci s Daito Bunka University Tokyo, Japonsko a Soochow University Taipei, Taiwan.

Japonská kuchyňa (2009)

Workshop – origami (2010)

Beseda o Taiwane (2010)

Návšteva japonského veľvyslanca (2012)

Ústav rómskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove

prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.

Ústav rómskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove je pracovisko s celouniverzitnou pôsobnosťou, ktoré z formálneho hľadiska patrí k jedným z najmladších na PU. Oficiálne vzniklo k 1. januáru 2011, avšak nezačína svoju činnosť tzv. na „zelenej lúke“. Toto pracovisko prešlo určitými organizačnými zmenami, ktoré siahajú ešte do 90. rokov, kedy na pôde PU vznikol Ústav národnostných štúdií a cudzích jazykov (riaditeľ prof. Ivan Bernasovský a neskôr prof. Š. Šutaj), ktorý sa neskôr transformoval na Výskumné centrum (riaditeľka prof. Jarmila Bernasovská). Výskum rómskej problematiky v prešovskom vysokoškolskom prostredí však siaha podstatne hlbšie. Ide hlavne o antropologické výskumy prof. Ivana Bernasovského a jeho tímu, andragogické práce Dr. Márie Dubayovej, pedagogické výskumy kolektívu Pedagogickej fakulty PU na čele s prof. Milanom Portikom, kultúrnoantropologické práce Dr. Alexandra Mušinku, geografické práce prof. Reného Matloviča, rómskym témam sa venujú aj pracovníci z Katedry sociálnej práce, z Katedry histórie, či z Fakulty zdravotníckych odborov PU, resp. z Fakulty športu PU a pod.

Prehľad všetkých prác pracovníkov PU viažucich sa k tejto téme obsahuje viac ako sto samostatných kníh a monografií a takmer tisíc článkov a štúdií. Medzi najvýznamnejšie v tomto smere bezpochyby patria monografie Ivana Bernasovského a Jarmily Bernasovskej *Anthropology of Romanies (Gypsies)* (Brno, 1999), Márie Dubayovej *Rómovia v procesoch kultúrnej zmeny* (Prešov, 2001), Milana Portika *Determinanty edukácie rómskych žiakov* (Prešov, 2003) Reného Matloviča *Geografia obyvateľstva Slovenska so zreteľom na rómsku minoritu* (Prešov, 2005) a mnoho iných.

Cieľom tohto pracoviska je zabezpečiť a koordinovať vedecký výskum (a to nielen na pôde Prešovskej univerzity v Prešove), orientujúci sa na širokú škálu multidisciplinárnych vedeckých a odborných tém spojených s rómskym etnikom. Tematicky ide o výskum zameraný na otázky antropológie, dejín, geografie, jazyka, kultúry, politológie, sociálnych otázok a pod. tohto etnika. Teritoriálne sa v prvom rade orientuje na výskum Rómov na (východnom) Slovensku avšak v širšom (stredo)európskom kontexte. V budúcnosti je ambíciou URŠ, a samozrejme aj celej Prešovskej univerzity v Prešove, zriadiť na svojej pôde samostatné Rómske múzeum, knižnicu a archív s minimálne celoslovenskou pôsobnosťou.

Neoddeliteľnou súčasťou tohto pracoviska je aj pedagogická činnosť, ktorá sa v najbližšom období orientuje na zabezpečovanie výučby rómistických a antropologických predmetov pre už akreditované študijné odbory na Prešovskej univerzite. V budúcnosti sa plánuje aj akreditácia samostatného študijného odboru rómistika.

Vzhľadom na krátku dobu svojej existencie Ústav rómskych štúdií sa iba buduje a v súčasnej dobe má troch zamestnancov. Riaditeľom ústavu je antropológ prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc. a vedeckými pracovníkmi sú kultúrny antropológ Mgr. Alexander Mušinka, PhD. a etička PaedDr. Mária Berezovská.

Za svoju krátku existenciu sa Ústav rómskych štúdií prezentoval niekoľkými úspešnými aktivitami. V dňoch 10. – 11. júna 2011 zorganizoval v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre zahraničnú politiku a Úradom vlády SR v rámci Národného konventu o Európskej únii medzinárodnú konferenciu *Pokrízová obnova SR: Zvyšovanie zamestnanosti a inklúzia Rómov*, z ktorej vyšiel aj rovnomenný zborník (ed. A. Mušinka). Na tejto konferencii vystúpilo viac ako tridsať odborníkov zo Slovenska, z Českej republiky a USA, ktorí zastupovali ako akademickú obec, tak štátnu a verejnú správu.

Vzhľadom na aktuálnosť témy, veľký ohlas zaznamenali aj posledné dve publikácie, ktoré Ústav rómskych štúdií vydal v roku 2012. Išlo o monografiu Alexandra Mušinku pod názvom *Podarilo sa: Príklady úspešných aktivít na úrovni samospráv smerujúcich k zlepšeniu situácie Rómov* a zborník *(Ne)legálne osady: Možnosti samospráv a mechanizmy vysporiadania pozemkov v prostredí rómskych osídlení* (ed. A. Mušinka).

Ústav rómskych štúdií 3. decembra 2012 opäť v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre zahraničnú politiku, Národným demokratickým inštitútom z Bratislavy a Úradom vlády SR, zorganizoval druhú konferenciu s medzinárodnou účasťou *Teoretické a praktické otázky politickej participácie Rómov na lokálnej úrovni*. Na tejto konferencii vystúpilo takmer dvadsať zástupcov akademickej obce (zo zahraničia a Slovenska) ale aj predstaviteľov obecnej samosprávy (prioritne z radov Rómov) a mimovládnych organizácií, ktorí diskutovali o negatívnych i pozitívnych príkladoch z praxe a extrahovali spoločné faktory determinujúce úspešné, či naopak neúspešné riešenia participácie Rómov v miestnej samospráve. Aj z tejto konferencie sa pripravuje zborník materiálov, ktorý bude vydaný v priebehu roku 2013.

Významnou aktivitou v živote ÚRŠ bolo udelenie titulu Doctor honoris causa (Dr. h. c.) profesorovi kultúrnej antropológie z Thomson Rivers University (Kanada) dr. Davidovi Z. Schefflovi. Toto najvyššie akademické ocenenie, mu Vedecká rada Prešovskej univerzity v Prešove udelila na návrh Ústavu rómskych štúdií, za jeho vedecké a organizačné zásluhy v oblasti výskumu Rómov na Slovensku. Slávnostný akt sa uskutočnil 3. decembra 2012 pri príležitosti slávnostného zasadnutia Vedeckej rady PU z dôvodu 15. výročia založenia Prešovskej univerzity v Prešove.

Poslednou publikačnou aktivitou URŠ je participácia na vydaní knihy Michala Smetanku a Jozefa Schmiedla *Mnohonárodnostný Medzev: Spomienky na spolužitie Nemcov a Rómov*. Ako už samotný názov naznačuje, ide o unikátny pokus pozrieť sa na problematiku interetnických vzťahov v konkrétnej lokalite prostredníctvom pohľadu nie minority a majority ako sme boli doposiaľ zvyknutý, ale z pohľadu dvoch národnostných menšín.

ÚRŠ kontinuálne realizuje terénne výskumy v rómskych komunitách takmer po celom Slovensku, čo vyústilo okrem iného aj do skutočnosti, že sa aktívne podieľa na ich mapovaní. V súčasnej dobe pracovníci URŠ koordinujú realizáciu jedného z najrozsiahlejších výskumov na Slovensku, ktorým je aktualizácia Atlasu rómskych komunít Slovenska, ktorý realizuje v rokoch 2012 – 2013 UNDP.

Pracovníci URŠ aktívne participujú aj na vedeckých a akademických podujatiach ako domácich tak aj zahraničných – konferencie, workshopy, prednášky a pod. Od svojho počiatku sa na pracovisku kontinuálne realizuje monitoring médií a vytvára sa archív dokumentov, ktoré majú vzťah k rómskej problematike.

Ústav taktiež buduje sieť spolupracujúcich a partnerských inštitúcií a to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Za svoju krátku existenciu nadviazal aktívnu spoluprácu s Univerzitou Komenského v Bratislave, Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, Karlovou Univerzitou v Prahe, Masarykovou Univerzitou v Brne, Západočeskou univerzitou v Plzni, Thompson Rivers University v Kamloops (Kanada) a i.

Medzinárodná konferencia

Udelenie titulu Doctor honoris causa Davidovi Z. Schefflovi

Ústav maďarského jazyka a kultúry Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. Alžbeta Dobsonyová, PhD.

Inštitucionálny vývoj pracoviska

Ústav maďarského jazyka a kultúry funguje na Prešovskej univerzite v Prešove od roku 2011. Vo štvrtok, 10. 11. 2011, rektor Prešovskej univerzity v Prešove v prof. RNDr. René Matlovič, PhD. oficiálne otvoril nové vedecko-pedagogické celouniverzitné pracovisko. Na slávnostnej inaugurácii tohto pracoviska sa zúčastnili aj vtedajší podpredseda Národnej rady SR Ing. Béla Bugár, podpredseda vlády SR doc. PhDr. Rudolf Chmel, DrSc., generálna konzulka Maďarskej republiky v Košiciach Czibalmosné Molnár Éva, rektor univerzity ELTE v Budapešti prof. Mezey Barna a prorektor pre vedu, doktorandské štúdium a akreditáciu Prešovskej univerzity v Prešove prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.

Doposiaľ nebolo na východnom Slovensku vytvorené komplexné vedecko-výskumné centrum, ktoré by poskytovalo hĺbkové a komplexné informácie o jazyku, literatúre a kultúre maďarského národa a maďarskej menšiny žijúcej na Slovensku od minulosti až po súčasnosť. Práve z tohto dôvodu vznikol Ústav maďarského jazyka a kultúry na Prešovskej univerzite v Prešove. Druhým dôvodom bol aj externý podnet vychádzajúci zo súčasnej situácie menšín. Na území Košického a Prešovského kraja žije viac ako 130 000 obyvateľov SR maďarskej národnosti, ktorí nemali možnosť získať vysokoškolské vzdelanie vo svojom jazyku na tomto teritóriu.

Vedúci pracoviska

Riaditeľkou ústavu je Mgr. Alžbeta Dobsonyová, PhD.

Personálna štruktúra

Na vzdelávaní národnostných menšín vo východoslovenskom regióne participujú pedagógovia zo Slovenska i Maďarska. V pedagogickej a výskumnej činnosti ešte napomáha docent z univerzity Eötvösa Loránda v Budapešti doc. Gintli Tibor, PhD.; docentka z univerzity v Pécsi doc. Szili Katalin, PhD.; odborný asistent Mgr. Ladislav Angyal, PhD. a jazykový lektor PhDr. Sturm László, ktorý je v súčasnosti lektorom maďarského jazyka na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove.

Akreditované študijné programy a práva

Ako vedecko-pedagogické pracovisko Prešovskej univerzity v Prešove je ústav v súčasnosti gestorom bakalárskeho učiteľského študijného programu *učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry* v študijnom odbore 1.1.1 Učiteľstvo akademických predmetov, ktorý sa v kombinácii predmetov realizuje ako medzifakultný študijný program v spolupráci s fakultami Prešovskej univerzity v Prešove (garant: doc. Gintli Tibor, PhD.).

Ďalším populárnym bakalárskym študijným programom je *maďarský jazyk a kultúra v kombinácii predmetov* v študijnom odbore 2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo, čiže príprava študentov na preklad a tlmočenie z maďarského jazyka do anglického, nemeckého, resp. do ukrajinského jazyka a naopak. (garant: doc. Szili Katalin, PhD.).

Ústav maďarského jazyka a kultúry zabezpečuje prípravu budúcich učiteľov maďarského jazyka a literatúry najmä pre národnostné školy, t. j. pre školy s vyučovacím jazykom maďarským a školy s vyučovaním maďarského jazyka, ale i tlmočníkov a prekladateľov zameraných na maďarský jazyk a kultúru.

Vedecko-výskumné aktivity

Úlohou ústavu je orientácia na hodnoty a osobitosti maďarskej kultúry, s cieľom poskytnúť široký priestor pre výskum maďarskej etnicity, kultúry, jazyka, literatúry, histórie, minulého a súčasného spoločenského života

maďarského národa v zákonitých kontextových väzbách na stredoeurópske kultúrne vývinové procesy.

Vedecko-výskumné aktivity členov ústavu sa orientujú predovšetkým na riešenia úloh z teórií komparatistiky, interkultúrnej komunikácie a multikultúrnych vzťahov, teórie a dejín maďarskej literatúry, interpretácie súčasných literárnych diel a vizuálnej kultúry. Ústav maďarského jazyka a kultúry participuje na vedecko-výskumných projektoch domácich i zahraničných subjektov, ktoré sa zameriavajú na štúdie maďarského jazyka a literatúry.

Cieľom ústavu bola aj snaha o zapojenie sa do kultúrno-literárnych aktivít Prešovskej univerzity v Prešove. Doteraz najvýznamnejším podujatím bola prezentácia prekladov kníh maďarského spisovateľa a novinára Kálmána Mikszátha, ktorá sa uskutočnila v novembri minulého roka za účasti prekladateľa Karola Wlachovského v spolupráci s ISMKŠ FF PU, Múzeom Maďarov na Slovensku, Občianskym združením Tradície a hodnoty, Vydavateľstvom Albert Marenčin PT a Univerzitnou knižnicou PU v Prešove.

Ústav plní tiež dôležité poslanie vo vzdelávaní zamestnancov a študentov Prešovskej univerzity v Prešove: realizuje kurz maďarského jazyka najmä pre začiatočníkov. Prvý semester tohto kurzu už prebehol úspešne, čo potvrdilo predstavy o užitočnosti a prospešnosti maďarského jazyka na severovýchode Slovenska. Jazykový kurz ponúka znalosti, ktoré potrebujú záujemcovia pri každodennej komunikácii i pri aplikovaní vo svojej profesii, resp. výskume. Zvolenou vyučovacou metódou je interaktívna hodina, t. j. účastník kurzu aktívne komunikuje s lektorom i ostatnými účastníkmi navzájom. Počas vyučovania sa kladie dôraz na základné jazykové zručnosti ako sú rozprávanie, počúvanie, čítanie a písanie. Na rozvíjanie týchto zručností je potrebné najmä ovládať gramatiku a disponovať dostatočne veľkou slovnou zásobou.

Medzinárodná spolupráca

Pracovisko má medzinárodné kontakty na úrovni vedeckej spolupráce i mimo nej s nasledujúcimi univerzitami a výskumnými inštitúciami: Univerzita ELTE Budapešť; Univerzita v Szombathelyi, Pécsi, Egeri, Debrecíne, Miskolci (Maďarsko), univerzita v Oradei (Rumunsko).

Prezentácia prekladov kníh maďarského spisovateľa Kálmána Mikszátha

Slávnostná inaugurácia pracoviska

Centrum excelentnosti sociohistorického a kultúrnohistorického výskumu Prešovskej univerzity v Prešove

prof. PhDr. Peter Kónya, PhD

Centrum excelentnosti sociohistorického a kultúrnohistorického výskumu Prešovskej univerzity v Prešove bolo zriadené v roku 2010, na základe úspešného projektu v rámci Operačného programu Výskum a vývoj, prioritnej osi 2 Podpora výskumu a vývoja. Jeho hlavným cieľom je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a skvalitnenie infraštruktúry Prešovskej univerzity v Prešove. To sa premietne do zvyšovania kvality výskumných pracovísk a podpory excelentného výskumu, predovšetkým cestou vytvorenia optimálnych podmienok na realizáciu výskumných aktivít a zároveň sústredením v predmetnej oblasti vysoko erudovaných pracovníkov do výskumných tímov komplexne pokrývajúcich oblasť historických vied, vo väzbách na širší kontext vedného odboru a príbuzných odborov.

Nové centrum excelentnosti je financované z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja EÚ a spolufinancované PU. Celková výška rozpočtu projektu predstavuje 4 182 843,19 €. Dĺžka trvania projektu je naplánovaná na 36 mesiacov, teda od augusta 2010 do júla 2013.

Základnými cieľmi projektu sú vybudovanie priestorov centra, ich vybavenie vysokokvalitnou prístrojovou technikou a definovaním priorít výskumného zamerania centra i smerov jeho ďalšieho pôsobenia či diseminácie výsledkov výskumu. Odborná činnosť centra excelentnosti je zameraná na tri hlavné priority, ktoré sú začlenené do troch oddelení centra – Oddelenie pre výskum dejín cirkví a náboženstiev v stredoeurópskom priestore, Oddelenie pre štúdium migračných procesov v dejinách spoločnosti a Oddelenie dokumentácie a ochrany kultúrneho dedičstva Slovenska. V rámci troch oddelení centra a troch rovnomených priorít jeho činnosti sa jeho aktivity zameriavajú predovšetkým na vytvorenie podmienok pre štúdium dejín cirkví, náboženstiev a migrácie obyvateľstva na území Slovenska i v širšom stredoeurópskom kontexte. Popri vytvorení priestorov centra a vybavení potrebnou technickou infraštruktúrou sa bude orientovať najmä na vybudovanie elektronických databáz prameňov pre výskum dejín cirkví, náboženstiev a migrácie, nachádzajúcich sa v rôznych archívoch, najmä na území Slovenska, Maďarska a Rakúska. Ďalším okruhom činnosti centra je dokumentácia kultúrneho dedičstva, s dôrazom na región východného Slovenska.

Centrum integruje tvorivých zamestnancov univerzity tak z Filozofickej fakulty (Inštitút histórie), ale aj z Gréckokatolíckej teologickej fakulty, Pravoslávnej bohosloveckej fakulty a Fakulty humanitných a prírodných vied PU. Garantom vedecko-výskumnej časti projektu a riaditeľom *Centra excelentnosti sociohistorického a kultúrnohistorického výskumu* je prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., prorektor pre vedu, umenie a akreditáciu.

Centrum je plánované ako pracovisko so špičkovým technickým vybavením, na medzinárodnej úrovni technickej infraštruktúry, ktorá bude slúžiť na výskum, štúdium prameňov, dokumentáciu a didaktické účely. Jednou z priorít projektu je aj efektívna a dlhodobou udržateľná diseminácia výsledkov výskumu, ktorá svoje vyjadrenie nachádza v rozvoji publikačných aktivít s dôrazom na vydávanie dvoch vedeckých periodík – *Historia Ecclesiastica*, *Annales Historici Presovienses*, ako aj vedeckých monografií, zborníkov a ďalších publikácií.

Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka Prešovskej univerzity v Prešove

prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.

Prešovská univerzita v Prešove zriadila v máji 2009 na pôde Fakulty humanitných a prírodných vied Centrum excelentnosti ekológie živočíchov a človeka, ktoré podporuje vedecký výskum v oblasti ekológie živočíchov a človeka, koncentruje vedecké kapacity za účelom posilnenia vedy a výskumu v Prešovskom kraji.

Na vybudovanie Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka boli využité finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ, konkrétne z Operačného programu Výskum a vývoj v celkovej sume 4 514 290,30 EUR.

Cieľom zriadenia Centra excelentnosti bolo vytvoriť pracovisko, ktoré by na medzinárodnej úrovni riešilo výskumné úlohy v oblasti ekológie, fyziológie a genetiky živočíchov a človeka. Na jeho vzniku spolupracovali dve pracoviská Fakulty humanitných a prírodných vied PU – Katedra biológie a Katedra ekológie.

Centrum pozostáva z nasledujúcich laboratórií:

- 1) Laboratórium molekulárnej ekológie človeka
- 2) Laboratórium ekofyziológie živočíchov a rastlín
- 3) Laboratórium molekulárnej ekológie živočíchov a biodiverzity
- 4) Laboratórium informačno-komunikačných technológií
- 5) Laboratórium sekvenčných analýz I
- 6) Laboratórium sekvenčných analýz II
- 7) Laboratórium environmentálnych biotechnológií I
- 8) Laboratórium environmentálnych biotechnológií II
- 9) Laboratórium biodiverzity živočíchov

Laboratórium molekulárnej ekológie človeka umožňuje skvalitnenie a rozšírenie molekulárno-genetických štúdií, ktorých prioritnými cieľmi je monitoring zdravotného stavu obyvateľstva, skrining vybraných geneticky podmienených ochorení a identifikácia interpopulačných rozdielov mutačných frekvencií vo vzťahu k prevalencii kongenitálnych ochorení a environmentálnej záťaže. Zameranie laboratória nadväzuje na dlhoročné výskumy pracovníkov Katedry biológie zamerané na rómsku minoritu, ktoré na základe štúdia frekvencie krvných a sérových skupín, izoenzýmov, antigénov HLA systému a polymorfizmov DNA potvrdili odlišnosti genofondu rómskeho etnika od okolitej nerómskej populácie. Táto skutočnosť súvisí s pôvodom a populačnou štruktúrou predmetného etnika, predovšetkým so sociálnym rozvrstvením rómskej populácie a ich spôsobom života v malých subpopuláciách.

Vybavenie Laboratória molekulárnej ekológie človeka umožnilo rozšírenie dovtedajšieho eko-antropologického výskumu slovenských populácií vrátane minorít o molekulárno-genetický aspekt. Súčasťou infraštruktúry laboratória sú prístroje real-time PCR (technológia na vysoko-výkonné genotypovanie jednonukleotidových polymorfizmov), genetické analyzátory (umožňujú sekvenovanie DNA a fragmentačnú analýzu), automatické pipetovacie zariadenie (vykonáva automatizovanú prípravu vzoriek), prietokový cytometer (prevádza multiplexové bunkové analýzy) a fluorescenčný mikroskop so softvérom na vyhodnocovanie karyotypov (umožňuje analýzu fluorescenčne farbených metafázických chromozómov a iných preparátov). Tieto technológie rozširujú možnosti skúmania genetickej podstaty zriedkavých aj komplexných ochorení.

Laboratória sekvenčných analýz I a II slúžia na vysokovýkonné genetické analýzy rôznych druhov biologického

materiálu na svetovej úrovni. Komplexné ochorenia ako napr. obezita, diabetes mellitus, kardiovaskulárne a autoimunitné ochorenia sú ovplyvňované mnohými environmentálnymi a genetickými faktormi. Moderné metódy genetickej analýzy umožňujú testovanie veľkého množstva špecifických génov, ktoré ovplyvňujú patofyziológiu komplexných chorôb. Najmodernejšou stratégiou pre odhaľovanie predisponujúcich génov je celogenómové sekvenovanie. Laboratóriá sekvenčných analýz disponujú jedným z najvyspelejších prístrojov v oblasti sekvenovania DNA – sekvenátorom ďalšej generácie SOLID 5500xl. Toto zariadenie je založené na princípe tzv. „paralelného masívneho sekvenovania“, prevratnej technológie, ktorá umožňuje sekvenovať krátke úseky DNA v obrovskom počte a v porovnaní s tradičnou metódou zvyšujú kapacitu sekvenovania z kb na Gb. Vďaka tejto technológii je možné analyzovať veľké genómy (vrátane genómu človeka) v relatívne krátkom čase a s vysokou presnosťou (99,99 %). Okrem identifikácie a asociačnej analýzy kandidátnych génov komplexných a zriedkavých ochorení prístroj umožňuje napr. determináciu mikroorganizmov na základe sekvencie DNA, zistenie genetickej diverzity v rámci druhu aj medzi geneticky príbuznými druhmi, celotranskriptómový skrining aj analýzu celkovej génovej expresie.

Súčasťou zariadenia laboratórií je tiež zariadenie na vysokovýkonné genotypovanie SNP využívané na genotypové analýzy veľkého počtu polymorfizmov u veľkého počtu vzoriek s využitím technológie nanolitrovej fluidiky a RNA izolačná stanica, ktorá umožňuje extrakciu RNA z telových tekutín a nebunkových vzoriek.

Vzhľadom na skutočnosť, že pracovisko spracovávalo veľké počty vzoriek bolo nevyhnutné vytvorenie referenčnej bio-banky anonymných vzoriek DNA a databázy genetických dát populácií východného Slovenska vrátane minorít. Bio-banka a jej zodpovedajúce databázy umožňujú vyšší stupeň dostupnosti, vhodnosti a výmeny vzoriek pre vedecké štúdie. Sú nevyhnutné pre štúdium a validáciu vzťahu génov k špecifickým ochoreniam. Na pracovisku sú v súčasnosti získavané referenčné hodnoty frekvencií polymorfizmov DNA slúžiace pre populačno-genetické štúdie, pre potreby vyhodnotenia interpopulačnej variability, kriminalistickú a forenznú prax, pre potreby paternitných sporov a pod.

Nová infraštruktúra Laboratória ekofyziológie živočíchov a rastlín umožňuje základný a aplikovaný výskum biologicky aktívnych látok z rastlinných extraktov a silíc, ako aj štúdium ekofyziologických procesov živočíchov a rastlín v súvislosti s pôsobením faktorov životného prostredia na organizmy. Laboratórium umožňuje aj celý komplex iných výskumných činností s ich aplikáciami od determinácie a identifikácie prírodných látok s liečebným efektom pre extrakty a silice z liečivých rastlín (rozvoj farmaceutického, potravinárskeho a kozmetického priemyslu, humánnej, veterinárnej medicíny a poľnohospodárstva), cez vývoj nových fytoaditív pre potravinárstvo a veterinársku prax a vývoj nových atraktantov, fytoncídov, fytoalexínov a repelentov pre ochranu človeka, zvierat a rastlín pred ich chorobami (vírusy a baktérie) a škodcami (hmyz) až po kvalitatívno-quantitatívnu determináciu nepovolených stimulačných látok a narkotík.

Predmetom výskumu v Laboratóriách environmentálnych biotechnológií I a II je izolácia a determinácia prírodných látok v štúdiu zameranom na ekofyziologický výskum zvierat a rastlín. Súčasťou zariadenia laboratórií sú:

Kombinovaný analyzátor pre klinickú biochémiu má viac než 410 aplikácií pre všetky typy vzoriek s využitím 4 princípov merania – spektrofotometria, turbidimetria, fluorescenčná polarimetria, ionselektívna potenciometria. Analyzátor slúži na stanovenie biochemických parametrov.

Plnoautomatický imunochemický analyzátor sa využíva na sledovanie biomarkerov kostí, funkcií srdca, štítnej žľazy, hormónov a pod.

Atómový absorbný spektrofotometer je využívaný pri stanovovaní obsahov predovšetkým ťažkých kovov, ale aj ďalších elementov v pôde, rastlinách, živočíšnych produktoch a potravinách. Prístroj je využiteľný napr. pri fytoremediáciách, ako technikách využívania rastlín na dekontamináciu (ozdravenie, regeneráciu) znečisteného prostredia.

Výskum v Laboratóriu molekulárnej ekológie živočíchov a biodiverzity a v Laboratóriu biodiverzity živočíchov sa zameriava na stanovenie medzidruhovej diverzity živočíchov a determináciu živočíchov na úrovni

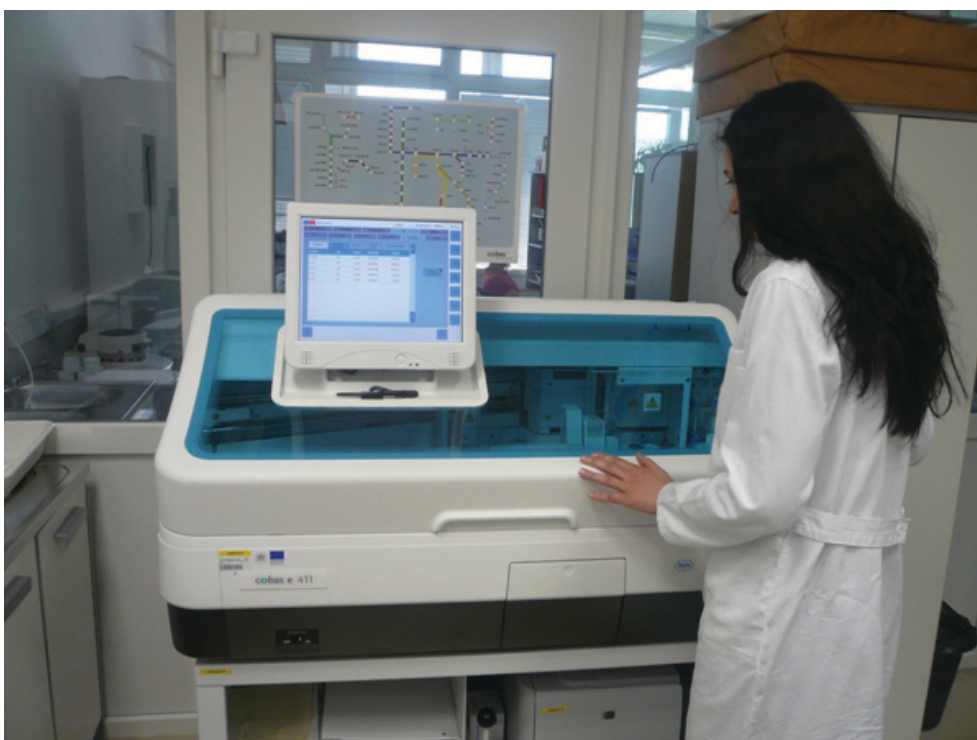
druhu. Vyhodnotením vzťahu ichtyocenóz k diverzite enviromentálnych parametrov, k diverzite hlavných potravinových zložiek a počet predátorov, čiže faktorov, ktoré limitujú populácia druhov, dosiahneme významný krok k pochopeniu distribúcie jednotlivých druhov ichtyofauny a popísaniu relevantných autekologických charakteristík. Súčasťou vybavenia laboratórií sú trinokulárny mikroskop a stereomikroskop vybavené kamerovými systémami, vizualizáciou a softvérom pre merania a náročné analýzy slúžia na determináciu organizmov, biometrické a ekomorfologické analýzy, analýzy potravného spektra, získanie dát pre stanovenie rastu a produkciu organizmov. Ide o špičkové optické prístroje založené na najnovších technológiách, s automatizáciou, vysokým zväčšením v kombinácii s maximálnou hĺbkou ostrosti a uhla. Okrem toho je laboratórium vybavené ďalšou špičkovou technikou zameranou na analýzy faktorov životného prostredia, determináciu taxónov vodných živočíchov a ďalšie analýzy súvisiace s biodiverzitou a ekológiou vodných organizmov.

Laboratórium IKT je prepojené s výskumnými laboratóriami a slúži k zefektívneniu vedeckej práce a komunikácie medzi odbornými pracovníkmi jednotlivých súčastí CE.

Vyvrcholením aktivít Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka bolo zorganizovanie vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou pod názvom „*Nové trendy výskumu v biologicko-ekologických disciplínach*“ v dňoch 8. – 10. novembra 2012 v Grand hoteli Kempinski vo Vysokých Tatrách, ktorej zámerom bolo prezentovať vedecké výsledky Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka a sprístupniť ich širokej odbornej verejnosti.

Genetický sekvenátor DNA (Solid 5500xl) najnovšej generácie v laboratóriu centra

Plnoautomatický imunochemický analyzátor COBAS e 411 (ROCHE) je prístroj určený na analýzu založenú na technológii elektrochemiluminiscencie

Realizačný tím Centra excelentnosti ekológie živočíchov a človeka PU v Prešove

*Vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou
„Nové trendy výskumu v biologicko-ekologických disciplínach“*

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove

Ing. Peter Hal'ko

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) rozvíja svoju činnosť na historickom základe rozvoja vzdelanosti a knižničnej kultúry regiónu a nadväzuje na tradície založené Kolegiálnou knižnicou a Eparchiálnou knižnicou.

Knižnica je kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou, ktorej poslaním je:

- a) zabezpečovať slobodný prístup k informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov,
- b) napomáhať uspokojovaniu kultúrnych, informačných, vedecko-výskumných a vzdelávacích potrieb a záujmov univerzity,
- c) podporovať celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj univerzity.

Dejiny knižnice pred vznikom Prešovskej univerzity v Prešove

Dejiny knižnice sú organicky späté s históriou pôsobenia vysokoškolských inštitúcií humanitného zamerania v našom regióne. Vznik knižnice sa datuje do roku 1949, kedy bola vládny výnosom založená v Košiciach Pobočka Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave a spolu s ňou vznikla aj knižnica pod názvom Knižnica Pobočky Pedagogickej fakulty SU v Košiciach. Prvá publikácia (*M. M. Šejnman: Vatikán 1948*) bola zaevidovaná v prírastkovom zozname knižnice 22. 7. 1949. Vládnym nariadením z 8. júla 1952 bola Pobočka PF SU premiestnená do Prešova a následne bol presťahovaný aj jej knižničný fond, ktorý tvorilo 4 308 zväzkov. Týmto začala knižnica svoje pôsobenie v Prešove pod názvom Knižnica Pobočky Pedagogickej fakulty SU v Prešove.

V roku 1953 v súvislosti s reorganizáciou československého školstva z Pobočky Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity vznikla Vyššia pedagogická škola a zároveň práve v tomto roku bola v Prešove zriadená aj Filologická fakulta Vysoké školy pedagogickej v Bratislave. Knižnica tak začala slúžiť dvom vysokým školám súčasne, čo bol v rámci vtedajšieho Československa unikát. Názov knižnice znel Ústredná knižnica pri Vyššej pedagogickej škole a Filologickej fakulte v Prešove. V tejto dobe knižnica sídlila v centre Prešova na terajšej Hlavnej ulici č. 22 v historickej budove známej ako palác Klobušickovcov a jej činnosť zabezpečovali 2 pracovníci, pričom jeden z nich, JUDr. Vladimír Kováč, bol vedúcim knižnice a viedol ju od 1. 3. 1954 do 31. 12. 1962. Výrazne sa zaslúžil o vybudovanie knižnice a jej etablovanie medzi prešovskými akademikmi. V roku 1956 knižnica svoj názov len mierne modifikovala na Ústrednú knižnicu Vyššej pedagogickej školy a Filologickej fakulty v Prešove. V roku 1959 z Vyššej pedagogickej školy vzniká Pedagogický inštitút a z Filologickej fakulty VŠP vznikla vládny výnosom Filozofická fakulta, ktorá spolu s Lekárskou fakultou v Košiciach tvorila Univerzitu P. J. Šafárika so sídlom v Košiciach. Knižnica bola organizačne začlenená pod Filozofickú fakultu UPJŠ a dostala názov Ústredná knižnica Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove. Knižnica však zároveň slúžila aj Pedagogickému inštitútu a pokračovala tak v poskytovaní služieb dvom vysokým školám súčasne.

Dňa 1. 1. 1963 sa stal vedúcim knižnice Jozef Tutoky, prom. fil., ktorý ju viedol až do 14. 7. 1998. V tom čase mala knižnica 7 odborných pracovníkov, vo svojom knižničnom fonde evidovala takmer 145 000 zväzkov dokumentov a jej rozloha bola 617 m². Počas funkčného obdobia J. Tutokyho vývoj knižnice dynamicky pokračoval – knižničný fond, priestory knižnice a počet jej zamestnancov sa viac ako zdvojnásobili. V roku 1964 sa Pedagogický inštitút pretransformoval na Pedagogickú fakultu, ktorá sa stala súčasťou UPJŠ a knižnica opätovne menila názov, ktorý znel Ústredná knižnica Filozofickej fakulty a Pedagogickej fakulty v Prešove. Knižnica si plnila základné úlohy prostredníctvom dvoch oddelení: Oddelenia spracovania

knižničných fondov a Oddelenia styku s čitateľom, pričom organizačne bola riadená Dekanátom Filozofickej fakulty UPJŠ. Na báze troch ústredných fakultných knižníc bola v roku 1973 zriadená Ústredná knižnica a Študijno-informačné stredisko UPJŠ v Košiciach. Jej súčasťou bola aj naša knižnica, ktorá používala názov Ústredná knižnica UPJŠ, vysunuté pracovisko v Prešove. Toto pracovisko fungovalo so všetkými oddeleniami potrebnými na zabezpečenie služieb (akvizícia, katalogizácia, požičovňa, študovňa a informačné pracovisko). Špecifickou črtou knižnice bola skutočnosť, že napriek centrálnemu riadeniu si zachovala samostatnosť knižničných fondov, samostatnosť evidencie a spracovania a samostatnosť poskytovania služieb. V roku 1981 knižnica začala v názve používať aj skratku ŠiS a jej názov sa opätovne menil na Ústredná knižnica a ŠiS UPJŠ v Košiciach, vysunuté pracovisko v Prešove.

Významným medzníkom v činnosti prešovských fakúlt a tým aj ich knižnice bol rok 1984. V tomto roku bola pre prešovské fakulty UPJŠ dokončená výstavba vysokoškolského areálu na Gottwaldovej ulici (teraz Ul. 17. novembra). Súčasťou tohto komplexu boli aj priestory určené pre knižnicu. V roku 1990 sa UPJŠ rozšírila o dve nové prešovské fakulty – Pravoslávnu bohosloveckú fakultu a Gréckokatolícku bohosloveckú fakultu, čím sa rozšírilo aj prešovské pracovisko Ústrednej knižnice o dve špecifické knižnice, ktoré sú dodnes jej súčasťou. V roku 1992 bola Ústredná knižnica a ŠiS UPJŠ premenovaná na Univerzitnú knižnicu UPJŠ v Košiciach a opäť sa menil aj názov knižnice, ktorý znel Univerzitná knižnica UPJŠ, vysunuté pracovisko v Prešove.

Knižnica počas pätnástich rokov Prešovskej univerzity v Prešove

V roku 1997 bola zriadená Prešovská univerzita v Prešove a knižnica dostala svoj dnešný názov Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove, pričom opätovne začala pôsobiť ako samostatné pracovisko. V tom čase mala 18 pracovníkov (16 odborných), vo svojom knižničnom fonde evidovala takmer 303 000 dokumentov a jej rozloha bola 1 318 m². Dňa 14. 7. 1998 bol rektorom PU poverený výkonom funkcie riaditeľa knižnice Ing. Peter Haľko, ktorý ju vedie aj v súčasnosti.

S dynamickým rozvojom univerzity a vznikom jej nových pracovísk dochádza aj k nevyhnutnému rozširovaniu priestorov a služieb akademickej knižnice. So vznikom Fakulty zdravotníctva v roku 2002 sa aj UK PU rozrástla o ďalšie pracovisko a spolu s centrálnou knižnicou a dvomi knižnicami na bohosloveckých fakultách tvorilo UK PU spolu už 4 knižničné pracoviská.

15-ročné jubileum univerzity prináša so sebou aj priestor na malé obzretie sa za naplnením týchto rokov. Vzhľadom na neustály nárast počtu študentov a učiteľov na PU bolo nevyhnutné predovšetkým rozširovať priestorové kapacity UK PU, čo sa podarilo realizovať vďaka týmto projektom:

- 2002:** Ukončenie rekonštrukcie Centrálnej knižnice (rozšírenie výpožičky, centrálnej študovne, multimedialnej a databázovej študovne, pracoviska evidencie publikačnej činnosti).
- 2006:** Otvorenie pracoviska UK2 v priestoroch na Partizánskej 1 (zlúčenie knižníc PBF PU a FZ PU).
- 2008:** Otvorenie pracoviska UK3 v priestoroch na GTF PU (Projekt Gréckokatolíckeho arcibiskupstva).
- 2008:** Otvorenie prístavby UK1 (Centrálna študovňa, študovňa EPC) a rekonštrukcia vnútorných priestorov knižnice.

Podarilo sa tak zdvojnásobiť plochu knižnice na 2 643 m² a počet miest v študovniach zvýšiť štvornásobne zo 78 na 303, zároveň sa až deväťnásobne zvýšil počet počítačov v knižnici z 11 (1 server) na 99 (9 serverov), z ktorých až polovica je určená pre čitateľov. Rozšírením Centrálnej študovne sa rapídne zlepšili aj podmienky na usporiadavanie rôznych podujatí (vernísáží, koncertov, knižných a umeleckých výstav, prezentácií a pod.), ktorých teraz v spolupráci s ostatnými súčasťami univerzity organizujeme vyše 50 ročne, čo je desaťnásobne viac ako v roku 1997. Spolu s novými priestormi prišla aj vyššia kvalita poskytovania knižnično-informačných služieb, ktorá bola podporená aj implementáciou informatických projektov, ktoré sú aktuálne dodnes.

Vymenujme aspoň najdôležitejšie z nich:

- Projekt KoLIN – implementácia knižnično-informačného systému ALEPH.
- Projekt PULIBnet – vybudovanie autonómnej počítačovej siete s vlastným webovým sídlom
- Projekt registrácie evidencie publikačnej činnosti PU – ProfLib.
- Projekt elektronického publikovania na PU – ELDOC.
- Projekt registrácie elektronických záverečných prác – DAWINCI.

Doterajšie vedenia Prešovskej univerzity v Prešove, ale aj vedenia jednotlivých fakúlt pochopili, že bez kvalitnej knižnice nemôže byť ani kvalitná univerzita. Preto sa v duchu hesla „*knižnica je srdcom univerzity*“ snažili a snažia v rámci svojich možností podporovať jej rozvoj, aj preto obdobie od vzniku Prešovskej univerzity patrí k tým najsvetlejšim etapám v histórii knižnice. Okrem rôznych ocenení našej práce tak zo strany čitateľov, predstaviteľov univerzity a jej súčastí, ako aj z prostredia mimo PU (Akreditačná komisia, EUA, Slovenská národná knižnica...) to dokazujú aj kvantitatívne ukazovatele dosiahnuté v uplynulých 15-tich rokoch:

- celkom bolo vypožičaných 3 398 408 knižničných jednotiek, z toho 933 385 absenčne,,
- do knižného fondu bolo získaných a spracovaných 75 544 knižničných jednotiek,
- bolo spracovaných takmer 40 000 publikačných jednotiek a vyše 24 000 ohlasov na ne,
- bolo realizovaných 316 podujatí – literárnych, výtvarných, hudobných, knižných atď.

Za všetkými číslami, ktoré sú uvedené na tomto mieste, však stoja ľudia, bez ktorých by knižnica bola len prázdny, bezduchý miestom – za ostatných 15 rokov ich v knižnici pracovalo viac ako 60.

Základné kvantitatívne ukazovatele v r. 2012:

- 7 500 používateľov,
- 300 000 knižničných jednotiek (veľkosť fondu),
- 270 000 výpožičiek ročne (z toho 95 000 absenčných),
- 330 dochádzajúcich titulov periodík ročne,
- 303 študijných miest v 6-tich študovniach,
- 33 zamestnancov, z toho 29 knihovníckych,
- 8 serverov, 76 počítačov (z toho 47 pre používateľov), 11 OPAC terminálov (NetComputing).

Knižnično-informačné služby:

V súčasnosti poskytuje UK PU (predovšetkým zamestnancom a študentom PU) tieto základné a špeciálne knižnično-informačné služby:

- **Výpožičné služby:**
Absenčné a prezenčné výpožičné služby, medziknižničná výpožičná služba a medzinárodná medziknižničná výpožičná služba.
- **Bibliograficko-informačné služby:**
Sprostredkovanie rešerší z interných informačných zdrojov a z externých domácich a zahraničných databázových centier s ohľadom na profiláciu PU.
- **Konzultantské služby:**
Prednášky zamerané na využitie primárneho a sekundárneho knižničného aparátu; bibliografické konzultácie pri vypracúvaní seminárnych, ročníkových a záverečných prác; metodická pomoc pri využívaní fondov, katalógov, služieb a iné.
- **Reprografické služby:**
Tieto služby sú poskytované výlučne z informačných zdrojov UK PU, v súlade s autorským zákonom.

- **Ostatné služby:**

Spracovanie evidencie publikačnej činnosti zamestnancov univerzity; prevádzkovanie Digitálnej knižnice UK PU; digitalizácia hudobných diel z vlastného fondu a ich sprístupňovanie v multimediálnej a databázovej študovni, realizácia výstav odbornej literatúry, vernisáží umeleckých diel, koncertov, prezentácií, odborných knižničných podujatí a pod.

Pracoviská knižnice:

- **UK1 – Centrálna knižnica** (Ul. 17. novembra 1)

Poskytuje komplexné knižnično-informačné služby pre všetkých študentov a zamestnancov PU, no najmä pre FF, PF, FHPV, FM a FŠ. Zároveň zabezpečuje knižničný, informačný a ďalší servis pre všetky pracoviská UK PU. Pracovisko tvoria: požičovňa literatúry, centrálna študovňa literatúry a periodík, multimediálna a databázová študovňa, študovňa publikačnej činnosti, depozity a spracovateľské pracoviská.

- **UK2 – Knižnica Fakulty zdravotníckych odborov a Pravoslávnej bohosloveckej fakulty** (Partizánska 1)

Poskytuje svoje služby (výpožičné, kopírovacie, konzultačné, poradenské a rešeršné služby) prednostne pre študentov a zamestnancov FZ a PBF a v rámci svojich možností aj pre ostatných čitateľov UK PU. Pracovisko tvoria: požičovňa literatúry, študovňa literatúry a periodík, databázová študovňa a depozity.

- **UK3 – Knižnica Gréckokatolíckej teologickej fakulty** (Ul. biskupa Gojdiča 2)

Poskytuje vybrané služby (výpožičné, konzultačné a poradenské služby) prednostne pre študentov a zamestnancov GTF a v rámci svojich možností aj pre ostatných čitateľov UK PU. Pracovisko tvoria: požičovňa literatúry, študovňa literatúry a periodík a depozit.

Personálne obsadenie knižnice:

Riaditeľ: Ing. Haľko Peter

Oddelenie knižničných fondov:

- PhDr. Zuzana Karnišová – koordinátor oddelenia
- Veronika Figurová, Mgr. Michal Glevaňák, Mária Ivanková, Bc. Erika Koššalová, Mgr. Eva Maťufková, Irena Polčová, Mgr. Lenka Rybárová, Terézia Tomková

Oddelenie informačných technológií a služieb:

- RNDr. Csilla Uličná – koordinátor oddelenia
- Mgr. Martina Haľková, Ing. Andrea Kačmariková, PhD., Ing. Radko Maruša, Mgr. Alexandra Olejárová Gálová

Oddelenie knižnično-informačných služieb:

- PhDr. Milena Rybarčáková – koordinátor oddelenia
- Ľudmila Baranová, Bc. Iveta Čandová, Bc. Helena Greššáková, Anna Jurečková, Bc. Viera Kočišová, Anna Maťašová, Bc. Adrea Matiašová, Monika Mitrušková, Bc. Bibiana Šišinová, Anna Šutáková, Jana Železníková, Bc. Lenka Žarnayová

Externé pracoviská:

- UK2: Mgr. Dana Kojnoková, Katarína Matejová, Bc. Anna Repková, Marta Štefaniová
- UK3: Mgr. Mária Blaščáková, PaedDr. Mária Sárossyová

Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity v Prešove má bezpochyby bohatú históriu, veď svoje služby poskytuje prešovskej akademickej obci už šesť desaťročí, no stále je vitálna a plná síl, odhodlaná prijať ďalšie výzvy, ktoré na ňu čakajú a poskytovať čo najkvalitnejšie knižnično-informačné služby.

Slávnostné otvorenie Centrálnej študovne (2008)

Pracovisko UK2 – Knižnica FZO a PBF

Zamestnanci Univerzitetnej knižnice PU

Pracovisko UK3 – Knižnica GTF

Centrum výpočtovej techniky Prešovskej univerzity v Prešove

Ing. Vladimír Pisarský

Centrum výpočtovej techniky Prešovskej univerzity v Prešove (ďalej len „CVT PU“) zriadil vtedajší rektor Prešovskej univerzity doc. PhDr. Karol Feč, CSc. ako celouniverzitné pracovisko s účinnosťou od 28. 6. 1999. Toto nové celouniverzitné pracovisko v mnohých oblastiach kontinuálne nadviazalo na činnosť bývalého Oddelenia informatiky Rektorátu PU, ktoré poskytovalo svoje služby s celouniverzitným dosahom už od roku 1997 a bolo tak prvým centrálnym pracoviskom v oblasti IKT novovzniknutej Prešovskej univerzity v Prešove. Poslaním CVT PU od jeho vzniku bolo najmä:

- a) Zabezpečovať základné potreby PU v Prešove v oblasti informatizácie.
- b) Zabezpečovať prevádzku a rozvoj Rektorátom PU spravovaných častí informačného systému PU (centrálne časti informačného systému PU).
- c) Zabezpečovať prevádzku, rozširovanie a riadenie počítačových sietí a komunikačných systémov na centrálnej úrovni, koordinovať budovanie lokálnych sietí jednotlivých subjektov PU.
- d) Zabezpečovať servis na výpočtových systémoch celouniverzitného charakteru, ako aj poskytovať tieto služby podľa kapacitných možností pre jednotlivé subjekty PU.
- e) Zabezpečovať konzultácie, školenia a kurzy pre vybrané oblasti centrálne spravovaného informačného systému PU.
- f) Spolupracovať s CVT a LVT fakúlt pri riešení komplexných problémov informačných technológií.

V súčasnosti je CVT PU najmä poradenským, informačným, servisným a gestorským pracoviskom PU v oblasti informačných systémov, počítačových sietí a výpočtovej techniky. CVT PU komplexne zabezpečuje tieto činnosti na centrálnej úrovni v súlade s potrebami univerzity a na lokálnej úrovni v rámci svojich možností aj ďalším súčastiam univerzity. CVT PU sa člení na dve oddelenia, ktoré poskytujú svoje služby na troch hlavných pracoviskách (Ul. 17. novembra 1, Ul. 17. novembra 15 a Ul. Partizánska 1).

Oddelenia CVT PU

Oddelenie informačných systémov

- Zabezpečuje správu a rozvoj centrálnych informačných systémov univerzity.
- Zabezpečuje správu databáz v centrálne spravovaných informačných systémoch.
- Zabezpečuje bezpečnostnú ochranu v centrálne spravovaných informačných systémoch.
- Zabezpečuje centrálne spracovanie údajov za univerzitu a ich odoslanie na nadriadené orgány.

Oddelenie počítačových sietí

- Zabezpečuje prevádzku, rozširovanie a riadenie počítačových sietí a komunikačných systémov na centrálnej úrovni.
- Spravuje a rozvíja chrbticovú časť siete univerzity a sieťové centrum univerzity.
- Spravuje hlavný regionálny uzol akademickej siete SANET pre región Prešova a metropolitnú akademickú sieť v Prešove.
- Zabezpečuje vypracovanie štúdií a návrhov sietí.
- Zabezpečuje správu a rozvoj centrálnych univerzitných serverov.
- Zabezpečuje výber a implementáciu systémového programového vybavenia a nových sieťových informačných technológií na centrálnej úrovni.

- Zabezpečuje tvorbu programového vybavenia podporujúceho prevádzku sietí a serverov na centrálnej úrovni.
- Zabezpečuje prevádzku služieb elektronickej pošty, informačných služieb (www, ftp, vyhľadávacie služby a pod.) pre celú univerzitu.
- Zabezpečuje prevádzku komunikačných zariadení (modemy, smerovače, terminálové servre) na centrálnej úrovni.
- Zodpovedá za bezpečnostnú problematiku prevádzky počítačových sietí na centrálnej úrovni a archiváciu.
- Zabezpečuje implementáciu a podporu prevádzky kancelárskych a komunikačných systémov a antivírovej ochrany na rektoráte univerzity a ďalších súčasti univerzity, ktorým centrum kompletne zabezpečuje správu výpočtovej techniky.
- Zabezpečuje inštaláciu, inovácie, údržbu a opravy výpočtovej techniky podľa stanovených zásad pre centrum a podľa kapacitných možností aj pre ostatné súčasti univerzity.
- Zabezpečuje konzultačnú činnosť v oblasti počítačového hardvéru pre všetky súčasti univerzity, vypracováva technické špecifikácie pre potreby nákupov výpočtovej techniky na centrálnej úrovni.
- Zabezpečuje údržbu, diagnostiku a opravy komunikačnej infraštruktúry pre centrálnu pracoviská a ďalšie pracoviská univerzity, ktorým centrum kompletne zabezpečuje správu výpočtovej techniky.
- Zabezpečuje dostavbu počítačových sietí v menšom rozsahu pre centrálnu pracoviská a podľa kapacitných možností aj pre ostatné súčasti univerzity.

Najdôležitejšie projekty a aktivity CVT PU od jeho vzniku

CVT PU bolo hlavným nositeľom implementácie, alebo výraznou mierou technicky a organizačne participovalo pri implementácii týchto významnejších celouniverzitných informačných systémov (IS) a IKT projektov:

- a) LOTUS NOTES – IS pre univerzitný manažment od roku 2001, projekt financovaný z prostriedkov EÚ (Tempus).
- b) AIS – akademický IS v rokoch 2002 – 2008.
- c) LCS Noris – ekonomický informačný systém v rokoch 2003 – 2006.
- d) ANET – stravovací IS v rokoch 2004 – 2009.
- e) EMStudent, univerzitné terminály pre študentov – správa čipových kariet od roku 2004.
- f) CMS Bart – systém na správu web stránky unipo.sk od roku 2005, v súčasnosti v prevádzke už druhá generácia.
- g) SAP – finančný IS (projekt Sofia) od roku 2007.
- h) MAIS – modulárny akademický IS od roku 2008.
- i) KREDIT – stravovací IS od roku 2009.
- j) iCard – dochádzkový IS od roku 2010.
- k) WIFI – centrálna bezdrôtová sieť univerzity od roku 2011.
- l) Zimbra – nový mailový systém pre zamestnancov od roku 2011.
- m) MS Exchange ONLINE – nový systém elektronickej pošty pre študentov od roku 2011.
- n) Významná participácia pri realizácii dvoch vysokorozpočtových projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ a zameraných na rozsiahlu inováciu IKT infraštruktúry univerzity – Modernizácia IKT a infraštruktúry Prešovskej univerzity a Druhá etapa modernizácie hmotnej infraštruktúry a IKT systémov Prešovskej univerzity, ktoré sa realizovali v rokoch 2009 – 2012.

Zahraničné a domáce aktivity, publikačná činnosť

Účasť na európskych kongresoch organizovaných celoeurópskym združením EUNIS (v roku 2011 a 2012) a aktívna účasť s príspevkami v zborníkoch na viacerých medzinárodných konferenciách organizovaných českým a slovenským národným združením EUNIS CZ a EUNIS SK (od roku 1999), príspevky na konferenciách a seminároch Siemens a Novell, autorstvo a spoluautorstvo viacerých pracovníkov CVT PU pri vydaní rôznych príručiek (jedna vyšla aj knižne).

Personálne obsadenie CVT PU

Celkový početný stav pracovníkov CVT PU v r. 2012 – 16 zamestnancov

Riaditeľ pracoviska

Ing. Vladimír Pisarský, od vzniku CVT PU

Oddelenie informačných systémov

Referát hospodársko-ekonomických informačných systémov

Ing. Juraj Ondovčík, správca SIS, ISUM, FIS, DMS, digitálneho telekomunikačného systému, kamerového systému

Ing. Rastislav Salamon, správca IdIS, SIS

Ing. Juraj Hiľovský, správca IdIS, DIS

Referát akademických informačných systémov

Ing. Danko Repková, správca MAIS

Ing. Iveta Bačinská, správca MAIS, dochádzkového IS, FIS, podpora používateľov MAIS

Ing. Pavol Čisárik, správca MAIS, www stránok, systému DMS, WiFi

Oddelenie počítačových sietí

Referát sieťového centra

Aleš Aščeka, správca serverov a smerovačov

Jaroslav Straka, správca serverov a smerovačov

Referát správy lokálnych sietí

Ľuboš Frič, správca siete FZO, PKS

Rudolf Chlapeček, správca siete R PU, CCKV

Kamil Kmec, správca siete PBF, ŠDJ, ÚDK

Ing. Jaroslav Sekerák, správca siete FŠ

Michal Gajdoš, správca siete GTF, GKS, pracoviská na Nám. legionárov 3

Ing. Štefan Medvecký- Beňo, správca WiFi, siete R PU – VŠA, ÚJK CCKV, ŠDJ

Bc. František Griga, správca IKT techniky centrálnych učebných objektov VŠA, R PU

Pracovná porada CVT PU

Pri riešení pracovných úloh – v serverovni

Univerzitné informačno-poradenské centrum Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. Kamila Urmaničová

Univerzitné informačno-poradenské centrum Prešovskej univerzity v Prešove (UNIPOCENTRUM PU) vzniklo v roku 2008, transformáciou pôvodného Študentského servisného centra PU, ktoré bolo slávnostne otvorené 15. 11. 2000. V súčasnosti poskytuje komplexné informačno-poradenské a od 1. 9. 2011 aj marketingové služby študentom, zamestnancom univerzity a verejnosti.

V rámci informačných služieb centrum spravuje aktívnu on-line databázu, ktorá obsahuje ponuky ubytovania, práce, brigád, dobrovoľníckych a sociálnych činností, študijných ponúk, kultúrno-spoločenských, športových a iných podujatí. V rámci informačných služieb poskytuje svoje priestory tretím stranám, ktoré prinášajú študijné, brigádnické a iné ponuky pre študentov. UNIPOCENTRUM PU zastrešuje informačno-poradenský inkubátor pre podporu marketingu PU - UNIPO KONTAKT. Realizuje informačno-poradenské a marketingové služby pre študentov a zamestnancov univerzity i verejnosť a koordinuje aktivity pre podporu študentských projektov. Poskytuje aj „služby kancelárie prvého kontaktu“, ktoré pomáhajú získať prvotnú informáciu o univerzite, štúdiu, ale aj o meste Prešov a službách v ňom. UNIPO KONTAKT slávnostne otvoril rektor PU prof. RNDr. René Matlovič, PhD., 3. 10. 2012.

V rámci poradenských služieb centrum poskytuje najmä psychologické, právne, finančné a duchovné poradenstvo, ktoré je bezplatné, anonymné, diskrétné a zabezpečujú ho nezávislí odborníci, pôsobiaci mimo prostredia univerzity.

V oblasti komunikácie s verejnosťou a PR aktivít centrum koordinuje a zabezpečuje vzájomné informačné prepojenie univerzitných pracovísk s verejnosťou, médiami a vnútornými informačnými a mediálnymi prostriedkami (elektronické informačné tabule, web, PaF rádio, Televízia Mediálka TV, Časopis Prešovskej univerzity v Prešove Na PULze a jeho elektronický informačný portál).

V rámci marketingovo-propagačných služieb centrum, v spolupráci s univerzitnými súčasťami, zabezpečuje marketingové, propagačné a informačné služby, v rámci výstav, veľtrhov vzdelávania a podobných podujatí. Centrum spravuje elektronickú a kamennú predajňu Uniposhop. Zastrešuje propagáciu aktivít univerzitných pracovísk v regióne východného Slovenska (jazykové kurzy, Univerzita tretieho veku, Prešovská detská univerzita, atď.).

V rámci redakčnej činnosti centrum koordinuje činnosti pri príprave, tvorbe a vydávaní Časopisu Prešovskej univerzity v Prešove Na PULze a správe jeho elektronického informačného portálu.

Centrum zabezpečuje vizuálnu a elektronickú prolongáciu univerzitných preukazov (ISIC, ITIC, preukazov externých študentov, Karty EURO<26) a v spolupráci s Centrom výpočtovej techniky PU zabezpečuje správu ISIC a ITIC a iných licencií pre študentov a pedagógov.

V rámci doplnkových služieb centrum poskytuje základné reprografické služby, prístup na internet a viazacie služby.

Personálne obsadenie UNIPOCENTRA PU

Riaditeľ:	Mgr. Kamila Urmaničová
Vedúci oddelenia marketingu a propagácie:	Ing. Vladimíra Pohorelcová
Referent pre marketing a propagáciu:	Mária Krištofová
Referent pre marketing, propagáciu a ekonomické služby:	Lukrécia Hatoková
Referent pre prolongáciu univerzitných preukazov:	Mária Mihaliková
Referent pre doplnkové služby:	Eva Baranová

Študenti v UNIPOCENTRE PU

Slávnostné otvorenie UNIPO KONTAKT-u (2012)

Študentský domov a jedáleň Prešovskej univerzity v Prešove

Mgr. František Martinka

Študentský domov a jedáleň (ŠDJ PU) je účelovým zariadením Prešovskej univerzity v Prešove. Je súčasťou univerzity bez právnej subjektivity v zmysle § 21 zákona a článku 20 štatútu PU. Na študentský domov (ŠD) sa vzťahujú ustanovenia týkajúce sa práv akademickej pôdy.

Hlavným poslaním študentského domova a jedálne je poskytovať ubytovanie a zabezpečiť stravovanie študentom dennej formy štúdia všetkých stupňov, zahraničným študentom a lektorom. Študentský domov vytvára podmienky pre samostatné štúdium a odpočinok ubytovaných študentov, pre rozvíjanie kultúrneho, spoločenského a športového života a pre rozvíjanie záujmovej činnosti ubytovaných študentov.

S výstavbou Študentského domova na Ul. 17. novembra 13 sa začalo v r. 1956 a etapovite bol ukončený v roku 1960. Najprv hlavná časť pavilón „C“ s malou kotolňou, kuchyňou a jedálňou. Neskôr bola prístavba s ubytovacou časťou pavilónu „A“ a v ďalšom období pavilón „B“ s telocvičňou a tiež s ubytovacou časťou. V rokoch 1968 – 1969 bol postavený Študentský domov na Ul. 17. novembra 11 pozostávajúci z bloku „A“ a bloku „B“.

Pri tejto príležitosti boli prístavbou rozšírené priestory kuchyne a jedálne na kapacitu 2000 porcií jedál a zároveň zvýšená kapacita kotolne, aby sa z jedného centra vykurovali obidva objekty ŠD na Ul. 17. novembra 11 a ŠDJ na Ul. 17. novembra 13 a zároveň sa dodávala para na výrobu jedál.

Kotolňa, ktorá bola na tuhé palivo, bola v roku 1985 rekonštruovaná na plynovú, s tým istým účelom a výkonom a v roku 2002 bola uskutočnená ďalšia rekonštrukcia kotolne, zameraná na novú technológiu, aby spĺňala požadované normy.

V roku 1986 bola rekonštruovaná fasáda na budove ŠDJ na Ul. 17. novembra 13.

Po vzniku Prešovskej univerzity v Prešove boli zakúpené ďalšie dve budovy pre účely ubytovania študentov, a to v roku 1998 na Námestí mládeže 2 a v roku 2000 na ul. Exnárova 36 v Prešove. Riaditeľom ŠDJ bol v tom čase PhDr. Ivan Benko (od r. 1991).

V súčasnosti je kapacita ubytovania v jednotlivých zariadeniach ŠD spolu 1918 miest, z toho:

- ŠD na Ul. 17. novembra 11 má 873 miest,
- ŠD na Ul. 17. novembra 13 má 685 miest,
- ŠD na Nám. mládeže 2 má 183 miest,
- ŠD Exnárova 36 má 177 ubytovacích miest.

V „A“-bloku prebehla v r. 2009 rekonštrukcia 11. poschodia a v „B“-bloku v r. 2010. Izby sú kompletne zrekonštruované, s moderným vybavením a sociálnym zariadením (WC, sprcha). Každá izba má k dispozícii internetovú prípojku a chladničku. V oboch častiach sú kuchynky s kompletným vybavením elektrospotrebičmi – práčka a sušička.

Stravovanie pre študentov a zamestnancov Prešovskej univerzity v Prešove zabezpečuje spoločnosť Magister, s. r. o. Prešov. Jej prioritou bolo rozšírenie sortimentu jedál v rámci obedov a večerí. V súčasnosti ponúka výber z troch polievok a šiestich hlavných jedál, na večeru z dvoch hlavných jedál.

Jedáleň je rozdelená na dve časti

- zamestnaneckú (s kapacitou 60 miest)
- študentskú (s kapacitou 200 miest).

Po prevzatí prevádzky spoločnosť Magister, s. r. o. Prešov rozšírila doplnkové služby a v jedálni zriadila stredisko rýchleho občerstvenia Fast food, v ktorom je široký výber teplých jedál, zákuskov a výrobkov studenej kuchyne. V súčasnosti rozšírili ponuku o roznášku jedál v rámci všetkých areálov PU v Prešove. Prevádzkovateľ stravovacích služieb plánuje zaradiť do svojej ponuky výrobky zdravej výživy.

Okrem tohto strediska prevádzkuje aj tri bufety: Bufet „Bakalár“ v hlavnej budove, Bufet „Rektor“ sa nachádza v budove rektorátu a Bufet „Študent“ sa nachádza v budove ŠDJ. Tieto bufety ponúkajú široký sortiment vlastných výrobkov studenej kuchyne a cukrárenské výrobky. Okrem toho si tam študenti a zamestnanci môžu zakúpiť doplnkový tovar, nealkoholické nápoje, kávu.

Okrem týchto základných služieb sú v priestoroch študentskej jedálne k dispozícii 2 vkusné salóniky, ktoré spolu s jedálňou ponúkajú možnosť usporiadania rôznych spoločenských akcií. Každoročne sa tu koná niekoľko študentských plesov, promócie, vedecké konferencie, atď.

Personálna štruktúra pracoviska:

- Riaditeľ ÚS ŠDJ
- Koordinátorka hospodárskeho úseku
- Koordinátor prevádzkového úseku
- Administratívna referentka
- Ubytovacie referentky
- Hospodárske referentky
- Upratovačky, skladníčky, informátorky, kotolníci

Vedenie pracoviska

- Mgr. František Martinka, *riaditeľ (od r. 2009)*
- Mgr. Gabriela Sedláková, *koordinátorka hospodársko-ekonomických činností*
- Mgr. Ján Mikluš, *koordinátor prevádzkovo-technických činností*

Organizačnú štruktúru ŠDJ tvoria tieto riadené prevádzky:

- ŠD – Ul. 17. novembra 11
- ŠD – Ul. 17. novembra 13
- ŠD – Nám. mládeže 2
- ŠD – Exnárova 36
- Študentská jedáleň, Ul. 17. novembra 13 – neriadená prevádzka

Študentská jedáleň

Zamestnanecká jedáleň

Internátna izba

Študentský domov na Ul. 17. novembra 11

Umelecká činnosť na Prešovskej univerzite v Prešove

*PhDr. Viliam Tarjányi, PhD.
tajomník Rady pre umeleckú činnosť PU*

Po vzniku Prešovskej univerzity v Prešove aktivity v oblasti hudobného umenia, resp. umeleckej činnosti boli späté s katedrami hudobnej výchovy na Fakulte humanitných a prírodných vied a Pedagogickej fakulte. Umeleckú činnosť vyvíjali aj Gréckokatolícka teologická fakulta a Pravoslávna bohoslovecká fakulta. Na týchto štyroch fakultách pôsobilo šesť umeleckých súborov, ktoré už od začiatku vzniku univerzity realizovali veľmi úspešne mnohé podujatia na domácej pôde, ale aj v rámci akademických súťaží vysokoškolákov na univerzitách Slovenska.

Uznesením Kolégia rektora Prešovskej univerzity v Prešove zo dňa 12. januára 1998 bola zriadená Rada pre umeleckú činnosť Prešovskej univerzity v Prešove ako poradný orgán Kolégia rektora pre realizáciu umeleckej činnosti.

Rada od svojho vzniku prešla niekoľkými organizačnými zmenami. Prvým predsedom rady bol doc. PhDr. Vladimír Leško, CSc., prorektor pre vedu a doktorandské štúdium a tajomníkom Ing. Ladislav Bačinský. Členmi rady boli prodekaní fakúlt, na ktorých pôsobili umelecké súbory (JUDr. Juraj Bujňák, doc. Ján Gbúr, Mgr. Ján Jacoš, doc. Zuzana Stanislavová), spisovateľ z Filozofickej fakulty (doc. Ladislav Šimon), vedúci umeleckých súborov (Mgr. Peter Adamkovič, PaedDr. Anna Derevjaniková, Mgr. Igor Grega, prof. Karol Horák, PaedDr. Jozef Hrušovský, Mgr. art. Karol Medňanský, Mgr. art. Irena Medňanská a Pavel Vasil'). Boli prvými priekopníkmi, nestormi, položili základy umeleckej činnosti Prešovskej univerzity v Prešove a vytvárania podmienok pre rozvíjanie umeleckých aktivít akademických súborov pôsobiacich v rámci univerzity. Postupne členmi rady boli Dr. Lívia Kalmárová, Dr. Tatiana Kanišáková. Vo funkcii predsedov rady sa vystriedali prorektorky univerzity prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc. a doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD.

UMELECKÉ SÚBORY

Dôkazom vysoko kultivovaných a umeleckých hodnotných prejavov umeleckej kreativity na pôde Prešovskej univerzity v Prešove (ďalej len „univerzita“) je existencia umeleckých súborov. Pre rozvoj a koordináciu umeleckých hudobných a divadelných aktivít na univerzite je ustanovená Rada pre umeleckú činnosť Prešovskej univerzity v Prešove (ďalej len „rada“). Zriaďovateľom rady je rektor, ktorý riadi jej činnosť prostredníctvom povereného prorektora. Rada je stálym odborným orgánom univerzity, zriadená so zameraním na rozvoj umeleckej a kultúrnej činnosti študentov univerzity.

Umelecké súbory majú za cieľ združovať dobrovoľných záujemcov o umelecké aktivity v odboroch hudba, spev, tanec, divadlo a umelecké slovo. Manažment Rady pre umeleckú činnosť na Prešovskej univerzite v Prešove v súčasnosti tvoria:

Predseda rady: prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., prorektor pre vedu, umenie a akreditáciu

Tajomník rady: PhDr. Viliam Tarjányi, PhD.

Členovia rady: prof. PhDr. Karol Horák, CSc., prof. Mgr. Art. Irena Medňanská, PhD., doc. Dušan Srvátka, ak. maliar, PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD., Mgr. Kamila Urmaničová, Ing. Vladimíra Pohorelcová a Mons. ThDr. Ľubomír Petřík, PhD.

V rámci rady, v ktorej pôsobia umelecké súbory sú gestormi tieto fakulty: Filozofická fakulta, Pedagogická fakulta, Pravoslávna bohoslovecká fakulta a Gréckokatolícka teologická fakulta.

ŠTUDENTSKE DIVADLO FF PU v Prešove

Umelecký vedúci súboru: prof. PhDr. Karol Horák, CSc.

Základné údaje vzniku

Začiatky divadla na Filozofickej fakulte v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „FF UPJŠ“) sú neodmysliteľne spojené s menami František Andraščík, Imrich Vaško a Karol Horák. V roku 1960 pôsobí na FF UPJŠ Divadlo poézie, v ktorom pán Horák účinkuje ako herec, scenárista, dramaturg a režisér. V roku 1967 aktívne pôsobí ako interpret, scenárista, režisér i umelecký vedúci Divadla poézie FF UPJŠ. V 60. až 90. rokoch minulého storočia prechádzalo divadlo rôznymi zmenami názvov (Divadielko poézie a hudby FF UPJŠ, Študentské divadlo SZM FF UPJŠ, Študentské divadlo FF UPJŠ). Vznikom Prešovskej univerzity v Prešove (1. januára 1997) gestorom Študentského divadla je Filozofická fakulta, Inštitút estetiky, vied o umení a kulturológie. V súčasnosti divadelný ansámbl má 15 študentov – divadelníkov – hercov.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských akademických súťažiach

Činnosť študentského divadla znamená výrazne kvalitu tak v rovine alternatívnej slovenskej divadelnej kultúry, ako aj v kontexte vysokoškolskej kultúry v rámci Prešova. Jeho činnosť podnietila vznik Akademického Prešova, súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska (vlastná literárna tvorba, umelecký prednes a súťaž študentských divadiel).

Laureát Akademického Prešova: rok 1999 s hrou La Musica alebo Palimpsest, rok 2004 za spontánnu, ludickú kolektívnu interpretáciu inscenácie Živý nábytok, rok 2007 hrou Hamlet private (výsledok workshopu Klasika a jej moderný výraz), rok 2009 za cyklus divadelných diel Projekt 09. Ocenenie za polydimenziálny projekt viacerých divadelných žánrov (performance, pohybovo – slovná kreácia s prvkami biomechaniky, autorské divadlo, monodráma) na 45. ročníku Akademický Prešov 2011. Hlavná cena za invenčný štvorprojekt Kontinuálny remake, technika hereckého prejavu, Fragments II, Ostrov v rámci 46. ročníku Akademický Prešov 2012.

Svoje umenie šíri aj v zahraničí (Nemecko, Rakúsko, Bulharsko, Poľsko, Slovinsko, Francúzsko). Zo zahraničných súťaží a festivalov je potrebné spomenúť XVIII. medzinárodný divadelný festival bez hraníc v Českom Těšíne i Cieszyne v Poľsku (jún 2007), kde súbor získal cenu „Zlomená závora“, reprezentácia vysokoškolskej kultúry na XII. medzinárodnom divadelnom festivale Universidad Complutense v Madride (apríl 2008). Úspech Študentské divadlo FF zožalo aj v Slovenskom inštitúte vo Varšave (máj 2009). Z domácich úspechov okrem laureátstva na Akademickom Prešove hodno spomenúť za posledné roky 1. miesto na krajskej Scénickej žatve v Levoči (2009) a 3. miesto na prehliadke amatérskych divadiel Exit v Levoči (2009).

Súpis divadelných hier

Výber tvoria hry uvedené so Študentským divadlom FF PU v Prešove v rámci Akademického Prešova. LA PALOMA alebo PALIMPSEST (1999), Tip – top biotop (2006, 2007), monodráma Hamlet (2007), Redundácia alebo šumy mora ulice prešovskej (performance 2008), Džura (remake 2008), Sila vlasov (2008), Projekt 09 (2009), Živý nábytok (2004, 2011, 2012).

ŽENSKÝ SPEVÁCKY ZBOR IUVENTUS PAEDAGOGICA

Umelecká vedúca a zbormajsterka: Mgr. Tatiana Švajková, PhD.

Základné údaje vzniku

Vznikol v roku 1964 na vtedajšej Pedagogickej fakulte v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Prvými zbormajstrami, ktorí stáli pri zrode zboru boli Eugen Sáráz a Filip Rusnák. Na ich prácu neskôr nadviazali doc. Juraj Košťuk, PaedDr. Antónia Droppová, PaedDr. Lívia Kalmárová a predovšetkým Miroslav

Burgr, ktorý v roku 1985 priviedol zbor k dosiahnutiu A kategórie, čím sa teleso včlenilo medzi špičkové spevácke zbory Slovenska. V rokoch 1986 – 1999 zbor naďalej kvalitatívne rástol pod vedením Mgr. art. Igora Gregu. Vznikom Prešovskej univerzity (1997) pôsobil pri Fakulte humanitných a prírodných vied. Od roku 2001 pracuje na poste dirigentky zboru Tatiana Kanišáková. V súčasnosti pôsobí na Filozofickej fakulte na Inštitúte hudobného a výtvarného umenia, gestorom je Katedra hudby.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských súťažiach

V roku 1993 sa Iuventus Paedagogica stal laureátom Akademičky Banská Bystrica. Výrazným momentom v histórii zboru bol úspech a ocenenia, ktoré si zbor vyspieval na medzinárodnom festivale akademických zborov IFAS v Pardubiciach, júl 2004. Zlaté pásmo a víťazstvo v kategórii ženských speváckych zborov. Zlaté pásmo a 3. miesto v kategórii Folklór. Strieborné pásmo v kategórii „Pocta českým jubilantom“ a Cenu rektora Univerzity Pardubice pre najlepší akademický zbor. O štyri roky neskôr v júli 2008 v konkurencii 17 zborov získal 1. miesto v zlatom pásme v kategórii Ženských speváckych zborov. 1. miesto v zlatom pásme v kategórii Folklór. Cena rektora Univerzity Pardubice pre najlepší akademický zbor a Zvláštna cena poroty za dirigentský výkon pre dirigentku zboru Tatianu Kanišákovú.

Repertoár

Repertoár tvoria skladby obdobia renesancie, romantizmu a tvorba 20. storočia. Interpretuje skladby všetkých štýlových období a prezentuje tvorbu slovenských skladateľov.

VYSOKOŠKOLSKÝ FOLKLÓRNY SÚBOR TORYSA

Umelecký vedúci súboru: PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD.

Vedúci ľudovej hudobnej skupiny: Mgr. Stanislav Baláž, PhD.

Vedúca speváckej skupiny: PaedDr. Jana Hudáková, PhD.

Vedúci tanečnej skupiny: František Novotný

Základné údaje vzniku

Prvou „písomnou zmienkou“ vzniku folkloristického súboru pri Pedagogickej fakulte v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je dátum 3. november 1969. Založenie folkloristického súboru je späté s menom doc. PhDr. Františkom Matúšom, CSc. (vtedajším odborným asistentom na Katedre hudobnej výchovy). Choreografom bol Štefan Jalč, inštruktor pre ľudovú hudbu odborný asistent František Slavkovský, korepetitor Jana Hažírová (v tom čase poslucháčka Filozofickej fakulty) a primáš ľudovej hudby Marián Magda (v tom čase poslucháč Pedagogickej fakulty). Prvá premiéra Vysokoškolského folkloristického súboru pri Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove sa uskutočnila 13. mája 1970. Vysokoškolský folklórny súbor prešiel mnohými zmenami. Existoval pod názvom „Pedagóg“, v súčasnosti pôsobí pod názvom „Torysa“.

Vo funkcii umeleckých vedúcich sa postupne vystriedali František Slavkovský, doc. Dr. Emil Michl, PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD. a Ing. Ladislav Bačinský. Vo vedení jednotlivých zložiek pôsobilo niekoľko vedúcich, významných pedagógov, nadšencov a znalcov ľudového umenia (J. Humeňanský, M. Burgr, A. Stracenský, J. Cimbora, V. Ljubimov, A. Derevaniková, D. Nagyová, E. Zacharová, L. Kalmarová, B. Kalafutová, Š. Ferenc, R. Čura a ďalší).

Vznikom Prešovskej univerzity v Prešove 1. januára 1997 Vysokoškolský folklórny súbor Torysa (ďalej len „Torysa“) pôsobí na Fakulte humanitných a prírodných vied, Katedre hudobnej výchovy. Od roku 2010 je začlenený na Filozofickej fakulte, Inštitúte hudobného a výtvarného umenia, Katedre hudby.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských súťažiach

Základom dramaturgie a choreografie súboru Torysa je najmä tradičná ľudová kultúra východného Slovenska, jej hudobno-spevné a tanečné prejavy a zvykoslovie. Bohatá klenotnica jedinečných a pôvodných kultúrnych javov a prejavov, ktoré vznikali a prežívali hlavne vo vidieckom prostredí v obci Víťaz a Raslavice a šírili sa ústnym a hudobným podaním z generácie na generáciu.

Od svojho začiatku je stálym účastníkom medzinárodných súťažných prehliadok vysokoškolských folklórnych súborov Akademická Nitra a Akademický Zvolen. K najväčším úspechom patrí titul „Laureát medzinárodného festivalu vysokoškolských folklórnych súborov Akademická Nitra 1994“.

Ocenenie za scénické spracovanie piesní a zvykov z Víťaza získala Torysa na XVIII. medzinárodnom festivale vysokoškolských folklórnych súborov Akademický Zvolen 2007. Na XXXVI. medzinárodnom akademickom festivale folklórnych súborov Akademická Nitra 2008 získala Torysa cenu za scénické spracovanie folklóru z obce Víťaz. Na XIX. medzinárodnom akademickom festivale folklórnych súborov Akademický Zvolen 2009 cenu a diplom za hudobnú interpretáciu súťažného bloku „V Raslavicoch na mostku“. Prešovskú univerzitu v Prešove svojím umením reprezentuje na viacerých miestach Slovenska, kde sú usporadúvané folklórne festivaly. Jedným z posledných výrazných úspechov, ktoré Torysa dosiahla bola súťažná prehliadka hudobného folklóru apríl 2012 pod názvom Hudobné konfrontácie, ktorá sa konala na malej scéne Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Zlaté pásmo získala ženská spevácka skupina, zlaté pásmo a postup na krajskú súťaž hudobného folklóru si odniesla aj ľudová hudba.

Súbor absolvoval i úspešné zahraničné zájazdy na Ukrajinu, v Maďarsku, Českej republike, Rakúsku, Holandsku, Nemecku a Švajčiarsku.

Repertoár

Hudobné CD s titulom „A mi, Torisaňi“ (2007), Video záznam galaprogramu „40Torysa“ (2010). Pásmo „V Raslavicoch na mostku“, „Vo Vicežu na vešeľu“.

CAMERATA ACADEMICA

Umelecký vedúci: doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.

Základné údaje vzniku

Komorný sláčikový orchester vznikol v roku 1987 na vtedajšej Pedagogickej fakulte v Prešove Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a prvým umeleckým vedúcim bol PaedDr. Anton Stracenský. Od roku 1992 sa funkcie umeleckého vedúceho a dirigenta ujíma vtedy externý pedagóg na Katedre hudby pán Karol Medňanský. Od roku 1997 vznikom Prešovskej univerzity v Prešove pôsobí Camerata academica na Fakulte humanitných a prírodných vied. V súčasnosti gestorom tohto umeleckého súboru je Katedra hudby, Inštitút hudobného a výtvarného umenia na Filozofickej fakulte.

Od roku 2005 pôsobí v rámci Komorného orchestra Camerata academica komorný súbor Collegium musicum, ktorý má za sebou celý rad vystúpení nielen na pôde svojej alma mater, ale aj v širšom regióne.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy

Sláčikový orchester Camerata academica sa venuje komornej hudbe obdobia renesancie a baroka. V rámci orchestra pôsobili a pôsobia menšie komorné zoskupenia (dychové trio, gitarové trio, klavírne trio), ktoré okrem ocenení na súťažiach a festivaloch zohrávajú významnú estetickú úlohu pri rôznych fakultných a univerzitných podujatiach. Orchester sa úspešne zúčastnil celoslovenských festivalov Divertimento Musicale (1994, 1996, 2006), kde bol výrazne oceňovaný jeho kultivovaný umelecký prejav. Významnú úlohu v živote orchestra zohrali vystúpenia v rámci III. ročníka festivalu komorných súborov Mláď temperované hudbou 2001 v Mladej Boleslave, projekt Most k spolupráci s Univerzitou Karlovou v Prahe formou koncertných vystúpení v starobyľom Karolínu, ktoré sa stretli s vynikajúcou odozvou publika aj odbornej verejnosti. Neodmysliteľnou propagáciou alma mater a kultúrnou aktivitou Camerata academica sú Akademické komorné koncerty v roku 2012 – už deviaty, ktoré sú súčasťou riešenia projektu KEGA, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a samostatné Adventné koncerty v roku 2012 s poradovým číslom desať. Medzi výrazný prejav Camerata academica patrilo aj účinkovanie v rámci „Dni českej kultúry na Slovensku“ so študentmi doktorandského štúdia Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe na spoločnom koncerte v Prešove a Košiciach s názvom „Česko-slovenské dialógy“.

Repertoár

Pevnou súčasťou jeho repertoáru je aj interpretácia súčasnej komornej tvorby, pričom podstatnú časť tvoria skladby venované tomuto orchestru, hlavne z pera slovenských skladateľov (pp. Ladislava Burlasa, Zdenka Mikulu, Milana Nováka, J. Podprockého), ale aj maďarského skladateľa Dénesa Legányho.

AKORDEÓNOVÉ KVARTETO

Umelecká vedúca súboru: prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD.

Základné údaje vzniku

Akordeónové kvarteto vzniklo v roku 2000 na vtedajšej Katedre hudobnej výchovy Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove z iniciatívy prof. Mgr. Art. Ireny Medňanskej, PhD., ktorá je zakladateľkou, umeleckou vedúcou tohto súboru. Externým pedagógom je Mgr. Miroslav Kobelák. Po roku 2005 funguje v rôznych formách od dua po kvarteto. Od roku 2010 akordeónové kvarteto je začlenené na Filozofickej fakulte, na Inštitúte hudobného a výtvarného umenia, Katedry hudby.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy

K najvýraznejším umeleckým úspechom súboru patrila účasť na Akordeónovom musettovom súťažnom festivale Euro musette-Golden tango, ktorý sa konal v mesiaci jún v Rajeckých Tepliciach v roku 2007.

Repertoár

V repertoári súboru sú skladby rôzneho žánrového zamerania: transkripcie diel Johanna Sebastiana Bacha, Dietricha Buxtehudeho, ale najmä pôvodná akordeónová literatúra pre kvarteto, a to musettové skladby Michaela Galiana a taktiež diela Astora Piazzollu.

MIEŠANÝ SPEVÁCKY ZBOR NOSTRO CANTO

Umelecká vedúca a zbormajsterka: Mgr. Tatiana Švajková, PhD.

Základné údaje vzniku

Miešaný spevácky zbor patrí medzi najmladšie umelecké súbory Prešovskej univerzity v Prešove. Vznikol v roku 2001 pri vtedajšej Katedre hudby Fakulty humanitných a prírodných vied z potreby umožniť sebarealizáciu študentom – spevákom v procese pedagogickej prípravy budúcich učiteľov hudobnej výchovy. V súčasnosti pôsobí na Filozofickej fakulte, Inštitúte hudobného a výtvarného umenia, Katedry hudby.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských súťažiach

Zbor svojím spevom prispel k veľkolepej prezentácii Slovenska, keď sa v marci 2004 zúčastnil na tzv. Telemoste s pápežom Jánom Pavlom II. v Dóme sv. Martina v Bratislave, organizovanom pri príležitosti 2. európskeho dňa univerzít. V roku 2005 sa uskutočnil XI. ročník medzinárodného festivalu vysokoškolských speváckych zborov Akademická Banská Bystrica 2005 pod záštitou rektora Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ministra školstva Slovenskej republiky a ministra kultúry Slovenskej republiky. Vo svojej kategórii získal tento súbor Zlaté pásmo, 1. miesto a Cenu rektora Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica – Za pôsobivú dramaturgiu a Cenu Ministerstva školstva Slovenskej republiky – Absolútny víťaz ABB 2005. K nepopierateľným úspechom patrí aj rok 2006, keď sa Nostro Canto ako jediný zástupca zo Slovenska zúčastnil na VII. Európskom stretnutí speváckych zborov vo Varšave.

Repertoár

Repertoár zboru vyniká žánrovou pestrosťou, zahrňujúc skladby obdobia renesancie, baroka a romantizmu, diela súčasných autorov, ľudové piesne z celého sveta, spirituály a jazzové a muzikálové evergreeny.

PIANO VOCAL

Umelecký vedúci: doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.

Základné údaje vzniku

Komorný vokálny súbor vznikol v roku 1999 pri vtedajšej Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty. Umeleckou vedúcou a hlasovou pedagogičkou bola PaedDr. Lívia Kalmárová. V súčasnosti gestorom súboru je Katedra hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty a odborným garantom, umeleckým vedúcim je hlasový pedagóg doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských súťažiach

V začiatkoch sa súbor vyprofiloval na reprezentačný umelecký kolektív, ktorý sa orientoval na sólový a komorný spev rôznych štýlových období a žánrov. Najatraktívnejšími žánrami boli muzikálové melódie svetových a slovenských skladateľov. V súčasnosti je umelecká činnosť súboru zameraná na rozvoj vokálnych schopností talentovaných študentov. V poslednom období najväčšie úspechy získavajú speváci vokálneho súboru Piano Vocal na medzinárodnej spevackej súťaži Moyzesiana (v roku 2012 už 10. ročník), ktorú organizuje Katedra hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.

Repertoár

V repertoári komorného vokálneho súboru sú skladby popredných slovenských a zahraničných skladateľov.

ŠTUDENTSKE DIVADLO P.A.D.A.K

Umelecká vedúca a zbormajsterka: Mgr. Adela Mitrová, PhD.

Základné údaje vzniku

Študentské divadlo P.A.D.A.K (Prešovské Amatérské Divadlo Akademických Kolegov) patrí k najmladším umeleckým súborom, ktoré je členom rady. Vzniklo v októbri 2007 na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Tvoria ho prevažne študenti tejto fakulty, ale aj študenti z iných prešovských fakúlt. V súčasnosti má súbor 8 členov.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy na vysokoškolských súťažiach

Od „divadelného konkurzu“ účelom divadla je zapojenie mladých ľudí, ktorí inklinujú k divadlu, kultúre a chcú využívať svoj voľný čas iným spôsobom.

Cena umeleckej vedúcej Adele Mitrovej v rámci Akademického Prešova 2009 za podnetnú režijnú interpretáciu Sartrovej drámy „S vylúčením verejnosti“. Ocenenie za sugestívny inscenačný prístup a autentické stvárnenie závažnej témy v inscenácii „Kadiš“ na 45. ročníku Akademický Prešov 2011. Cena umeleckej vedúcej Adele Mitrovej a súboru P.A.D.A.K za scénické stvárnenie japonskej predlohy Joe Hloucha Urašima Taro v rámci 46. ročníka Akademický Prešov 2012.

Súpis divadelných hier

Prvý „umelecký projekt“ niesol názov „Keď gróf rozkáže čarovať“ (2008). Nasledovali predstavenie „S vylúčením verejnosti“ (2010), inscenácia „Kadiš“ (2011). Tieňové divadlo „Urašima Taro“ (2012).

UMELECKÝ SÚBOR PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTY

SPEVÁCKY ZBOR PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTY

Umelecká vedúca a zbormajsterka: PaedDr. Anna Derevjaniková, PhD.

Základné údaje vzniku

Zbor vznikol v roku 1992, keď sa Pravoslávna bohoslovecká fakulta v Prešove stala súčasťou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy

Zbor sa pravidelne zúčastňuje na podujatiach organizovaných Pravoslávnou cirkvou, Prešovskou univerzitou v Prešove, ale aj na rôznych festivaloch sakrálného umenia doma i v zahraničí. Vystupoval na festivaloch v Snine, Prešove, Košiciach, Vyšnom Žipove, ale úspešne vystúpil aj na medzinárodných festivaloch na Ukrajine (2000) a dvakrát (1999, 2004) sa zúčastnil na Medzinárodnom festivale duchovnej hudby v Hajnowke v Poľsku. V roku 2005 získal na XXIII. medzinárodnom festivale Muziky cerkiewnej v Poľsku 2. miesto v súťažnej kategórii zborov parafialnych – iných.

Repertoár

Vokálne prezentuje tvorbu rôznych interpretačno-štýlových období, kompozície ruských, ukrajinských, gréckych autorov, ale aj úpravy prešovských nápevov, zdôrazňujúc duchovný rozmer tejto hudby.

UMELECKÝ SÚBOR GRÉCKOKATOLÍCKAEJ TEOLOGICKEJ FAKULTY

SPEVÁCKY ZBOR sv. ROMANA SLADKOPEVCA

Umelecká vedúca a zbormajsterka: Valéria Hricovová

Vedúci zboru a skupiny zboru: Dominik Rebják

Základné údaje vzniku

Spevácky zbor sv. Romana Sladkopevca Gréckokatolíckej teologickej fakulty vznikol v marci roku 1993, ktorého iniciátorom bol vtedajší učiteľ liturgického spevu Mgr. Vojtech Bojáč. V začiatkoch zbor pracoval pod vedením študenta bohosloveckej fakulty Šimona Marínčáka a po krátkom čase dirigentom a umeleckým vedúcim sa stal profesionálny dirigent Pavel Vasiľ. Od novembra roku 2005 do roku 2009 bola dirigentkou Valéria Hricovová.

V decembri 2009 dochádza k zmene na poste dirigentky a zbormajsterkou sa stáva a do júna 2011 zbor vedie Mgr. Tatiana Kanišáková – Švajková, PhD. Od 19. októbra 2011 vrátila sa k zboru pani Valeria Hricovová, ktorá vedie zbor až do dnešnej doby.

Členmi zboru sú seminaristi Gréckokatolícky kňazského seminára bl. biskupa Petra Pavla Gojdiča v Prešove. Súčasťou zboru je 12-členná štvorhlasná skupina zboristov. K svojmu 10. výročiu publikoval v roku 2003 krátku genézu vzniku súboru v dokumente „Decénium byzantského liturgického zborového spevu na Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove“(autori PhDr. Pavol Dancák, PhD., PaedDr. František Dancák).

Zameranie súboru a dosiahnuté úspechy

Mužský zbor interpretuje sakrálnu kompozície byzantského obradu. Je neoddeliteľným pokračovaním teologickej prípravy budúcich kňazov a súčasťou života Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Jeho hlavným poslaním je rozvíjať duchovné bohatstvo kresťanského Východu, ktoré sa osobitným spôsobom uchováva v podobe liturgických spevov. Najväčším úspechom zboru je strieborné pásmo na Námestovských hudobných

slávnostiach v máji roku 2001 – XI. medzinárodná súťaž speváckych zborov v sakrálnej zborovej tvorbe na počesť biskupa Jana Vojtašáka.

Pekný úspech zaznamenal v roku 2008 na XVII. ročníku medzinárodného festivalu duchovných piesní byzantského obradu v Prešove. Zbor je pravidelným účastníkom festivalu Sakrálneho umenia v Košiciach a Festivalu Duchovných piesní byzantského obradu v Prešove. Svoje umenie prezentoval aj v zahraničí – Čechách, Poľsku, Maďarsku, Ukrajine, Nemecku, Rakúsku, Francúzsku, Taliansku a Portugalsku.

Repertoár

Zbor má vo svojom repertoári počnúc liturgickými skladbami významných skladateľov (Dm. Bortňanskij, A. Košic, M. Verbickij), piesne k bohordičke (M. Lisenko, J. S. Bach, S. Rachmaninov), koledy (P. Vasil'), grécke nápevy a skladby anonymov. Nahrávky: 1. audiokazeta „Milujem Ťa, Pane“ (1998), druhá audiokazeta s CD „Tebe Pane“ (2000). V roku 2006 vydal zbor CD pod názvom „Chváľte meno Pána“.

Z členov umeleckých súborov univerzity, ktorí reprezentovali alma – mater na akademických súťažiach vysokoškolákov vzišlo nemálo študentov, ktorí sa uplatnili nielen ako výborní manažéri umeleckých súborov a sú súčasnými pedagógmi na Katedre hudobnej a výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty (PaedDr. Anna Derevjaníková, PhD., doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD., doc. Božena Balcárová, PhD., PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD.) a Katedre hudby Inštitútu hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty (PaedDr. Jozef Hrušovský, PhD., Mgr. Stanislav Baláž, PhD.) ale aj umelecké osobnosti najvyššieho rangu – „personalita ars.“, ktorí dnes dominujú v šoubiznise: Boris Farkaš, Katarína Koščová, Peter Nagy.

Univerzitné umelecké súbory patrili od vzniku univerzity k bohatému fondu kultúrneho a spoločenského dedičstva, sú reprezentatívnym symbolom Prešovskej univerzity v Prešove. Ich potenciál výrazne pociťujeme pri akademických udalostiach univerzity: otvorenie akademického roka, inaugurácii rektora, udeľovaní čestných titulov doctor honoris causa, slávnostných zasadnutí vedeckej rady, univerzitných plesoch, akademických súťažiach vysokoškolákov.

Komorný sláčikový orchester Camerata academica

Spevácky zbor Nostro Canto

Vysokoškolský folklórny súbor Torysa

Zbor svätého Romana Sladkopevca

Športové kluby Prešovskej univerzity v Prešove

*prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.
predseda Rady pre športovú činnosť PU*

V oblasti telovýchovnej a športovej činnosti pôsobí na Prešovskej univerzite v Prešove **Rada pre športovú činnosť (ďalej ako Rada)**. Rada je poradný orgán rektora univerzity v oblasti:

1. Športovej reprezentácie
2. Výučby telesnej výchovy
3. Využívania telovýchovných a športových zariadení univerzity v mimovyučovacom čase
4. Činnosti a organizácie telovýchovnej jednoty a športových klubov PU

Sídlo a sekretariát pre športovú činnosť je na Fakulte športu PU v Prešove. Činnosť Rady pre športovú činnosť riadi jej predseda a koordinuje prorektor Prešovskej univerzity.

Zloženie Rady

Predseda: prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. – *dekan Fakulty športu PU v Prešove*

Členovia: PaedDr. Vincent Lafko, PhD. – *poradca dekana Fakulty športu PU*
Ing. Jana Šofranková – *tajomníčka Fakulty športu PU*
Mgr. Terézia Slančová, PhD. – *predsedyňa TJ Slávia PU*
doc. PaedDr. Marián Vojčík, PhD. – *riaditeľ Basketbalového klubu PU*
PaedDr. Ľubomír Paučír, PhD. – *predseda Klubu technických športov*
Ing. Marián Palenčár – *Volejbalový klub Mirad PU Prešov*

TJ Slávia PU Prešov

Telovýchovné jednoty Slávia vysoké školy, s poslaním na báze dobrovoľnosti zabezpečovať telesnú výchovu a šport vysokoškolskej mládeže, pracovníkov vysokých škôl a ich rodín, vznikali na základe zákona Národného zhromaždenia ČSR z 12. 12. 1952 o reorganizácii telesnej výchovy a športu.

Telovýchovná jednota Slávia VŠ Prešov bola založená z iniciatívy Katedry telesnej výchovy bývalej Pobočky Pedagogickej fakulty Slovenskej univerzity v Prešove v roku 1953. Jej pôvodný názov bol na výročnej konferencii v roku 1984 pozmenený na TJ Slávia UPJŠ Prešov.

TJ Slávia VŠ Prešov mala zo začiatku iba tri oddiely – basketbalový, ľahkoatletický a futbalový.

Členskú základňu tvorili študenti a zamestnanci UPJŠ, ako aj žiaci prešovských základných a stredných škôl. Po vzniku Prešovskej univerzity v roku 1997 sa zmenil názov na Telovýchovná jednota Slávia Prešovská univerzita Prešov.

Predsedyňou TJ Slávia je Mgr. Terézia Slančová, PhD. a manažérom Mgr. Patrik Durkáč, PhD.

V súčasnosti združuje TJ Slávia 340 členov v 12-ich oddieloch a kluboch: atletický klub, futsalový oddiel, oddiel juda, klub gymnastických športov, plavecký klub, oddiel speed badmintonu, šachový oddiel, oddiel taekwonda, tenisový oddiel, oddiel vodného póla, volejbalový oddiel a oddiel ženskej hádzanej.

Atletický oddiel funguje od vzniku TJ Slávia VŠ Prešov a je to najstarší oddiel. Oddiel pravidelne organizuje tradičné športové podujatia, ktoré sa tešia priazni nielen športovej verejnosti: Večerný beh Prešovom (52 ročníkov), Memoriál Štefana Stanislava v skoku do výšky, Prešovská horská pätnástka, Maratónska štafeta a Prešovská veteraniáda.

Oddiel juda založil v roku 1966 mjr. Jozef Nagy. Od roku 1973 sa zameranie oddielu orientuje najmä na prácu s mládežou. Medzi pravidelné podujatia organizované oddielom juda patria: Memoriál Vladimíra Hutňana, Medzinárodný turnaj o pohár rektora PU a Vianočný turnaj v jude.

Klub gymnastických športov vznikol v roku 1973 ako Oddiel športovej gymnastiky, ktorý od samotného vzniku až doteraz vedú manželia Perečinskí. V roku 1996 bol názov klubu inovovaný na Klub gymnastických športov a jeho pôsobenie bolo rozšírené o gymnastický aerobik. Gymnastky a aerobičky reprezentovali klub na Majstrovstvách sveta 2009, 2010, na Majstrovstvách Európy 2008, 2011, na Univerziádach a Akademických majstrovstvách.

Plavecký klub vznikol v roku 2004. V rámci doterajšieho pôsobenia získali plavci na Majstrovstvách Slovenskej republiky 65 medailí. Členovia klubu majú zastúpenie aj v Útvaroch talentovanej mládeže pri Slovenskej plaveckej federácii.

Oddiel speedbadmintonu je v rámci TJ Slávia najmladší; vznikol v roku 2010. Aj napriek krátkosti pôsobenia dosiahli jeho členovia úspechy na medzinárodnom poli – štart na Majstrovstvách Európy i sveta. Oddiel pravidelne organizuje a aj sa zúčastňuje na národných a medzinárodných turnajoch.

Šachový oddiel vznikol v roku 2001. Ťažiskovou náplňou oddielu sú dlhodobé súťaže družstiev. Oddiel má v súčasnosti 7 družstiev, ktoré štartujú v druhej, tretej a štvrtej lige. Pravidelne organizuje turnaje: Šachový turnaj pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva a Dňa boja za slobodu a demokraciu (12 ročníkov), Memoriál Alfréda Rochlitz (7 ročníkov), Šachová liga žiakov Prešova (32 ročníkov).

Oddiel vodného póla má v rámci pôsobenia v Prešove dlhú históriu, pod hlavičkou Slávie figuruje od vzniku Prešovskej univerzity. Okrem prvého roka pôsobenia mužskej zložky sa oddiel zameriava na prácu s mládežou, kde pravidelne dosahuje úspechy, najmä v žiackej kategórii.

Oddiel ženskej hádzanej od roku 1996 pravidelne organizuje Turnaj v hádzanej vysokoškoláčok s medzinárodnou účasťou pri príležitosti dňa študentstva pod záštitou rektora PU.

Futsalový, volejbalový a tenisový oddiel pôsobia na Prešovskej univerzite na rekreačnej báze aj v rámci predmetov Telesná výchova 1 – 4 pre všetkých študentov Prešovskej univerzity. Pravidelne organizujú turnaje pri príležitosti dňa študentstva a Dňa učiteľov pre študentov, resp. zamestnancov PU.

Volejbalový klub VK Mirad PU Prešov

Začiatky mužského volejbalu v Prešove siahajú do 30-tych rokov, kedy vznikajú prvé volejbalové družstvá. Volejbalisti sa začínajú formovať v TJ Sokol a na stredných školách. Pravidelné športové súťaže boli zriadené v roku 1949. Od tohto roku prešovské družstvá štartovali v krajských majstrovstvách a v 2. slovenskej národnej lige pod rôznymi názvami: Sokol Sparta Dukla Prešov, KNV Prešov, TJ Slávia Prešov, TJ ZVL Prešov, TJ Tatran Prešov. Zlomový bol rok 1986, kedy v krajských majstrovstvách štartovali tri družstvá TJ Tatran Prešov, TJ ZVL Prešov a TJ Vukov Prešov. Dobrá práca v Tréningovom stredisku mládeže pri TJ Tatran Prešov produkovala množstvo kvalitných hráčov, ktorí po skončení dorasteneckého veku končili v troch spomínaných kluboch.

Z rozhodnutia vyšších orgánov prioritným družstvom sa stáva TJ Vukov Prešov. Družstvo preberá mládežnícky tréner Michal Kudla. Hneď v sezóne 1986-1987 kolektív Vukova víťazí v krajských majstrovstvách a v kvalifikácii v Prešove historicky postupuje do 1. slovenskej ligy, ktorá sa po rozdelení republiky premenovala na Slovenskú Extraligu.

Prešovské družstvá v týchto súťažiach s výnimkou sezóny 2007-2008 štartujú dodnes. Volejbaloví funkcionári pri finančnom zabezpečovaní družstiev hľadali sponzorov, čo prinieslo zmeny názvu družstva – TJ Vukov Prešov, TJ ZPA Prešov, MŠK VTJ Sokol Prešov.

Pred sezónou 1997 – 1998 podpísal MŠK VTJ Sokol Prešov dohodu o prechode klubu pod Prešovskú univerzitu a tak získal štatút akademického družstva. Znamenalo to, že klub našiel domáce prostredie v peknom športovom stánku PU. Jednotlivé družstvá štartujú pod názvom VK PU Prešov a v nasledujúcom období sa vďaka výborným podmienkam zo strany PU a funkcionárskemu zázemiu zaraďujú medzi špičkové kolektívy na Slovensku. Klub má v tomto období najväčšiu členskú základňu.

Pri družstvách mužov pôsobili postupne títo tréneri: Michal Kudla, Richard Vlkolinský, Juraj Hugec, Daniel Oravec, Rastislav Chudík, Jaroslav Vlk a Jozef Bréda. Postupne sa družstvo presadzuje na medailových miestach. V sezóne 2003/2004 pod vedením trénera Richarda Vlkolinského získava VK PU Prešov 3. miesto v Extralige.

Nasledujúca sezóna 2004 – 2005 sa zapísala výrazne do histórie nielen v Prešove, ale aj na Slovensku. Môžeme ju nazvať zlatá. Prešovské družstvá skončili vo všetkých súťažiach na 1. mieste a stali sa Majstrami Slovenska.

Družstvo mužov vedené trénerom Jaroslavom Vlkom vo finále play-off porazilo VKP Bratislava a stalo sa aj víťazom Slovenského pohára. O tento úspech sa zaslúžili hráči: Martin Sopko st. Michal Červeň, Radovan Škvarek, Roman Ondrušek, Peter Tholt, Milan Gešperik, Roman Špaček, Kamil Feňo, Stanislav Soták, Miroslav Hrivnák, Martin Sopko ml., Viktor Varchola a Peter Váhovský. Masér družstva Vladimír Gábor. Prezident klubu Martin Velecký.

Družstvo juniorov, kadetov, žiakov získalo titul Majstra Slovenska. Družstvo žiakov zvíťazilo aj vo finále Slovenského pohára. Prevažná väčšina týchto hráčov študovala na Spojenej škole v Prešove (športové triedy) a volejbalové družstvo školy získalo titul Majster stredných škôl na Slovensku. O tieto úspechy sa zaslúžili tréneri: Michal Kudla, František Drobnák a Jaroslav Palička.

Po týchto úspechoch odchádza Jaroslav Vlk a časť hráčov pôsobiť do zahraničia. V klube vládnu funkcionárske nezhody, prezident Martin Velecký odchádza do Bratislavy, nastávajú finančné problémy a v sezóne 2006-2007 družstvo mužov Extraligu nedohrá, je vylúčené zo súťaže a klub postupne zaniká.

Nastáva úpadok volejbalu v Prešove, volejbalisti pokračujú vo volejbalovom oddieli TJ Slávia PU Prešov. Družstvo mužov pod vedením trénera Petra Váhovského štartuje v 1. lige a po víťazstve v tejto súťaži cez baráž postupuje po ročnej pauze Prešov do Extraligy. V sezóne 2008 –2009 prichádza do družstva mužov tréner Ľuboslav Šalata a pod novým názvom Slávia VK PU Prešov postupuje do finále Extraligy. Po prehrách v play-off s VK Chemes Humenné získava ďalšie cenné umiestnenie na Slovensku – 2. miesto.

Od roku 2010 vstupuje do prešovského volejbalu nový partner, firma Mirad. Družstvo mužov a mládežnícke kolektívy štartujú pod novým názvom VK Mirad PU Prešov. Trénerom mužstva zostáva Ľuboslav Šalata.

Za všetkými úspechmi v prešovskom volejbale je dobrá práca s mládežou. Jej základy položili v roku 1970 tréneri Ján Košťálik a Juraj Hugec. V roku 1975 bolo Prešovu pridelené Tréningové stredisko mládeže (TSM), neskôr Centrum talentovanej mládeže (CTM), dotované zo štátnych prostriedkov. Tieto útvary talentovanej mládeže pôsobili v Prešove do roku 2007. Zánikom VK PU Prešov prechádza CTM do Nitry.

Prvý titul Majstra Slovenska v kategórii juniorov v Prešove získalo družstvo TSM Tatran Prešov v sezóne 1980-1981 pod vedením trénera z povolania Michala Kudlu, ktorý má výrazný podiel pri budovaní systému prípravy mladých talentov vo volejbale za posledné desaťročia. Prešovské mládežnícke hnutie po dnešok vychovalo množstvo volejbalistov, z ktorých najlepší reprezentovali SR na ME a MS juniorov a kadetov a pôsobia v Extraligových družstvách na Slovensku a v zahraničí. Bolo málo sezón, kedy mládežnícke družstvá nezískali Titul Majster Slovenska a medailové umiestnenia.

V seniorskej reprezentácii pôsobili alebo pôsobia odchovanci prešovského volejbalu, alebo pôsobili v družstve mužov: Martin Vokál, Martin Repák, Stanislav Vartovník, Roman Ondrušek, Michal Červeň, Martin Sopko st., Martin Sopko ml.. Poslední piati reprezentovali Slovensko na ME. Z volejbalového hnutia v Prešove sa vypracoval na medzinárodného volejbalového rozhodcu Štefan Hank, ktorý dlhodobo rozhodoval zápasy v zahraničí.

PodĎakovanie za prácu s mládežou v Prešove patrí trénerom: Jánovi Košťálikovi, Jurajovi Hugecovi, Michalovi Kudlovi, Milanovi Ďuričkovi, Milanovi Hrubému, Jaroslavovi Paličkovi, Petrovi Richmanovi, Františkovi Drobnákovi, Martinovi Cihoňovi, Richardovi Vlkolinskému, Marcelovi Onderčovi a Petrovi Váhovskému.

Značný podiel na úspechoch mali a majú zánietení funkcionári pri vytváraní podmienok fungovania klubov v jednotlivých obdobiach: Július Kobulský, Marián Frohmann, Ján Kalata, Dušan Čop, Sergej Semanco, Mikuláš Andreánsky, Ján Mladý, Emília Sekelová, Ľuboš Petra, Igor Urban, Igor Gula, Stanislav Čorej, Ľuba Brejová.

Basketbalový klub PU Prešov

Zakladateľom organizovaného športu na prešovskej akademickej pôde bol aj basketbal, ktorý patril nielen k najvýznamnejším športom na univerzite, ale vo svojej ženskej zložke bol reprezentantom Prešova ako takého.

Ženský vysokoškolský basketbal v Prešove sa môže pýšiť športovými úspechmi medzinárodného významu, titulmi majstrov a vicemajstrov Slovenska, vynikajúcimi umiestneniami v najvyšších súťažiach, množstvom špičkových hráčok a reprezentantiek štátu, ktoré prinášali medaily zo svetových a európskych šampionátov, univerziád a zúčastňovali sa olympiád. Zameriaval sa aj na starostlivosť o výchovu mladých talentov ktorej súčasťou bola aj praktická príprava študentov na svoje budúce povolanie učiteľov a trénerov. Športovo spoločenské akcie, ako vyhlasovanie najlepších basketbalistiek Slovenska, medzištátne zápasy, turnaje aj účasť v európskych basketbalových súťažiach mali okrem športového aj spoločenský a propagačný význam.

Basketbalové dianie malo a má aj širší vzdelávací, výchovný a spoločenský dosah. Vzdelávanie trénerov všetkých kvalifikačných stupňov má celoslovenskú a absolútne východoslovenskú platnosť. Množstvo mladých ľudí bolo pripravených aj na rozhodcovskú a funkcionársku činnosť, počnúc nezištnou prácou v mestečkách a dedinách až po najvyššie orgány a súťaže.

Basketbal vo svojej histórii bol absolútnou súčasťou akademického, ale aj mestského života Prešova. Mal svoj podiel na vytváraní jeho kultúrnej atmosféry, ktorá priťahovala študentov, učiteľov, a vzdelancov vôbec.

Prešovský vysokoškolský basketbal umožňoval tiež plejáde mladých ľudí prostredníctvom pohybovej aktivity viesť plnohodnotný život v športovom kolektíve, ktorý ho aj formoval. Je to to, čomu v súčasnosti hovoríme zdravý životný štýl. Ale je to aj odkaz pre dnešok, kedy je viac vedeckých poznatkov o potrebách človeka o škodlivosti jednostranného sedavého spôsobu života, ale skutkov je menej. Tie v prešovskom ženskom basketbale nechýbali. Je dobre si pripomínať tieto skutočnosti. Šport je súčasťou kultúry národa, ale hlavne tá jeho časť, ktorá reprezentuje pohybové aktivity širokej verejnosti, špeciálne mládeže, v našom prípade vysokoškolskej. Na to sa pamätalo aj v činnosti basketbalového klubu na našej univerzite. Od minulosti po súčasnosť pretrvávajú aj tradičné tréningy a turnaje, ktoré umožňujú aj športovo menej výkonným vysokoškolákom venovať sa pohybovým aktivitám v zmysle relaxu a kompenzácie jednostranného duševného zaťaženia v škole.

V samotnom basketbalovom klube od jeho vzniku pôsobilo množstvo cenných osobností, ktoré pomáhali formovať osobnosť vysokoškoláka na báze športu v jeho komplexnom pozitívnom ponímaní. Od vzniku samostatnej Prešovskej univerzity vedie tento klub doc. PaedDr. Marián Vojčík, PhD. Celá história, jednotlivé udalosti a mená všetkých trénerov, funkcionárov a špičkových hráčok sú uvedené v publikácii, ktorá vyšla pri príležitosti 60. výročia ženského basketbalu na univerzite a zároveň v meste Prešov.

Klub technických športov Prešovskej univerzity

História klubu siaha do roku 1974, kedy bola založená ZO Zväzarmu pri PdF UPJŠ ako jedna z prvých na vysokých školách vo vtedajšom Východoslovenskom kraji. Jadro členskej základne tvorili študenti odboru Tv-Bv. Prvým predsedom ZO bol PhDr. Ivan Benko. V roku 1976 ho vo funkcii vystriedal PaedDr. Juraj Hucec, ktorý ju vykonával až do roku 1988, kedy na miesto predsedu ZO nastúpil PaedDr. Ľubomír Paučír.

V roku 1990, po spoločenských zmenách, na základoch bývalého Zväzarmu vznikla nová organizácia Slovenský vysokoškolský zväz technických športov (SVŠZTŠ). Súčasťou zväzu sa stal aj Vysokoškolský strelecký klub SVŠZTŠ pri PdF UPJŠ. V roku 2000 registráciou na MV SR premenovaný na Klub technických športov Prešovskej univerzity (KTŠ).

Počas svojej 27-ročnej činnosti KTŠ vychoval alebo zastrešil celú plejádu vynikajúcich športovcov – vysokoškolákov. Treba spomenúť úspešných reprezentantov – študentov: E. Zálepovú, J. Baču, A. Velkovú, J. Koranovú, L. Dratvovú, M. Grohovú, A. Tóthovú, I. Kicovú, A. Beláka – trénera, J. Gönciho, Z. Kretovú, M. Gajdoša, T. Koziaka, Z. Tekeľovú, Z. Fabryiovú, M. Švíka, M. Bľandovú, R. Šoltésa, S. Draveckú, H. Šerkyiovú a mnoho ďalších študentov.

KTŠ PU sa výrazným spôsobom podieľal aj na organizovaní významných športových podujatí, akými boli AM SSR v DPBZ v roku 1977 na Sigorde, v roku 1982 AM ČSSR v SPBZ na Zlatej Bani a v roku 1983 ČSU – zimná časť. V 1989 organizoval klub AM SSR vo vzduchovej streľbe. V roku 1996 prvýkrát zorganizovali nultý ročník AM SR v novom športe – paragliding. Najväčšou akciou klubu boli XV. Zimné akademické majstrovstvá SR. Poslednou akciou, ktorú klub zorganizoval na národnej úrovni, boli Akademické majstrovstvá v športovej streľbe 2003.

Šachový oddiel TJ Slávia PU Prešov – na turnaji v Prahe (2010)

Volejbalový klub VK Mirad PU Prešov – extraligový zápas

Prílohy

Funkcionári Prešovskej univerzity v Prešove v jubilejnom roku (1. 12. 2012)

Rektor:	prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
Predseda AS:	PaedDr. Helena Galdunová, PhD.
Prorektori:	prof. PhDr. Peter Kónya, PhD. <i>prvý prorektor, prorektor pre vedu, umenie a akreditáciu</i> prof. PhDr. Milan Portik, PhD. <i>prorektor pre vzdelávanie</i> doc. Ing. Peter Adamišin, PhD. <i>prorektor pre rozvoj, informatizáciu a hodnotenie kvality</i> PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD. <i>prorektorka pre vonkajšie vzťahy</i>
Kvestorka:	Ing. Mária Nováková
Dekani:	prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc. <i>dekan Filozofickej fakulty PU</i> Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. <i>dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU</i> doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD. <i>dekanka Fakulty humanitných a prírodných vied PU</i> prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D. <i>dekan Fakulty manažmentu PU</i> doc. Ing. Jana Burgerová, PhD. <i>dekanka Pedagogickej fakulty PU</i> prof. ThDr. Ján Šafin, PhD. <i>dekan Pravoslávnej bohosloveckej fakulty PU</i> prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. <i>dekan Fakulty športu PU</i> Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD. <i>dekanka Fakulty zdravotníckych odborov PU</i>

**Orgány Prešovskej univerzity v Prešove v jubilejnom roku
(1. 12. 2012)**

Akademický senát PU

Predseda:	PaedDr. Helena Galdunová, PhD. (FZ0)
Podpredseda:	PhDr. Júlia Paračková, PhD. (FF)
Podpredseda:	Mgr. Martin Angelovič (FHPV)
Tajomník:	Mgr. Petra Andrejčáková (GTF)
Členovia:	PhDr. Radovan Bačík, PhD., MBA (FM) Mgr. Miroslav Baláž (CUP) Bc. Tomáš Bačinský (FM) doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD. (PF) Bc. Vladimír Bokša (FF) doc. ThDr. Alexander Cap, CSc. (PBF) PhDr. Juraj Daňo, PhD. (FHPV) RNDr. František Franko, PhD. (CUP) Silvia Gomulecová (PF) prof. RNDr. Robert Ištók, PhD. (FHPV) doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, PhD. (FM) Mgr. Martina Kormošová (PBF) PaedDr. Klaudia Košalová, PhD. (PF) Tomáš Kravec (FŠ) PhDr. Bohuslav Kuzyšin, PhD. (PBF) PhDr. Alena Longauerová, PhD. (FZO) doc. ThDr. PhDr. Daniel Slivka, PhD. (GTF) ThDr. PaedDr. Monika Slodičková, PhD. (GTF) doc. Dušan Srvátka, akad. maliar (FF) MUDr. Bibiána Vadašová, PhD. (FŠ) doc. PaedDr. Marián Vojčík, PhD. (FŠ) Peter Zamborský (FZO)

Vedecká rada Prešovskej univerzity v Prešove

Predseda:	prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
Podpredseda:	prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
Interní členovia:	doc. Ing. Peter Adamišin, PhD. prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD. prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc. doc. Ing. Jana Burgerová, PhD. prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc. prof. PhDr. Jozef Džuka, PhD. Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliášová, PhD. doc. PhDr. Miroslav Frankovský, PhD. prof. PhDr. Karol Horák, CSc. prof. PhDr. Rudolf Horváth, PhD. prof. h. c. prof. Ing. Ondrej Hronec, DrSc. prof. RNDr. Robert Ištók, PhD. Mons. prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD. doc. PhDr. Nadežda Krajčová, CSc. prof. PaedDr. Jozef Liba, PhD. doc. MUDr. Ivan Minčík, PhD. prof. PhDr. Milan Portik, CSc. doc. ThDr. Kryštof, PhD. prof. RNDr. Marian Reiffers, DrSc. doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD. prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD. doc. Dušan Srvátka, akad. maliar prof. ThDr. Ján Šafin, PhD. prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, PhD. Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. prof. Ing. Jozef Vilček, PhD. prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.
Externí členovia:	Dr. h. c. prof. Ing. Anton Čizmár, CSc. Mgr. Ľubomír Faltán, PhD. prof. Dr. MA Ing. Július Horváth, PhD. PhDr. Eva Kowalská, DrSc. prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc. prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. doc. RNDr. Luděk Sýkora, PhD. Ing. Róbert Šimončík, PhD. prof. RNDr. Ján Turňa, CSc. doc. RNDr. János Tóth, PhD. prof. Fedir Hryhorovyč Vaščuk, DrSc. Dr. h. c. prof. Tadeusz Zasepa, PhD. Dr. h. c. prof. Ing. Jozef Živčák, PhD.

Správna rada Prešovskej univerzity v Prešove

Predseda:	MUDr. Peter Chudík
Podpredseda:	Dr. h. c. Ing. Rudolf Schuster, CSc.
Tajomníčka:	Ing. Mária Nováková
Členovia:	PhDr. Radovan Bačík, PhD., MBA Ing. Peter Blizniak PhDr. Ján Bync, PhD. JUDr. Pavel Hagyari JUDr. Ing. Jaroslav Komora Ing. Vladimír Kozák PaedDr. Jozef Muránsky Ing. Jozef Petrík MVDr. Pavel Ragáč, PhD. JUDr. Ing. Miloš Ronec Mgr. Rudolf Žiak

Funkcionári, pôsobiaci na Prešovskej univerzity v Prešove od jej vzniku

Rektori

prof. PhDr. Karol Feč, PhD.	1997 – 2003
Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.	2003 – 2007
prof. RNDr. René Matlovič, PhD.	2007 –

Predsedia AS

Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.	1997 – 1997
Dr. h. c. prof. RNDr. Ján Birčák, CSc.	1997 – 2003
doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc.	2003 – 2007
doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, PhD.	2007 – 2010
PaedDr. Helena Galdunová, PhD.	2010 –

Kvestori

PhDr. Peter Gábor	1997 – 1997
Ing. Igor Gula	1997 – 2003
PhDr. Mária Dančišinová	2003 – 2007
Ing. Mária Nováková	2007 –

Prorektori

doc. Ing. Peter Adamišín, PhD.	2011 –
prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc.	2003 – 2007
prof. ThDr. Imrich Belejanič, CSc.	1997 – 2003
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.	2008 – 2011
PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.	2007 –
doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc.	1997 – 2003
prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.	2007 –
doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD.	2007 – 2011
doc. Ing. Peter Kuzmišín, DrSc.	2003 – 2007
prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc.	1997 – 2003
prof. Ing. Igor Liberko, CSc.	2007 – 2008
prof. PaedDr. Jozef Pavelka, CSc.	1997 – 2003
prof. PhDr. Milan Portik, PhD.	2011 –
prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.	2003 – 2007
prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.	2004 – 2007
doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.	2003 – 2004

Filozofická fakulta

Dekani

Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.	1997 – 2003
Dr. h. c. prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc.	2003 – 2011
prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.	2011 –

Prodekani

doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc.	2003 – 2007
doc. PhDr. Marta Bačová, CSc.	1991 – 1998
prof. ThDr. Imrich Belejkaníč, PhD.	2007 – 2009
PhDr. Vladimír Dančíšin, PhD.	2007 – 2011
prof. PhDr. Juraj Furdík, CSc.	1994 – 1998
prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.	1997 – 2003
doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc.	1993 – 1998
prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.	2003 – 2007
prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc.	1994 – 1997
prof. PhDr. Zuzana Malinovská, CSc.	2007 – 2011
prof. PhDr. Jolana Nižníková, CSc.	1997 – 2003
doc. PhDr. Martin Ološtiak, PhD.	2011 –
prof. PhDr. Michal Otčenáš, CSc.	1997 – 2003
prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.	2007 – 2011
prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.	2003 – 2007
prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.	2003 – 2007
doc. Mgr. Zuzana Straková, PhD.	2011 –
doc. PhDr. Jaroslava Stašková, CSc.	1997 – 2003
prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.	2011-2012
prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.	2011 –

Gréckokatolícka teologická fakulta

Dekani

doc. ThDr. František Janhuba	1995 – 2003
prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.	2003 – 2007
Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.	2007 –

Prodekani

JCDr. Juraj Bujňák	1997 – 2002
PhDr. Jaroslav Coranič, PhD.	2007 –
prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.	2002 – 2007
doc. PhDr. Magdaléna Ďuričeková, CSc.	2001 – 2002
ICLic. Michal Onderko	1997 – 2001
doc. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD.	2007 –
doc. ThDr. Marek Petro, PhD.	2011 –
doc. ThDr. PaedDr. Marek Pribula, PhD.	2002 – 2007
PaedDr. Mgr. Emil Turiak	1997 – 1999
RNDr. Jozef Voskár	1999 – 2002

Fakulta humanitných a prírodných vied

Dekani

doc. Ing. Peter Kuzmišin, DrSc.	1997 – 2003
prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.	2003 – 2011
doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.	2011 –

Prodekani:

doc. PaedDr. Peter Beisetzer, PhD.	2007 – 2011
doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.	2007 – 2010
PhDr. Marián Bilý, PhD.	2000 – 2003
RNDr. Danka Gábriková, PhD.	2010 –
PaedDr. Janka Ferencová, PhD.	2007 – 2009
prof. PaedDr. Ján Junger, CSc.	1997 – 2003
doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.	2000 – 2011
doc. PhDr. Viliam Kubáni, CSc.	1997 – 2000
prof. RNDr. René Matlovič, PhD.	2000 – 2007
PaedDr. Lenka Pasternáková, PhD.	2012 –
doc. MVDr. Janka Poráčová, PhD.	2009 – 2011
PhDr. Marianna Prčíková, PhD.	2000 – 2003
prof. RNDr. Marián Reiffers, DrSc.,	2011 –
doc. RNDr. Ivan Šalamon, CSc.	2011 –
Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, CSc.	1997 – 2007
prof. RNDr. Jozef Terek, CSc.	1997 – 2000

Fakulta manažmentu

Dekani

prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, Ph.D.	2004 –
-------------------------------------	--------

Prodekani

doc. Ing. Peter Adamišin, PhD.	2008 – 2011
doc. Ing. Ivana Butoracová-Šindleryová, PhD.	2008 – 2010
doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc.	2004 –
Ing. Emília Huttmanová, PhD.	2010 –
doc. Ing. Štefan Kireta, CSc.	2004 –
doc. Mgr. Gabriela Kravčáková, PhD.	2004 – 2007
prof. Ing. Igor Liberko, CSc.	2006 – 2008
doc. Ing. Juraj Rákoš, PhD.	2009 – 2011
doc. Ing. Juraj Tej, PhD.	2011 –
Ing. Ján Vravec, PhD.	2011 –

Pedagogická fakulta

Dekani

prof. PhDr. Milan Turek, PhD.	1997 – 2003
prof. PhDr. Milan Portik, PhD.	2003 – 2011
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.	2011 –

Prodekani

doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD.	2005 – 2011
prof. PhDr. Rudolf Horváth, PhD.	1997 – 2000
doc. PaedDr. Ján Kancír, PhD.	2003 – 2011
doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD.	2005 – 2007
PhDr. PaedDr. Monika Krajčovičová, PhD.	2010 – 2011
doc. PaedDr. Ľudmila Liptáková, CSc.	2011 –
doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.	2011 – 2012
prof. PhDr. Milan Portik, PhD.	1997 – 2003
Mgr. Radoslav Rusňák, PhD.	2012 –
doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD.	2011 –
prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.	1998 – 1999, 2009 – 2011
doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.	1999 – 2008

Pravoslávna bohoslovecká fakulta

Dekani

prot. prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.	1994 – 2000
prot. prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.	2000 – 2007
prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD.	2007 – 2011
prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.	2011 –

Prodekani

doc. ThDr. Alexander Cap, CSc.	1997 – 1998
doc. PhDr. Tomáš Hangoni, PhD.	2011 –
ThDr. Ján Husár, PhD.	2007 –
ThDr. Ján Jacoš, PhD.	2000 – 2003
prof. ThDr. Peter Kormaník, PhD.	1997 – 2000
Mgr. Andrej Nikulin, PhD.	2011 –
prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.	2000 – 2003
doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD.	2004 – 2007
doc. ThDr. Štefan Šak, PhD.	2007 – 2011
prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD.	2000 – 2007
doc. ThDr. Miroslav Župina, PhD.	2006 – 2011

Fakulta športu

Dekani

prof. PaedDr. Ján Junger, PhD. 2004 –

Prodekani

doc. PaedDr. Viera Bebčáková, PhD. 2004 –
PaedDr. Vincent Lafko, PhD. 2004 – 2008
doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD. 2004 –

Fakulta zdravotníckych odborov

Dekanky

Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD. 2002 – 2011
doc. MUDr. Eva Kovaľová, PhD. 2011 – 2011
Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD. 2011 –

Prodekanky

doc. PhDr. Štefánia Andraščíková, PhD. 2002 – 2011 a od r. 2011
doc. PhDr. Ľubica Derňárová, PhD. 2002 – 2011 a od r. 2011
Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD. 2011 – 2011
PhDr. Marta Jakubíková, PhD. 2011 – 2011
PhDr. Kamila Kociová, PhD. 2011 – 2011
PhDr. Ľubica Rybárová, PhD. 2002 – 2011 a od r. 2011

Profesori a docenti pôsobiaci na Prešovskej univerzite v Prešove od jej vzniku

Filozofická fakulta

Súčasní zamestnanci:

prof. ThDr. Imrich Belejkaníč, CSc.
prof. Liubomyr Beley, DrSc.
prof. PhDr. Mária Čižmarová, CSc.
Dr. h. c. prof. PhDr. Rudolf Dupkala, CSc.
prof. PhDr. Jozef Džuka, CSc.
prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD.
prof. Tibor Fabiny, PhD.
prof. PhDr. Vasil Gluchman, CSc.
prof. PhDr. Karol Horák, CSc.
prof. PhDr. Anna Klimeková, CSc.
prof. PhDr. Peter Kónya, PhD.
prof. PhDr. Jaroslav Kušnír, PhD.
prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc.
prof. PhDr. Zuzana Malinovská, CSc.
prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD.
Dr. h. c. prof. PhDr. František Mihina, CSc.
prof. Dr. László Scholz, PhD.
prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.
prof. PhDr. Ladislav Sisák, CSc.
prof. PhDr. Oľga Sisáková, CSc.
prof. PhDr. Daniela Slančová, CSc.
prof. PhDr. Jana Sošková, CSc.
prof. PhDr. Peter Švorc, CSc.
prof. PhDr. Anna Tokárová, CSc.
prof. PhDr. Anna Valcerová, CSc.
prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc.
prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.
prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.
doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc.
doc. PhDr. Beáta Balogová, PhD.
doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.
doc. PhDr. Miloslava Bodnárová, CSc.
doc. PhDr. Tatiana Búgelová, CSc.
doc. PhDr. Irina Dudinská, CSc.
doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD.
doc. PhDr. Alexander Duleba, CSc.

doc. PhDr. Eva Dušenková, PhD.
doc. PhDr. Milan Ferenčík, PhD.
doc. PhDr. Libuša Franková, CSc.
doc. PhDr. Gita Geremešová, PhD.
doc. PhDr. Marta Germušková, CSc.
doc. Vladislav Grešlík, ArtD.
doc. PhDr. Ľubica Harbuľová, CSc.
doc. PhDr. Teodor Hrehovčík, CSc.
doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.
doc. PhDr. Martin Javor, PhD.
doc. PhDr. Peter Káša, CSc.
doc. PhDr. Martina Kášová, PhD.
doc. PaedDr. Jana Kesselová, CSc.
doc. PhDr. Edit Kominarecová, PhD.
doc. PhDr. Valerij Kupko, CSc.
doc. Mgr. art. Karol Medňanský, PhD.
doc. PhDr. Ján Mojdis, CSc.
doc. Mgr. Martin Ološtiak, PhD.
doc. PhDr. Jarmila Opalková, CSc.
doc. PaedDr. Martin Pekár, PhD.
doc. PhDr. Ľudovít Petraško, PhD.
doc. PhDr. Dana Petrusová, PhD.
doc. Mgr. Tatiana Pirníková, PhD.
doc. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc.
doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.
doc. PhDr. Andrej Sičák, PhD.
doc. PhDr. Miroslav Skorodenský, CSc.
doc. PhDr. Miloslava Sokolová, CSc.
doc. PhDr. Marta Součková, CSc.
doc. Dušan Srvátka, akad. maliar
doc. PhDr. Jaroslava Stašková, CSc.
doc. Mgr. Zuzana Straková, PhD.
doc. Mgr. Vladislav Suvák, PhD.
doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc.
doc. PhDr. Marián Vizdal, CSc.

Bývalí zamestnanci

prof. PhDr. Juraj Bača, CSc.
prof. PhDr. Viera Bačová, DrSc.
prof. Sylviane Alice Coyault
Dr. h. c. prof. PhDr. Michal Danilák, CSc.
prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc.
prof. PhDr. Juraj Furdík, CSc.
prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.
prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc.
prof. dr. hab. Jan Iluk
prof. Ing. Jiří Kern, CSc.
prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc.
prof. Ing. Ľudovít Mesároš, CSc.
prof. RNDr. Eva Michaeli, PhD.
prof. PhDr. Michal Mikluš, CSc.
akad. Mikuláš Mušinka, DrSc.
prof. PhDr. Jolana Nižníková, CSc.
prof. PhDr. Michal Otčenáš, CSc.
prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc.
prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.
prof. PhDr. Aleš Svoboda, DrSc.
prof. PhDr. Ladislav Šimon, CSc.
prof. Ing. Petr Šnapka, DrSc.
prof. PhDr. Mikuláš Štec, DrSc.
prof. Ing. Róbert Štefko, PhD.
prof. PhDr. Pavol Štekauer, CSc.
prof. PhDr. Ing. Ivan Turek, CSc.
prof. PhDr. Ferdinand Uličný, DrSc.
prof. PhDr. Jozef Výrost, CSc.
prof. Ing. Július Zimmermann, CSc.
doc. PhDr. Andrej Antoňák, CSc.
doc. PhDr. Marta Bačová, CSc.
doc. PhDr. Oľga Balegová, CSc.
doc. PhDr. Ladislav Bartko, CSc.
doc. dr. hab. Grazyna Marta Borowik-Pieniek
doc. PhDr. Marián Cehelník, PhD.
doc. PhDr. Marta Černotová, CSc.
doc. PhDr. Mária Dubayová CSc.
doc. PhDr. Mikuláš Dujčák, CSc.
doc. PaedDr. Milan Ďuriček, CSc.
doc. PhDr. Vladimír Frk, CSc.
doc. PhDr. Stanislav Hvozdík, CSc.
doc. PhDr. Štefan Kireta, CSc.
doc. PhDr. Ing. Stanislav Konečný, PhD.
doc. PhDr. Tomáš Koziak, PhD.
doc. PhDr. Jozef Kredátus, PhD.
doc. PhDr. Juraj Kundrát, CSc.
doc. PhDr. Jana Lenghardtová, CSc.
doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.
doc. RNDr. Dušan Mamrilla, CSc.
doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.
doc. PhDr. Theodor Hudeček, PhD.
doc. PhDr. Imrich Michnovič, CSc.
doc. PhDr. Gustáv Moško, CSc.
doc. PhDr. Juraj Muličák, CSc.
doc. PhDr. Peter Ondrejko, PhD.
doc. JUDr. Ladislav Orosz, CSc.
doc. PhDr. Juraj Paňko, CSc.
PD. DR. phil. habil Mária Papsonová, CSc.
doc. PhDr. Karel Sekvent, CSc.
doc. PhDr. Miron Sisák, CSc.
doc. PhDr. Vasil' Slimák, CSc.
doc. PhDr. Igor Spišiak, CSc.
doc. PhDr. Ľubov Štekauerová, PhD.
doc. PhDr. František Šimon, CSc.
doc. PhDr. Eva Šimová, CSc.
doc. PhDr. Paulína Šišmišová, CSc.
doc. JUDr. Mgr. Dušan Šlosár, PhD.
doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.
doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc.
doc. Mgr. Sergej Vojtovič, DrSc.
doc. PhDr. Pavol Zubal, PhD.

Gréckokatolícka teologická fakulta

Súčasní zamestnanci

prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.
prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD.
prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.
prof. ThDr. PhDr. Stanislav Stolárik, PhD.
prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.
doc. JCDr. František Čitbaj, PhD.
doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.
doc. Mgr. Kamil Kardis, PhD.
doc. ThDr. Marcel Mojzeš, PhD.
doc. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD.
doc. ThDr. Marek Petro, PhD.
doc. ThDr. PhDr. Daniel Slivka, PhD.
doc. ThDr. Andrej Slodička, PhD.

Bývalí zamestnanci

prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc.
prof. ThDr. Wladyslaw Glowa
prof. PhDr. Michal Mikluš, CSc.
prof. ThDr. František Tondra
prof. ThDr. Anzelm Weiss
doc. PhDr. Jarmila Dargová, CSc.
doc. PhDr. Magdaléna Ďuričeková, CSc.
doc. PhDr. Marta Germušková, CSc.
doc. ThDr. František Janhuba
doc. PhDr. Anton Jusko, CSc.
doc. ThDr. ICLic. Štefan Mordel, PhD.
doc. ThDr. PaedDr. Marek Pribula, PhD.
doc. PhDr. Jiřína Vaňková, CSc.
doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.

Fakulta humanitných a prírodných vied

Súčasní zamestnanci

prof. RNDr. Jarmila Bernasovská, PhD.
prof. RNDr. Robert Ištók, PhD.
prof. PhDr. Igor Kominarec, PhD.
prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
prof. RNDr. Eva Michaeli, PhD.
prof. RNDr. Ludvík Parma, CSc.
prof. PaedDr. Jozef Pavelka, CSc.
prof. RNDr. Marián Reiffers, DrSc.
prof. dr. hab. Bogusław Marian Śliwerski
prof. Ing. Jozef Vilček, PhD.
doc. PhDr. Irena Antoničová, PhD.
doc. PhDr. Marta Bačová, CSc.
doc. PaedDr. Peter Beisetzner, PhD.
doc. Ing. Milan Bernát, PhD.
doc. RNDr. Iveta Boroňová, PhD.
doc. RNDr. Ján Borsík, CSc.
doc. PhDr. Marta Černotová, CSc.

doc. PhDr. Vladimír Frk, CSc.
doc. Mgr. Martina Hromada, PhD.
doc. RNDr. Radoslav Klamár, PhD.
doc. PhDr. Ľuba Končeková, PhD.
doc. PaedDr. Ján Koščo, PhD.
doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD.
doc. PhDr. Viliam Kubáni, PhD.
doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD.
doc. Dr hab. Piotr Tomas Pachura
doc. RNDr. Andrej Pavúk, CSc.
doc. PhDr. Ivana Pirohová, PhD.
doc. MVDr. Janka Poráčová, PhD.
doc. PaedDr. Vladimír Strečko, PhD.
doc. RNDr. Ivan Šalamon, CSc.
Dr. h. c. doc. PaedDr. Vladimír Šebeň, PhD.
doc. RNDr. Irena Šutiaková, PhD.
doc. RNDr. Mária Tulenková, PhD.

Bývalí zamestnanci

prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc.
prof. Ing. Ján Bajtoš, CSc., PhD.
prof. PhDr. Michal Belej, CSc.
prof. ThDr. Imrich Belejkaníč, CSc.
prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.
Dr. h. c. prof. RNDr. Ján Birčák, PhD.
prof. PhDr. Ladislav Burlas, DrSc.
prof. PhDr. Milan Darák, PhD.
prof. RNDr. Ján Drdoš, DrSc.
prof. RNDr. Jozef Džurina, CSc.
prof. Miroslava Fabian, CSc.
prof. PhDr. Karol Feč, CSc.
prof. RNDr. Ján Harčár, CSc.
prof. PhDr. Rudolf Horváth, CSc.
prof. Ing. Štefan Hudák, DrSc.
prof. PhDr. Jozef Jacko, CSc.
prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.
prof. PhDr. Ján Jurčo, CSc.
prof. PhDr. Anna Klimeková, CSc.
prof. Mgr. art. Irena Medňanská, PhD.
prof. RNDr. PhDr. Stanislav Polouček, CSc.
prof. PhDr. Ivor Ripka, DrSc.
prof. PhDr. Jozef Sipko, CSc.
prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.
prof. PhDr. Tomáš Stejskal, CSc.
prof. Ing. Ján Stoffa, DrSc.
prof. PhDr. Aleš Svoboda, DrSc.
prof. Ing. Michal Šefara, CSc.
prof. RNDr. Jozef Terek, PhD.
prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc.
doc. PhDr. Marián Andričík, PhD.
doc. Mgr. Vasiľ Andruch, CSc.
doc. PhDr. Jozef Bača, CSc.
doc. RNDr. Vojtech Bálint, CSc.
doc. PaedDr. Viera Bečáková, PhD.
doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD.
doc. PhDr. Michal Blich, CSc.
doc. MUDr. Mirianna Brtková, PhD.
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.
doc. Ing. Vojtech Čorba, CSc.
doc. PaedDr. Peter Čuka, PhD.
doc. PhDr. Jarmila Dimunová, PhD.
doc. PhDr. Eva Drotárová, PhD.
doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD.
doc. PhDr. Mikuláš Dujčák, CSc.
doc. RNDr. Ján Duplák, PhD.
doc. PhDr. Magdaléna Ďuričková, CSc.
doc. Ing. Danica Fazekašová, PhD.
doc. RNDr. Jozef Fiamčík, CSc.
doc. PhDr. Ľubica Gáborová, PhD.
doc. Tibor Gáll, akad. maliar
doc. PhDr. Gita Geremešová, PhD.
doc. PhDr. Marta Germušková, CSc.
doc. Vladislav Grešlík, ArtD.
doc. Mgr. Jaroslav Hofierka, PhD.
doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.
doc. PhDr. Theodor Hudeček, CSc.
doc. Oľga Hvozdyak, CSc.
doc. Ing. Karol Illiaš, CSc.
doc. PaedDr. Mária Imrichová, PhD.
doc. PhDr. Anton Jusko, CSc.
doc. PaedDr. Jana Kesselová, CSc.
doc. Ing. Štefan Kireta, CSc.
doc. MgA. Ludmila Kojanová, ArtD.
doc. Ing. Miloslav Kotulič, CSc.
doc. PhDr. Jaroslav Kušnir, PhD.
doc. Ing. Peter Kuzmišin, DrSc.
doc. RNDr. Ľudmila Mačurová, CSc.
doc. Július Machaj, akad. sochár
doc. RNDr. Dušan Mamrilla, CSc.
doc. Mgr. Art. Karol Medňanský, PhD.
doc. PhDr. Štefan Murga, CSc.
doc. PhDr. František Matúš, CSc.
doc. PhDr. Imrich Michnovič, CSc.
doc. RNDr. Rudolf Novodomec, CSc.
doc. MgA. Pavel Novotný, ArtD.
doc. Ing. František Olejár, CSc.
doc. PhDr. Dana Petrusová, PhD.
doc. PhDr. Michal Peprník, PhD.
doc. PhDr. Květoslava Perečinská, PhD.
doc. Ing. Pavel Prokopovič, CSc.
doc. PhDr. Květoslava Perečinská, PhD.
doc. JUDr. Ján Roháč, PhD.
doc. PhDr. Michal Rusinko, CSc.
doc. PhDr. František Ruščák, CSc.
doc. PhDr. Oľga Sabolová, CSc.
doc. Michal Salák, CSc.
doc. PhDr. Andrej Sičák, PhD.
doc. PhDr. Ľuba Sičáková, CSc.
doc. PhDr. Ladislav Sisák, CSc.
doc. PhDr. Jana Spišiaková, CSc.
doc. Dušan Srvátka, akad. maliar
doc. Mgr. Zuzana Straková, PhD.
doc. Ing. Gejza Suchár, CSc.

doc. Ivan Šafranko, akad. mal.
doc. PhDr. Mikuláš Špirko, CSc.
doc. PhDr. Michal Šutran, CSc.

doc. PhDr. Ludmila Urbanová, CSc.
doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc.
doc. PhDr. Pavol Zubal, PhD.

Fakulta manažmentu

Súčasní zamestnanci

prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc.
prof. h. c. prof. Ing. Ondrej Hronec, DrSc.
prof. Ing. Jiří Kern, CSc.
prof. Ing. Jozef Leščišin, CSc.
prof. Ing. Igor Liberko, CSc.
prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, PhD.
prof. RNDr. Jozef Terek, PhD.
doc. Ing. Peter Adamišin, PhD.
doc. Ing. František Bartko, PhD.
doc. Ing. Lucia Bednárová, PhD.
doc. PaedDr. Peter Čuka, PhD.
doc. PhDr. Peter Dorčák, PhD.
doc. Ing. Danica Fazekašová, PhD.
doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc.
doc. Ing. Jaroslava Hečková, PhD.
doc. Ing. Alexandra Chapčáková, PhD.
doc. Ing. Štefan Kireta, CSc.
doc. Ing. Dana Kiseľáková, PhD.
doc. Ing. Ján Kmec, CSc.
doc. Ing. arch. Václav Kohlmayer, PhD.
doc. Ing. Rastislav Kotulič, PhD.
doc. RNDr. Miron Pavluš, CSc.
doc. Ing. Ladislav Sojka, CSc.
doc. Ing. Alžbeta Suhányiová, PhD.
doc. Ing. Andrej Šutaj-Eštok, CSc.
doc. Ing. Juraj Tej, PhD.
doc. RNDr. Csaba Török, CSc.
doc. PhDr. Michal Varchola, CSc.

Bývalí zamestnanci

prof. RNDr. PhDr. Stanislav Polouček, CSc.
doc. Ing. Ivana Butoracová Šindleryová, PhD.
doc. PaedDr. Milan Ďuríček, CSc.
doc. Ing. Peter Kuzmišin, DrSc.
doc. RNDr. Dušan Mamrilla, CSc.
doc. Ing. Juraj Rákoš, PhD.
doc. JUDr. Ján Roháč, PhD.
doc. PhDr. Andrej Sičák, CSc.

Pedagogická fakulta

Súčasní zamestnanci

prof. PhDr. Rudolf Horváth, PhD.
prof. PaedDr. Jozef Liba, PhD.
prof. dr. hab. Božena Irena Muchacka
prof. PhDr. Milan Portik, PhD.
prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc.
doc. PaedDr. Božena Balcárová, PhD.
doc. PhDr. Ľudmila Belásová, PhD.
doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD.
doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.
doc. PaedDr. Bibiána Hlebová, PhD.
doc. PaedDr. Ladislav Horňák, PhD.
doc. Mgr. Ján Hučík, PhD.
doc. PaedDr. Ján Kancír, PhD.
doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, PhD.
doc. PhDr. Ľudmila Liptáková, CSc.
doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.
doc. PhDr. Mária Podhájecká, PhD.
doc. RNDr. Alena Prídavková, PhD.
doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD.
doc. PhDr. Ľuba Sičáková, CSc.
doc. PaedDr. Iveta Šebeňová, PhD.
doc. PaedDr. Daniel Šimčík, PhD.
doc. PhDr. Michal Tokár, PhD.

Pravoslávna bohoslovecká fakulta

Súčasní zamestnanci

prof. ThDr. Ján Šafin, PhD.
doc. ThDr. Alexander Cap, CSc.
doc. PhDr. Tomáš Hangoni, PhD.
doc. PhDr. Mária Machalová, CSc.
doc. ThDr. Štefan Pružinský, PhD.
doc. ThDr. Radim Pulec-Kryštof, PhD.
doc. ThDr. Štefan Šak, PhD.
doc. ThDr. Miroslav Župina, PhD.

Bývalí zamestnanci

prof. Juraj Hatrik
prof. PhDr. Ján Jurčo, CSc.
prof. Ivan Šafranko, akad. maliar
prof. PhDr. Štefan Vašek, CSc.
doc. RNDr. Jozef Fiamčík, CSc.
doc. RNDr. Matúš Harminc, CSc.
doc. PhDr. Anton Jusko, CSc.
doc. PhDr. Aurélia Kerekretiová, CSc.
doc. PhDr. Ema Kollárová, CSc.
doc. PaedDr. Irena Lokšová, CSc.
doc. PhDr. Andrej Macko, CSc.
doc. PhDr. František Matúš, CSc.

Bývalí zamestnanci

prof. ThDr. Pavel Aleš
prof. PhDr. Alexander Avenarius, CSc.
prof. ThDr. Milan Gerka, CSc.
prot. prof. ThDr. Peter Kormanik, PhD.
prot. prof. ThDr. Štefan Pružinský, CSc.
prof. PhDr. Mikuláš Štec, DrSc.
prof. ThDr. Ján Zozuľak, PhD.
prof. ThDr. Imrich Belejkanich, CSc.
doc. PhDr. Eva Drotárová, CSc.
doc. PhDr. Milan Oláh, PhD.
doc. PhDr. František Ruščák, CSc.

Fakulta športu

Súčasní zamestnanci

prof. PaedDr. Ján Junger, PhD.
prof. PhDr. Milan Turek, PhD.
doc. PaedDr. Marián Vojčík, PhD.
doc. PaedDr. Viera Bebčáková, PhD.
doc. PaedDr. Erika Chovanová, PhD.
doc. Mgr. Rút Lenková, PhD.
doc. PhDr. Květoslava Perečinská, PhD.
doc. PaedDr. Pavel Ružbarský, PhD.

Bývalí zamestnanci

prof. PhDr. Michal Belej, CSc.
prof. PhDr. Karol Feč, CSc.
prof. PhDr. Rudolf Horváth, PhD.
prof. PhDr. Tomas Stejskal, CSc.
doc. MUDr. Mirianna Brtková, PhD.
doc. Mgr. Rastislav Feč, PhD.
doc. PaedDr. Klaudia Zusková, PhD.

Fakulta zdravotníckych odborov

Súčasní zamestnanci

prof. MUDr. RNDr. Jiří Beneš, CSc.
Dr. h. c. prof. PhDr. Anna Eliašová, PhD.
prof. MUDr. Yuriy Perestá, DrSc.
Dr. h. c. prof. Ing. Jozef Živčák, PhD.
doc. PhDr. Štefánia Andraščíková, PhD.
doc. MUDr. Marián Babčák, PhD.
doc. PhDr. Ľubica Derňarová, PhD.
doc. MUDr. Alexander Kiško, CSc.
doc. MUDr. Eleonóra Klímová, CSc.
doc. MUDr. Ján Kmec, PhD.
doc. MUDr. Milan Kotráň, CSc.
doc. MUDr. Eva Kovaľová, PhD.
doc. MUDr. Ivan Minčík, PhD.
doc. MUDr. František Németh, PhD.
doc. MUDr. Vincent Ondrušek, CSc.

Bývalí zamestnanci

prof. MUDr. Alexander Ostró, CSc.
doc. MUDr. Arnošt Bayer, CSc.
doc. MUDr. Marianna Brtková, CSc.
doc. MUDr. Marián Šanta, CSc.

Celouniverzitné pracoviská

Súčasní zamestnanci

prof. RNDr. Ivan Bernasovský, DrSc.
prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc.
doc. PhDr. Andrej Antoňák, CSc.
dr. habil. Tibor Gintli, PhD.
doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.
dr. habil. Katalin Szili, PhD.

Bývalí zamestnanci

prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc.
doc. PhDr. Vasil Jabur, CSc.

Prehľad udelených titulov Doctor honoris causa v rokoch 1997 – 2012

28. 06. 1998	arcipiskup Bartolomej I., arcibiskup Konštantínopola, Nového Ríma a ekumenický patriarcha – <i>pravoslávna teológia</i>
16. 12. 1998	Jeho Excelencia mons. Ján Hirka, prešovský diecézny biskup – <i>všeobecná katolícka teológia</i>
30. 09. 1999	prof. PhDr. Pavol Petrus, DrSc. – <i>dejiny literatúry</i>
30. 09. 1999	prof. PhDr. Richard Marsina, DrSc. – <i>história</i>
21. 01. 2002	prof. Dmitro Semak – <i>fyzika</i>
14. 11. 2003	Dr. Georgi Parvanov, PhD. – <i>historické vedy</i>
21. 06. 2004	prof. Dr. Wolf Peschl – <i>hudobné umenie</i>
20. 04. 2005	prof. Dr. Viktor Andruščenko – <i>filozofia</i>
26. 09. 2005	prof. RNDr. Florin Žigrai, DrSc. – <i>ekológia</i>
19. 10. 2005	prof. Dr. Med. Manfred Wirth – <i>zdravotníctvo a sociálne služby</i>
18. 09. 2006	prof. Akihiro Ishikawa, PhD. – <i>pedagogika</i>
14. 03. 2007	prof. Ivan Lefkovits, PhD. – <i>biológia</i>
07. 05. 2008	Dr. med. dent. Michal Čierny – <i>zdravotnícke vedy</i>
07. 05. 2008	prof. Dr. Hab. Tadeusz Zasepa – <i>katolícka teológia</i>
14. 05. 2008	prof. Dr. Pantelejmon Rodopoulos – <i>pravoslávna teológia</i>
07. 10. 2008	prof. Dr. Stylianos G. Papadopoulos – <i>pravoslávna teológia</i>
18. 02. 2009	Univ. Prof. Dr. Karl Schwarz – <i>história</i>
15. 04. 2009	PhDr. Ján Valko – <i>andragogika</i>
29. 09. 2009	prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc. <i>pedagogika</i>
28. 01. 2010	prof. MUDr. Ján Breza, DrSc. – <i>zdravotnícke vedy</i>
14. 06. 2010	Jeho Eminencia prof. Dr. Demetrios Trakatellis – <i>pravoslávna teológia</i>
26. 10. 2010	Jeho Excelencia Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, PhD. – <i>katolícka teológia</i>
26. 10. 2010	Mons. Mgr. Jozef Tóth – <i>katolícka teológia</i>
07. 12. 2011	Jeho Eminencia metropolita Ilarion prof. ThDr. Grigorij V. Alfejev, PhD. – <i>pravoslávna teológia</i>
03. 12. 2012	Univ. prof. David Z. Scheffel, PhD. – <i>antropológia</i>

Podujatia konané pri príležitosti 15. výročia vzniku PU

Názov podujatia	Organizátor
Január 2012	
XV. REPREZENTAČNÝ PLES PU	PU
Február 2012	
Výučba etiky a bioetiky – medzinárodný workshop	FF PU
Riešenie sporov v 21. storočí – Nastal čas na zmenu – medzinárodná konferencia	GTF PU
Financie eurozóny a Slovenska – prednáška europoslancu Sergeja Kozlíka	FM PU
Kríza v politike – politika v kríze – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Ornamento Ecclesiae omni – medzinárodná vedecká konferencia	GTF PU
Marec 2012	
Výchova ako konštitutívna súčasť práce pedagóga – medzinárodná vedecká konferencia	GTF PU
Fakulta manažmentu PU – líder v oblasti vzťahov s dominantnými osobnosťami manažmentu, podnikania, správy a s regionálnymi aktérmi v kraji – odborný seminár	FM PU
Svet reklamy v 21. storočí – prednáška Ing. Pavla Veleva riaditeľa nadácie Tomáša Baťu v Zlíne	FM PU
International Masterclasses Hands on Particle Physics 2012 – medzinárodné podujatie pre študentov SŠ	CCKV PU
Postavenie audítora, daňového poradcu a účtovníka v praxi – odborná prednáška	FM PU
Financovanie a controlling vysokých škôl – Odborná prednáška	FM PU
Jan Amos Komenský a súčasná predškolská a elementárna edukácia – medzinárodná konferencia	PF PU
Študentská vedecká konferencia (ŠVK) v odbore Športová edukológia	FŠ PU
Univerzitné dni športu pre zamestnancov Prešovskej univerzity	FŠ PU
Web of Science na dlani – informatický seminár	UK PU
SCOPUS a SCIENCEDIRECT – informatický seminár	UK PU
Videokonferencia Inovácie a Prax v Edukácii Digitálnych kompetencií 2012	CCKV PU
Apríl 2012	
Reforma daňovej a colnej správy s výhľadom zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov – odborná prednáška	FM PU
Kontrola zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK a jej využitie v praxi – odborná prednáška	FM PU
Nové javy v ekonomike a ako ich pojsednať vo výučbe“ – odborná prednáška	FM PU

V. Slovenský chirurgický deň – celoslovenská konferencia sestier	FZO PU
Akademický Prešov – 46. ročník súťaže umeleckej tvorivosti	PU
Výstava diel členov Katedry výtvarnej výchovy a umenia pri príležitosti osláv 50. výročia založenia katedry	FF PU
Športové popoludnie	FM PU
Hudba ako prejav najvyšších hodnôt – konferencia	GTF PU
Výzvy a trendy vo vzdelávaní v sociálnej práci – medzinárodná konferencia	FF PU
Mincovňa v Kremnici – exkurzia	FM PU
Slovenská národná knižnica v Martine – exkurzia	FM PU
Zvukové tvorenie básne – vedecká prednáška prof. PhDr. Jána Zambora, CSc.	FF PU
Biblia – Európa – Civilizácia – medzinárodná vedecká konferencia	PBF PU
Festival japonských filmov	UAS PU

Máj 2012

Kantovská konferencia – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Dejiny etického myslenia na Slovensku (19. a pol. 20. storočia) – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Študent na ceste k praxi – študentská vedecká konferencia	PF PU
UNIPOFEST 2012 – kultúrno-spoločenské, hudobné a športové podujatie	PU
Aktuálne trendy v špeciálnej pedagogike – medzinárodná vedecká špeciálnopedagogická konferencia	PF PU
Capacity building in long-term care sector in Slovakia – akademické turné doktorandského štúdia	FF PU
Faces of Landscape I – etná škola	FHPV PU
Ergonómia práce a jej vplyv na rast kvality života a spoločenskej praxe – medzinárodná konferencia	FZO PU
Olympijské hviezdičky – olympijský festival detí a mládeže (OFDM)	FŠ PU
Vedomostná súťaž o OH pre SŠ	FŠ PU
Pohár rektora PU – tradičný medzifakultný turnaj mužov a žien v basketbale	FŠ PU
Podpora vedecko-výskumnej činnosti študentov dnes – kvalitná zdravotná starostlivosť zajtra – celoslovenské kolo súťaže Študentskej vedeckej a odbornej činnosti	FZO PU
Koncert duchovných piesní	PBF PU

Jún 2012

Genologické a medziliterárne štúdie – vedecký seminár	FF PU
Využitie MS Excel (2007/2010) vo finančnom manažmente odborná prednáška	FM PU
Volunteering and active ageing – at crossroads of EY2011 and EY2012 – medzinárodný vedecký workshop	FF PU
Beh olympijského dňa	FŠ PU

Rola univerzity v regionálnom rozvoji a šírení vedomostí vo svetle moderných koncepcií – vedecký seminár	FM PU
Microcoft Excel – vzorce, funkcie, výpočty – odborná prednáška	FM PU
Júl 2012	
Letná univerzita nadácie Jana Husa – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
V. ročník Prešovskej detskej univerzity	PF PU
Plážová hádzaná	FŠ PU
Médiá v kocke 2012 – II. ročník vzdelávacieho kurzu určeného pre študentov stredných škôl	FF PU
August 2012	
International Summer School on Global Analysis and Applications v Levoči	FHPV PU
Variations on a Theme – workshop k oslavám 70. narodenín Demetera Krupku	FHPV PU
September 2012	
IV. medzinárodná letná škola siete GEOREGNET v Prešove	FHPV PU
Dni vedeckých knižníc 2012 – odborný seminár	UK PU
XIX. konferencia slovenských fyzikov	FHPV PU
Zrkadlá translológie I (Preklad ako nástroj komunikácie) – I. ročník medzinárodnej konferencie	FF PU
Profesijná etika – minulosť a prítomnosť – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Profesijná etika na Slovensku – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
K poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Komplexnosť a integrita v predprimárnej, primárnej a špeciálnej edukácii – medzinárodná vedecká konferencia	PF PU
Hľadanie ekvivalentnosti – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Medzinárodná konferencia venovaná príprave učiteľov v kontexte aktuálnych spoločenských zmien	PF PU
Jubilejný zborník bývalých a súčasných pracovníkov PBF	PBF PU
Október 2012	
Dar viery a impulzy novej evanjelizácie – medzinárodná vedecká konferencia	GTF PU
Language, Literature and Culture in a Changing Transatlantic World II – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Management 2012: Research in Management and Business in the Light of Practical Needs – IV. medzinárodná vedecká konferencia	FM PU
OPENING UNIVERSITY NIGHT III – slávnostné otvorenie šk. roka pre študentov	PU
KIA MOTORS SLOVAKIA – exkurzia	FM PU

Medzinárodná konferencia Ad fontes	GTF PU
Estetické myslenie na Slovensku v rokoch 1890 -1949 v kontexte európskej a stredoeurópskej estetiky – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Gymnastický festival	FŠ PU
Výstava súčasnej japonskej kaligrafie	UAS PU
November 2012	
Týždeň vedy a techniky	PU
MANAGER PARTY 2012	FM PU
Active Ageing Index as a challenge for social work research and practice – vedecko-implementačný workshop	FF PU
Disputationes quodlibetales (Personalistické inšpirácie vo filozofickom a náboženskom diskurze)	GTF PU
Cestný beh pri príležitosti osláv Dňa študentstva – VIII. ročník	FŠ PU
Nové trendy výskumu v biologicko-ekologických disciplínach – vedecká konferencia	FHPV PU
Recherchetechniken für Übersetzer – seminár ďalšieho vzdelávania	FF PU
Quo vadis zdravotníctvo – medzinárodná vedecko-odborná konferencia	FZO PU
Jazyk – média – text – preklad III – medzinárodná vedecká konferencia	FF PU
Pregraduálna príprava sociálnych pracovníkov a sociológov a možnosti ich uplatnenia v praxi. – vedecký seminár absolventov odboru vzdelávania dospelých	FF PU
TAJM – výstava výtvarných diel členov Katedry hudobnej a výtvarnej výchovy v UK PU	PF PU
ŠVOUČ – prezentácia výtvarných diel	PF PU
Výskum vývojových tendencií a kľúčových determinantov cezhraničných fúzií a akvizícií v spoločnom európskom priestore – vedecký seminár	FM PU
Historické akademické pracovisko v Prešove a jeho absolventi – vedecká konferencia	FF PU
Univerzitné dni športu pre študentov PU pri príležitosti Dňa študentstva	FŠ PU
MOYZESIANA – X. ročník medzinárodnej speváckej súťaže	PF PU
Globalizácia – náboženstvo – politika	GTF PU
Návrat hudobného skladateľa Bélu Kelera do európskeho dedičstva	FF PU
XVII. ročník medzinárodného turnaja v hádzanej vysokoškoláčov	PF PU
Pohár 17. novembra – tradičný turnaj v basketbale žien	FŠ PU
Ekonomía a ekonomická prax – analýzy a trendy Trvalo udržateľný rozvoj a environment – medzinárodná korešpondenčná konferencia	FM PU
Vybrané aspekty výskumu dejín miest a mestečiek v stredoveku a novoveku – vedecká konferencia	FF PU
Univerzita v kontexte zmien – medzinárodná vedecká konferencia	PU
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku vo svetle výročí III. – vedecká konferencia	GTF PU
Publikačné výstupy IRUS 2012	FF PU
15 rokov evidencie publikačnej činnosti PU - výstava publikácií	UK PU

December 2012

Teoretické a praktické otázky politickej participácie rómov na lokálnej úrovni
– medzinárodná konferencia

URS PU
PU

I. Adventný koncert PU

Sociálne kompetencie manažéra: teoretické, metodologické a praktické kontexty
– vedecký seminár

FM PU

Média a text IV – konferencia

FF PU

Vedomosti ako dar 2012 – študenti- študentom

FZO PU

Edukácia človeka – problémy a výzvy pre 21. storočie – medzinárodná konferencia

FHPV PU

Večer národných tradícií – kultúrno-spoločenské podujatie

FF PU

Športové všeličo pre študentov FŠ spojené s imatrikuláciou

FŠ PU

FOOTOUR 2012 – VI. ročník futbalového turnaja

FŠ PU

Kvantitatívne metódy a informatizácia procesov energetickej ochrany budov
– vedecký seminár v spolupráci s TU vo Viedni

FM PU

Celoročné akcie

Prvá liga a Slovenský pohár v basketbale žien

FŠ PU

Turnaje študentov v kolkoch, bowlingu, booce, bedminton

FŠ PU

Prešovská univerzita v Prešove (1997 – 2012)

Pamätnica k 15. výročiu vzniku univerzity

Vydalo:	Vydavateľstvo Prešovskej univerzity Prešov 2012
Zostavili:	prof. PhDr. Peter Kónya, PhD. doc. PhDr. Eduard Lukáč, PhD. Mgr. Kamila Urmaničová Ing. Peter Haľko
Autor obálky:	Mgr. Jaroslav Ondo, PhD.
Sadzba:	Ing. Ladislav Nagy
Tlač:	Tlačiareň Kušnír, Prešov
Náklad:	1 000 ks
Rozsah:	294 strán

ISBN 978-80-555-0729-3